

N. ILJIN

ÜLESANNETE KOGU
ÕPIKU
„RAAMATUPIDAMINE
NÕUKOGUDE
KAUBANDUSES“
JUURDE

EESTI RIIKLIK KIRJASTUS

A-21027

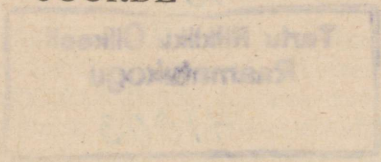
N. I. ILJIN

ÜLESANNETE KOGU

ÕPIKU

„RAAMATUPIDAMINE
NÕUKOGUDE
KAUBANDUSES“

JUURDE

ARHIIVKOGU

EESTI RIIKLIK KIRJASTUS
TALLINN 1956

ÜLDISED METOODILISED JUHISED

Praktiliste tööde eesmärgiks Nõukogude kaubanduse raamatupidamise õppimisel on aidata õpilastel Nõukogude kaubanduse ettevõtete praktilisest tööst võetud konkreetsetel materjalidel põhinevate ülesannete (harjutuste) iseseisva lahendamise teel seda ainet põhjalikumalt omandada. Praktilised tööd võimaldavad õpilastel omandada vajaliku vilumuse arvutustehnikas, õigesti koostada ja vormistada dokumente, täpselt ja hoolikalt teha kirjendeid sünteetilise ja analüütilise arvestuse registresse, kiiresti ja täpselt teha vajalikud arvutused, õpetavad töötama arvutusaparatuuridel (arvutusmasinad, arvelauad jm.).

Käesolev ülesannete kogu on koostatud vastavalt kinnitatud programmile ja õpikule «Raamatupidamine Nõukogude kaubanduses»¹.

Ülesannete kogu on määratud Nõukogude kaubanduse tehnikumide kõigi osakondade (raamatupidamise, planeerimise, kaubatundmise) õpilastele. Aega praktilisteks töödeks raamatupidamise, planeerimise ja kaubatundmise osakondades ei eraldata mitte ühtlaselt, seetõttu on üksikute teemade metoodilistes juhistes loetletud igas osakonnas lahendamisele kuuluvate ülesannete numbrid.

Käesoleva kogu järgi praktiliste tööde õigeks organiseerimiseks tuleb tutvuda järgmiste põhiküsimustega: 1) ülesannete paigutamise järjestikkus ja nende sisu, 2) dokumendiplankide, kaartide ja aruandlusvormide ettevalmistus praktilisteks töödeks, 3) praktiliste tööde kord.

Ülesannete paigutamise järjestikkus ja nende sisu. Raamatupidamine kujutab endast majandusliku arvestuse organiseeritud süsteemi, mille koostisse kuuluvad bilanss, kontod ja dokumendid.

Käesoleva ülesannete kogu koostamisel seati ülesandeks anda raamatupidamise ühtse süsteemi elemendid mitte killustatuna, vaid orgaanilises seoses.

Põhiteemade järgi, millel kursuse läbivõtmisel on kõige suurem tähtsus, koosnevad praktilised tööd järgmistest ülesannetest:

¹ N. I. Iljin, Raamatupidamine Nõukogude kaubanduses, Eesti Riiklik Kirjastus, Tallinn 1956.

a) põhidokumentide koostamine ja vormistamine, b) antud teema operatsioonide sünteetiline ja analüütiline arvestus ning bilansi koostamine.

Kõik need ülesanded antakse kindlas seoses üksteisega. Nii kasutatakse sünteetilise ja analüütilise arvestuse ülesandeis antud teema eelmiste ülesannete järgi ettevalmistatud dokumente. Sünteetilise ja analüütilise arvestuse ülesannete põhjal koostatakse bilanss.

Teemad «Arvestus tootmisettevõtteis» ja «Arvestus põllumajanduslikes abiettevõtteis» võetakse läbi kursuse lõpus, kui õpilased juba on tuttavad dokumentide töötlemise tehnikaga. Nende teemade õppimisel peab põhilist tähelepanu osutama tootmiskulude arvestuse organiseerimisele ja toodangu omahinna kalkulatsiooni koostamisele. Neis teemades ettenähtud praktilised tööd koosnevad järgmiste ülesannete lahendamisest: a) tootmiskulude, valmistoodete väljalaskmise, nende realiseerimise ja väljastamise sünteetiline ja analüütiline arvestus, b) toodangu omahinna aruandelise kalkulatsiooni koostamine.

Mõnedesse ülesannetes on peale antud teemas õpitavate majandusoperatsioonide sisse võetud üksikud operatsioonid, millele arvestusega tutvutakse hiljem. Nii näiteks antakse ülesannetes kaubanduslike operatsioonide arvestuse kohta hulgi- ja jaettevõtetes mõned hankijate ja ostjatega arvelduste, laenude saamise ja tasumise, põhikulude (töötasu, amortisatsioonieraldised jm.) arvestamise operatsioonid. Kõigi ülesandeis õpilastele veel tundmata operatsioonide puhul näidatakse ära, millistele kontodele need tuleb kirjendada.

Selleks, et õpilasi ette valmistada antud ettevõtte lõpetatud operatsioonide sünteetilise ja analüütilise arvestuse ülesannete lahendamiseks, antakse kogus enne sääraseid, võrdlemisi keerulisi ülesandeid väikesed kontode korrespondentsi ülesanded selle ettevõtte (baasi, kaupluse, söökla) üksikute põhioperatsioonide kohta.

Ülesandeis, mis haaravad Nõukogude kaubanduse ettevõtete arvestust terve kuu ulatuses, on meetoodilistel kaalutlustel toodud üksikute operatsioonide kõrval rida operatsioone rühmitatuna.

Nii näiteks antakse ülesandes nr. 34 esmalt kaupade sissetulek ja realiseerimine üksikute dokumentide järgi, seejärel aga tuuakse samad operatsioonid mitme päeva kohta. Õpilaste tutvustamiseks praktikas kasutatavate arvestusvormidega on ülesandes nr. 59 toodud jaettevõtete kaubaoperatsioonide arvestamiseks ettenähtud žurnaalide (kogumisandmike) koostamine, ülesandes nr. 67 aga — kassažurnaali koostamine.

Mõningate ülesannete lahendamisel tuleb teha arvestusi (käibekulude arvestus kaubajäägile, realiseeritud hinnatäiendi arvestus, tsehhi- ja majandi üldkulude jaotamine jm.). Selleks, et tagada säärase arvestuste ühtlast koostamist kõigi õpilaste poolt, juhitakse ülesandeis tähelepanu sellele, millise täpsusega tuleb arvestus teha (näiteks täpsusega kuni 0,1%), vajalikel juhtudel aga näidatakse

ka, millistele kontodele tuleb kanda seejuures tekkivad väikesed vahed.

Kõik ülesanded koosnevad järgmistest osadest: a) sisu, b) ülesanne, c) ülesande materjal.

Iga teema algul tuuakse lühikesed meetodilised juhised ülesannete sisu ja täitmise korra kohta.

Dokumendi plankide, kaartide ja aruande vormide ettevalmistamine praktilisteks töödeks. Käesolevasse kogusse võetud ülesannete lahendamiseks peab igal õpilasel olema vajalikul hulgal dokumentide planke ja kaarte ning üks komplekt raamatupidamisliku aruandluse vorme. Sääraste plankide olemasolu korral lüheneb tunduvalt ülesannete lahendamiseks vajalik aeg ning tööd muutuvad lähedaseks tegelikule arvestusele Nõukogude kaubandusettevõtteis.

Kui ülesannete lahendamiseks vajalike plankide täiskomplekti pole käepärast, võib ajada läbi väiksema arvuga, kuid igal õpilasel peab olema vähemalt üks plank kõigi dokumentide põhivormidest (arved, saatelehed, aktid jm.). Sel juhul täidavad õpilased ülesandeid iga teema järgi lahendades esmalt vastaval plangil ühe dokumendi, ülejäänud samasugused dokumendid aga koostatakse lühendatult vihus. Nii näiteks tuleb õpilasel ülesandes teema kohta «Hulgikäibe arvestus» koostada mitu hankija arvet ja välja kirjutada ostjatele mitu faktuurarvet. Küllaldase arvu vajalike plankide puudumisel kirjutab õpilane plangile ühe hankija arve ja ühe faktuurarve ostjale. Ülejäänud hankijate arved ja faktuurarved ostjatele aga koostab ta vihku lühendatult, s. t. näitab ära vaid dokumendi numbrid ja kuupäeva; hankija või ostja nimetuse ning arve sisu, s. t. kauba nimetuse, koguse, hinna, summa ja muud arve koostisosad.

Kui planke üldse ei ole, koostab õpilane kõik dokumendid selliselt, s. t. lühendatult vihus.

Praktiliste tööde kord. Praktiliste tööde läbiviimisel tuleb silmas pidada järgnevat.

Opikus «Raamatupidamine Nõukogude kaubanduses» on toodud (täidetult) dokumentide, sünteetilise ja analüütilise arvestuse registreid ja raamatupidamisliku aruandluse kinnitatud vormid. Kogus neid seepärast ei tooda, märgitakse ainult antud ülesande lahendamiseks koostatavate vormide nimetused ja numbrid.

Ülesannete lahendamisel tuleb sünteetilises arvestuses märkida alati mitte ainult šifr, vaid ka iga konto täielik nimetus, vastavalt NSV Liidu Kaubandusministeeriumi tüüp-kontoplaanile.

Ülesannete lahendamisel, kus on vaja avada palju sünteetilisi kontosid (näiteks nr. 34, 59, 110 jt.), tuleb need kontod paigutada vihus tingimata numbrite (šifrite) kasvavas järjekorras kontoplaani järgi, kuna seega on kirjendamisel võimalik kiiresti leida vastav konto.

Sünteetiliste ja analüütiliste kontode avamisel tuleb arvestada igale kontole tehtavate kirjendite hulka. Kui kontole tuleb teha palju

kirjendeid, vaba ruumi aga on jäetud vähe, siis põhjustab see kirjendite liigse kokkusurumise, sageli aga tuleb konto järg mujale üle kanda. Kõik see põhjustab töö ebatäpset täitmist ja tekitab ülearu- seid raskusi operatsioonide laialikandmisel, kokkuvõtete tegemisel, kirjendite võrdlemisel.

Õpilaste töö kergendamiseks on suure arvu operatsioonidega ülesandeis näidatud, millise kirjendite arvuga tuleb igas kontos arvestada (vt. lisa nr. 1).

Aastaarv (dokumentidel, operatsioonides, bilanssides jne.) on ülesandeis näidatud ilma viimase numbrita, näiteks 1. märts 195..... a. Ülesannete lahendamisel märgivad puuduva numbriga õpilased ise.

Praktiliste tööde edukaks läbiviimiseks peavad õpilased: a) lahendada ja ära andma ülesanded kalender-graafiku järgi rangelt kindlaksmääratud tähtaegadel, b) märkmetest oma vihku ja õpikust enne praktilise töö algust iga teema järgi läbi töötama vastava teoreetilise materjali, c) mitte piirduma ülesande mehaanilise lahendamisega, vaid selle detailset läbi arutama ja endale selgeks tegema, d) tegema kirjendeid korralikult, tegema arvutused täpselt, töötama iseseisvalt.

Raskuste tekkimisel tuleb õpilastel kasutada eeskätt õpikut ja vastava tunni kohta oma vihku tehtud märkmeid ning püüda vastused selgusetuile küsimustele saada sealt. Kui ülesande lahendamisel tekkinud raskusi aga sel teel ületada ei suudeta, peab õpilane pöörduma konsultatsiooni saamiseks õpetaja poole.

Ülesannete lahendamisel soovitatakse kasutada dokumentide vorme ja aruandluse planke, mis on toodud N. I. Iljini õpikus «Raamatupidamine Nõukogude kaubanduses».

Seoses NSV Liidu Kaubandusministeeriumi poolt läbiviidud arvestuse ja aruandluse lihtsustamisega on käesoleval ajal dokumentide vorme ja aruandluse planke mõningal määral muudetud. Seepärast võib ülesannete lahendamisel kasutada ka NSV Liidu Kaubandusministeeriumi poolt 1954. a. lõpul väljaantud kaubanduse ja ühiskondliku toitlustamise algarvestuse dokumentide tüüp- vormide albumit ja kohapeal leiduvaid kehtivaid raamatupidamis- arvestuse vorme.

I PEATÜKK

HINNAKUJUNDAMISE ALUSED JA HINDADE KONTROLL

Metoodilised juhised

Selle teema ülesanded algavad jaekaubandusettevõttele hankija nimel arve väljakirjutamisest kaupade kohta ühtsete jaehindadega (ülesanne nr. 1).

Ülesandes nr. 2 tuleb ümber kirjutada hankija arve kaupade kohta ühtsete jaehindadega. Selle arve summad on hankija poolt kokku võetud. Järgmine ülesanne (nr. 3) seisab saadud arve kontrollimises kaubastu poolt ja hankija tehtud vea väljaselgitamises.

Ülesandes nr. 4 kirjutavad õpilased hankija nimel jaekaubandusettevõttele välja arve oma kaupade kohta, millel on kaubanduslik mahahindlus arvutatakse protsentides hulgihinnast. Selle arve alusel kalkuleeritakse kaubastu saadud kaupade jaehindu. (Ülesanne nr. 5.)

Ülesandes nr. 6 kalkuleeritakse hankija poolt hulgihindades väljakirjutatud arve põhjal kaupluses kaupade jaehindu.

ÜLESANNE nr. 1

Ülesande sisu. Hankija arve väljakirjutamine ühtsete jaehindadega kaupade kohta.

Ülesanne. Alltoodud andmete põhjal välja kirjutada kindlaksmääratud vormi kohane arve (vt. õpiku lk. 63).

Ülesande materjal. Hankija — Glavtekstiltorgi villaste ja siidkaupade Moskva oblastibaas; aadress — Razini t. 3, ruum 64; arvelduskonto nr. 52031 Riigipanga Moskva Linnakontoris, Moskvast. Kauba saatja — sama. Kauba saaja ja aadress — Mostorgi kauplus nr. 109, Moskva, Stolešnikovi põik 18. Makse nõude nr. 1968 juurde, 19. detsembrist 195..... a. Tellimine-korraldus nr. 428, 16. detsembrist 195..... a. Arve nr. 8259, 19. detsembrist 195..... a. Maksja ja tema aadress — Mostorgi kauplus nr. 109, Moskva, Stolešnikovi põik 18; erilaenukonto nr. 52061012 Riigi-

panga Moskva Linnakontoris, Moskvast¹; tellija — sama. Saatmise kuupäev — 19. detsember 195..... a. Saatmise viis — vastuvõtmine ostja poolt kohapeal; saateleht nr. 1256. Täienduseks — volitus nr. 1573, 18. detsembrist 195..... a. V. A. Kozlova nimele. Arve sisu (kaupade nimetus, hulk ja jaehind):

- art. 1113 krepdešiin, trükitud, grupp B, 3 kangast, 72 m à rbl. 104
 „ 1133 krep-satään, ühevärviline, 5 kangast, 120 m à rbl. 136
 „ 1143 krep-sarža, trükitud, grupp B, 4 kangast, 96 m à rbl. 126
 „ 1149 faydešiin, ühevärviline, 2 kangast, 48 m à rbl. 144
 Kaubanduslik mahahindlus 3% kaupade jaehinnast.

Direktor (allkiri)

Pearaamatupidaja (allkiri)

ULESANNE nr. 2

Ulesande sisu. Kaupade kohta hankija arve väljakirjutamine kehtivate jaehindadega.

Ulesanne. Alltoodud andmete põhjal välja kirjutada kindlaks määratud vormi kohane arve.

Ulesande materjal. Hankija — Krasnogvardeiski rajooni tööstustrusti stantsimistehas; aadress — 4. Sõromjatnikovi põik, maja 3/5; arvelduskonto nr. 98004 Riigipanga Krasnogvardeiski osakonnas, Moskva. Kauba saatja — sama. Kauba saaja ja aadress — Uhtomi kaubastu, Moskva oblastis, Ljubertsõ linnas. Maksenõude nr. 369 juurde, 22. detsembrist 195..... a. Arve nr. 146, 22. detsembrist 195..... a. Maksja ja selle aadress — Uhtomi kaubastu, Moskva oblast, Ljubertsõ linn; erilaenukonto nr. 61038 Riigipanga Uhtomi osakonnas, Moskva oblast, Ljubertsõ linn; tellija — sama. Saatmise kuupäev — 22. detsember 195..... a.; saatmise viis — vastuvõtmine ostja poolt kohapeal; saateleht nr. 581. Täienduseks — volitus 21. detsembrist 195..... a. nr. 2169 M. N. Martõnovi nimele.

Arve sisu (kaupade nimetus, kogus ja jaehind).

Hinnakirja nr. 333, Pesuanumad, tsingitud,	
2. sort, art. 11, 40 tükki à rbl. 26.80	rbl. 1 072
Hinnakirja nr. 344, Ämbrid, koonilised, tsingitud,	
1. sort, art. 34, 20 tk. à rbl. 12.20	„ 244
Hinnakirja nr. 344, Ämbrid, koonilised, tsingitud,	
2. sort, art. 34, 130 tk. à rbl. 11.—	„ 1 530

¹ Arve vorm on tüüpiline ja kohustuslik kõigile (tööstuslikele, kaubanduslikele jt.) majandusorganisatsioonidele ja -ettevõtetele arveldustes kaupade ja teenuste eest. Seetõttu trükitakse arve plangile rekvisiidi üldnimetus «arvelduskonto». Kaubandusorganisatsioonides ja -ettevõtetes aga, mida krediteeritakse Riigipangas kaubakäibelt, toimub hankijate arvete tasumine mitte arvelduskontolt, vaid erilaenukontolt. Kaubakäibelt krediteeritavatele kaubandusorganisatsioonidele ja -ettevõtetele väljakirjutatavais arvetes märgivad hankijad oma erilaenukonto numbri, jättes parandamata arve tüüpplangile trükitud rekvisiidi nimetuse «arvelduskonto».

Hinnakirja nr. 351, Künad, tsingitud, 1. sort, art. 52, 5 tk. à rbl. 39.80	rbl. 199
Hinnakirja nr. 351, Künad, tsingitud, 2. sort, art. 52, 25 tk. à rbl. 35.80	„ 895
Hinnakirja nr. 349, Lastevannid, tsingitud, 2. sort, art. 47, 10 tk. à rbl. 35.80	„ 358
Hinnakirja nr. 360, Pesuvaagnad, ümmargused, tsingitud, 1. sort, art. 72, 25 tk. à rbl. 12.20	„ 305
Hinnakirja nr. 340, Petrooleuminõud, tsingitud, 2. sort, art. 26, 100 tk. à rbl. 11.30	„ 1 130
K o k k u	rbl. 5 733
Kaubanduslik mahahindlus 9%	„ 515.97
Ü l d s e	rbl. 5 217.03

(viis tuhat kakssada seitseteist rbl. 03 kop.).

Kommertsdirektor (allkiri). Pearaamatupidaja (allkiri).

ÜLESANNE nr. 3

Ülesande sisu. Hankija arve kontrollimine jaeettevõttes.

Ülesanne. 1. Kontrollida takseeringut kaupluse poolt saadud hankija arves (vt. ülesanne nr. 2).

2. Teha arvele pealdis kontrollimise kohta, märkides ära hankija poolt arve väljakirjutamisel tehtud vea.

3. Teha kauplusele kindlaks antud arve järgi saadud kaupade ostuhind.

Ülesande materjal. Ülesande nr. 2 järgi koostatud hankija arve.

ÜLESANNE nr. 4

Ülesande sisu. Hankija arve väljakirjutamine kaupade kohta, mille kaubanduslik mahahindlus arvutatakse protsentides hulgihindadest.

Ülesanne. Alltoodud andmete põhjal välja kirjutada kindlaksmääratud vormi kohane arve nahast käekottidele.

Ülesande materjal. Hankija — artell «Nahktooted»; aadress — Moskva, Zatseski t. 13; arvelduskonto nr. 105013 Riigipanga Kirovi osakonnas, Moskvast. Kauba saatja — sama. Kauba saaja ja aadress — Glavvojtorgi Tsentraal-universaalkauplus, Moskva, Kalinini t. 10/2. Arve 2. juulist 195..... a. nr. 360. Maksja ja aadress — Glavvojtorgi Tsentraal-universaalkauplus, Moskva, Kalinini t. 10/2; arvelduskonto nr. 22061241 Riigipanga Krasnopresnja osakonnas, Moskvast; tellija — sama. Saatmise kuupäev — 2. juuli 195..... a., saatmise viis — vastuvõtmine kohapeal; saateleht nr. 169. Täienduseks — hinnad on kinnitatud linna täitevkomitee hindade büroo poolt 18. IV 1953. a. Arve sisu (kaupade nimetus, kogus ja hulgihinnad):

Naiste käekotid, art. 70/357, 1. sort, 800 tk. . .	à rbl. 49.50
Naiste käekotid, art. 6/370, 1. sort, 100 tk. . .	à rbl. 16.20
Naiste käekotid, art. 1188/378, 1. sort, lakeeri- tud, 30 tk.	à rbl. 52
Naiste käekotid, art. 301/365, 1. sort, 100 tk. . .	à rbl. 45
Naiste käekotid, art. 69/358, 1. sort, 100 tk. . .	à rbl. 45
Naiste käekotid, art. 176/359, 1. sort, 200 tk. . .	à rbl. 36
Naiste käekotid, art. 348/347, 1. sort, 50 tk. . .	à rbl. 59.40

ULESANNE nr. 5

Ulesande sisu. Kalkulatsioon koostamine ja ettevõttes kaupadele, mille kaubanduslik juurdehindlus arvutatakse protsentides hulgihindadest.

Ulesanne. 1. Hinnata ära universaalkaupluses saadud kaubad ja märkida (hankijalt saadud arve parempoolisel serval) iga kaubaühiku jaehind ning kogu kauba jaehind.

2. Määrata kindlaks saadud kauba ostuhind.

3. Teha kindlaks hinnatäiendi üldsumma kaupadele selle arve järgi.

4. Arvutada hinnatäiendi protsent antud arve järgi saadud kogu kauba müügihinnast (jaehinnas).

Ulesande materjal. Ulesande nr. 4 järgi koostatud hankija arve. Kaubanduslik juurdehindlus on kindlaks määratud 13% hulgihinnast.

ULESANNE nr. 6

Ulesande sisu. Jaehindade kalkuleerimine kaubandusorganisatsioonis kaupade kohta, mille kaubanduslik juurdehindlus arvutatakse protsentides hulgihinnast.

Ulesanne. 1. Ümber kirjutada vihku või plangile alltoodud, hankija poolt hulgihindades väljakirjutatud arve sisu.

2. Hinnata kaupluses saadud kaubad ja märkida arve paremal serval iga kaubaühiku jaehind ja kauba summa jaehinnaga.

3. Määrata kindlaks kaupluse kaubandusliku juurdehindluse (hinnatäiendi) üldsumma antud arve järgi saadud kaupadele.

4. Arvutada kaubandusliku juurdehindluse protsent antud arve järgi saadud kogu kauba müügihinnale (jaehinnaga).

Ulesande materjal. 1. Hankija — Sojuzoptknigotorgi kantseleitervete ja mänguasjade Moskva baas; aadress — Moskva, Hrustalnoi pöik 1, ruum 87, tel. KO-79-11; erilaenukonto nr. 52061475 Riigipanga Moskva Linnakontoris. Kauba saatja — sama. Kauba saaja ja aadress — Glavvojentorgi Tsentraal-universaalkauplus, Moskva, Kalinini t. 10/2. 195..... a. lepingu arvel. III kvartali fondi kaup. Arve 6. VII 195..... a. nr. 4391. Maksja ja aadress — Glavvojentorgi Tsentraal-universaalkauplus; erilaenukonto nr. 22061241 Riigipanga Krasnopresnja osakonnas, Moskvast. Tellija — sama. Saatmise kuupäev — 6. VII 195..... a.; saatmise viis — vastuvõtmine ostja poolt kohapeal. Arve sisu:

Kiikhobune, art. 05/790, 1. sort, 100 tk. à rbl.	rbl.	610
6.10 Hobune nr. 2, art. 799/245, 1. sort, 60 tk. à rbl. 7.20		
Jaht, art. 02077, 1. sort, 100 tk. à rbl. 20	„	432
Telefon, art. 95/14, 1. sort, 14 tk. à rbl. 63	„	2 000
Hüplik, art. 0191, 1. sort, 200 tk. à rbl. 2.70	„	882
Labidad, 1. sort, 500 tk. à rbl. 1.65	„	540
Isekallutajad, 1. sort, 200 tk. à rbl. 5.15	„	825
Õmblusmasinad, 1. sort, 30 tk. à rbl. 55.80	„	1 030
		1 674
Kokku	rbl.	7 993

(seitse tuhat üheksasada üheksakümmend kolm rbl.)

Baasi juhataja (allkiri)

Pearaamatupidaja (allkiri)

2. Kaubanduslik juurdehindlus on kindlaks määratud 20% kaupade hulgihinnast.

II PEATÜKK

HULGIKAUBAKÄIBE ARVESTUS

Metoodilised juhised

Praktilised tööd koosnevad ülesandeist: a) põhidokumentide koostamine ja vormistamine hulgibaaside kaubaoperatsioonide kohta (nr. 7—23); b) kontode korrespondeerimine hulgiettevõtete põhiliste kaubaoperatsioonide järgi (nr. 24—33); c) kaubaoperatsioonide sünteetiline ja analüütiline arvestus (nr. 34, 35).

Ülesanne nr. 34 sünteetilise ja analüütilise arvestuse kohta hõlmab hulgibaasi ühe kuu lõpetatud operatsioone, kusjuures kasutatakse eelmiste ülesannete järgi koostatud dokumente. See ülesanne lahendatakse raamatupidamisosakonna õpilaste poolt.

Praktilisteks töödeks on raamatupidamise, planeerimise ja kaubatundmise osakondades eraldatud vastavalt kinnitatud õppekavale erinev tundide arv. Seetõttu lahendatakse planeerimise ja kaubatundmise osakondades algdokumentide koostamise ja vormistamise ülesandeid vähem. Hulgiettevõtete kaubaoperatsioonide sünteetiliseks arvestuseks aga on planeerimise ja kaubatundmise osakondade õpilastele määratud eraldi ülesanne nr. 35.

Ligikaudne aeg ülesannete lahendamiseks antud teemal

Ülesannete nr-d	Tundide arv		
	raamatupidamise osakond	planeerimise osakond	kaubatundmise osakond
7—23	8	6	—
7—8, 13, 14, 16, 19—21	—	—	4
24—33	4	4	4
34	16	—	—
35	—	4	4
Kokku	28	14	12

ÜLESANNE nr. 7

Ülesande sisu. Hankija arve väljakirjutamine hulgibaasile väljastatud kaupade kohta.

Ülesanne. Hankija nimel välja kirjutada kindlaksmääratud vormi kohane arve.

Ülesande materjal. Hankija — artell «Mehstamp»; aadress — Moskva, Zemljatška t. 16/2; arvelduskonto nr. 105037 Riigipanga Kirovi osakonnas, Moskva. Kauba saatja ja tema aadress — sama. Kauba saaja ja tema aadress — Sojuzoptmetiztorgi 1. Moskva baas, Moskva, Suur-Karetnõi põik 17. Tellimus — korraldus 24. veebruarist 195..... a. nr. 90, arve 28. veebruarist 195..... a. nr. 265. Maksja — sama. Erilaenukonto nr. 52061473 Riigipanga Moskva Linnakontoris, Moskvas; tellija — sama. Saatmise kuupäev — 28. veebruar 195..... a.; saatmise viis — ostja transpordiga; kviitung-saateleht nr. 181. Täienduseks — volituse järgi 28. veebruarist 195..... a. nr. 352 N. N. Zamjatini nimele. Kauba nimetus, kogus ja jaehind:

Ukselukud, tapitavad, suurus 140×80 mm, 400 tk. à rbl. 14.10.

Ukselukud, tapitavad, nikeldatud plaatidega, suurus 140×80 mm, 200 tk. à rbl. 16.50.

Tabalukud, aida, suurus 80×63×29 mm, 1200 tk. à rbl. 10.30.

Käärid, harilikud, art. 329, 1. sort, 400 tk. à rbl. 9.55.

Kaubanduslik mahahindlus lukkudel 18%, kääridel 10%.

Taara — kastid 18 tk. (hinnata) ¹.

ÜLESANNE nr. 8

Ülesande sisu. Hankijalt saadud kaupade vastuvõtmise vormistamine hulgibaasi laos.

Ülesanne. Vormistada artelli «Mehstamp» arve nr. 265 (vt. ülesanne nr. 7) järgi saadud kauba arvelevõtmine hulgibaasi laos, nimetatud arve peale vastuvõtu stambi vorm nr. 1 (vt. õpiku lk. 94) loomise ja selles stambis olevate kõigi rekvisiitide täitmise teel.

2. Koostada kaupade hinnale lisatud, s. t. hankijalt ilma hinnata saadud taara sissetuleku kohta eraldi akt. Selle taara hindamist teostada hinnakirja järgi lahtrist «Remonti mittevajav taara», juhindudes lk. 63 toodud uue, tarvitatud ja remonditud taara ühtsete hulgihindade hinnakirja väljavõttest.

Ülesande materjal. 1. Vastuvõtmine nr. 488. Vastuvõtmise kuupäev — 1. märts 195..... a. Kaubad võttis vastu metallitoodete sektiooni juhataja I. I. Orlov, ning võeti täies ulatuses arvele hankija arve hindades.

¹ Erinevalt varem kehtinud korrast, kus puidust taara hind lisati toodangu hulgihinnale, on alates 1. novembrist 1954. a. hankijad kohustatud peale toodangu kehtivate hulgi- või jaehindade saajatelt sisse nõudma 40% puidust taara hinnast. Seoses sellega soovitab NSV Liidu Kaubandusministeerium teostada nimetatud taara arvelevõtmist ja arvestust soetushinnas, s. t. 40% ulatuses uue puidust taara hinnast taara hulgihindade II võõndi hinnakirja järgi.

Seda muudatust tuleb silmas pidada nii selles ülesandes kui ka järgnevais, kus esineb ilma hinnata sissetulnud taara saamise ja arvelevõtmise operatsioone.

2. Kauba hinnale lisatud, s. t. ilma hinnata saadud taara arvelevõtmiseks koostatakse akt järgmiste andmete põhjal. Organisatsioon — Sojuzoptmetiztorg. Ettevõtte — 1. Moskva baas. Akt nr. 367, 1. märtsist 195..... a.

Komisjoni koosseis: baasi direktori asetäitja — M. P. Ivanov, materiaalselt vastutav isik — I. I. Orlov, ühiskondlik esindaja — K. I. Petrova. Hinnakirja number — 318. Taara nimetus — laudkastid. Hulk — 16. Hinnakirja number — 328. Taara nimetus — laudkastid. Hulk — 2.

ULESANNE nr. 9

Ülesande sisu. Hankija arve väljakirjutamine hulgibaasile väljastatud kauba kohta.

Ülesanne. Välja kirjutada hankija nimel kindlaksmääratud vormi kohane arve.

Planeerimise osakonna õpilased koostavad arve lühendatud kujul vihus, täites vaid hankija ja kaubasaaja nimetuse, arve numbriga ja kuupäeva ning kauba nimetuse, hulga ja summa.

Ülesande materjal. Hankija — S. M. Kirovi nim. Pavlovo artell; aadress — Gorki oblast, Pavlovo linn Okaa jõel; arvelduskonto nr. 10500 Riigipanga Pavlovo osakonnas, Pavlovo linnas. Kauba saatja — sama. Kauba saaja ja tema aadress — Sojuzoptmetiztorgi 1. Moskva baas, Moskva, Suur-Karetnõi põik 17. Tellimuskäsund 28. veebruarist 195..... a. nr. 88. Arve 1. märtsist 195..... a. nr. 342. Maksja — sama; erilaenukonto nr. 52061473 Riigipanga Moskva Linnakontoris, Moskvas. Saatmise kuupäev — 1. märts 195..... a.; saatmise viis — raudteel; kviitung-saateleht nr. 299506. Täienduseks — Lepingu 7. jaanuarist 195..... a. nr. 277 arvel. Kauba nimetus, hulk ja hind:

Lauanoad ja kahvlid, artikkel 1, 1. sort, 1200 paari à rbl. 4.85.
Kellud, 5000 tk. à rbl. 5.

Kaubanduslik mahahindlus nugaadelt ja kahvlitelt 10%.

Taara — krohvilabidate kastid nr. 3030, 5 tk. à rbl. 2.80.

Taara — kastid, 4 tk. (ilma hinnata).

ULESANNE nr. 10

Ülesande sisu. Hankijalt saadud kaupade vastuvõtmise vormistamine hulgibaasi laos.

Ülesanne. 1. Vormistada S. M. Kirovi nim. Pavlovo artellilt arve nr. 342 (vt. ülesanne nr. 9) järgi saadud kauba ja taara (väljantud kauba hinnale lisatud taara) arvelevõtmise hulgibaasi laos, nimetatud arve peale vastuvõtu stambi vorm nr. 1 löömise ja selles stambis olevate kõigi rekvisiitide täitmise teel.

2. Koostada kaupade hinnale lisatud, s. t. hankijalt ilma hinnata saadud taara sissetuleku kohta eraldi vormi kohane akt. Selle taara hindamist teostada hinnakirja lahtri «Remonti mittevajav

taara» järgi, juhindudes lk. 63 toodud uue, tarvitatud ja remonditud taara ühtsete hulgihindade hinnakirja väljavõttest.

Ülesande materjal. 1. Vastuvõtmine nr. 489. Vastuvõtmise kuupäev — 3. märts 195..... a. Kaubad võttis vastu ja kirjendas sissetulekuks metallitoodete sektori juhataja I. I. Orlov.

2. Kauba hinnale lisatud, s. t. ilma hinnata saadud taara arvelevõtmiseks koostatakse akt järgnevalt loetletud andmete põhjal. Organisatsioon — Sojuzoptmetiztorg. Ettevõte — 1. Moskva baas. Akt 3. märtsist 195..... a. nr. 368. Komisjoni koosseis: baasi direktori asetäitja — M. P. Ivanov, materiaalselt vastutav isik — I. I. Orlov, ühiskondlik esindaja — K. I. Petrova. Hinnakirja number — 328. Taara nimetus — laudkastid.

ÜLESANNE nr. 11

Ülesande sisu. Hankija arve väljakirjutamine hulgibaasile väljastatud kaupade kohta.

Ülesanne. Hankija nimel välja kirjutada kindlaksmääratud vormi kohane arve.

Planeerimise osakonna õpilased koostavad arve lühendatud kujul vihku, täites ülesandes nr. 9 näidatud rekvisiidid.

Ülesande materjal. Hankija — Glavelektrosbōti Moskva oblastitevaheline baas; aadress — Moskva, Staropanski põik 5; arvelduskonto nr. 170003 Riigipanga Kuibōševi osakonnas, Moskvast. Kauba saatja ja aadress — sama. Kauba saaja ja aadress — Sojuzoptmetiztorgi 1. Moskva baas, Moskva, Suur-Karetnõi põik 17. Tellimuskäsund 2. märtsist 195..... a. nr. 675. Arve 3. märtsist 195..... a. nr. 702212. Maksja — sama; erilaenukonto nr. 52061473 Riigipanga Moskva Linnakontoris, Moskvast. Saatmise kuupäev — 3. märts 195..... a.; saatmise viis — ostja transpordiga; kviitung-saatekiri nr. 768. Täiendused — volitus 2. märtsist 195..... a. nr. 354 järgi I. N. Kruglovi nimele.

Kauba nimetus, kogus ja hind:

Elektritaskulambi pirnid, 3,5 volti, artikkel 1106, 37 950 tk. à rbl. —.80.

Dünaamilise taskulambi lamedad pirnid, 2,5—3 volti, artikkel 1107, 8775 tk. à rbl. —.93.

Kaubanduslik mahahindlus 5%.

ÜLESANNE nr. 12

Ülesande sisu. Hankijalt saadud kaupade vastuvõtmise vormistamine hulgibaasi laos.

Ülesanne. Vormistada Glavelektrosbōti Moskva oblastitevahelise baasi arve nr. 702212 järgi saadud kauba arvelevõtmise hulgi- baasi laos, nimetatud arve peale vastuvõtu stambi vorm nr. 1 löömise ja selles stambis olevate kõigi rekvisiitide täitmise teel.

Ülesande materjal. Vastuvõtmine nr. 272. Vastuvõtmise kuu-päev — 4. märts 195..... a. Kaubad võttis vastu ja kirjendas sisse-tulekuks elektritarvete sektsiooni juhataja V. V. Dubrovin.

ULESANNE nr. 13

Ülesande sisu. Hankija arve väljakirjutamine hulgibaasile väl-jastatud kaupade kohta.

Ülesanne. Välja kirjutada hankija nimel kindlaksmääratud vormikohane arve.

Planeerimise ja kaubatundmise osakondade õpilased koostavad arve lühendatud kujul vihku, täites ülesandes nr. 9 näidatud rek-visiividid.

Ülesande materjal. Hankija — Roshoztorgi Leningradi baas; aadress — Leningrad, Dumskaja t. 9; arvelduskonto nr. 01061042 Riigipanga Leningradi Linnakontoris, Leningradis. Kauba saatja — sama. Kauba saaja ja tema aadress — Sojuzoptmetiztorgi 1. Moskva baas, Moskva, Suur-Karetnõi põik 17. Tellimus-käsund 20. veebruarist 195..... a. nr. 611. Arve 3. märtsist 195..... a. nr. 8/102. Maksja — sama; erilaenukonto nr. 52061473 Riigipanga Moskva Linnakon-toris, Moskvast. Jaama — Oktoobriraudtee Moskva kaubajaama; jaamast — Oktoobriraudtee Badajevskaja jaamast; saatmise kuu-päev — 3. märts 195..... a.; saatmise viis — raudteel, suure kiiru-sega; kviitung-saatekiri 3. märtsist 195..... a. nr. 607054. Kohtade arv — 10, brutokaal 650 kg. Kauba nimetus, kogus ja hind:

Elektriteekannud, nikeldatud, art. 50, 135 tk. à rbl. 78.

Elektriteekannud, nikeldatud, art. 52, 42 tk. à rbl. 85.

Kaubanduslik mahahindlus 11%.

Taara — kastid, 10 tk. (ilma hinnata).

ULESANNE nr. 14

Ülesande sisu. Akti koostamine vastuvõtmisel avastatud puudu-jäägi kohta ja tegelikult saadud kauba vastuvõtmise vormistamine.

Ülesanne. 1. Koostada akt vorm nr. 3-b (vt. õpiku lk. 97—98) järgi, Roshoztorgi Leningradi baasi arve 3. märtsist 195..... a. nr. 8/102 järgi (vt. ülesanne r. 13) saadud kauba vastuvõtmisel koguses ja kvaliteedis kindlakstehtud lahkuminekute kohta.

2. Vormistada selle arve järgi saadud kauba arvelevõtmine hulgibaasi laos poolt.

Ülesande materjal. 1. Akti koostamiseks vorm nr. 3-b järgi.

Organisatsioon — Sojuzoptmetiztorg. Ettevõte — 1. Moskva baas. Akt 9. märtsist 195..... a. nr. 7. Akti koostamise koht — baasi ladu nr. 3, Moskva, Bumažnõi põik 14. Komisjoni koosseis: Moskva baasi elektritarvete sektsiooni juhataja V. V. Dubrovin, sama baasi praakija I. S. Grimov, sama baasi pakkija D. J. Makarov, Kiievi rajoonikaubastu esindaja V. V. Klimov (tunnistus 9. märtsist 195..... a. nr. 1574). Kauba saaja nimetus ja aadress — Sojuzopt-

metiztorgi 1. Moskva baas, Moskva, Suur-Karetnõi põik 17. Hankija nimetus ja aadress — Roshoztorgi Leningradi baas, Leningrad, Dumskaja t. 9. Hankija faktuurarve 3. märtsist 195..... a. nr. 8/102. Transpordi saatekiri 3. märtsist 195..... a. nr. 607054. Sihtjaam — Oktoobriraudtee Moskva kaubajaam. Kaup saabus sihtjaama 8. märtsil 195..... a. Kaup toimetati kauba saaja lattu 9. märtsil 195..... a.

Kohtade arv ja kauba kaal: a) hankija arve järgi 10 kohta, brutokaal 650 kg; b) transpordi saatekirja järgi 10 kohta, brutokaal 650 kg; c) tegelikult saabus 10 kohta, 650 kg. Kaup esitati akteerimiseks lahtipakituna. Kauba vastuvõtmisel osutus, et tegelikult saadi elektriteekannusid art. 50 — 142 tk. ja elektriteekannusid art. 52 — 27 tk.

2. Baasi poolt vastuvõetud kauba vormistamiseks. Vastuvõtmine nr. 273. Vastuvõtmise kuupäev — 9. märts 195..... a. Vastuvõtmise vormistamisel teha märkus akti koostamisest puudujäägi kohta. Kauba võttis vastu ja kirjendas sissetulekuks sektsiooni juhataja V. V. Dubrovin.

3. Kauba hinnale lisatud, s. t. ilma hinnata saadud taara arvelevõtmiseks.

Organisatsioon — Sojuzoptmetiztorg. Ettevõtte — 1. Moskva baas. Akt 9. märtsist 195..... a. nr. 244. Komisjoni koosseis: baasi direktori asetäitja — M. P. Ivanov, materiaalselt vastutav isik — V. V. Dubrovin, ühiskondlik esindaja — A. V. Krõlova. Hinnakirja number — 459. Taara nimetus — laudkastid.

ULESANNE nr. 15

Ülesande sisu. Ilma hankija arveta sissetulnud kauba arvelevõtmise.

Ülesanne. Koostada lk. 19 toodud vorm nr. 2 kohaselt akt ilma hankija arveta sissetulnud kauba kohta ja vormistada selle kauba arvelevõtmise baasi lattu.

Ülesande materjal. Organisatsioon — Sojuzoptmetiztorg. Ettevõtte — 1. Moskva baas. Vastuvõtu akt 11. märtsist 195..... a. nr. 23. Komisjoni koosseis: Moskva baasi elektritarvete sektsiooni juhataja I. K. Maksimov, sama baasi praakija A. M. Ivanov, sama baasi sorteerija F. G. Makaruškin ja NSV Liidu Teedeministeeriumi juures asuva Metsatööstuse Keskvalitsuse esindaja D. G. Smirnov. Saadeti saabus 10. märtsil 195..... a. Sverdlovi-nim. tehaseft Dzeržinski jaamast raudtee saatekirja nr. 492582 järgi. Transpordi dokumentide järgi on 159 kohta, kaal saatejaamas 3200 kg, kaal sihtjaamas 3200 kg. Pakendi seisukord: ei ole rikutud, igal kastil on tehase plomm ja lipats, millel on märgitud kauba ühikud. Vagunite tühendamisel osutus, et kaubaga on saadud 159 kasti. Vagunitel olid hankija plommid. Kauba nimetus, kogus ja hind:

Lülitid, plastmassist, art. 340, 86 kohta — 8969 tk. à rbl. 5.45.
Seinakontaktid plastmassist, art. 380, 13 kohta — 9920 tk. à rbl. 1.35.

Kaitsed, portselanist, art. 385, 9 kohta — 1000 tk. à rbl. 2.05.
Seinarosetid, plastmassist, art. 350, 51 kohta — 14 986 tk.
à rbl. 2.05. Hinnad vastuvõtuakti koostamisel määrati kindlaks
elektritarvete jaehindade hinnakirja alusel. Kaubanduslik maha-
hindlus 11%.

ULESANNE nr. 16

Ülesande sisu. Hulgibaasi poolt faktuurarve väljakirjutamine
mittekohalikule ostjale ärasaadetud kauba kohta.

Ülesanne. Välja kirjutada vorm nr. 65 järgi faktuurarve mitte-
kohalikule ostjale ärasaadetud kauba kohta.

Ülesande materjal. Hankija — Sojuzoptmetiztorgi 1. Moskva
baas; aadress — Moskva, Suur-Karetnõi põik 17, erilaenukonto
nr. 52061473 Riigipanga Moskva Linnakontoris, Moskvast¹. Kauba
saatja — sama. Kauba saaja ja aadress — Kalinini linna tööstus-
kaubastu, Kalinini linn, Krestjanskaja väljak 12/14. Tellimus-
käsund 25. veebruarist 195..... a. nr. 82/606. Leping 20. jaanuarist
195..... a. Faktuur 12. märtsist 195..... a. nr. 960, arve 12. märtsist
195..... a. nr. 960. Maksja — sama; erilaenukonto nr. 60253 Riigi-
panga Oblastikontoris, Kalinini linnas. Tellija — sama. Sihtjaam —
Kalinin, Oktoobriraudtee; saatejaam — Oktoobriraudtee Moskva
kaubajaam; kaup saadetud suure kiirusega, kaal 791 kg, raudtee-
saatekiri 11. märtsist 195..... a. nr. 762414, kohtade arv — 9. Fak-
tuuri kirjutab — Mironova, takseeris — Fokina, kauba sorteeris —
sorteerija Zimin. Kauba võttis tervikuna välja ja pakkis — pakkija
Volkov, kaalulehed nr. 368—376. Pakitud ja ärasaadetud kauba
nimetus, kogus ja hind:

Ukselukud, sissetapitavad, suurus 140×80 mm, 700 tk.
à rbl. 14.10.

Ukselukud, sissetapitavad, nikeldatud plaatidega, suurus
140×80 mm, 200 tk. à rbl. 16.50.

Tabalukud, aida, suurus 80×63×29 mm, 350 tk. à rbl. 10.30.

Lauanoad-kahvlid art. 1, 1. sort, 1440 paari à rbl. 4.85.

Kaubanduslik mahahindlus lukkudel 18%, nugadelt-kahvlitelt
10%. Baasi juurdehindlus lukkudele 3%, nugadele-kahvlitele 2,5%
kauba jaehinnast, mahaarvatult kaubanduslik mahahindlus. Taa-
ra — kastid nr. 318 — 7 tk. (ilma hinnata), kastid nr. 328 — 2 tk.
(ilma hinnata).

---

¹ Ostjatelt maksenõuete järgi laekunud summad kannab Riigipank kau-
bandusorganisatsioonide kaubakäibe erilaenukontol oleva võlgnevuse katteks.
Seepärast märgivad hankijad ostjatele väljakirjutatavaile arvetele oma kauba-
käibe erilaenukonto numbri.

Organisatsioon .....
 Ettevõtte .....

VASTUVÕTUAKT nr. .... 195..... a.

Ilma hankija arveta saabunud kaubale materjalile

Komisjon koosseisus .....

teostas veose vastuvõtmist, mis saabus ..... 195..... a. .... (kauba saatja)

jaamast transpordi saatekirjade nr. .... järgi. Transpordidokumentide järgi peab olema .....

kohta. Kaal saatejaamas ..... kg. Kaal sihtjaamas ..... kg. Pakendi seisukord ..... 195..... a. nr. .... all.

Hinnakirja nr. või artikkel	Kauba, materjali nimetus	Sort	Kohtade arv	Mõõtühik	Arv või mõõt		Hind	Summa	Hind	Summa
					bruto	neto				

Komisjoni liikmed

Kauba/ võttis vastu .....
 Materjali ..... (materiaalselt vastutava isiku allkiri)

Ülesande sisu. Pakkimisandmiku väljakirjutamine hulgibaasi poolt ostjale saadetud kauba kohta.

Ülesanne. Alltoodud vormikohase pakkelehe väljakirjutamine ostjale faktuurarve 12. märtsist 195... a. nr. 960 järgi (vt. ülesanne nr. 16) ärasaadetud kauba kohta.

Organisatsioon .....
(nimetus)

PAKKELEHT

Müügikorralduse-faktuuri .....195... a. nr..... juurde.

Pakkimise koht sertifikaadi nr..... järgi.

Hinnakirja nr. või artikkel	Kauba nimetus	Mõõtühik	Sort	Suurus	Hulk	Kaal

Pakkija

Tabelinumber

Ülesande materjal. 1. Pakkeleht nr. 368 järgmiste kaupade kohta:

Lauanoad ja kahvlid, art. 1, 1. sort, nomenklatuurinumber 1059, 100 paari, kaal 50 kg.

2. Pakkeleht nr. 369 järgmiste kaupade kohta:

Ukselukud, sissetapitavad, suurus 140×80 mm, nomenklatuurinumber 087, 100 tk., kaal 56 kg.

Kõik muud rekvisiidid pakkelehel täidetakse vastavalt faktuurarvele nr. 960 (vt. ülesanne nr. 16).

Tuleb meeles pidada, et pakkelehed kirjutatakse välja iga pakitud koha (kast, pall) jaoks. Antud ülesandes tuleb pakkeleht kirjutada välja mitte kõigi ärasaadetud kaupade kohta, vaid ainult kahe koha jaoks.

Ülesande sisu. Hulgibaasi poolt faktuurarve väljakirjutamine kohalikule (samalinnalisele) ostjale väljastatud kauba kohta.

Ülesanne. Välja kirjutada vorm nr. 65 kohaselt faktuurarve hulgibaasi poolt kohalikule (samalinnalisele) ostjale väljastatud kauba kohta.

Planeerimise osakonna õpilased koostavad faktuurarve vihku lühendatud kujul, täites ülesandes nr. 9 näidatud rekvisiidid.

Ülesande materjal. Hankija — Sojuzoptmetiztorgi 1. Moskva baas; aadress — Moskva, Suur-Karetnõi põik 17; erilaenukonto nr. 52061473 Riigipanga Moskva Linnakontoris, Moskvast. Kauba saatja — sama. Kauba saaja ja aadress — Moshoztorg, kauplus nr. 6, Moskva, Kirovi t. 8/2. Tellimus nr. 615, 12. märtsist 195..... a., müügikorraldus nr. 7/372, 13. märtsist 195..... a. Kaup on I kvartali fondi arvel. Leping 5. jaanuarist 195..... a. Faktuur nr. 961, 13. märtsist 195..... a., arve nr. 961, 13. märtsist 195..... a. Maksja — sama; erilaenukonto nr. 52061472 Riigipanga Moskva Linnakontoris, Moskvast. Tellija — sama. Kaup väljastati baasi laost volituse alusel nr. 492, 13. märtsist 195..... a. K. I. Hohlovi kaudu, kohaletoimetamine ostja transpordiga. Faktuuri kirjutab Mironova, takseeris Fokina. Pakitud ja väljastatud kauba nimetus, kogus ja hind:

Ukselukud, sissetapitavad, suurus 140×80 mm, 300 tk. à rbl. 14.10.

Ämbrid, mustast plekist, 1. sort, 100 tk. à rbl. 5.85.

Käärid, harilikud, art. 329, 1. sort, 200 tk. à rbl. 9.55.

Kaubanduslik mahahindlus lakkudele 18%, ämbritelt 15%, kääridelt 10%. Baasi juurdehindlus lakkudele 3%, ämbritele ja kääridele 2,5% kauba jaehinnast, mahaarvatult kaubanduslik mahahindlus.

Taara — kastid nr. 318, 4 tk. (ilma hinnata).

ÜLESANNE nr. 19

Ülesande sisu. Hulgibaasi poolt faktuurarve väljakirjutamine oma süsteemi ettevõttele väljastatud kauba kohta.

Ülesanne. Välja kirjutada vorm nr. 65 kohaselt faktuurarve hulgibaasi poolt oma süsteemi ettevõttele väljastatud kauba kohta.

Planeerimise ja kaubatundmise osakondade õpilased koostavad faktuurarve vihku lühendatud kujul, täites ülesandes nr. 9 näidatud rekvisiidid.

Ülesande materjal. Hankija — Sojuzoptmetiztorgi 1. Moskva baas; aadress — Moskva, Suur-Karetnõi põik 17; erilaenukonto nr. 52061473 Riigipanga Moskva Linnakontoris, Moskvast; kauba saatja — sama. Kauba saaja ja aadress — Sojuzoptmetiztorgi Valgevene baas, Minski linn, Võssokaja t. 34. Tellimus-müügikorraldus nr. 1/601, 13. märtsist 195..... a. Faktuur nr. 962, 14. märtsist 195..... a. Maksja — sama, erilaenukonto nr. 61067 Riigipanga Vabariiklikus Kontoris, Minski linnas. Tellija — sama. Jaama — Minsk, jaamast — Moskva kaubajaam, Rjasani raudteel; kaup on saadetud suure kiirusega, kaal 326 kg, raudtee saatekiri nr. 956998, 13. märtsist 195..... a., kohtade arv — 8. Faktuuri kirjutab — Mironova, takseeris — Fokina, kauba sorteeris — sorteerija Zimin. Kauba võttis tervenisti välja ja pakkis ära pakkija Volkov, pakkimissedelid nr. 377—384. Pakitud ja ärasaadetud kauba nimetus, kogus ja hind:

Tabalukud, aida, suurus 80×63×29 mm, 400 tk. à rbl. 10.30.
Ukselukud, sissetapitavad, nikeldatud plaatidega, suurus 140×80 mm, 200 tk. à rbl. 16.50.

Kellud, 2000 tk. à rbl. 5.

Kaubanduslik mahahindlus lukkudelt 18%.

Eraldamised baasile väljastamise kulude katteks lukkudelt 3% kaupade jaehinnast, mahaarvatult kaubanduslik mahahindlus, kelleludelt 3,5% kaupade hulgihinnast.

Taara — kastid nr. 309 — 2 tk. à rbl. 2.80, kastid nr. 318 — 6 tk. (ilma hinnata).

ÜLESANNE nr. 20

Ülesande sisu. Hankija nimel arve väljakirjutamine hulgibaasi müügikäsundi järgi tema ostjale transiidikorras ärasaadetud kauba kohta.

Ülesanne. Välja kirjutada hankija nimel arve tema poolt transiidikorras hulgibaasi ostjale saadetud kauba kohta.

Planeerimise ja kaubatundmise osakondade õpilased koostavad arve vihku lühendatud kujul, täites ülesandes nr. 9 märgitud rekvisiidid.

Ülesande materjal. Hankija — Leningradi rajooni tööstustrusti stantsimis-mehaanika tehas; aadress — Moskva, Vrubeli t. 13-a; arvelduskonto nr. 96083 Riigipanga Leningradi osakonnas, Moskvast; kauba saatja — sama. Kauba saaja ja aadress — Uhtomi kaubastu, Moskva oblast, Ljubertsõ linn; tellimus-müügikorraldus nr. 712, 7. märtsist 195..... a. Arve nr. 194, 10. märtsist 195..... a. Maksja — Sojuzoptmetiztorgi 1. Moskva baas; erilaenukonto nr. 52061473 Riigipanga Moskva Linnakontoris, Moskvast. Tellija — sama. Saatmise kuupäev — 10. märts 195..... a.; saatmise viis — saaja autotranspordiga; kviitung-saateleht nr. 342. Kauba nimetus, kogus ja hind:

Petrooleumikannud, tsingitud plekist, art. 23, 1. sort, maht 3 l, 2000 tk. à rbl. 9.55.

Petrooleumikannud, tsingitud plekist, art. 25, 1. sort, maht 5 l, 1400 tk. à rbl. 10.70.

Kaubanduslik mahahindlus 9%.

ÜLESANNE nr. 21

Ülesande sisu. Hulgibaasi poolt ostjale arve väljakirjutamine kauba kohta, mis on saadetud transiidina, vahendite mahutamisega.

Ülesanne. Välja kirjutada arve ostjale, vastavalt ülesande nr. 20 järgi koostatud hankija arvele, transiidina väljasaadetud kauba kohta.

Planeerimise ja kaubatundmise osakondade õpilased koostavad arve vihku lühendatud kujul, täites ülesandes nr. 9 märgitud rekvisiidid.

Ülesande materjal. Hankija — Sojuzoptmetiztorgi 1. Moskva baas; aadress — Moskva, Suur-Karetnõi põik 17; erilaenukonto nr. 52061473 Riigipanga Moskva Linnakontoris. Kauba saatja — Moskva Leningradi rajooni tööstustrusti stantsimis-mehaanika tehas; arve nr. 194, 10. märtsist 195..... a. Kauba saaja ja aadress — Uhtomi kaubastu, Moskva oblast, Ljubertsõ linn. Tellimus-müügikorraldus nr. 124, 2. märtsist 195..... a. Arve nr. 349/tr¹, 14. märtsist 195..... a. Maksja — sama, arvelduskonto nr. 61038 Riigipanga Uhtomi osakonnas, Ljubertsõ linnas. Tellija — sama. Arve muud rekvisiidid (ärasaatmise kuupäev, saatmisviis, kviitungi-saatelehe number, kauba nimetus, kogus ja hind) märgitakse vastavalt ülesande nr. 20 järgi koostatud hankija arvele. Ostjale arve väljakirjutamisel lisas baas sellele transiidioperatsioonide eest kuuluva juurdehindluse 0,6% ulatuses kaupade jaehinnast, mahaarvatult kaubanduslik mahahindlus.

ULESANNE nr. 22

Ülesande sisu. Arve väljakirjutamine hankija nimel, hulgibaasi müügikorralduse alusel oma süsteemi ettevõttele transiidikorras ärasaadetud kauba kohta.

Ülesanne. Hulgibaasi müügikorralduse alusel välja kirjutada hankija nimel arve oma süsteemi ettevõttele transiidikorras ärasaadetud kauba kohta.

Planeerimise osakonna õpilased koostavad arve vihku lühendatud kujul, täites ülesandes nr. 20 märgitud rekvisiidid.

Ülesande materjal. Hankija — Zaraiski Krupskaja-nim. suletööstus; aadress — Moskva oblast, Zaraiski linn; arvelduskonto nr. 62000 Riigipanga Zaraiski osakonnas, Zaraiski linnas, Moskva oblastis. Kauba saatja ja aadress — sama. Kauba saaja ja aadress — Sojuzoptmetiztorgi Valgevene baas, Minski linn, Vössokaja t. 34. Tellimus-müügikorraldus nr. 72, 2. märtsist 195..... a. Arve nr. 82, 9. märtsist 195..... a. Maksja — Sojuzoptmetiztorgi 1. Moskva baas; erilaenukonto nr. 52061473 Riigipanga Moskva Linnakontoris, Moskvast. Tellija — sama. Jaama — Minsk, jaamast — Zaraisk. Saatmise kuupäev — 8. märts 195..... a.; saatmisviis — raudteel väikese kiirusega; kviitung-saatekiri nr. 198037, kohtade arv — 40. Kauba nimetus, kogus ja hind:

Sulgtekid, poolteise-suurused, artikkel 51, 1. sort, 400 tk. à 459 rbl.

Kaubanduslik mahahindlus 8%.

ULESANNE nr. 23

Ülesande sisu. Arve väljakirjutamine hulgibaasi poolt oma süsteemi ettevõttele transiidina vahendite mahutamiseiga väljasaadetud kaupade kohta.

¹ Tähed «tr» märgitakse kaupade transiidikorras realiseerimisel väljakirjutatud arvete numereerimisel, selleks et eraldada neid arvetest, millele järgi kaup on realiseeritud baasi laost.

Ülesanne. Välja kirjutada Riigipanga poolt kehtestatud vormi kohane arve vastavalt ülesande nr. 22 järgi koostatud hankija arvele, transiidikorras oma süsteemi ettevõttele väljasaadetud kauba kohta.

Planeerimise osakonna õpilased koostavad arve vihku lühendatud kujul, täites ülesandes nr. 9 märgitud rekvisiidid.

Ülesande materjal. Hankija — Sojuzoptmetiztorgi 1. Moskva baas; aadress — Moskva, Suur-Karetnõi põik 17; erilaenukonto nr. 52061473 Riigipanga Moskva Linnakontoris, Moskvas. Kauba saatja ja aadress — Zaraiski Krupskaja-nim. suletööstus, Moskva oblast, Zaraiski linn; arve nr. 82, 9. märtsist 195..... a. Kauba saaja ja aadress — Sojuzoptmetiztorgi Valgevene baas, Minsk, Vössokaja t. 34. Tellimus-müügikorraldus nr. 103, 23. veebruarist 195..... a. Arve nr. 350/tr, 15. märtsist 195..... a. Maksja — sama; erilaenukonto nr. 61067 Riigipanga Vabariiklikus Kontoris, Minskis; tellija — sama.

Arve muud rekvisiidid (saatmise kuupäev, saatmisviis, kvitungi-saatekirja number, kauba nimetus, kogus ja hind) märgitakse vastavalt hankija arvele (ülesanne nr. 22). Arve väljakirjutamisel oma süsteemi ettevõttele lisas baas väljastamiskulude katteks eraldamisi 1% ulatuses kauba jaehinnast, mahaarvatult kaubanduslik mahahindlus.

ÜLESANNE nr. 24

Ülesande sisu. Kaupade sissetuleku sünteetiline arvestus (kaupade arvestamisel ostuhinnaga).

Ülesanne. Kanda sünteetilistele kontodele hulgibaasi alltoodud operatsioonid.

Sünteetilised kontod avatakse vihku järgmisel kujul:

Konto nr. 025

«K a s s a»

D _____ K

Ülesande materjal. 1. Hulgibaasi poolt aktseptiti hankija arve ostetud kaupade kohta . . . . . rbl. 56 000
Saadud arve koosneb järgmistest summadest:
a) kaupade ostuhind . . . . . rbl. 55 000
b) taara . . . . . „ 700
c) hankija poolt baasi arvel tasutud transpordikulud . . . . . „ 300
2. Ostetud kaupade vastuvõtmisel baasi laos ilmnes puudujääk:

a) loomuliku kao normide piires vedudel	rbl.	30
b) hankija süü läbi, vastavalt koostatud aktile	„	600
	Kokku rbl.	630

Ülejäänud kaup ja taara võeti vastu ja kirjendati sissetulekuks baasi laos. Summad teha kindlaks.

ULESANNE nr. 25

Ulesande sisu. Kaupade sissetuleku sünteetiline arvestus (kaupade arvestamisel jaehinnaga).

Ulesanne. Kanda sünteetilistele kontodele kaubastu hulгибаasi alltoodud operatsioonid.

Ulesande materjal. 1. Kaubastu hulгибаasi poolt aktseptiti hankija arve ostetud kaupade kohta . . . . . rbl. 77 200
Saadud arve koosneb järgmistest summadest:

a) kaupade jaehind	rbl.	80 000
b) mahahindlus jaehinnast	„	4 000
c) hankija juurdehindlus	„	200
d) taara	„	600
e) hankija poolt baasi arvel tasutud transpordikulud	„	400

2. Ostetud kaup võeti baasi laos tervenisti vastu ning arvele jaehinnaga . . . . . rbl. 80 000

3. Kirjendatakse vastavatele kontodele saadud ja laos arvele võetud taara ning arvele lisatud transpordikulud . . . rbl. 1 000

ULESANNE nr. 26

Ulesande sisu. Kaupade sissetuleku sünteetiline arvestus (kaupade arvestamisel jaehinnaga).

Ulesanne. 1. Avage vihus konto nr. 120 «Tootmine ja töötlemine» deebetsaldoga 38 000 rbl. See saldo summa kujutab endast kaupade töötlemise tegelikke kulusid.

2. Kanda sünteetilistele kontodele hulгибаasi alltoodud operatsioonid.

Ulesande materjal. Tuli sisse töötlemiselt kaupu tegeliku omahinnaga 38 000 rbl. eest. Saadud kaubad võttis baas jaehinnaga arvele 42 000 rbl. eest.

3. Baas sai hankijalt arve . . . . . rbl. 32 300
Arve koosneb järgmistest summadest:

a) kauba ostuhind	rbl.	32 000
b) taara	„	300

Baas keeldus selle arve aktseptist, kuna ta polnud kaupa tellinud. Kauba ja taara võttis baas vastutavale hoiule.

Ülesande sisu. Kaupade realiseerimise sünteetiline arvestus (kaupade arvestamisel ostuhinnaga).

Ülesanne. 1. Avage vihus järgmised sünteetilised kontod hulgi- baasi bilansist:

a) konto nr. 002 «Kaubad hulgi- ja jaotus- ladudes»	rbl. 2 560 000
b) konto nr. 013 «Tühi ja kaupade all olev taara»	„ 98 000
c) konto nr. 029 «Akreditiivid, erikontod veose- käibeks ja limiteeritud tšekiraamatud arvel- dusteks transpordiga»	„ 3 000

2. Kanda sünteetilistele kontodele hulgi- baasi alltoodud ope- ratsioonid.

Ülesande materjal. 1. Baas tasus limiteeritud tšekkidega ostjate arvel raudtee veokulud neile väljasaadetud kaupade eest rbl. 1 600

2. Baas saatis kaupu ja kirjutas välja arved mittekohalikele ostjatele . . . . . rbl. 247 000

Väljakirjutatud arved koosnevad järgmistest summadest:

a) kaupade ostuhind	rbl. 242 900
b) baasi juurdehindlus	„ 2 000
c) taara	„ 500
d) ostjate arvel tasutud transpordikulud	„ 1 600

Arved on esitatud Riigipangale inkassoks.

3. Kirjendatakse baasi materiaalselt vastutavate isikute arvelt maha ostjatele lähetatud kaupad . . . . . rbl. 242 900

Ülesande sisu. Kaupade ladudest realiseerimise sünteeti- line arvestus (kaupade arvestamisel jaehinnaga).

Ülesanne. 1. Avage vihus järgmised sünteetilised kontod hulgi- baasi bilansist:

a) konto nr. 002 «Kaubad hulgi- ja jaotus- ladudes»	rbl. 1 700 000
b) konto nr. 152 «Kaubanduslik mahahindlus (juurdehindlus) jaehinnaga arvestatud kau- padelt»	„ 85 000
c) konto nr. 013 «Tühi ja kauba all olev taara»	„ 48 000
d) konto nr. 029 «Akreditiivid, erikontod veose- käibeks ja limiteeritud tšekiraamatud arvel- dusteks transpordiga»	„ 1 700

2. Kandke sünteetilistele kontodele hulgibaasi alltoodud operatsioonid.

Ulesande materjal. 1. Baas tasus ostjate arvel neile väljasaadetud kaupade eest limiteeritud tšekkidega raudtee veokulud rbl. 900

2. Baas saatis kaupu ja kirjutas välja arved mittekohalikele ostjatele . . . . . rbl. 144 450

Väljakirjutatud arved koosnevad järgmistest summadest:

a) kaupade jaehind	rbl. 150 000
b) mahahindlus jaehinnast	„ 7 500
c) baasi juurdehindlus	„ 450
d) taara	„ 600
e) ostjate arvel tasutud transpordikulud	„ 900

Arved esitati Riigipangale inkassoks.

3. Kirjendatakse maha materiaalselt vastutavatelt isikutelt ostjatele lähetatud kaupade summa.

ULESANNE nr. 29

Ulesande sisu. Kaupade ladudest realiseerimise sünteetiline arvestus (kaupade arvestusel ostuhinnaga).

Ulesanne. 1. Avage vihus sünteetilised kontod hulgibaasi bilansist:

a) konto nr. 002 «Kaubad hulgi- ja jaotusladudes»	rbl. 2 100 000
b) konto nr. 013 «Tühi ja kauba all olev taara»	„ 59 000

2. Kandke sünteetilistele kontodele hulgibaasi alljärgnevad operatsioonid.

Ulesande materjal. 1. Esitati Riigipangale inkassoks arved mittekohalikele ostjatele väljasaadetud kaupade kohta . . rbl. 165 000

Väljakirjutatud arved koosnevad järgmistest summadest:

a) kaupade ostuhind	rbl. 160 000
b) taara	„ 3 000
c) baasi juurdehindlus	„ 2 000

2. Kirjendatakse maha materiaalselt vastutavatelt isikutelt väljasaadetud kaupade summa . . . . . rbl. 160 000

3. Saadi teadaanne, et üks ostjaist keeldus arve aktseptimisest . . . . . rbl. 26 300

See summa koosneb:

a) kauba ostuhinnast	rbl. 26 000
b) baasi juurdehindlusest	„ 300
Ostja võttis kauba vastutavale hoiele	„ 26 000

4. Baas saatis ostjatele aruandekuu viimasel päeval kaupu . . . . . rbl. 67 500

Baasi poolt väljakirjutatud arved koosnevad järgmistest summadest:

a) kaupade ostuhind	rbl. 66 000
b) taara	„ 800
c) baasi juurdehindlus	„ 700

Arveid aruandekuul Riigipangale inkassoks ei esitatud.

ULESANNE nr. 30

Ulesande sisu. Kaupade sissetuleku ja ladudest realiseerimise ning kaupade hinnale lisatud taara sissetuleku ja väljastamise sünteetiline arvestus.

Ulesanne. 1. Avage vihus järgmised sünteetilised kontod ja allkontod hulgibaasi bilansist:

a) konto nr. 002 «Kaubad hulgi- ja jaotusladudes»	rbl. 4 800 000
b) konto nr. 013 «Tühi ja kauba all olev taara»	„ 67 000
c) konto nr. 152 «Kaubanduslik mahahindlus (juurdehindlus) jaehinnaga arvestatud kaupadelt», allkonto «Hinnatäiendid kaupadele»	„ 292 000
d) konto nr. 152 «Kaubanduslik mahahindlus (juurdehindlus) jaehinnaga arvestatud kaupadelt», allkonto «Kauba hinnale lisatud taara regulatiiv»	„ 16 900

2. Kandke hulgibaasi alltoodud operatsioonid sünteetilistele kontodele, konto nr. 152 «Kaubanduslik mahahindlus (juurdehindlus) jaehinnaga arvestatud kaupadelt» järgi aga ka ülaltoodud allkontodele.

Ulesande materjal. 1. Hulgibaasi poolt aktseptiti hankija arve ostetud kaupade kohta . . . . . rbl. 228 000

Saadud arve koosneb järgmistest summadest:

a) kaupade jaehind	„ 240 000
b) mahahindlus jaehindadest	„ 12 000

Taara tuli kaupadega sisse ilma hinnata.

2. Ostetud kaup saadi tervenisti ja võeti arvele baasi laos jaehinnaga . . . . . rbl. 240 000

3. Kaubaga koos ilma hinnata sissetulnud taara (vt. operatsioon 1) hinnati ära kehtivates hinnakirjahindades ja võeti baasi laos arvele . . . . . rbl. 1 100

4. Baas saatis ostjatele kaupu ja kirjutas välja arved rbl. 569 600.

Väljakirjutatud arved koosnevad järgmistest summadest:

a) kaupade jaehind	rbl. 600 000
b) mahahindlus jaehinnast	„ 36 000
c) baasi juurdehindlus	„ 5 600

Taara, mille hind on lisatud kaupade hulgihinnale, väljastati ostjatele ilma hinnata.

5. Kirjendatakse materiaalselt vastutavate isikute arvelt maha realiseeritud kaubad . . . . . rbl. 600 000

6. Kirjendatakse materiaalselt vastutavate isikute arvelt maha ostjatele koos realiseeritud kaubaga (vt. operatsioon nr. 4) ilma hinnata väljasaadetud taara väärtus . . . . . rbl. 2300

ÜLESANNE nr. 31

Ülesande sisu. Transiidikorras realiseeritud kaupade sünteetiline arvestus.

Ülesanne. Kandke sünteetilistele kontodele hulgibaasi alltoodud operatsioonid.

Ülesande materjal. 1. Aktseptiti hulgibaasi poolt arve kaupade kohta, mis hankija saatis transiidikorras baasi müügikorralduse põhjal vahetult ostjale . . . . . rbl. 70 500

Aktseptitud arve koosneb järgmistest summadest:

- a) kaupade ostuhind . . . . . „ 70 000
- b) taara . . . . . „ 300
- c) transpordikulud . . . . . „ 200

2. Baasi poolt kirjutati välja ja esitati Riigipangale inkassoks arved transiidikorras ostjatele väljasaadetud kaupade kohta . . . . . rbl. 71 200

Selles arve summas on baasi juurdehindlus 700 rbl.

3. Kirjendatakse maha transiidikorras realiseeritud kaubad. Summa teha kindlaks.

4. Saadud hankijatelt aruandekuu kestel arvete ära kirjad kaupade kohta, mis hulgibaasi müügikorralduste põhjal saadeti tema ostjatele transiidikorras, ilma vahendite mahutamiseta rbl. 600 000

Kirjutati välja ja esitati panka inkassoks arved ostjatele ja maksenõuded organiseeritava käibe eest . . . . . rbl. 1 800

ÜLESANNE nr. 32

Ülesande sisu. Kaupade laost ja transiidikorras oma süsteemi ettevõtetele väljasaatmise sünteetiline arvestus (kaupade arvestamisel jaehinnaga).

Ülesanne. 1. Avage vihus järgmised sünteetilised kontod kaubastu hulgibaasi bilansist:

- a) konto nr. 002 «Kaubad hulgi- ja jaotusladudes» . . . . . rbl. 2 400 000
- b) konto nr. 152 «Kaubanduslik mahahindlus (juurdehindlus) jaehinnaga arvestatud kaupadelt» . . . . . „ 120 000
- c) konto nr. 013 «Tühi ja kauba all olev taara» . . . . . „ 54 000

2. Kandke sünteetilistele kontodele hulgibaasi alltoodud operatsioonid.

Ülesande materjal. 1. Esitati Riigipangale inkassoks makse-
nõuded ja arved baasi poolt oma kaubastu kauplustele väl-
jastatud kaupade kohta . . . . . rbl. 240 500

Väljakirjutatud arved koosnevad järgmistest summadest:

- a) kaupade jaehind . . . . . rbl. 250 000
- b) mahahindlus jaehinnast . . . . . „ 12 500
- c) eraldised baasile kaupade väljastamise kulude
katteks . . . . . „ 2 400
- d) taara . . . . . „ 600

2. Kirjendatakse materiaalselt vastutavatelt isikutelt maha
väljastatud kaupade summa . . . . . rbl. 250 000

3. Aktseptiti arve kaupade kohta, mis hankija saatis kaubastu
kaubabaasi müügikorralduse alusel transiidikorras vahetult sama
kaubastu mittekohalikule osakonnale . . . . . rbl. 53 000

Aktseptitud arve koosneb järgmistest summadest:

- a) kauba ostuhind . . . . . „ 52 000
- b) taara . . . . . „ 1 000

4. Baas kirjutab välja ja esitas Riigipanka inkassoks arve kau-
pade kohta, mis hankija saatis transiidikorras kaubastu mittekoha-
likule osakonnale . . . . . rbl. 53 500

Selles summas moodustavad baasi eraldised kaupade väljasta-
mise kulude katteks . . . . . rbl. 500

5. Kirjendatakse maha transiidikorras realiseeritud kaupade
väärtsus. Summa teha kindlaks.

ÜLESANNE nr. 33

Ülesande sisu. Hulgibaasis kaupade ja taara inventeeri-
mise tulemuste sünteetiline arvestus (kaupade arvestamisel jae-
hinnaga).

Ülesanne. 1. Avage vihus järgmised sünteetilised kontod hulgi-
baasi bilansist:

- a) konto nr. 002 «Kaubad hulgi- ja jaotus-
ladudes» . . . . . rbl. 3 500 000
- b) konto nr. 152 «Kaubanduslik mahahindlus
(juurdehindlus) jaehinnaga arvestatud
kaupadelt» . . . . . „ 280 000
- c) konto nr. 013 «Tühi ja kauba all olev taara» „ 8 000

2. Kandke sünteetilistele kontodele hulgibaasi alltoodud ope-
ratsioonid.

Ülesande materjal. 1. Kirjendatakse maha inventeerimisel ühes
baasi sektsioonidest (ladudest) avastatud kaupade puudujääk loo-
muliku kao normide piires . . . . . rbl. 250

Kaubanduslik mahahindlus selles sektsioonis on 6%.

2. Võeti arvele inventeerimisel baasi samas sektsioonis (laos) avastatud 5 kasti ülejääk	rbl. 18
3. Inventeerimisel baasi teises sektsioonis (laos) ilmnesid järgmised tulemused:	
a) mõningate kaupade ülejääk koguses ja summas, jaehinnaga	rbl. 800
b) summalised vahed kaupade kehtestatud jaehinna ületamisest	„ 3 400
	K o k k u rbl. 4 200

Need summad tuleb kanda vastavatele kontodele. Seejuures tuleb pidada silmas järgmist: a) kaubanduslik mahahindlus selles sektsioonis on 10%; b) hindade ületamise summast kuulub ostjatele tagastamiseks rbl. 2 300, rbl. 1 100 aga — sissemaksmiseks riigituludesse.

4. Inventeerimisel baasi kolmandas sektsioonis (laos) avastati materiaalselt vastutava isiku süü läbi tekkinud kaupade puudujääk . . . . . rbl. 300

Kaubanduslik mahahindlus puuduolevatelt kaupadelt on 8%.

Baasi direktori korraldusel kuulub puudujääk sissenõudmisele materiaalselt vastutavalt isikult tsiviilkorras.

ULESANNE nr. 34

Ulesande sisu. Hulgiettevõtete kaubaoperatsioonide sünteetiline ja analüütiline arvestus.

Ulesanne 1. Avada hulgibaasi alltoodud bilansi alusel sünteetilised kontod, millel esinevad saldod aruandekuu alguseks, samuti sünteetilised kontod, millele tuleb kirjendada alltoodud operatsioonid.

Sünteetiliste kontode avamisel tuleb silmas pidada, et NSV Liidu Kaubandusministeeriumi süsteemis kasutatava raamatupidamise metodoloogia kohaselt avatakse konto nr. 231 «Aruandeaasta kasumid ja kahjumid» alles aruandeaasta lõpul. Aasta kestel aga määratakse kasumi või kahjumi summa kindlaks iga kuu lõpul majandusliku tegevuse tulemuste kokkuvõtmise teel vastavate operatsioonilis-tulemuskontode või tulemuskontode andmete varal (kontod kaupade realiseerimise, saadud ja makstud eraldiste, mitmesuguste akumulatsioonide ja kadude arvestamiseks). Kõigi nende kontode andmeil selgunud üldine finantsiline tulemus (kasum või kahjum) näidatakse bilansis kirje all «Aruandeaasta kasumid» (või kahjumid), ilma kõigi nende operatsioonilis-tulemuskontode ja tulemuskontode saldode ülekandmiseta sellele kontole. Seega kontot nr. 231 «Aruandeaasta kasumid ja kahjumid» tegelikult aasta kestel jooksvas arvestuses ei avata.

Käesoleva ülesande, mis peegeldab märtsikuu operatsioone, lahendamisel aga tehakse ülesandeks avada teiste sünteetiliste kontode hulgas ka konto nr. 231 «Aruandeaasta kasumid ja kahjumid». See tehakse meetodilistel kaalutlustel, selleks et ülesande lahendamist õpilastele operatsioonilis-tulemuskontode ja tulemuskontode avamisega kohe algusest peale mitte keeruliseks ajada. Seoses konto nr. 231 «Aruandeaasta kasumid ja kahjumid» avamisega bilansis kuu algul käesolev ülesanne lõpebki kõigi operatsioonilis-tulemuskontode ja tulemuskontode sulgemisega (vt. operatsioon 66) neile jäänud deebet- või kreditsaldode ülekandmise teel kontole nr. 231 «Aruandeaasta kasumid ja kahjumid».

Sünteetiliste kontode avamisel tuleb arvestada alltoodud kirjedite arvuga (konto sellel poolel, kus neid tuleb rohkem, kaasa arvata käibe kokkuvõte).

Kontode sifr	Kirjedite arv	Kontode sifr	Kirjedite arv	Kontode sifr	Kirjedite arv	Kontode sifr	Kirjedite arv	Kontode sifr	Kirjedite arv
001/a	14	029	3	054	3	153	2	217/1	6
001/c	3	025	16	056	2	175	2	217/2	2
002	13	038	2	085	1	176	4	219	2
011	2	039	4	124	2	192/1	7	231	2
012	3	041	12	133	2	192/4	4	236	2
013	8	042	2	142	2	195	2	237	2
021	2	046	4	150	3	197/1	4		
025	3	048	3	152/1	11	197/2	3		
026	2	051	3	152/3	6	199	11		

2. Kaupade sissetuleku arvestamiseks avada kontole nr. 001 «Kaupad teel» eraldi allkontod: allkonto nr. 001/a «Kaupade sissetulek» ja nr. 001/c «Transiidikaupad».

Kaupade realiseerimise ja väljastamise arvestamiseks avatakse eraldi allkontod: nr. 192/1 «Kaupade realiseerimine hulgi- ja jaotusladude poolt», nr. 192/4 «Kaupade realiseerimine transiidikorras», nr. 197/1 «Kaupade väljastamine ladudest» ja nr. 197/2 «Kaupade väljastamine transiidikorras».

3. Kontole nr. 001 «Kaupad teel» avada kaart vorm nr. 17 (vt. õpiku lk. 107), kusjuures operatsioonid tuleb kirjendada liinimeetodil ja kirjutada saldod aruandeperioodi alguseks, s. t. 1. märtsiks, eraldi ridadega hankija iga arve järgi, vastavalt selle konto dešifreeringule.

4. Kontole nr. 002 «Kaupad hulgi- ja jaotusladudes» avada analüütilised kontod koguseliseks ja summaliseks arvestuseks, vastavalt lk. 35—36 toodud selle konto kaubajääkide andmikule. Analüü-

tilised kontod avatakse kaartidel vorm nr. 75 (vt. õpiku lk. 163). Iga le analüütilisele kontole jäetakse üks kaardi lehekülg.

Selle ülesande lahendamiseks peab igal õpilasel olema 5 kaarti vorm nr. 75. Kui kaarte ei ole, peetakse analüütilise arvestuse kontosid vihus.

5. Kontole nr. 152 «Kaubanduslik mahahindlus (juurdehindlus) jaehinnaga arvestatud kaupadelt» avada eraldi allkontod: nr. 152/1 «Hinnatäiendid kaupadele» ja nr. 152/3 «Kauba hinnale lisatud taara regulatiiv».

6. Avada vihus alltoodud näidise kohaselt registreerimisžurnaali ja kirjendada sellesse baasi aruandeperioodi operatsioonid.

Pärast kõigi kuuoperatsioonide sissekirjutamist võetakse žurnaali kokku. Bilansijärelmiste kontode käivete summad kirjutatakse eraldi žurnaali.

7. Kanda laiali baasi operatsioonid, vastavalt ülesande esimeses punktis avatud sünteetilistele kontodele.

8. Kirjendada konto nr. 002 «Kaubad hulgi- ja jaotusladudes» operatsioonid, vastavalt ülesande neljandas punktis avatud analüütilistele kontodele.

Registreerimisžurnaali 195..... a. märtsikuu kohta ¹

Operatsioonide nr-d	Kuupäev	Korrespondeerivad kontod				Summa	Üldsumma
		Deebet		Kreedit			
		Konto nr.	Konto nimetus	Konto nr.	Konto nimetus		
1	1	001	Kaubad teel	041	Hankijad arvel-dustega		11 326.70
2	2	002	Kaubad hulgi- ja jaotusladudes	001	Kaubad teel	10 820.50	
3	2	013	Tühi ja kauba all olev taara	001	Kaubad teel	506.20	11 326.70

9. Koostada konto nr. 002 «Kaubad hulgi- ja jaotusladudes» käibearuanne.

10. Koostada sünteetiliste kontode käibearuanne.

11. Koostada bilanss aruandekuu lõpuks ².

Ülesande materjal.

I. Hulgibaasi bilanss seisuga 1. märts 195..... a. vt. lk. 34.

¹ Žurnaalis on toodud eeskujuna kirjendite näidis, mis pole seoses antud ülesandega.

² Bilansi koostamisel tuleb nii selles, kui ka teistes ülesannetes asetada kontod vastavalt õpiku neljandas peatükis toodud aruandebilansile.

I. HULGIBAASI BILANSS

seisuga 1. märts 195... a.

Passiva

Aktiva

Aktiva		Passiva	
Kontode nr-d	Kontode nimetused	Kontode nr-d	Kontode nimetused
	Summa		Summa
085	Põhivahendid	133	Arveldused eraldatud põhi- ja käibe- vahendite alal . . . . .
001	Kaubad teel	150	Põhivahendite kulumine . . . . .
002	Kaubad hulgi- ja jaotusladudes	231	Aruandeaasta kasumid . . . . .
012	Ringluskulud kaubajääkidele ladudes	152/1	Kaubanduslik mahahindlus (juurde- hindlus) jaehinnaga arvestatud kaupadelt . . . . .
013	Tühi ja kauba all olev taara	152/3	Kauba hinnale lisatud taara regula- tiiv . . . . .
025	Kassa	176	Raubakäibe erilaenukonto . . . . .
026	Arvelduskonto Riigipangas	041	Hankijad arveldustega . . . . .
029	Akreditiivid, erikontod veosekäibeks ja limiteeritud tšekiraamatud arvel- dusteks transpordiga		
	Bilanss		Bilanss . . . . .
	4 778 850.37		4 778 850.37

II. SALDO DESIFREERING

Konto nr. 001 «Kaubad teel» seisuga 1. märts 195... a.

Arve tasumise (akt-septeerimise) kuupäev	Hankija nimetus ja saatejaam	Kauba nimetus	Arve		
			kuupäev	nr.	summa
27. veebruar, 195... a.	Sojuzmetiztorgi Valgevene baas, Minsk	Kruustangid	9. II 195... a.	190	91 460.98
28. veebruar	Tehas «Krasnõi Oktjabr», Kiržatš	Uksehinged	24. II 195... a.	469	81 720.38

Kokku 173 181.36

Sojuzmetiztorgi Valgevene baasi arve nr. 190:

a) kaubad ostuhinnaga	rbL.	89 377.38
b) taara	„	1 189.83
c) eraldised kaupade väljastamise kulude katteks	„	893.77

Kokku . . . . . rbL. 91 460.98

Tehase «Krasnõi Oktjabr» arve nr. 469 koosneb järgmistest summadest:

a) kaubad ostuhinnaga	rbL.	80 715.18
b) taara	„	584.70
c) hankija poolt baasi arvel tasutud raudtee veokulu	„	420.50

Kokku . . . . . rbL. 81 720.38

III. JÄÄKIDE ANDMIK

Konto nr. 002 «Kaubad hulgi- ja jaotusladudes», seisuga 1. märts 195... a.

Jrk.-nr.	Kaupade nimetused	Mõõtühik	Hulk	Hind ¹	Summa
	I. Metallitoodete sektsioon Sektsiooni juhataja I. I. Orlov				
1	Ukselukud, sissetapitavad, suurus 140×80 mm	tk.	4800	14.10	67 680
2	Ukselukud, sissetapitavad, nikkelpaatidega, 140×80 mm	„	3680	16.50	60 720

¹ Kõik aruandes loetletud kaubad arvestatakse jachinnaga, välja arvatud kellud, mis arvestatakse hulgihinnaga.

Jrk.-nr.	Kaupade nimetused	Mõõtühik	Hulk	Hind ¹	Summa
3	Tabalukud, aida, suurus 80×63×29 mm	tk.	5640	10.30	58 092
4	Lauanoad ja kahvlid, art. 1, 1. sort	paar	3090	4.85	14 986.50
5	Kellud	tk.	900	5	4 500
6	Muud metallitooted ¹				3 158 892.24
	Kokku				3 364 870.74
	II. Elektritarvete seksioon Seksiooni juhataja V. V. Dubrovin				
7	Taskulambi pirnid, pingega 3,5 volti, art. 1106	tk.	38000	— .80	30 400
8	Dünamoga taskulambi la- medad pirnid, pingega 2,5—3 volti, art. 1107	„	22000	— .93	20 460
9	Muud elektritarbed				819 004.88
	Kokku				869 864.88
	Kõik kokku				4 234 735.62

IV. HULGIBAASI OPERATSIOONID MÄRTSIS 195... a.

1) 1. märts. Kantakse jooksva kuu kuludeks ringluskulud kaubajääkidele . . . . . rbl. 17 120.58

Kirjend

Deebet konto nr. 199 «Kulud ladudes»

Kreedit konto nr. 012 «Ringluskulud kaubajääkidele».

2) 1. märts. Aktseptiti baasi poolt artelli «Mehstants» arve nr. 265, 28. veebruarist 195..... a.

Summa teha kindlaks ülesande nr. 7 järgi koostatud arve põhjal.

¹ Muud kaubad mõlemas seksioonis on ühendatud, selleks et ülesande lahendamisel kaupade nomenklatuuri mitte suureks ajada. Tegelikult tuleb tingimata avada eraldi analüütilised kontod kauba igale nomenklatuurinumbri-le.

3) 1. märts. Baasi laos võeti arvele artelli «Mehstants» 195..... a. 28. veebruari arve nr. 265 järgi saadud metallitooded. Summa teha kindlaks ning kaupade arvelevõtmine teostada ülesande nr. 8 järgi vormistatud vastuvõtu põhjal.

4) 2. märts. Aktseptiti baasi poolt Pavlovski S. M. Kirovi nim. artelli arve nr. 342, 1. märtsist 195..... a.

Summa teha kindlaks ülesande nr. 9 järgi koostatud arve põhjal.

5) 3. märts. Baasi laos võeti arvele Pavlovski S. M. Kirovi nim. artelli 195..... a. 1. märtsi arve nr. 342 järgi saadud metallitooded. Summa teha kindlaks ning kaupade arvelevõtmine teostada ülesande nr. 10 järgi vormistatud vastuvõtu põhjal.

6) 4. märts. Tasutud maksekorraldusega Glavelektrosbõti Moskva oblastitevahelise baasi arve nr. 702212, 3. märtsist 195..... a.

Summa teha kindlaks ülesande nr. 11 järgi koostatud arve põhjal. Arveldused peegeldada kontol nr. 041.

7) 4. märts. Baasi laos võeti arvele Glavelektrosbõti Moskva oblastitevahelise baasi 195..... a. 3. märtsi arve nr. 702212 järgi saadud elektritarbed.

Teha kindlaks summa ning kaupade arvelevõtmine teostada ülesande nr. 12 järgi vormistatud vastuvõtu põhjal.

8) 8. märts. Aktseptiti baasi poolt Roshoztorgi Leningradi baasi arve nr. 8/102, 3. märtsist 195..... a.

Summa teha kindlaks ülesande nr. 13 järgi koostatud arve põhjal.

9) 9. märts. Baasi laos võeti arvele Roshoztorgi Leningradi baasi 195..... a. 3. märtsi faktuurarve nr. 8/102 järgi saadud elektritarbed.

Kauba vastuvõtmisel avastatud puudujäägi kohta saadeti hankijale reklamatsioon.

Summad teha kindlaks ülesande nr. 14 järgi koostatud dokumentide põhjal.

10) 11. märts. Baasi laos võeti arvele Sverdlovi-nimeliselt tehaselt saadud kaubad.

Summad teha kindlaks ülesande nr. 15 järgi koostatud akti põhjal.

11) 12. märts. Faktuurarve 12. märtsist 195..... a. nr. 960 põhjal kirjutatakse baasi raamatupidaja välja ja esitatakse Riigipangale inkassoks maksenõude nr. 744, 12. märtsist 195..... a. Kalinini linna tööstuskaubastule saadetud kauba kohta.

Teha kindlaks maksenõude summa ülesande nr. 16 järgi väljakirjutatud faktuurarve põhjal.

12) 12. märts. Metallitoodete sektsiooni juhataja poolt raamatupidamisele esitatud faktuurarve eksemplari põhjal kirjendatakse maha Kalinini linna tööstuskaubastule saadetud kaubad ja taara.

Summa teha kindlaks ülesande nr. 16 järgi väljakirjutatud fak-
tuurarve põhjal.

13) 13. märts. Fakteurarve 13. märtsist 195..... a. nr. 961
põhjal kirjutab baasi raamatupidamine välja ja esitas Riigipangale
inkassoks maksenõude nr. 745, 13. märtsist 195..... a. Moshoztorgi
kauplusele nr. 6 väljastatud kaupade kohta.

Teha kindlaks maksenõude summa ülesande nr. 18 järgi välja-
kirjutatud faktuurarve põhjal.

14) 13. märts. Metallitoodete sektsiooni juhataja poolt raa-
matupidamisele esitatud faktuurarve eksemplari põhjal kirjenda-
takse maha Moshoztorgi kauplusele nr. 6 väljastatud kaubad ja
taara.

Teha kindlaks summa ülesande nr. 18 järgi väljakirjutatud fak-
tuurarve põhjal.

15) 14. märts. Fakteurarve 14. märtsist 195..... a. nr. 962
põhjal kirjutab baasi raamatupidamine välja ja esitas Riigipangale
inkassoks maksenõude oma süsteemi ettevõttele saadetud kauba
kohta.

Teha kindlaks summa ülesande nr. 19 järgi väljakirjutatud fak-
tuurarve põhjal.

16) 14. märts. Metallitoodete sektsiooni juhataja poolt raa-
matupidamisele esitatud faktuurarve eksemplari põhjal kirjenda-
takse maha oma süsteemi ettevõttele väljastatud kaubad ja taara
(vt. operatsioon nr. 15).

Teha kindlaks summa ülesande nr. 19 järgi väljakirjutatud
fakteurarve põhjal.

17) 14. märts. Baasi poolt aktseptiti Leningradi rajooni
tööstustrusti mehaanilise stantsimistehase 195..... a. 10. märtsi
arve nr. 194 kaupade kohta, mis saadeti transiidikorras (baasi
müügikorralduse alusel) Uhtomi kaubastule.

Teha kindlaks summa ülesande nr. 20 järgi väljakirjutatud
arve põhjal.

18) 14. märts. Kirjutati välja ja esitati Riigipangale inkas-
soks 195..... a. 14. märtsi arve nr. 349/tr Uhtomi kaubastule kauba
kohta, mis transiidikorras (baasi müügikorralduse alusel) saadeti
Leningradi rajooni tööstustrusti mehaanilise stantsimistehase poolt.

Teha kindlaks summa ülesande nr. 21 järgi väljakirjutatud
arve põhjal.

19) 14. märts. Kirjendatakse maha transiidikorras realisee-
ritud kaubad (vt. operatsioon 18).

Teha kindlaks summa ülesande nr. 21 järgi väljakirjutatud arve
põhjal.

20) 15. märts. Baasi poolt aktseptiti Zaraiski Krupskaja-
nimelise suletööstuse arve nr. 82, 9. märtsist 195... a., kaupade
kohta, mis tema poolt saadeti transiidikorras (baasi müügikäsundi
alusel) oma süsteemi ettevõttele.

Teha kindlaks summa ülesande nr. 22 järgi väljakirjutatud arve põhjal.

21) 15. märts. Kirjutati välja ja esitati Riigipanka inkassoks Sojuzoptmetiztorgi Valgevene baasile (oma süsteemi ettevõtte) arve nr. 350/tr, 15. märtsist 195..... a., kauba kohta, mis temale saatis transiidikorras Zaraiski Krupskaja-nimeline suletööstus.

Teha kindlaks summa ülesande nr. 23 järgi väljakirjutatud arve põhjal.

22) 15. märts. Kirjendatakse maha transiidikorras väljasaadetud kaubad (vt. operatsioon 21).

Teha kindlaks summa ülesande nr. 23 järgi väljakirjutatud arve põhjal.

23) 15. märts. Metallitoodete sektsioonis võeti ostuhinnaga arvele käsikruustangid, mis saadi Sojuzoptmetiztorgi Valgevene baasilt arve nr. 190 järgi, 9. veebruarist 195..... a. (vastuvõtmine nr. 490).

Teha kindlaks summa konto «Kaubad teel» saldo dešifreeringu põhjal seisuga 1. märts 195..... a.

24) 15. märts. Tehaselt «Krasnõi Oktjabr» arve nr. 469 järgi, 24. veebruarist 195..... a., sissetulnud kauba vastuvõtmisel ilmnis uksehingede puudujääk hankija süü tõttu, summäs rbl. 1 251.70.

Ülejäänud kaup ja taara saadi ja võeti arvele metallitoodete sektsioonis (vastuvõtmine nr. 491) ostuhinnaga.

Teha kindlaks summa konto «Kaubad teel» saldo dešifreeringu põhjal seisuga 1. märts 195..... a.

25) 15. märts. Arvelduskontost saadi kassasse palga maksmiseks töölistele ja teenistujatele . . . . . rbl. 12 000

26) 15. märts. Kassast maksti tööliste ja teenistujate palkadeks (avanss kuu esimese poole eest) . . . . . rbl. 12 000

27) 16.—31. märts.¹ Baasi poolt aktseptiti mitmesuguste hankijate arved ostetud kaupade kohta . . . . . rbl. 352 780

Saadud arved koosnevad järgmistest summadest:

a) kaupade jaehind . . . . . rbl. 2 763 230

b) mahahindlus jaehinnast . . . . . „ 410 450

Kokku . . . . . rbl. 2 352 780

Koos kaupadega tulnud taara saadi ilma hinnata.

28) 16.—31. märts. Tasuti limiteeritud tšekkidega baasi poolt saadud kaupade raudtee veokulud . . . . . rbl. 2 360

29) 16.—31. märts. Baas sai aktseptitud arvete järgi kaup (vt. operatsioon 27) mitmelt hankijalt.

Vastuvõtmisel osutus kaupade puudujääk (jaehinnaga, millest on maha arvatud kaubanduslik mahahindlus):

¹ Alates 16. kuupäevast antakse operatsioonid üldkokkuvõtteis kuu teise poole eest.

a) loomuliku kao normide piires raudtee vedudel rbl.	875.40
b) raudtee süü tõttu, vastavalt koostatud kom- mertsaktidele . . . . . „	13 278.50
c) hankija süü tõttu . . . . . „	46 523.20
K o k k u . . . . . rbl.	60 677.10

Ülejäänud kaup võeti vastu ja arvele metallitoodete sektsiooni poolt jaehinnaga:

a) ukسلukud, sissetapitavad, suurus 140×80 mm, 1600 tk. à rbl. 14.10 . . . . . rbl.	22 560
b) ukسلukud, sissetapitavad, nikeldatud plaati- dega, suurus 140×80 mm, 300 tk. à rbl. 16.50 . . . . . „	4 950
c) tabalukud, aida, suurus 80×63×29 mm, 600 tk. à rbl. 10.30 . . . . . „	6 180
d) lauanoad ja kahvlid, art. 1, 1. sort, 2000 paari à rbl. 4.85 . . . . . „	9 700
e) muud metallitooted . . . . . rbl.	2 648 205.19
K o k k u . . . . . rbl.	2 691 595.19

Koos kaubaga tasuta sissetulnud taara (vt. operatsioon 27) hinnati kehtivates hinnakirjahindades ja võeti arvele sum-
mas . . . . . rbl. 21 500

30) 16.—31. m ä r t s. Esitati Riigipanka inkassoks arved baasi poolt mitmesugustele ostjatele realiseeritud metallitoodete kohta . . . . . rbl. 1 861 101.48

Väljakirjutatud arved koosnevad järgmistest summadest:

a) kaupade jaehind . . . . . rbl.	2 125 758.40
b) mahahindlus jaehinnast . . . . . „	318 863.76
c) baasi juurdehindlus . . . . . „	54 206.84

K o k k u . . . . . rbl. 1 861 101.48

Taara, mille hind on lisatud kaupade hulgihinnale, väljastati ostjale ilma hinnata.

31) 16.—31. m ä r t s. Kirjendatakse maha mitmesugustele ostjatele realiseeritud kaubad (vt. operatsioon 30):

a) ukسلukud, sissetapitavad, suurus 140× ×80 mm, 2800 tk. à rbl. 14.10 . . . . . rbl.	39 480
b) ukسلukud, sissetapitavad, nikeldatud plaatidega, suurus 140×80 mm, 1600 tk. à rbl. 16.50 . . . . . „	26 400
c) tabalukud, aida, suurus 80×63×29 mm, 3100 tk. à rbl. 10.30 . . . . . „	31 930
d) lauanoad ja kahvlid, art. 1, 1. sort, 600 paari à rbl. 4.85 . . . . . „	2 910
e) muud metallitooted . . . . . „	2 025 038.40

K o k k u . . . . . rbl. 2 125 758.40

Kirjendatakse lao arvelt maha koos realiseeritud kaubaga ostjatele ilma hinnata väljastatud taara (vt. operatsioon 30).

32) 16.—31. märts. Esitatud Riigipangale inkassoks arved baasi poolt mitmesugustele ostjatele realiseeritud elektritarvete kohta . . . . . rbl. 432 815.40

Väljakirjutatud arved koosnevad järgmistest summadest:

a) kaupade jaehind	rbl.	476 835.90
b) mahahindlus jaehinnast	„	50 415.30
c) baasi juurdehindlus	„	6 394.80

K o k k u . . . . rbl. 432 815.40

33) 16.—31. märts. Kirjendatakse lao arvelt maha ostjatele realiseeritud elektritarbed (vt. operatsioon 32). Summa teha kindlaks.

Konto «Kaubad hulgi- ja jaotusladudes» analüütilises arvestuses kirjendatakse kaubad maha kaardil «Muud elektritarbed».

34) 16.—31. märts. Riigipangale esitati inkassoks arved baasi poolt oma süsteemi ettevõtetele väljastatud metallikaupade kohta . . . . . rbl. 432 744.70

Väljakirjutatud arved koosnevad järgmistest summadest:

a) kaupade jaehind	rbl.	490 724.02
b) mahahindlus jaehinnast	„	70 583.52
c) eraldised baasile kaupade väljastamise kulude katteks	„	12 604.20

K o k k u . . . . rbl. 432 744.70

35) 16.—31. märts. Kirjendatakse lao arvelt maha oma süsteemi ettevõtetele väljastatud metallikaubad (vt. operatsioon nr. 34):

a) ukسلukud, sissetapitavad, suurus 140× ×80 mm, 1000 tk. à rbl. 14.10	rbl.	14 100
b) tabalukud, aida, suurus 80×63×29 mm, 800 tk. à rbl. 10.30	„	8 240
c) muud metallikaubad	„	468 384.02

K o k k u . . . . rbl. 490 384.02

36) 16.—31. märts. Riigipangale esitati inkassoks arved baasi poolt oma süsteemi ettevõtetele väljastatud elektritarvete kohta . . . . . rbl. 69 007

Väljakirjutatud arved koosnevad järgmistest summadest:

a) taskulambi pirnid, pingega 3,5 volti, art. 1106, 62 000 tk. à rbl. —.80	rbl.	49 600

b) dünamoga taskulambi lamedad pirnid, pingega 2,5—3 volti, art. 1107, 24 000 tk. à rbl. —.93	rbl.	22 320
Mahahindlus jaehinnast 5%	„	3 596
Eraldised baasile kaupade väljastamise ku- lude katteks	„	683
K o k k u		rbl. 60 007

37) 16.—31. märts. Kirjendatakse lao arvelt maha oma süsteemi ettevõtetele väljastatud elektritarbed . . . . . rbl. 71 920

38) 16.—31. märts. Aktseptiti arved hankijate poolt ostjatele transiidikorras (baasi müügikorralduste põhjal) saadetud kaupade kohta . . . . . rbl. 901 113.55

Hankijatelt saadud arved koosnevad järgmistest summadest:

a) kaupade ostuhind	rbl.	882 460.70
b) taara	„	11 520.20
c) hankijate poolt ostjate arvel tasutud transpordikulud	„	7 132.65

K o k k u . . . . . rbl. 901 113.55

39) 16.—31. märts. Kirjutati välja ja esitati Riigipangale inkassoks arved ostjatele transiidikorras saadetud kaupade kohta (vt. operatsioon 38) . . . . . rbl. 905 525.85

Väljakirjutatud arved koosnevad järgmistest summadest:

a) kaupade ostuhind	rbl.	882 460.70
b) taara	„	11 520.20
c) hankijate poolt ostjate arvel tasutud transpordikulud	„	7 132.65
d) baasi juurdehindlus	„	4 412.30

K o k k u . . . . . rbl. 905 525.85

40) 16.—31. märts. Kirjendatakse maha transiidikorras realiseeritud kaubad (vt. operatsioon 39). Summa teha kindlaks.

41) 16.—31. märts. Aktseptiti arved hankijate poolt transiidikorras (baasi müügikorralduste põhjal) oma süsteemi ettevõtetele realiseeritud kaupade kohta . . . . . rbl. 239 076.60

Saadud arved koosnevad järgmistest summadest:

a) kaupade ostuhind	rbl.	226 580.70
b) taara	„	9 250.40
c) hankijate poolt ostjate arvel tasutud transpordikulud	„	3 245.50

K o k k u . . . . . rbl. 239 076.60

42) 16.—31. märts. Kirjutati välja ja esitati Riigipanka inkassoks arved oma süsteemi ettevõtetele transiidikorras saadetud kaupade kohta (vt. operatsioon 41) . . . . . rbl. 239 736.34

Väljakirjutatud arved koosnevad järgmistest summadest:

a) kaupade ostuhind	rbl.	226 580.70
b) taara	„	9 250.40
c) hankija poolt ostjate arvel tasutud transpordikulud	„	3 245.50
d) eraldised baasile kaupade väljastamise kulude katteks	„	659.74
Kokku		rbl. 239 736.34

43) 16.—31. märts. Kirjendatakse maha transiidikorras realiseeritud kaubad (vt. operatsioon 42). Summa teha kindlaks.

44) 16.—31. märts. Kaubakäibelt krediteerimiseks ettenähtud Riigipanga laenu arvel tasuta hankijate arved neilt ostetud kaupade kohta . . . . . rbl. 3 825 786.40

Kirjend

Deebet konto nr. 041 «Hankijad arveldustega»

Kreedit konto nr. 176 «Kaubakäibe erilaenukonto».

45) 16.—31. märts. Riigipangalt saadud laenu inkassoks antud maksenõuete tagamisel . . . . . rbl. 4 025 300

See laen kanti Riigipangale kaubakäibelt krediteerimise järgi oleva võlgnevuse katteks.

Kirjend

Deebet konto nr. 176 «Kaubakäibe erilaenukonto»

Kreedit konto nr. 175 «Laenud inkassoks antud maksenõuete tagamisel».

46) 16.—31. märts. Vastavalt hankijatelt saadud arvete äärkirjadele arvutatud ostjatelt kaupade transiidikorras, ilma vahendite mahutamiseta, realiseerimise eest (organiseeritav käive) summalt rbl. 348 000 . . . . . rbl. 1 740

Arved ja maksenõuded selle summa peale esitati Riigipanka inkassoks.

47) 16.—31. märts. Vastavalt Riigipangalt saadud väljavõttele laekus ostjatelt inkassoks olevate maksenõuete tasuks . . . . . rbl. 1 275 400

Kirjend

Deebet konto nr. 176 «Kaubakäibe erilaenukonto»

Kreedit konto nr. 035 «Maksenõuded inkassoks ja lunamaksed».

48) 16.—31. märts. Keelduti hankijate arvete aktseptist seetõttu, et baas pole kaupu tellinud . . . . . rbl. 69 000

Hankijate arved koosnevad järgmistest summadest:

a) kaupade hulgihind . . . . . rbl. 68 000

b) taara . . . . . „ 1 000

Kokku rbl. 69 000

Kaubad võeti metallikaupade sektsiooni poolt vastutavale hoiule.

49) Vastavalt Riigipangast saadud väljavõttele kandis Riigipank kaubakäibe erilaenukontolt üle võlgnevuse kustutamiseks laenude järgi inkassoks antud maksenoüete tagamisel rbl. 1 275 400

Kirjend

Deebet konto nr. 175 «Laenud inkassoks antud maksenoüete tagamisel»

Kreedit konto nr. 176 «Kaubakäibe erilaenukonto».

50) 16.—31. märts. Koostatud ja kinnitatud akti alusel kirjendati baasi arvel maha purunenud ja murdunud elektritarbed (analüütilises arvestuses «Muud elektrikaubad») ja hinnaga rbl. 60

Kaubanduslik mahahindlus mahakirjendatud kaupadelt 11%.

51) 31. märts. Inventeerimisel metallikaupade sektsioonis selgusid järgmised tulemused:

a) ülejääk — aida tabalukud, suurus 80 × 63 × 29 mm, 40 tk. à rbl. 10.30	rbl. 412
b) ülejääk — ämbrid, mustast plekist, 4 tk. à rbl. 5.85	„ 23.40
c) summalsed vahed (ülejääk) kauba hindade ületamisest	„ 10 200

K o k k u rbl. 10 635.20

Kaubanduslik mahahindlus lakkudel 18%, ämbritel 15,5%.

Tehti kindlaks, et tabalukkude ülejääk tekkis sellest, et kauba saatmisel Kalinini linna tööstuskaubastule (vt. operatsioon 12) see arv lakkusid jäi saatmata pakkija süü tõttu. Ostja poolt selle puudujäägi kohta esitatud pretensiooni rahuldamise oli baas inventeerimise tulemuste selgumiseni edasi lükanud.

Vastavalt inventeerimise tulemustele tehti kindlaks, et ostjatelt rohkem võetud summast (summalsed vahed hindades) tuleb rbl. 7 800 tagastada ostjatele, kuna ülejäänud rbl. 2 400 — sisse maksta riigituludesse.

52) 31. märts. Inventeerimisel elektritarvete sektsioonis ilmes kaupade puudujääk (muud elektritarbed) materiaalselt vastutava isiku süü tõttu . . . . . rbl. 1 300

Kaubanduslik mahahindlus puuduolevatelt kaupadelt 11%.

53) 31. märts. Ostjatele väljastatud kaupu:

a) ukسلukud, sissetapitavad, suurus 140 × 80 mm, 800 tk. à rbl. 14.10	rbl. 11 280
b) ukسلukud, sissetapitavad, nikeldatud plaatidega, suurus 140 × 80 mm, 300 tk. à rbl. 16.50 „	4 950
c) muud metallikaubad	„ 106 770

K o k k u rbl. 123 000

Kaubanduslik mahahindlus . . . . . rbl. 22 140
 Baasi juurdehindlus . . . . . „ 3 025.80
 Maksenõudeid nende kaupade kohta jooksva kuul pangale
 inkassoks ei esitatud.

54) 31. märts. Saadi teadaanne, et üks ostjaist keeldus
 maksenõude aktseptist temale saadetud kaupade kohta rbl. 24 780

Arve nende kaupade kohta koosneb järgmistest summadest:

a) kaupade ostuhind . . . . . rbl. 24 000
 b) baasi juurdehindlus . . . . . „ 780

K o k k u rbl. 24 780

Ostja võttis kaubad vastutavale hoiule.

55) 31. märts. Arvestatud hankijale temalt sissetulnud kau-
 pade eest, mille kohta arvet jooksva kuul ei saadud.

Summa teha kindlaks ülesande nr. 15 järgi koostatud akti põh-
 jal.

56) 31. märts. Baasi töölistele ja teenistujatele arvatud
 palka märtsikuu eest . . . . . rbl. 28 000

Kirjend

Deebet konto nr. 124 «Põhi- ja täiendav töötasu»

Kreedit konto nr. 084 «Töölised ja teenistujad».

57) 31. märts. Arvatud palgasumma kirjendatakse jooksva
 kuu kuludesse . . . . . rbl. 28 000

Kirjend

Deebet konto nr. 199 «Ladude kulud»

Kreedit konto nr. 124 «Põhi- ja täiendav töötasu».

58) 31. märts. Töolistelt ja teenistujatelt jooksva kuul kinni
 peetud:

a) sissemaksed riigilaenu tellijailt . . . . . rbl. 1 300

b) tulumaksu ning lastetute ja vähelapseliste
 kodanike maksu . . . . . „ 1 420

c) täitelehtede järgi mitmesuguste isikute kasuks „ 380

K o k k u rbl. 3 100

Kirjend

Deebet konto nr. 048 «Töölised ja teenistujad» . . . rbl. 3 100

Kreedit konto nr. 046 «Muud arveldused majandus-
 organisatsioonide ja asutustega» . . . . . „ 1 300

Kreedit konto nr. 54 «Arveldused eelarvega mak-
 sude, lõivude ja muude arvelduste alal» . . . . . „ 1 420

Kreedit konto nr. 056 «Isikud muude arvelduste alal»	rbl. 380
59) 31. märts. Arvestatud sotsiaalkindlustuseks 4,8% tööliste ja teenistujate palgasummalt	„ 1 344

Kirjend

Deebet konto nr. 199 «Ladude kulud»	
Kreedit konto nr. 046 «Muud arveldused majandusorganisatsioonide ja asutustega».	
60) 31. märts. Arvestatud autobasile kaupade kohaletoimetamise eest baasi lattu raudteelt ja hankijatelt	rbl. 15 400

Kirjend

Deebet konto nr. 199 «Kulud ladudes»	
Kreedit konto nr. 046 «Muud arveldused majandusorganisatsioonide ja asutustega».	
61) 31. märts. Arvestatud põhivahendite amortisatsiooni	rbl. 1 500

Kirjend

Deebet konto nr. 199 «Ladude kulud»	
Kreedit konto nr. 142 «Amortisatsioonifond».	
62) 31. märts. Arvestatud põhivahendite kulumist	rbl. 1 500

Kirjend

Deebet konto nr. 133 «Arveldused eraldatud põhi- ja käibevahendite alal»	
Kreedit konto nr. 150 «Põhivahendite kulumine».	
63) 31. märts. Aktseptiiti Sojuzoptmetiztorgi Valgevene baasi arve nr. 486, 25. märtsist 195..... a., tema poolt Minski jaamast saadetud metallikaupade kohta	rbl. 125 375,48
64) 31. märts. Makstud kassast ostetud ja kulutatud postmarkide ja plankide eest	rbl. 72,48

Kirjend

Deebet konto nr. 199 «Ladude kulud»	
Kreedit konto nr. 025 «Kassa».	
65) 31. märts. Kantakse üle käibekulud kaubajääkidele kuu lõpul	rbl. 18 903

Kirjend

Deebet konto nr. 012 «Käibekulud kaupade jäägile»	
Kreedit konto nr. 199 «Ladude kulud».	
66) 31. märts. Kantakse üle kõigi operatsioonilis-tulemus-	

kontode ja tulemuskontode saldod kontole nr. 231 «Aruandeaasta kasumid ja kahjumid».

Summad teha kindlaks sünteetilise arvestuse andmeil järgmistest kontodest: nr. 192/1 «Kaupade realiseerimine hulgi- ja jaotusladudest», nr. 192/4 «Kaupade realiseerimine transiidikorras», nr. 195 «Taaramaterjalide, tehtud tööde ja osutatud teenuste realiseerimine», nr. 199 «Ladude kulud», nr. 217/1 «Kaupade, materjalide, tööde ja teenuste väljastamise kulude katteks saadud eraldised», nr. 217/2 «Kaupade, materjalide, tööde ja teenuste väljastamise kulude katteks makstud eraldised», nr. 219 «Kaubaliste materiaalse väärtuste ülejäägid».

Esimene kirjend

Deebet konto nr. 231 «Aruandeaasta kasumid ja kahjumid» — kulude ja kahjumite üldsummas

Kreedit konto nr. 199 «Ladude kulud» — selle konto deebetsaldo summas

Kreedit konto nr. 217/2 «Kaupade, materjalide, tööde ja teenuste väljastamise kulude katteks makstud eraldised» — selle konto deebetsaldo summas.

Teine kirjend

Deebet konto nr. 192/1 «Kaupade realiseerimine hulgi- ja jaotusladudest» — selle konto kreditsaldo summas

Deebet konto nr. 192/4 «Kaupade realiseerimine transiidikorras» — selle konto kreditsaldo summas

Deebet konto nr. 195 «Toormaterjalide, tehtud tööde ja osutatud teenuste realiseerimine» — selle konto kreditsaldo summas

Deebet konto nr. 217/1 «Kaupade, materjalide, tööde ja teenuste väljastamise katteks saadud eraldised» — selle konto kreditsaldo summas

Deebet konto nr. 219 «Kaubaliste materiaalse väärtuste ülejäägid» — selle konto kreditsaldo summas

Kreedit konto nr. 231 «Aruandeaasta kasumid ja kahjumid» — realiseeritud kaubandusliku mahahindluse (juurdehindluse), saadud eraldiste ja muude tulude üldsummas.

ULESANNE nr. 35

Ulesande sisu. Hulgiettevõtte kaubaliste operatsioonide sünteetiline ja analüütiline arvestus.

Ulesanne. 1. Avada sünteetilised kontod ja allkontod, millel on olemas saldod aruandekuu alguseks. Ulesande lahendamist mööda avada ka teised, hulgi- ja operatsioonide peegeldamiseks vajalikud sünteetilised kontod.

Kontod avatakse nende numbrite järjekorras jooksva arvestuse kontoplaani järgi järgmisel kujul:

Konto nr. 001

«Kaubad teel»

D _____ K

Kaupade realiseerimise arvestamiseks avada eraldi kontod nr. 192/1 «Kaupade realiseerimine hulgi- ja jaotusladudest» ja nr. 192/4 «Kaupade realiseerimine transiidikorras».

2. Kontole «Kaubad hulgi- ja jaotusladudes» avada kontod koguliseks ja rahaliseks arvestuseks vastavalt selle konto andmikule kaubajääkide kohta (vt. lk. 50). Nimetatud andmikus on toodud vaid nelja kauba nimetused ja artiklid, kõik ülejäänud kaubad aga on ühendatud alljaotusega: 1) muud jaehinnaga arvestatud kaubad; 2) muud ostuhinnaga arvestatud kaubad. Säärane kaupade ühendamine on tehtud ülesandes meetodilistel kaalutlustel selleks, et ülesande lahendamist kaupade suure nomenklatuuriga mitte keeruliseks ajada. Tuleb siiski silmas pidada, et tegelikus töös avatakse tingimata analüütilised kontod kauba igale nomenklatuuri- numbrile.

Analüütilised kontod avatakse vihku kauba igale nomenklatuuri- numbrile koguselise ja rahalise arvestuse kaardi vormis (vt. õpiku lk. 163). Peale selle avatakse eraldi analüütilised kontod «Muud jaehinnaga arvestatud kaubad» ja «Muud ostuhinnaga arvestatud kaubad». Need analüütilised kontod võib avada rahalise arvestuse kaartidel või siis koguselise ja rahalise arvestuse kaartidel. Viimasel juhul jäävad kogusele ettenähtud lahtrid täitmata.

3. Avada vihus alltoodud näidise kohane registreerimisžurnaal ja kanda sellesse baasi aruandeperioodi operatsioonid.

Pärast kõigi operatsioonide sissekirjutamist võetakse summad kokku.

4. Kirjendada operatsioonid vastavalt ülesande esimesele punktile avatud sünteetilistele kontodele ja võtta summad kokku.

5. Kirjendada konto nr. 002 «Kaubad hulgi- ja jaotusladudes» operatsioonid vastavalt ülesande teisele punktile avatud analüütilistele kontodele.

6. Koostada käibearuanne kontole nr. 002 «Kaubad hulgi- ja jaotusladudes» ja võrrelda selle kokkuvõtteid kirjendite kokkuvõttega analüütilistes kontodes.

Ülesande materjal. 1. Üksikute sünteetilistele kontode saldod hulgi- ja jaotusladude bilansist seisuga 1. juuni 1955. a.

Konto nr. 002 «Kaubad hulgi- ja jaotusladudes» rbl. 3 847 400

REGISTREERIMISŽURNAAL¹

19...a.

Operatsioonide (kirjendite, memoriaalor- derite) nr-d	Korrespondeeruvad kontod				Üksik- summa	Üld- summa
	Deebet		Kreedit			
	Kontode nr-d	Kontode nimetused	Kontode nr-d	Kontode nimetused		
1	001	Kaubad teel	041	Hankijad arvel- dustega		
2	002	Kaubad hulgi- ja jaotusla- dudes	001	Kaubad teel	12 250.80	12 375.40
3	002	Kaubad hulgi- ja jaotusla- dudes	152	Kaubanduslik mahahindlus (juurdehind- lus) jaehin- naga arves- tatud kaupa- delt		
	013	Tühi ja kauba all olev taara	001	Kaubad teel	<u>735.70</u>	12 986.50 124.60

Konto nr. 013 «Tühi ja kauba all olev taara» . . . rbl. 87 380

Konto nr. 029 «Akreditiivid, erikontod veoskäibeks ja limiteeritud tšekiraamatud arveldusteks transpordiga» . . . rbl. 5 300

Konto nr. 152/1 «Kaubanduslik mahahindlus (juurdehindlus) jaehinnaga arvestatud kaupadelt», allkonto «Hinnatäiendid kaupadele» . . . . . rbl. 293 600

Konto nr. 152/3 «Kaubanduslik mahahindlus (juurdehindlus) jaehinnaga arvestatud kaupadelt», allkonto «Kaupade hinda sisestatud taara regulatiiv» . . . . . rbl. 35 700

Tuleb silmas pidada, et saldod kuu alguseks pole toodud mitte kõigi, vaid üksikute, antud ülesande lahendamiseks vajalike kontode kohta.

Süntetiliste kontode käibearuannet ja bilansi selle ülesande järgi ei tule koostada.

III. Baasi poolt on sooritatud järgmised operatsioonid:

1. Aktseptiti hankijate arved järgmiste ostetud kaupade kohta:

- a) teekannud, alumiiniumist, art. 503,
2500 tk. à rbl. 49.50 . . . . . rbl. 123 750
- b) piimakan ud, alumiiniumist, art. 452,
2000 tk. à rbl. 30.60 . . . . . „ 61 200
- c) suhkrutoosid, alumiiniumist, art. 478,
600 tk. à rbl. 19.10 . . . . . „ 11 460

¹ Žurnaaalis on toodud kirjendite näidised, mis antud ülesandega seoses ei ole.

Stornokirjendid registreerimisžurnaaalis ja kontodes tuleb teha punase tindid või pliitsiga.

d) kohvikannud, messingist, nikeldatud, geiseriga, 1. sort, 1000 tk. à rbl. 85.50 . . . rbl.	85 500
Kokku . . . rbl.	281 910
Kaubanduslik mahahindlus . . . . . „	25 372
Kõik kokku . . . rbl.	256 538

II. KAUBAJÄÄKIDE ANDMIK

Konto nr. 002 «Kaubad hulgi- ja jaotusladudes»

Artikkel	Kaupade nimetused	Mõõtühik	Kogus	Hind	Summa
563	Teekannud, alumiiniumist	tk.	2400	49.50	118 800
452	Piimakannud, alumiiniumist, kaantega	„	6000	30.60	183 600
478	Suhkrutoosid alumiiniumist, kahe käepidemega	„	1500	19.10	28 650
2	Kohvikannud, messingist, nikeldatud, geiseriga, 1. sort	„	1400	85.50	119 700
	Muud jaehinnaga arvestatud kaubad				2 814 050
	Muud ostuhinnaga arvestatud kaubad				582 600
	Kokku				3 847 400

2. Aktseptitud hankijate arvete järgi saadud ja jaehinnaga baasi laos tervenisti arvele võetud kaubad (vt. operatsioon 1) . . . . . rbl. 281 910

3. Riigipangale inkassoks esitatud maksenõuded ja arved baasi poolt ostjatele lähetatud kaupade kohta:

a) teekannud, alumiiniumist, art. 563, 900 tk. à rbl. 49.50 . . . . . rbl.	44 500
b) piimakannud, alumiiniumist, art. 452, 1200 tk. à rbl. 30.60 . . . . . „	36 720
c) suhkrutoosid, alumiiniumist, art. 478, 800 tk. à rbl. 19.10 . . . . . „	15 280
d) kohvikannud, messingist, nikeldatud, geiseriga, 1. sort, 1300 tk. à rbl. 85.50 . . . . . „	111 150
Kokku . . . . . rbl.	207 700

Kaubanduslik mahahindlus . . . . . „	18 693
Baasi juurdehindlus . . . . . „	4 725

Kokku . . . . . rbl. 193 732

4. Kirjendatakse lao arvelt maha ostjatele lähetatud kaubad (vt. operatsioon 3) . . . . . rbl. 207 700

5. Tasutud limiteeritud tšekkidega ostjate arvel neile lähetatud kaupade raudtee veokulu . . . . . rbl. 1 300

6. Riigipangale inkassoks esitatud maksenõuded ja arved ostjatele lähetatud kaupade kohta . . . . . rbl. 959 640

Väljakirjutatud arved koosnevad järgmistest summadest:

- a) kaubad (analüütilises arvestuses «Muud jaehinnaga arvestatud kaubad») . . . . . rbl. 1 020 000
- b) kaubanduslik mahahindlus . . . . . „ 91 800
- c) baasi juurdehindlus . . . . . „ 25 540
- d) taara . . . . . „ 4 600
- e) transpordikulud . . . . . „ 1 300

Taara, mille hind on lisatud kaupade hinnale, väljastati ostjatele ilma hinnata.

7. Kirjendatakse lao arvelt maha ostjatele väljastatud kaubad (vt. operatsioon 6) . . . . . rbl. 1 020 000

Peale selle kirjendatakse maha baasi materiaalselt vastutavate isikute arvelt ostjatele ilma hinnata väljastatud taara rbl. 7 450

8. Aktseptiti hankijate arved ostetud kaupade kohta . . . . . rbl. 697 400

Saadud arved koosnevad järgmistest summadest:

- a) kaupade ostuhind (analüütilises arvestuses «Muud ostuhinnaga arvestatud kaubad») . . . . . rbl. 685 000
- b) taara . . . . . „ 12 400

Peale selle väljastati osa kauba all olevast taarast ostjatele ilma hinnata.

9. Kaupade vastuvõtmisel baasi poolt aktseptitud hankijate arvete järgi (vt. operatsioon 8) ilmnes puudujääk raudtee süü tõttu, vastavalt koostatud kommertsaktile . . . . . rbl. 5 800

Ülejäänud kaup võeti laos vastu ja arvele. Teha kindlaks summad. Peale selle võeti eraldi akti järgi arvele kauba hinnale lisatud, s. t. ilma hinnata sissetulnud taara . . . . . rbl. 4 640

10. Riigipangale inkassoks esitatud maksenõuded ja arved baasi poolt oma süsteemi ettevõtetele lähetatud kaupade kohta:

- a) teekannud, alumiiniumist, art. 563, 2100 tk. à rbl. 49.50 . . . . . rbl. 103 950
- b) piimakannud, alumiiniumist, art. 478, 10 000 tk. à rbl. 30.60 . . . . . „ 79 560
- c) suhkruotosid, alumiiniumist, art. 478, 1000 tk. à rbl. 19.10 . . . . . „ 19 100
- d) kohvikannud messingist, nikeldatud, geisriga, 1. sort, 600 tk. à rbl. 85.50 . . . . . „ 51 300

K o k k u . . . . . rbl. 253 910

Kaubanduslik mahahindlus	rbl.	22 852
Baasi eraldised kaupade väljastamise kulude katteks	„	5 776
K o k k u		rbl. 236 834

11. Kirjendatakse lao arvelt maha oma süsteemi ettevõtetele lähetatud kaubad (vt. operatsioon 10) . . . . . rbl. 253 910

12. Aktseptiti hankijate maksenõuded nende poolt transiidikorras baasi ostjatele tema müügikorralduste põhjal saadetud kaupade kohta . . . . . rbl. 1 461 600

Hankijatelt saadud arvete summa koosneb:

a) kaubad hulgihinnaga	rbl.	1 432 000
b) taara	„	17 500
c) hankijate poolt ostjate arvel tasutud transpordikulud	„	12 100

13. Hankijatelt saadud arvete põhjal (vt. operatsioon 12) kirjutab baas välja ja esitas Riigipangale inkassoks ostjate arved neile transiidina saadetud kaupade kohta . . . . . rbl. 1 470 200

Nende arvete summas moodustab baasi juurdehindlus kaupade transiidikorras realiseerimise eest rbl. 8 600.

14. Kirjendatakse maha transiidikorras realiseeritud kaubad (vt. operatsioon 13) . . . . . rbl. 1 432 000

15. Riigipangale inkassoks esitatud maksenõue ja arve ostjale lähetatud kauba kohta . . . . . rbl. 77 860

Väljakirjutatud arve koosneb järgmistest summadest:

a) kaubad (analüütilises arvestuses «Muud ostuhinnaga arvestatud kaubad»)	rbl.	75 600
b) baasi juurdehindlus	„	2 260

16. Kirjendatakse lao arvelt maha ostjale lähetatud kaubad (vt. operatsioon 15) . . . . . rbl. 75 600

17. Hankijatelt aruandekuu kestel saadud arvete ära kirjad kaupade kohta, mis nemad lähetasid transiidina (ilma vahendite mahutamiseta) baasi ostjatele tema müügikorralduste põhjal, üldsummas . . . . . rbl. 1 236 000

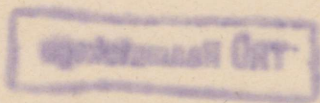
Selle summa pealt arvestas baas organiseeritud käibe eest ostjatelt . . . . . rbl. 6 180

Arved ja maksenõuded selle summa peale esitati Riigipangale inkassoks.

18. Saadi teadaanne selle kohta, et ostja (vt. operatsioon 15) keeldus maksenõude aktseptist temale saadetud kauba kohta . . . . . rbl. 77 800

Ostja võttis kauba vastutavale hoiule.

19. Aktseptiti hankijate arved baasi poolt ostetud kaupade kohta . . . . . rbl. 69 900

Saadud arved koosnevad järgmistest summadest:

a) kaupade hulgihind	rbl.	68 400
b) taara	„	1 500

20. Aruandekuu viimasel päeval lähetati ostjatele kaupu
rbl. 102 300

Baasi poolt väljakirjutatud arved koosnevad järgmistest summadest:

a) kaupade jaehind (analüütilises arvestuses «Muud jaehinnaga arvestatud kaubad»)	rbl.	108 000
b) kaubanduslik mahahindlus	„	9 000
c) taara	„	800
d) baasi juurdehindlus	„	2 500

Maksenõudeid nende kaupade kohta aruandekuul Riigipangale inkassoks ei esitatud.

III PEATÜKK

JAEKAUBAKÄIBE ARVESTUS

Metoodilised juhised

Praktilised tööd koosnevad ülesandeist:

- 1) jaettevõtete kaubaoperatsioonide põhidokumentide koostamine ja vormistamine (nr. 36—52);
- 2) jaettevõtete kaubaoperatsioonide kontode korrespondeerimine (nr. 53—58);
- 3) jaettevõtete kaubaoperatsioonide sünteetiline arvestus (nr. 59, 60);

4) kokkuostupunktide ja kokkuostetud esemete kaupluste operatsioonide sünteetiline arvestus (ülesanne nr. 61) ja komisjoni-kaupluste operatsioonide sünteetiline arvestus (ülesanne nr. 62).

Sünteetiliseks arvestuseks ettenähtud ülesanne nr. 59 haarab kaupluse kuu lõpetatud operatsioonid ning selle lahendamiseks kasutatakse eelmiste ülesannete järgi koostatud dokumente. Seda ülesannet lahendavad raamatupidamise osakonna õpilased. Jaettevõtete kaubaoperatsioonide sünteetiliseks arvestuseks aga on planeerimise ja kaubatundmise osakondadele määratud eraldi ülesanne nr. 60.

Ülesannet nr. 61 — kokkuostupunktide ja kokkuostetud esemete kaupluste operatsioonide sünteetiliseks arvestuseks, ja ülesannet nr. 62 — komisjonikaupluste operatsioonide sünteetiliseks arvestuseks, lahendavad ainult raamatupidamise osakondade õpilased.

Jaettevõtete kaubaoperatsioonide tegelikule arvestusele läheneamise eesmärgil on selle teema ülesandeks antud: a) algdokumentide erisugused spetsiaalsed vormid (leivatehase faktuurarved, Glavlikjorvodka likööri- ja viinatehase arved piiritus- ja viinatooteile); b) kehtestatud vormi kohane sünteetilise arvestuse raamat (pearaamat); e) kaupade sissetuleku žurnaal ja konto «Kaubad jaettevõteteis ja väikehulgibaasides» žurnaal.

Raamatupidamise osakonna õpilased peavad koostama kõik ülesandeks näidatud algdokumendid ja nende põhjal kaubaaruande.

Planeerimise ja kaubatundmise osakondade õpilased aga vastavalt ülesandeis antud juhistele üht osa algdokumentidest ei koosta.

Tuleb silmas pidada, et žurnaalide pidamisel raamatupidamislausendid (memoriaalorderid) kaubaoperatsioonide kohta koostatakse kuu lõpul nende žurnaalide kokkuvõtete alusel. Kuid dokumentide žurnaalidesse kirjendamise järjepäraseks ettevalmistamiseks lastakse ülesande lahendamisel teha dokumentide eelkonteeringut, s. t. märgistada need (dokumendid) korrespondeerivate kontode järgi ja alles siis kirjendada žurnaali.

Ligikaudne aeg antud teema ülesannete lahendamiseks

Ülesannete nr-d	Tundide arv		
	raamatupidamise osakond	planeerimise osakond	kaubatundmise osakond
36—52	6	—	—
36—48, 50, 51	—	4	4
53—58	4	4	4
59	8	—	—
60	—	4	4
61—62	2	2	—
Kokku	20	14	12

ULESANNE nr. 36

Ülesande sisu. Jaotuslao poolt väljamineku saatelehe väljakirjutamine kaupade väljastamise kohta oma kaubastu kauplusele.

Ülesanne. Välja kirjutada lk. nr. 56 toodud vorm nr. 8 järgi väljamineku saateleht kaupade väljastamise kohta jaotuslao poolt oma kaubastu kauplusele.

Ülesande materjal. Organisatsioon — Štšerbakovo rajooni toidukaubastu. Ettevõtte — keskjaotusladu. Saatelehe number — 4. Kuupäev — 2. jaanuar 195..... a. Kellele — Štšerbakovo rajooni toidukaubastu kauplusele nr. 50. Alus — kaubastu kaubandusosakonna jagamiskava. Väljastatud kaupade nimetus, kogus ja jaehind:

riis, lihvitud, 1. sort, 13 kotti, 1296 kg à rbl. 8.80

hirsitangud, 1. sort, 34 kotti, 2498 kg à rbl. 2.95.

Kaubanduslik mahahindlus 5,8%.

Eraldised kaupade väljastamise laokulude katteks 0,5% kaupade jaehinnast.

Taara: kotid lina-džuudist, uued, 13 tk. à rbl. 10.50,
kotid, linased, I kategooria, 34 tk. à rbl. 10.10.

Väljastas — Malov

Võttis vastu — Astafjev

Organisatsioon

Ettevõte

Väljamineku saateleht nr. _____ a.

Kellele _____

Alus _____

Hinna- kirja- järgne nr.	Nimetus	Mõõt- ühik	Kogus	Hind	Summa

Väljastas

Võttis vastu

ÜLESANNE nr. 37

Ülesande sisu. Jaotuslao poolt väljamineku saatelehe väljakirjutamine kaupade väljastamise kohta oma kaubastu kauplusele.

Ülesanne. Välja kirjutada väljamineku saateleht vorm nr. 8 (vt. ülesanne nr. 36) kaupade väljastamise kohta jaotuslao poolt oma kaubastu kauplusele.

Ülesande materjal. Organisatsioon — Štšerbakovo rajooni toidu-kaubastu. Ettevõte — keskjaotusladu. Saatelehe number — 11. Kuupäev — 2. jaanuar 195..... a. Kellele — Štšerbakovo rajooni toidukaubastu kauplusele nr. 50. Alus — kaubastu kaubandusosakonna jagamiskava. Väljastatud kaupade nimetus, kogus ja jaehind: heeringad, kaspia, marineeritud, kõrgem sort, 1/350¹, 512 purki à rbl. 5.65;

hamsa, võrtsitatud, 1. sort, 1/350, 160 purki à rbl. 4.90.

Kaubanduslik mahahindlus 5%.

Purke 672 tk. à rbl. —.60.

Eraldised kaupade väljastamise laokulude katteks 0,5% kaupade (ilma purkideta) jaehinnast.

Taara: kastid, 5 tk. (ilma hinnata).

Väljastas — Malov

Võttis vastu — Astafjev

¹ Ühe purgi kaal — 350 g.

Ülesande sisu. Väljamineku saatelehe väljakirjutamine kaupade väljastamise kohta jaotuslao poolt oma kaubastu kauplusele.

Ülesanne. Välja kirjutada väljamineku saateleht vorm nr. 7 kaupade väljastamise kohta jaotuslao poolt oma kaubastu kauplusele. Saatelehe vorm nr. 7 on toodud (täidetult) lk. 58.

Ülesande materjal. Saatja — Štšerbakovo rajooni toidukaubastu keskjaotusladu. Saaja ja aadress — kauplus nr. 50, Ulanski põik 1/2; I. M. Gvozdjovi kaudu. Veoauto nr. MB 48-55. Volituse nr. 1 järgi, 2. jaanuarist 195..... a. Saateleht nr. 16, 2. jaanuarist 195..... a. Alus — kaubastu kaubandusosakonna jagamiskava. Väljastatud kaupade nimetus, kogus ja jaehind:

Sulatatud või, kõrgem sort, 2 tünni, bruto 226,5 kg, neto 199 kg à rbl. 27.80.

Koorevõi, mage, kõrgem sort, neto 253,2 kg à rbl. 26.80.

Mahahindlus 6,4%.

Eraldised kaupade väljastamise laokulude katteks 0,5% kaupade jaehinnast.

Taara: 1) tünnid nr. 99, 2 tk. à rbl. 70

2) kastid, 8 tk. (ilma hinnata).

Väljastas — Malov. Võttis vastu — Astafjev. Kohaletoimetamiseks võttis vastu Gvozdjov.

Ülesande sisu. Jaotuslao poolt väljamineku saatelehe väljakirjutamine kaupade väljastamise kohta oma kaubastu kauplusele.

Ülesanne. Kirjutada ümber (ilma igasuguste parandusteta) lk. 58 toodud väljamineku saateleht.

Ülesande materjal. Keskjaotuslao poolt väljakirjutatud saateleht.

Ülesande sisu. Hankija arve väljakirjutamine kaupade väljastamise kohta kauplusele.

Ülesanne. Kirjutada ümber lk. nr. 59—60 toodud hankija (leivatehas) arve kauplusele väljastatud kaupade kohta.

Planeerimise ja kaubatundmise osakondade õpilased arvet ümber ei kirjuta. Arvandmed kaupluse kaubaaruande koostamiseks (ülesanne nr. 47) võetakse vahetult selles ülesandes toodud arvest.

Ülesande sisu. Väljamineku saatelehe väljakirjutamine klaasnõude ja puidust taara kaupluse poolt hankijale tagastamise kohta.

Ulesanne. Välja kirjutada väljamineku saateleht vorm nr. 8 (vt. ülesanne nr. 36) kaupluse poolt klaasnõude ja puidust taara tagastamise kohta.

Vorm nr. 7

Saatja — Štšerbakovo rajooni toidukaubastu keskjaotusladu.

Saaja ja aadress — Kauplus nr. 50, Ulanski põik 1/2.

Kelle kaudu — I. M. Gvozdjov, veoauto nr. MB 48-55.

Volitus nr. 2, 2. jaanuarist 195..... a.

Väljamineku saateleht nr. 19, 2. jaanuarist 195..... a.

Alus — Rajooni toidukaubastu kaubandusosakonna jagamiskava

Hinnakirja nr. või artikkel	Kauba ja taara nimetus	Sort	Kohtade arv	Mõõtühik	Arv või kaal		Jahind	
					bruto	neto	hind	summa
	Virsiku poviidlo . .	k/s	2	kg	240	196	10.80	2 216 80
	Karamell, lahtine (suhkrus), «Buharskaja» . . .		2	kg	—	50	10.50	525
	Kokku . . .							2 741 80
	Mahahindlus 6,5%							178 22
	Kokku, mahaarvatult mahahindlus							2 563 58
	Eraldised kaupade väljastamise laokulude katteks 0,5%							13 71
	Taara: kastid . .		2				ilma hinnata	
	tunnid . .		1				53.50	53 50
	Kokku . . .							2 630 79

Kaks tuhat kuussada kolmkümmend rubla 79 kop.

Väljastas — Zahharov. Võttis vastu — Astafjev. Kohaletoimetamiseks võttis vastu — Gvozdjov.

NSV LIIDU
Toidukaupade Tööstuse
Ministeerium
NSV LIIDU
LEIVATOOSTUSE PEAVALITSUS

1. Moskva Leivatööstuse Trust
Pagaritööstus nr. 57
Ekspeditsioon

ARVE nr. 459059
2. jaanuar, 195..... a.
Stšerbakovo rajooni toidukaubastu
kauplus nr. 50
Moskva, Ulanski põik 1/2
Arvelduskonto nr. 22061195
Riigipanga Stšerbakovo osakonnas,
Moskvas

Vecauto nr. . . . .
Looga nr. . . . .
Konteinerite arv . . . .
Järelvankrite arv . . . .
Tellimus nr. . . . .

Kauba nimetus	Hind	Taara		Ajajst väljavõt- mise aeg	Arvestatud kui- vamisele (kg)	Saadetise puhaskaal		Vastuvõtu puhaskaal		Summa
		kogus	kaal (kg)			hulk	kaal kg	hulk	kaal kg	
Batoonid, kõrgem sort, rosinatega, kaal 400 g	2.35	12		19.00		240		240		564
Punatud, mooniga, kõrgem sort, kaal 400 g	2.35	12		20.00		240		240		564
Hala, punatud, 1. sort, kaal 400 g	1.65	16		3.00		240		240		396
Võisaiad, 1. sort, kaal 100 g	—56	16		23.00		840		840		470.40
Moonisaiad, 1. sort, kaal 100 g	—43	16		23.00		720		720		309.60
Kokku										2304
Kaubanduslik mahahindlus 5,8%										133.63
Kohalevedu										33.60
Taara amortisatsioon										—32
Kokku										2204.49

(kaks tuhat kakssada neli rubl. 49 kop.)

Tehase stamp kvaliteedi kohta.

Pagaritoodete kvaliteet on kontrollitud organoleptiliste tunnuste järgi.
Pagaritooted on heakvaliteedilised.

Praakija (allkiri)

Teekonna- lehe nr.	Kohaleveo graafik	Väljus tööstusette- võttest	Saabus kaubandus- ettevõttesse	Väljus kaubandus- ettevõttest
	kl. 12	kl.	kl.	kl. ....

Ekspeditsiooni ülem (allkiri)   Dispetšer (allkiri)   Kauba andis üle (allkiri)

Kaubandusettevõtte stamp
Štšerbakovo rajooni
toidukaubastu kauplus nr. 50

Kauba võttis vastu Astafjev

Planeerimise ja kaubatundmise osakondade õpilased koostavad väljamineku saatelehe vihku lühendatud kujul.

Ülesande materjal. Organisatsioon — Štšerbakovo rajooni toidukaubastu. Ettevõtte — kauplus nr. 50. Saatelehe number — 1. Kuupäev — 2. jaanuar 195..... a. Kellele — Glavlikjorvodka Moskva likööri- ja viinatehasele, Šamokatnaja t. maja nr. 4. Alus — Kaubastu kaubandusosakonna korraldus. Klaasnõude ja puutaara nimetus, kogus, hind:

viinapudelid à 0,5 l, 460 tk. à rbl. 1.20
viinapudelid à 0,25 l, 600 tk. à rbl. —.90
viinakastid — 40 tk. à rbl. 12.

Andis üle — Astafjev

Võttis vastu — Bagrov

ÜLESANNE nr. 42

Ülesande sisu. Hankija arve väljakirjutamine kauba väljastamise kohta kauplusele.

Ülesanne. Kirjutada ümber eraldi lehel lk. 65—66 toodud hankija arve kauplusele väljastatud kauba kohta.

Planeerimise ja kaubatundmise osakondade õpilased arvet ümber ei kirjuta. Arvandmed kaupluse kaubaaruande koostamiseks (ülesanne nr. 47) võetakse vahetult selles ülesandes toodud arvest.

Ülesande materjal. Hankija arve (vt. lk. 65—66).

Ülesande sisu. Kaupade saamise vormistamine kaupluses.

Ülesanne. Ülesande nr. 36 järgi koostatud keskjaotuslao väljamineku saatelehele nr. 4 märkida saadud kottide hinnad, juhindudes alltoodud väljakirjutusest neile kehtestatud hindade kohta (lahter 2 «Vastuvõtuhinnad tarbijate poolt kottide tagastamisel toodangu alt»). Seejuures võetakse hankijate poolt väljastatud uued kotid arvele I kategooria kottide hindadega, teised aga — saatedokumendis märgitud hindadega.

2. Ülesannete nr. 37, 38 ja 39 kohaselt koostatud iga sissetulekudokumendi järgi koostada eraldi aktid kauba hinnale lisatud, s. t. ilma hinnata saadud taara arvelevõtmiseks. Selle taara hindamist teostada hinnakirja lahtri järgi «Remonti mittevajav taara», juhindudes alltoodud väljakirjutusest uue, pruugitud ja remonditud puutaara ühtsete hulgihindade hinnakirjast.

3. Ülesannete nr. 38 ja 39 järgi koostatud keskjaotuslao väljamineku saatelehtedele (saatelehed nr. 16 ja 19) märkida koos kaubaga saadud, kuid kauba hinnale mitte lisatud taara (tunnide) hinnad. Selle taara hindamist teostada vastavalt ülesande p. 2 toodud juhistele¹.

4. Vormistada kauplusele vahetult hankijatelt saadud (ülesanded nr. 40 ja 42) kaupade arvelevõtmine koos arvetele vastuvõtu stambi vorm nr. 1 (vt. õpiku lk. 94) löömise ja materiaalselt vastutava isiku allkirja andmisega.

5. Avada vihus sissetulnud kaupade registreerimise raamat vorm nr. 12 järgi (vt. õpiku lk. 95) ja kirjutada sellesse kõik sissetulekudokumendid kauplusele 2. jaanuaril saadud kaupade kohta. Vastuvõtudokumentide nummerdamist alustada numbrist 1. Registreerimisraamatusse kantud vastuvõtu järjekorranumber märkida kõigile sissetulekudokumentidele. Hankijate arvetele märgitakse järjekorranumber vastuvõtu stambil, kuna aga oma kaubastu keskjaotuslaost saadud kaupade kohta pannakse vastuvõtu järjekorranumber vahetult selle lao saatelehele pealdisena «Vastuvõtt nr. . . .».

Ülesande materjal. Koos leivasaadustega väljastatavate linaste, poollinaste ja lina-džuudist kottide hinnad (kinnitatud NSV Liidu Põllumajandus- ja Varumisministeeriumi 1953. a. 23. juuni käskkirjaga nr. 264):

¹ Erinevalt varem kehtinud korrast võetakse nii tühi kui ka kauba all olev puutaara jaettevõtteis arvele ning arvestatakse soetushinnaga, kuid mitte kõrgemalt vastavatest kehtivatest hinnakirjahindadest.

Neid muutusi arvestuses tuleb puutaara sissetulekul jaettevõtetesse silmas pidada nii selles ülesandes kui ka kõigis järgnevates, kus esineb selle allahindluse operatsioone.

Kottide kategooriad	Väljastamishinnad (kottide väljastamisel tarbijaile)	Vastuvõtuhinnad (tarbijate poolt kottide tagastamisel toodangu alt)
Uued	10.50	—
I kategooria	10.10	9.95
II „	7.35	7.20
III „	5.25	5.10
IV „	3.15	3
V „	2.10	1.95
VI „	1.55	1.40

2. Väljavõtet uue, pruugitud ja remonditud puutaara ühtsete hulgihindade hinnakirjast vt. lk. 63.

3. Keskaotuslao väljamineku saatelehe nr. 11 järgi koos kaubaga sissetulnud taara (ülesanne nr. 37) arvelevõtmiseks koostatakse akt järgnevate andmete abil. Organisatsioon — Štšerbakovo rajooni toidukaubastu kauplus nr. 50. Akti number — 1. Kuupäev — 2. jaanuar 195..... a. Komisjoni koosseis — kaupluse nr. 50 direktor P. N. Astafjev, ühiskondlik esindaja, kohaliku komitee liige L. V. Baikova. Hinnakirja number — 161. Taara nimetus — laudkastid.

4. Keskaotuslao väljamineku saatelehe nr. 16 järgi koos kaubaga sissetulnud taara (ülesanne nr. 38) arvelevõtmiseks koostatakse akt number 2 all. Hinnakirjanumber — 583. Taara nimetus — vineerkastid. Ülejäänud rekvisiidid on samad, mis eelmises aktiski.

5. Keskaotuslao väljamineku saatelehe nr. 19 järgi koos kaubaga sissetulnud taara (ülesanne nr. 39) arvelevõtmiseks koostatakse akt number 3 all. Hinnakirjanumber — 562. Taara nimetus — vineerkastid. Ülejäänud rekvisiidid on samad, mis eelmistes kahes aktiski.

ÜLESANNE nr. 44

Ülesande sisu. Akti koostamine kauba riknemise, purunemise, murdumise kohta.

Ülesanne. Koostada akt vorm nr. 9 järgi (vt. õpiku lk. 133) kauba riknemise, purunemise, murdumise kohta kaupluses.

Ülesande materjal. Organisatsioon — Štšerbakovo rajooni toidukaubastu, kauplus nr. 50. Akti number — 1. Akti koostamise kuupäev — 2. jaanuar 195..... a. Komisjoni koosseis — kaubastu valitsuse esindaja inspektor M. V. Kulakov, kaupluse direktor P. N. Astafjev, ühiskondlik esindaja, kohaliku komitee liige S. V. Baikova, sanitaararst M. V. Grigorjeva. Akteeritava kauba nimetus, kogus ja hind — kaspia konserveeritud kilud, vürtsitatud, kõrgem sort, purgi kaal 210 g, 3 purki á 5 rbl. Konservipurkide

Järjekorranumber hinnakirjas	Taara liigid	Ühe tunni või kasti hulgihind (rbl. ja kop.)				
		uued tunnid ja kastid	pruugitud tunnid ja kastid			
			remonti mitte- vajavad	vajavad		
		väike- remonti		keskmist remonti	kapitaal- remonti	
5	Tunnid konserveeritud aedviljale (keedis, poviidlo jm.)					
99	Tunnid liha- ja piimatööstuse toodangule (sulatatud või)	51.50	36.50	35.25	31.50	28
161	Laudkastid konserveeritud toodangule	70	46.50	44.75	40	36.50
303	Laudkastid metallurgiatööstuse toodangule	5.10	2	1.70	1.40	1.05
309	Laudkastid metallurgiatööstuse toodangule	2.80 ¹				
318	Laudkastid metallurgiatööstuse toodangule	5.80	2.15	1.90	1.50	1.10
328	Laudkastid metallurgiatööstuse toodangule	4.55	1.75	1.55	1.35	1.15
459	Laudkastid elektritööstuse toodangule	13.15	7	6.40	5.70	5.25
562	Laudkastid toiduainete tööstuse toodangule	14.15	8.75	7.85	6.80	5.85
583	Vineerkastid liha- ja piimatööstuse toodangule (koorevõi)	6.15	3.20	2.85	2.50	2.10
		10.95	4.80	4.35	3.80	2.75

sisu on läinud hapuks purkide hermeetilise sulgemise nõuete rikkumise tõttu. Akteeritud kauba ärakasutamine — kuulub hävitamisele. Kogu kõlbmatu kaup hävitati komisjoni juuresolekul.

Akti kinnitan, kaod 15 rbl. suuruses summas (mahaarvatult kaubanduslik mahahindlus 5%) kanda kaupluse kulude arvele. Kaubastu direktor (allkiri).

¹ Kui hinnakirjas on näidatud ainult uute kastide hind, pole aga näidatud tarvitusel olnud (pruugitud) kastide hinda, siis antakse viimased koos kõigi detailidega üle taaramaterjalina, hinnaga 100 rbl. ühe m³ puu eest, lähtudes kasti puumahust.

Ulesande sisu. Koostada akt taara kaaluvahe kohta.

Ulesanne. Koostada akt vorm nr. 10 taara kaaluvahe kohta kaupluses.

Ulesande materjal. Organisatsioon — Štšerbakovo rajooni toidukaubastu kauplus nr. 50. Akti number — 1. Akti koostamise kuupäev — 2. jaanuar 195..... a. Komisjoni koosseis — Štšerbakovo rajooni toidukaubastu keskjaotuslaos esindaja K. V. Monahhova, kaupluse nr. 50 direktor P. N. Astafjev, direktori asetäitja V. V. Pomazkova. Akti koostamisel kontrollis komisjon Štšerbakovo rajooni toidukaubastu keskjaotuslaost 26. detsembril 195..... a. (tuleb näidata eelmine aruandeaasta) saadud heeringate taara kaalu. Hankija dokument — väljamineku saateleht nr. 986, 26. detsembrist 195..... a. Kauba nimetus — Vaikse ookeani suur heeringas, keskmise soolsusega, rappimata, 1. sort. Taara nimetus — tünnid. Kohtade arv — 6. Akteeritud taara kaal on dokumentide järgi 156 kg, tegelikult — 169,2 kg. Kilogrammi jaehind 12 rbl. Hinnatäiendi (mahahindluse) suurus — 8% kauba jaehinnast. Komisjoni otsus — taara kaaluvahe kuulub mahakirjendamisele kaupluse materiaalselt vastutava isiku arvelt. Kõrgemalseisva organisatsiooni juhataja otsus — akt kinnitada, mahakirjendamise summa kanda hankija poolt taara kaaluvahedeks antud 1%-ndi mahahindluse arvele.¹ 2. jaanuar 195..... a.

Kõrgemalseisva organisatsiooni juhataja (allkiri).

Ulesande sisu. Kaupluse kassaaruande koostamine.

Ulesanne. Koostada kaupluse kassaaruanne vorm nr. 51 järgi.

Ulesande materjal. Organisatsioon — Štšerbakovo rajooni toidukaubastu kauplus nr. 50. Kassaaruande number — 1. Kuupäev — 2. jaanuar 195..... a. Kaupluse direktor — P. N. Astafjev. Vanemkassapidaja — K. G. Gerassimov. Jääk 2. jaanuariks 195..... a. — 705 rbl. 20 kop. Laekumised tehakse kindlaks kassaarvestite näitajate varal. Viidud Riigipanka — 19 100 rbl. Kauplusel on kaks kassaaparaatidega kassat: esimese kassa (kassaaparaat 452/481351) lugeja näitas päeva algul 292 330 rbl. 10 kop., selle lõpul 302 435 rbl. 10 kop.; teise kassa (kassaaparaat 104/394310) lugeja näitas päeva algul 44 330 rbl. 40 kop., lõpul aga 53 425 rbl. 50 kop. Kassajääk 3. jaanuariks 195..... on 805 rbl. 30 kop. Osakondade (sektsoonide) laekumise lahtreid ei täideta.

¹ Jaevõrgule antava kaubandusliku mahahindluse (8%) hulka kuulub mahahindlus võimalikuks taara kaaluvaheks 1%. Antud juhul taara kaaluvahe ei ületa seda mahahindluse määra. Seepärast kantakse mahakirjendatav summa konto nr. 152 «Kaubanduslik mahahindlus (juurdehindlus) jaehinnaga arvestatud kaupadelt» deebetisse.

Kauba saatja ja selle address
 Saateleht nr. 24484
 Läbipääs nr. 23782
 Maksenõue nr. ....

Glavlikjorvodka

Moskva Ilkõõrl- ja vlnatehas

Samokatnaja t. 4, tel. El-40-72/8

Arvelduskonto nr. 55013

Riigipanga Pervomaiski osakonnas,

Moskva

	ARVE nr. 484	Panga šifr	Operatsioon	Ostja	Maksetähtaeg	Inkasso
	2. jaanuar 195..... a.					

Veose saaja: Stšerbakovo rajooni toidukaubastu kauplus nr. 50.

Maksja ja selle address — Stšerbakovo rajooni toidukaubastu, Sadovo-Spasskaja, 18.

Arvelduskonto nr. 22061193 Riigipanga Stšerbakovo osakonnas, Moskvast. Kaup väljastati volituse nr. 3 järgi,

2. jaanuarist 195..... a. sm. Gvozdjovi poolt.

Välja veetud veoautoga MB 67-01. Autojuht V. V. Kozlov.

Taara tagastamise tähtaeg 12. I 195..... a.

Vagun nr. _____, raudtee saatekiri nr. _____, pagasikviitung nr. _____

Dl (10 l) hulk	I dl jae- hind	Toodete nimetus	Kastid		Arv kasti- des	Möö- ühik	Toot- mis- liik	Too- dele šifr	Möö- tühiku šifr	Summa jaehinnas	Ühe dl hind	Summa
			šifr	hulk								
10	400	Viin 40°	65	10	20	0,5	08	0159	09	4 000		
7,5	428	" 40°	65	10	30	0,25	08	0159	27	3 210		
10	454	Moskva eriline	65	10	20	0,5	09	0160	09	4 540		
6	464	"	65	8	30	0,25	09	0160	27	2 784		
1	494	Pealinna	65	1	20	0,5	10	0161	09	494		
		Kokku								15 028		
		Mahahindlus 5%					26			751.40		
		Kokku, mahaarvatult ma- hahindlus								14 276.60		

Di (10 l) hulk	1 dl jae- hind	Toodete nimetus	Kastid		Tüki- arv kasti- des	Mõõt- ühik	Toot- mis- liik	Too- dete šifr	Mõõt- ühiku šifr	Summa jaehinnas	Ühe dl hind	Summa
			šifr	hulk								
1	490	Starka	65	1	20	0,5	05	0100	09	419		
1	416	Kuubani	65	1	20	0,5	05	0114	09	416		
1	414	Apelsini	65	1	20	0,5	03	0084	09	414		
1	414	Mustsõstra	65	1	20	0,5	03	0064	09	414		
		Kokku								1734		
		Mahahindlus 8%					28			138.72		
		Kokku, mahaarvatult ma- hahindlus								1595.28		
		Kokku kauba eest								15871.88		
25	24	Nõud				0,5	24		09	600		
13,5	36	"				0,25	24		27	486		
43	12	Kastid					25		65	516		
		Kokku saada								17473.88		

Seitseteist tuhat nelisada seitsekümmend kolm rubla 88 kopikat.

Operaator (allkiri)

Kontrolör (allkiri)

Kaup veeti tehasest välja (allkiri)

Direktor (allkiri)

Pearaamatupidaja (allkiri)

Ülesande sisu. Kaupluse igapäevaste kaubaaruannete koostamine materiaalselt vastutavate isikute poolt.

Ülesanne. Koostada algdokumentide (ülesanded nr. 36—45) ja kassaaruande (ülesanne nr. 46) põhjal kaupluse päevane aruanne vorm nr. 41 (vt. õpiku lk. 217) järgi.

Ülesande materjal. Organisatsioon — Stšerbakovo rajooni toidukaubastu kauplus nr. 50. Materiaalselt vastutavad isikud — kaupluse direktor P. N. Astafjev ja direktori asetäitja V. V. Pomazkova. Kauplusele kindlaksmääratud kaubajääkide limiit on 190 000 rbl. Kaubaaruande number — 1. Jääk 2. jaanuariks 195..... a.: kaupu 140 020 rbl. 45 kop., tühje klaasnõusid 1 240 rbl. 50 kop., taarat 3 008 rbl. 50 kop.

Aruandele kirjutasiid alla materiaalselt vastutavad isikud Astafjev ja Pomazkova.

Ülesande sisu. Memoriaalorderi koostamine kaupluse kassaaruandele.

Ülesanne. 1. Teha kassaaruandele märkmed selle vastuvõtmise ja kontrollimise kohta raamatupidamise poolt.

2. Koostada memoriaalorder kaupluse kassaaruandele. Memoriaalorderi koostamisel tuleb Riigipanka viidud summa kanda kontole «Rahalised vahendid teel ja rahalised dokumendid».

Memoriaalorderi number pannakse hiljem — kassaaruande kirjendamisel registreerimisžurnaali (ülesandes nr. 59).

Ülesande materjal. Ülesande nr. 46 kohaselt koostatud kassaaruanne.

Ülesande sisu. Kaupluse kaubaaruande kontrollimine ja töötlemine raamatupidamise poolt.

Ülesanne. 1. Kontrollida ülesande nr. 47 järgi koostatud kaubaaruanne ja sellesse võetud dokumendid vormistamise ja aritmeetiliste kokkuvõtete (takseering, mahahindluse summad, kokkuvõtted jm.) õigsuse seisukohalt.

2. Aruandele juurdelisatud sissetulekudokumentides aritmeetiliste vigade ilmnemise korral teha dokumendis ja kaubaaruandes parandus ja kirjutada oma süsteemi ettevõttele või hankijale, kellelt kaup saadud, teadaanne (aviis). Teadaanne kirjutatakse number 1 all, alltoodud kujul.

Kellelt _____

Kellele _____

TEADAANNE nr. _____ 195__ a.

T/arve _____ 195__ a.

Tehti järgmised kirjendid		Kirjend				
		nr.	kuupäev	195... a.		
Kirjendi tekst	Summa		Deebet		Kreedit	
	deebet	kreedit	konto	kaart	konto	kaart

Raamatupidaja (allkiri)

Lisa: _____ dokumenti

Raamatupidaja (allkiri)

3. Võrrelda kauba- ja kassaaruandes näidatud laekumise summat.

4. Teha dokumentidele ja kaubaaruandele märkmed raamatupidaja Ossipova poolt 3. jaanuaril 195..... a. teostatud kontrollimise kohta.

5. Vormistada parandatud aruanne ja dokumendid materiaalselt vastutavate isikute allkirjadega nende nõustumise kohta tehtud parandustega.

6. Konteerida (korrespondeerivate kontode näitamine) kõik kaubaaruandele lisatud algdokumendid.

Need konteeringud algdokumentidel tehakse nende kirjendamise ettevalmistamiseks kaupade sissetulekužurnaali ja konto «Kaubad jaekaubandusettevõtetes ja väikehulgibaasides» žurnaali (ülesandes nr. 59).

Konteering tehakse järgmiselt:

Memoriaalorderi „.....” .....195... a. nr..... juurde

Deebet konto nr. _____

Lisa nr. _____

„ „ nr. _____

Rbl. _____

Kreedit „ nr. _____
jne. _____

„ _____
„ _____

Raamatupidaja (allkiri)

Memoriaalorderit kaubadokumentidele ei koostata mitte üksikute dokumentide järgi, vaid kaupade sissetulekužurnaali ja konto «Kaubad jaettevõtteis ja väikehulgibaasides» žurnaali kuukokkuvõtte summade järgi. Pärast nende mõlema memoriaalorderi kirjendamist registreerimisžurnaali pannakse kõigile alg-kaubadokumentidele koostatud konteeringutele vastava memoriaalorderi number.

ULESANNE nr. 50

Ulesande sisu. Kaupluses kaupade ja taara inventeerimislehtede koostamine ja vormistamine.

Ulesanne 1. Vormistada eraldi lehel inventeerimiskomisjoni poolt materiaalselt vastutavatelt isikutelt enne inventeerimise algust võetavad allkirjad; summad sellesse võtta ülesandes nr. 59 (lk. 88) toodud 5. jaanuari kaubaaruandest.

2. Koostada inventeerimisleht õpiku lk. 150—151 toodud vormi järgi, täites selles vaid lahtrid 1—7. Lahtrid 8—32 täidetakse vaid ladudes kaupade inventeerimisel, arvestuse tulemuste väljaselgitamiseks mitte üksi summas, vaid ka iga kauba koguses. Inventeerimisleht vormistatakse NSV Liidu kaubandusministri 1949. a. 5. augusti käskkirjaga nr. 680 «Abinõudest ametkonnasisese kontrolli tugevdamiseks» kinnitatud juhendis kehtestatud korras, täienduste ja muudatustega, mis on kinnitatud NSV Liidu Kaubandusministri 1952. a. 29. detsembri käskkirjaga nr. 1257. Inventeerimislehtedele kirjutavad alla kõik inventeerimiskomisjoni liikmed. Pärast seda koostatakse sama vormi järgi olemasolevate tühjade klaasnõude ja taara nimestik. Need nimestikud vormistatakse ja kirjutatakse alla kõigi inventeerimiskomisjoni liikmete poolt.

3. Vormistada kõigil neil inventeerimislehtedel materiaalselt vastutavate isikute allkirjad inventeerimise õigsuse kohta.

Ulesande materjal. Inventeerimiskomisjoni poolt materiaalselt vastutavatelt isikutelt enne inventeerimise algust võetavate allkirjade sisu.

Allkiri

Mina (meie), allakirjutanu (-d), annan (anname) käesoleva allkirja selles, et inventeerimise alguseks on kõik väljamineku- ja sissetulekudokumentid kantud kaubaaruandesse, mis on üle antud raamatupidamisele, ja inventeerimise alguseks on kõik minu (meie) vastutusele sissetulnud kaubad ja taara võetud arvele, väljalainud aga on maha kirjendatud. Mingisuguseid dokumente ega mingisugust raha minu (meie) kätte pole jäänud. Jäägid inventeerimise momendiks moodustavad minu (meie) kirjendite järgi järgmised summad:

kaupu rbl. _____ (numbrite ja sõnadega),

tühje klaasnõusid rbl. _____

taarat rbl. _____

Viimane kaubaaruanne nr. . . .

Materiaalselt vastutavate isikute allkirjad (amet, perekonnanimi ja initsiaalid).

2. Materjal inventeerimislehtede koostamiseks ja vormistamiseks. Organisatsioon — Stšerbakovo rajooni toidukaubastu kauplus nr. 50. Inventeerimislehe number — 1. 6. jaanuariks 195..... a. Komisjoni koosseis: rajooni toidukaubastu valitsuse poolt revident-inventeerija I. V. Gruzdev, materiaalselt vastutavad isikud — kaupluse direktor P. N. Astafjev ja kaupluse direktori asetäitja V. V. Pomazkova, kaupluse raamatupidaja M. N. Ossipova. Alus inventeerimiseks — kaubastu valitsuse order nr. 4, 5. I 195..... a. Jääkide loenduse algus 6. jaanuar kl. 9, lõpp 6. jaanuar kl. 17.20. Tegelik seisu kontrollimisel leidis sularaha 508 rbl. 01 kop., kaupu rbl. _____; tühje klaasnõusid rbl. ____; taarat rbl. _____¹. Inventeerimisel leidunud kaupade nimetus, hulk ja hind on näidatud lk. 72—73 toodud nimestikus².

Inventeerimisel kaupluses jäägina osutunud tühjade klaasnõude nimetus, kogus ja hind:

- 1) pudelid à 0,5 l, 638 tk. à rbl. 1.20
- 2) pudelid à 0,25 l, 408 tk. à rbl. —.90
- 3) klaaspurgid à 0,5 l, 105 tk. à rbl. 1

Inventeerimisel kaupluses jäägina osutunud taara nimetus, kogus ja hind:

1) tünnid nr. 5 (keedise ja poviidlo alt)	3 tk. à rbl.	36.50
2) tünnid nr. 99 (sulatatud või alt)	8 tk. à „	46.50
3) laudkastid nr. 25 (pakkis suhkrust alt)	30 tk. à „	4.65
4) laudkastid nr. 45 (viinamarjaveinide alt)	20 tk. à „	5.10
5) laudkastid nr. 146 (kalatööstuse toodangu alt)	6 tk. à „	4.80
6) kastid nr. 161 (kalakonservide alt)	14 tk. à „	2
7) vineerkastid nr. 262 (kondiitritoodete alt)	36 tk. à „	3.20
8) vineerkastid nr. 583 (koorevõi alt)	16 tk. à „	4.80
9) vineerkastid nr. 547 (tee alt)	22 tk. à „	6.80
10) pudelikastid (viina alt)	37 tk. à „	12
11) kotid, lina-džuudist, I kategooria (leivatoodete alt)	42 tk. à „	9.95
12) kotid, linased, I kategooria (leivatoodete alt)	43 tk. à „	9.95

¹ Kaupade, tühjade klaasnõude ja taara jääkide summa märgitakse sisse pärast inventeerimislehtede koostamist ja kokkuvõtmist.

² Tuleb silmas pidada, et tegelikkuses on toiduainete kaupluse kauba-jääkide sortiment tunduvalt laiem; meetoodilistel kaalutlustel on ülesandes aga toodud vähene sortiment.

- 13) kotid, linased, II kategooria (leivatoodete alt) . . . . . 12 tk. à rbl. 7.20
 14) kotid, lina-džuudist, I kategooria (suhkru alt) . . . . . 59 tk. à „ 12.05
3. Materiaalselt vastutava isiku allkirja sisu inventeerimise õigsuse kohta.

Allkiri

Kõik inventeerimislehes loetletud väärtused nii koguselt kui ka kaalult ja hinnalt on komisjoni poolt minu (meie) isiklikult juuresolekul kontrollitud natuuras õigesti, väärtuste vahelejätmist ei esine, millega seoses inventeerimiskomisjoni vastu pretensioone ei ole. Lehes loetletud väärtused üldsummas rbl. _____ kop. _____ on minu (meie) vastutaval hoiul.
 (sõnadega)

Materiaalselt vastutavate isikute allkirjad.

ÜLESANNE nr. 51

Ülesande sisu. Kaupluses inventeerimise tulemuste väljaselgitamine.

Ülesanne. Štšerbakovo rajooni toidukaubastu kaupluses nr. 50 seisuga 6. jaanuar 195..... a. (vt. ülesanne nr. 50) läbiviidud inventeerimise materjali põhjal koostada õpiku lk. 220 toodud väärtuste kontrollimise tulemuste akt vorm nr. 138.

Ülesande materjal. Akti koostamise kuupäev — 8. jaanuar 195..... a. Raamatupidaja — Maria Nikolai t. Ossipova. Materiaalselt vastutavad isikud — Pavel Nikolai p. Astafjev ja Varvara Vassili t. Pomazkova. Aadressid: P. N. Astafjev — Kirovi t. 21-6, V. V. Pomazkova — Kaluuga t. 15-4.

Raamatupidamise andmeil oli kaupluses inventeerimise alguseks, s. t. 6. jaanuariks: a) raha kassas 508 rbl. 01 kop., b) kaupu 168 617 rbl. 60 kop. väärtuses, c) tühje klaasnõusid 1 237 rbl. 80 kop. väärtuses, d) taarat 3 201 rbl. 70 kop. väärtuses.

Taara tegelike jääkide vastastamisel raamatulistega ilmnes, et liigsena osutus üks kast.

Loomulikuks kaoks kuulub 524 rbl. 15 kop. Inventeerimine toimus aja eest 2. detsembrist 195..... a. (möödunud aruandeaasta) kuni 5. jaanuarini 195..... a. incl. (jooksev aasta), kusjuures kaubakäive samal perioodil oli 538 268 rbl. 52 kop. Kaubastu administratsiooni otsus: väärtuste kontrolli tulemuste akt kinnitada, materiaalselt vastutavatel isikutel esmakordselt avastatud kaupade puudujääk rbl. _____ suuruses summas nõuda neilt väike-puudujäägina sisse üldises tsiviilkorras.

Taara ülejääk võtta arvele. Kaubastu direktor (allkiri). 8. jaanuar 195..... a.

Ülesande sisu. Kaupluses kaupade ja taara inventeerimise tulemuste peegeldamine kaubaaruandes.

Inventeerimise momendiks kaupluses leidunud kaupade tegelik seis

Jrk.-nr.	Kaupade nimetused	Sort	Kohtade arv	Mõõtühik	Hulk		Hind	
					bruto-kaal	netokaal või arv		
1	Batoonid	I		tk.		64	1.65	
2	Batoonid, rosinaga	kõrgem		„		46	2.35	
3	Hala, punutud	I		„		32	1.65	
4	Sai, punutud, mooniga					28	2.35	
5	Hirss, lihvitud	I	17	kg	1333,8	1326,5	2.95	
6	Tatratangud, terades	I	14	kotti	„	979,0	970,0	5.60
7	Manna	I	12	kotti	„	846,0	840,0	5.50
8	Riis, lihvitud	I	16	kotti	„	1316,0	1308,0	8.80
9	Suhkur, peen-		28	kotti	„	2418,0	2400,0	9.40
10	Suhkur, kõva, pakides		28	kotti	„	1373,0		11.30
11	Karamell «Populjarnaja», kakaos		30	karpi		300	12.60	
12	Karamell «Mandariin»		45	karpi		315	16.60	
13	Kompvekid «Kaukaasia», lahtised		29	karpi		206	14.90	
14	Kompvekid «Sport», pakitud		30	karpi		240	15.60	
15	Kompvekid «Južnaja notš», pakitud		18	karpi		90	36.90	
16	Küpsised «Šahmatnoje»	I	32	kasti	„	459	10.10	
17	Tee, gruusia	kõrgem	2	kasti	„	49	106	
18	Tee, india	I	2	kasti	„	82,3	84	
19	Tee, hiina	II	4	kasti	„	148,8	68	
20	Tee, krasnodari	I	4	kasti	„	132,3	84	
21	Või, sulatatud	kõrgem	4	tünni	„	280,6	225,0	27.80
22	Või, sulatatud	I	1	tünn	„	98,1	84,5	26.30
23	Koorevõi, mage	I	3	kasti	„	71,6	25.50	

Jrk.-nr.	Kaupade nimetused	Sort	Kohtade arv	Mõõtühik	Hulk		Hind
					brutokaal	netokaal või arv	
24	Koorevõi, vologda	ekstra	4				
25	Koorevõi, šokolaadi	"	kasti 2	kg		92,5	29.60
26	Juust, nõukogude	kõrgem	kasti	"		44,3	26.80
27	Juust, jaroslavi	I		"		22,6	32.20
28	Suitsuvorst, nõukogude			"		35,8	29.90
29	Vorst, tambovi			"		15,4	40.50
30	" moskva			"		38,8	38.20
31	" kraakovi			"		31,5	36.50
32	" ukraina			"		42,5	26.10
33	" keedu-, lju-bitelskaja			"		58,6	20
34	Viin, moskva eriline		30		"	66,0	20.50
35	Viin 50°		kasti 3	0,5 l		590	23.90
36	Portvein, valge, «Južnoberežnõi»		kasti 2	0,5 l		46	29.90
37	Madeira «Alušta»		kasti 3	0,5 l		40	16.40
38	Muskaat, dessert, valge		kasti 3	0,5 l		56	16.40
39	Tokaier «Južnoberežnõi»		kasti 2	0,5 l		58	17.10
40	Portvein, punane		kasti 4	0,5 l		40	17.10
41	Bõtški tomatikastmes, 1/350	kõrgem	kasti 2	0,5 l		72	14.90
42	Kefaal õlis, 1/350	"	kasti 2	krp.		120	5.55
43	Kilud, vürtsitatud, kaspia, 1/350	I	kasti 3	"		90	9.10
44	Sprotid õlis, 1/350	kõrgem	kasti 3	"		152	5.25
			kasti	"		126	14.40

Ülesanne. 1. Koostada täiendav kaubaaruanne 5. jaanuarist, selles inventeerimisel selgunud tulemuste peegeldamiseks.

2. Teostada selle kaubaaruande raamatupidamisalane töötlemine.

Teha kaubaaruandele konteering (korrespondeerivate kontode näitamine) operatsioonide kirjendamiseks kaupade sissetulekužurnaali ja konto «Kaubad jaettevõtetes ja väikehulgibaasides» žurnaali.

Ülesande materjal. 1. Kaubaaruanne koostatakse täiendavalt viimasele inventeerimise päeva, s. t. 5. jaanuari 195..... a. kaubaaru-

andele (vt. aruanne nr. 4, lk. 88). Aruande pealkirjas märgitakse «Täiendav kaubaaruanne nr. 4, 5. jaanuariks 195..... a».

Väljaseelgitatud kaubapuudujääkide mahakirjendamine ja taara ülejääkide arvelevõtmine peegeldatakse kaubaaruandes arvestushindades, s. t. kaubad jaehindades, taara — hinnakirja arvestushindades.

2. Puudujääkide mahakirjendamisel tuleb silmas pidada, et keskmine kaubandusliku mahahindluse protsent kaupadelt inventeerimise perioodi kohta (raamatupidamise andmeil eelmise aasta detsembri kohta) on 5,94.

ULESANNE nr. 53

Ülesande sisu. Hankijatelt jaeettevõtteisse kaupade sissetuleku sünteetiline arvestus.

Ülesanne. Kanda vihus sünteetilistele kontodele Riigipangas oma arvelduskontot omava kaupluse alltoodud operatsioonid.

Ülesande materjal. 1. Kaupluse poolt aktseptiti hankija arve ostetud kaupade kohta . . . . . rbl. 66 300

Arve koosneb järgmistest summadest:

a) kaupade ostuhind	rbl. 65 500
b) taara	„ 800

2. Kaupade vastuvõtmisel ilmnes puudujääke:

a) loomulik kadu normide piires raudteevedudel	40
b) hankija süü tõttu	„ 600
K o k k u	rbl. 640

3. Kauplusesse sissetulnud kaubad hinnati ja võeti arvele jae-hinnaga . . . . . rbl. 69 200

4. Taara allahindlus vastuvõtmisel . . . . . „ 290

ULESANNE nr. 54

Ülesande sisu. Jaeettevõtteisse oma kõrgemalseisva organisatsiooni baasidest ja ladudest kaupade sissetuleku sünteetiline arvestus.

Ülesanne. Kanda vihus sünteetilistele kontodele kaupluse järgmised operatsioonid.

Ülesande materjal. Aktseptiti arve oma kaubastu kaubabaasilt saadud kaupade kohta . . . . . rbl. 28 900

Arve koosneb järgmistest summadest:

a) kaupade jaehind	rbl. 30 000
b) mahahindlus jaehinnast	„ 1 800
c) taara	„ 400
d) eraldised baasile kaupade väljastamise kulude katteks	„ 300

Kaupluse arveldused kaubabaasiga toimuvad kaubastu valitsuse kaudu sisemiste arvelduste korras.

2. Kaubad võeti kaupluses arvele jaehinnaga . . . rbl. 30 000
3. Koos kaubaga sissetulnud taara hinnati alla 120 rbl. võrra ja võeti arvele 280 rbl. suuruses summas, samuti kirjendati maha kontolt «Kaubad teel» 300 rbl. eraldisi, kokku . . . . . rbl. 700

ÜLESANNE nr. 55

Ulesande sisu. Kaupluse töötlemiselt sissetulnud kaupade sünteetiline arvestus.

Ulesanne. Kirjendada sünteetilistele kontodele kaupade sissetulek töötlemiselt.

Ulesande materjal. Kaupluses kalkuleeriti töötlemiselt saadud kaubad järgmiste andmete abil:

a) töödeldud kaupade plaaniline omahind	rbl. 12 300
b) kaubanduslik juurdehindlus	„ 700
K o k k u	rbl. 13 000

ÜLESANNE nr. 56

Ulesande sisu. Kaupade sissetuleku ja realiseerimise sünteetiline arvestus ja realiseeritud hinnatäiendi arvutus.

Ulesanne. 1. Avada vihus järgmised sünteetilised kontod Riigipangas oma arvelduskontot omava kaupluse bilansist.

a) konto nr. 009 «Kaubad jaekaubandusettevõtete ja väikehulgibaasides»	rbl. 860 000
b) konto nr. 152 «Kaubanduslik mahahindlus (juurdehindlus) jaehinnaga arvestatud kaupadelt»	„ 53 000

2. Kanda sünteetilistele kontodele kaupluse alltoodud operatsioonid.

Ulesande materjal. 1. Kuu kestel aktseptiti kaupluse poolt hankijate arved ostetud kaupade kohta, kogusummas . . . rbl. 938 000

Saadud arved koosnevad järgmistest summadest:

a) kaupade hulgihind	rbl. 930 000
b) hankijate juurdehindlused	„ 8 000

Taara väljastati ilma hinnata.

2. Ostetud kaubad saadi kätte täies ulatuses, hinnati ja võeti kaupluses arvele jaehinnaga . . . . . rbl. 998 000

3. Koos kaubaga tulnud taara hinnati hinnakirjahindades ja võeti kaupluses arvele . . . . . rbl. 1 600

4. Olemasoleva hinnatäiendi piires tehti hinnaalandus üksikutele kaupadele . . . . . rbl. 120

5. Akti põhjal kirjendati maha taara kaaluvahe . . . . . rbl. 600

Taara kaaluvahe summa peale (nende kaupade hindamisel ostuhinnaga) esitati hankijale pretensioon . . . . . rbl. 540

6. Vastavalt esitatud kassaaruandeile moodustas kaupluse laekumine kuu kestel rahas . . . . . rbl. 1 050 000

7. Materiaalselt vastutavate isikute arvelt kirjendatakse maha realiseeritud kaubad . . . . . rbl. 1 050 000

8. Kirjendatakse maha realiseeritud hinnatäiendi summa.

Antud operatsiooni järgi tuleb teha õpiku lk. 205 toodud vormi kohane arvestus realiseeritud hinnatäiendi keskmise protsendi ja müüdud kaupade ostuhinna arvutuse kohta.

ÜLESANNE nr. 57

Ulesande sisu. Kaupade sissetuleku ja realiseerimise sünteetiline arvestus ja realiseeritud hinnatäiendi arvutus.

Ulesanne. Avada vihus järgmised sünteetilised kontod Riigipangas oma arvelduskontot ja erilaenukontot omava kaupluse bilansist:

a) konto nr. 009 «Kaubad jaekaubandusettevõtete ja väikehulgibaasides» . . . . . rbl. 540 530

b) konto nr. 152 «Kaubanduslik mahahindlus (juurdehindlus) jaehinnaga arvestatud kaupadelt» . . . . . „ 32 320

Ulesande materjal. 1. Kuu kestel aktseptiti kaupluse poolt hankijate arved ostetud kaupade kohta kogusummas . . . rbl. 208 900

Saadud arved koosnevad järgmistest summadest:

a) kaupade jaehind . . . . . rbl. 220 800

b) kaubanduslik mahahindlus . . . . . „ 13 200

c) taara . . . . . „ 1 300

2. Hankijatelt ostetud kaupade (vt. operatsioon 1) vastuvõtmisel osutus puudujääk hankija süü tõttu, mis on tõestatud koostatud aktiga, kogusummas jaehinnaga . . . . . rbl. 400

Kaubanduslik mahahindlus neilt kaupadelt moodustab 5,5%.

Ülejäänud kaup võeti kaupluses arvele jaehinnaga rbl. 220 400

Koos kaubaga tulnud taara hinnati vastuvõtmisel alla 360 rbl. võrra ja võeti kaupluses arvele . . . . . rbl. 940

3. Kuu kestel aktseptiti kaupluse poolt arved oma kaubastu kaubabaasilt saadud kaupade kohta . . . . . rbl. 454 260

Saadud arved koosnevad järgmistest summadest:

a) kaupade jaehind . . . . . rbl. 480 500

b) kaubanduslik mahahindlus . . . . . „ 28 640

c) eraldamised baasile kaupade väljastamise kulude katteks . . . . . „ 2 400

Taara väljastati ilma hinnata.

Kaupluse arveldusi kaubabaasiga arvestatakse kontol nr. 041 «Hankijad arveldustega».

4. Ostetud kaupade vastuvõtmisel kaupluse poolt (vt. operatsioon 3) osutus puudujääk loomuliku kao normi piires . . rbl. 100

Kaubanduslik mahahindlus puuduvatelt kaupadelt on 6%.

Ülejäänud kaup võeti kaupluses arvele jaehinnaga rbl. 480 400

5. Koos kaubaga tulnud taara hinnati hinnakirjahindades ja võeti kaupluses arvele . . . . . rbl. 630

6. Vastavalt esitatud kassaaruandeile moodustas kaupluse laekumine kuu kestel sularahas . . . . . rbl. 721 600
 Kaupluse poolt viidi pank . . . . . „ 720 900
7. Kirjendati materiaalselt vastutavatelt isikutelt igapäevaste kaubaaruannete põhjal maha kuu kestel realiseeritud kaubad . . . . . rbl. 721 600
8. Vastavalt Riigipangalt saadud väljakirjutusele kanti kaupluse poolt pank . . . . . rbl. 694 300
 viidud sularahast kuu kestel tema erilaenukontole . . . . . rbl. 694 300
 Ülejäänud osa, kaupluse poolt viimasel päeval viidud raha, pank kaupluse erilaenukontole ei kandnud.
9. Kaupluse poolt tagastati kaubabaasile kaupu jaehinnaga . . . . . rbl. 1 200
 Kaubanduslik mahahindlus neilt kaupadelt on 6%.
 Arveldused baasiga tuleb peegeldada kontol nr. 041 «Hankijad arveldustega».
10. Vastavalt Riigipangalt saadud väljavõttele on pank kandnud kuu kestel kaupluse erilaenukontolt:
 a) kaupluse arvelduskontole realiseeritud hinnatäiendid esialgse arvestuse järgi, lähtudes plaanilistest andmetest rbl. 42 400
 b) hankijatele võlgnevuse kustutamiseks . . . . . „ 652 700
- Kokku rbl. 695 100

Kirjend

- Deebet konto nr. 026 «Arvelduskonto Riigipangas» . . . . . rbl. 42 400
 Deebet konto nr. 041 «Hankijad arveldustega» „ 652 700
 Krediidkonto nr. 176 «Kaubakäibe erilaenukonto» . . . . . „ 695 100
11. Kuu lõpul kirjendatakse maha realiseeritud hinnatäiendid kaupadele.
 Summa teha kindlaks. Realiseeritud hinnatäiend arvutada õigus kirjeldatud teisel meetodil, s. t. kuu lõpuks müümata kaupadele hinnatäiendi arvutamise teel sortimendi järgi ja selle summa lahutamise teel konto nr. 152 «Kaubanduslik mahahindlus (juurdehindlus) jaehinnaga arvestatud kaupadelt» kreditsaldost.
 Arvestus realiseeritud hinnatäiendi arvutamiseks tuleb koostada, lähtudes alltoodud andmeist kaubajääkide kohta aruandekuu lõpuks rühmade järgi ja kaubandusliku mahahindluse määrandest.

Kaupade jäägid rühmade järgi, kaupluses kuu lõpul teostatud inventeerimise andmeil

Jrk.-nr.	Kaupade või kaubarühmade nimetused	Summa (rbl.)	Kaubandusliku mahahindluse %
1	Jahu	24 200	5,8
2	Tangud, riis- ja makaronitooted	42 300	5,8
3	Suhkur	28 500	5,0
4	Kondiitritooted	36 600	6,5
5	Taimeõli	3 100	6,4
6	Või ja juust	5 800	6,4
7	Tee	8 400	6,0
8	Naturaalne kohv, kohv ja tee joogina	2 700	15,0
9	Viin	11 200	5,0
10	Liköör ja viinatooted	6 700	8,0
11	Viinamarjaveinid, kuivad, šampanja	4 800	11,0
12	Muud viinamarjaveinid	3 300	10,0
13	Vorst	27 500	6,5
14	Muud kaubad	313 430	5,5
Kokku		518 530	

Märkus. Muud kaubad on ühendatud selleks, et ülesannet kõigi toiduainete kaupluse sortimenti kuuluvate kaupade loetlemisega mitte keeruliseks ajada. Tegelikuses tuleb arvestus hinnatäiendi arvutamiseks kaubajääkidele koostada kõigi kaubajääkide ja -rühmade loendamisega.

ULESANNE nr. 58

Ülesande sisu. Jaettevõtteis kaupade ja taara inventeerimise tulemuste sünteetiline arvestus.

Ülesanne. 1. Avada vihus järgmised sünteetilised kontod kaupluse bilansist:

- konto nr. 009 «Kaubad jaekaubandusettevõtetes ja väikehulgibaasides» . . . . . rbl. 242 700
- konto nr. 013 «Tühi ja kauba all olev taara» „ 12 400
- konto nr. 152 «Kaubanduslik mahahindlus (juurdehindlus) jaehinnaga arvestatud kaupadelt» . . . . . „ 14 500

2. Kanda sünteetilistele kontodele kaupluse alltoodud operatsioonid.

Ülesande materjal. 1. Kirjendatakse maha inventeerimisel kaupluse ühes sektsioonis ilmnenud kaupade puudujääk loomuliku kaonormide piires . . . . . rbl. 100

Kaubanduslik mahahindlus kaupadelt selles sektsioonis on 5,5%.

2. Inventeerimisel kaupluse teises sektsioonis ilmnemised järgmised tulemused:

- kaupade puudujääk materiaalselt vastutava isiku süü tõttu . . . . . rbl. 320
- taara ülejääk . . . . . „ 60

Kaubandusorganisatsiooni direktori korraldusel kuulub puudujäägi summa tsiviilkorras sissenõudmisele materiaalselt vastutavalt isikult, taara ülejäägi summa aga kuulub arvelevõtmisele. Hinnatäiendi keskmine protsent kaupadele selles sektsioonis moodustab 6%.

3. Sisse makstud materiaalselt vastutava isiku poolt kaupluse kassasse tema juures avastatud puudujäägi katteks . . . rbl. 320

4. Kantakse tuludesse materiaalselt vastutavalt isikult sissenõutud puudujäägi järgi kaupade ostu- ja müügihindade vahe. Summa teha kindlaks.

ULESANNE nr. 59

Ülesande sisu. Jaettevõtete kaubaoperatsioonide sünteetiline arvestus.

Ülesanne. 1. Kaupluse bilansi alusel avada sünteetilised kontod aruandekuu alguseks (1. jaanuariks). Ülesande lahendamist mööda avada ka teised kaupluse aruandekuu operatsioonide peegeldamiseks vajalikud sünteetilised kontod. Sünteetilised kontod avatakse vihus järgmises pearaamatu kohta kehtestatud vormis:

KONTO nr. 001 «KAUBAD TEEL»

Deebet

Kreedit

Kuu-päev	Kir-jen-dite nr-d	Kontode kreedit		jne.	Kokku deebet	Kontode deebet		jne.	Kokku kreed-it
		041 «Hanki-jad ar-veldus-tega»	134 «Tasumi-sele kuu-luvad ar-veldu-sed»			009 «Kaubad jaekau-bandus-ettevõte-tes ja väike-hulgi-baasides»	013 «Tühi ja kauba all olev taara»		

Lahtris «Kokku deebet» või «Kokku kreedit» kirjutatakse esimesele reale saldo 1. jaanuariks (kui see antud konto järgi on olemas).

Kontode avamisel tuleb ette näha lk. 80 näidatud ridade arv kirjenditeks ja lahtrite arv korrespondeerivatele kontodele.

2. Avada vihus registreerimisžurnaal lk. 34 toodud näidise järgi ja kirjendada sellesse kaupluse aruandekuu operatsioonid.

3. Kanda kaupluse operatsioonid vastavalt ülesande esimesele punktile avatud sünteetilistele kontodele.

4. Avada kaupade sissetuleku registreerimisžurnaal õpiku lk.

Kontode šifr	Ridade arv kirjenditeks	Lahtrite arv korrespondeerivatele kontodele ¹		Kontode šifr	Ridade arv kirjenditeks	Lahtrite arv korrespondeerivatele kontodele ¹		Kontode šifr	Ridade arv kirjenditeks	Lahtrite arv korrespondeerivatele kontodele ¹	
		deebet	kreedit			deebet	kreedit			deebet	kreedit
001	13	3	8	048	6	4	2	150	3	2	2
009	5	3	9	050	2	3	2	152	5	2	2
009/1	6	3	3	054	2	2	2	153	2	2	2
012	4	2	2	051	2	2	2	190	8	3	2
013	4	4	4	085	1	2	2	201	9	7	2
025	10	3	4	110	1	2	2	206	4	3	2
032	12	2	2	124	3	2	2	217/2	2	2	2
039	3	3	2	133	3	2	2	219	2	2	2
041	10	4	2	134	18	6	4	220	2	2	2
046	3	2	3								

222—223 toodud näidise järgi ja žurnaalkontole «Kaubad jaekaubandusettevõtetes ja väikehulgibaasides».

Seoses operatsioonide suure arvu ja mitmekesisusega tuleb mõlemasse žurnaali võtta täiendavad lahtrid. Ülesande lahendamiseks võtta märgitakse neisse lahtritesse kontode korrespondeerimine nende operatsioonide järgi, mille peegeldamiseks õpikus toodud žurnaalide näidistes vastavad lahtrid puuduvad. Kirjendid žurnaalidesse tuleb teha ülesande materjalis kaupluse kaubaarvete ja algdokumentide kohta toodud andmete põhjal.

5. Liita kirjendite kuukokkuvõtted p. 4 näidatud žurnaalides, koostada memoriaalorderid ja kirjendada need registreerimisžurnaali (vt. p. 2). Memoriaalorderi koostamiseks kuukokkuvõttele žurnaalis kontole «Kaubad jaettevõtetes ja väikehulgibaasides» on vaja teha eraldi lehel arvestus realiseeritud hinnatäiendi arvutamiseks, vastavalt operatsioonis 23 toodud juhistele.

6. Enne sünteetiliste kontode käibearuande koostamist tuleb korrespondeerivate kontode kokkuvõtete võrdlemise teel teostada pearaamatusse kirjendamiste õigsuse vastastikune kontrollimine. Oletame, et konto nr. 001 «Kaubad teel» deebetis moodustab aruandekuu käivete kokkuvõtte krediteeritava konto «Tasumisele kuuluvad arveldused» lahtris rbl. 184 432.74. Sama kokkuvõtte summa peab olema ka konto nr. 134 «Tasumisele kuuluvad arveldused»

¹ Siia kuuluvad ka lahtrid konto deebet ja krediti kokkuvõttele. Kontodele, kus deebet ja krediti käibed puuduvad, nähakse siiski ette (konto vormi säilitamiseks) igähele üks täitmata lahter korrespondeeriva konto ja kokkuvõtte jaoks.

kreeditis debiteeritava konto nr. 001 «Kaubad teel» lahtris. Samas korras toimub ka teiste kontode kokkuvõtete kontrollimine. Vastastikku kontrollitud summad tähistatakse märgiga V.

7. Koostada sünteetiliste kontode käibearuanne (lihtvormis).

8. Koostada bilanss seisuga 1. veebruar.

Ülesande materjal.

I. Kaupluse bilanss seisuga 1. jaanuar 195..... a.

Aktiva

Passiva

Kontode nr-d	Kontode nimetused	Summa	Kontode nr-d	Kontode nimetused	Summa
085	Põhivahendid . .	60 231.31	133	Arveldused eraldatud põhi- ja käibevahendite alal	82 714.63
009	Kaubad ja kaubandusettevõtete ja väikehulgibaasides . .	140 020.45	150	Põhivahendite kulumine	19 834.19
009/1	Tühjad klaasnõud ja ettevõtteis . .	1 240.50	230	Aruandeaasta kasum	36 726.40
012	Käibekulud kaubajääkidele . .	985.20	152	Kaubanduslik mahhindlus (juurdehindlus) jaehinnaga arvestatud kaupadelt	8 646.30
013	Tühi ja kauba all olev taara	3 008.50	041	Hankijad arveldustega	65 164.38
025	Kassa	705.20	048	Töölised ja teenistujad	7 960.97
032	Rahalised vahendid teel ja rahalised dokumendid	18 460	134	Tasumisele kuuluvad sisemised arveldused	9 788.56
110	Väheväärtuslikud ja kiirestikuluvad esemed	6 184.27			
	Bilanss	230 835.43		Bilanss	230 835.43

Bilansi koostamisel tuleb kindlaks teha finantsiliste tulemuste summa, s. t. kaupluse aruandekuu kasumid või kahjumid. Selleks tuleb sünteetiliste kontode kohta koostatud käibearuande andmete abil liita:

1) realiseeritud hinnatäiendi summa (konto «Kaupade ja valmistodangu realiseerimine jaemüügil» saldo) teiste tulemuskontodel peegeldatud tulude summadega;

2) käibekulude summa (konto «Jaekaubandusettevõtete ja väikehulgibaaside kulud» saldo) makstud eraldiste ja muude, teistel tulemuskontodel peegeldatud kulude ja kadude summadega.

Pärast kokkuvõtete tegemist tuleb realiseeritud hinnatäiendi ja muude tulude üldsummast lahutada käibekulude, makstud eraldiste ja muude kadude üldsumma.

Sääraselt arvatud kasumi summa näidatakse bilansi passivas kirjendi all «Aruandeaasta kasum». Seejuures kõigi nende operatsioonilis-tulemuskontode ja tulemuskontode sulgemiseks kontoga «Aruandeaasta kasumid ja kahjumid» mingisuguseid kirjendeid ei tehta.

II. Operatsioonid jaanuaris 195... a.

1) 2. jaanuar. Kantakse üle jooksva kuu kuludesse käibekulud kaubajääkidele . . . . . rbl. 985.20

Kirjend

Deebet konto nr. 201 «Jaekaubandusettevõtete ja väikehulgibaaside kulud»

Kreedit konto nr. 012 «Käibekulud kaubajääkidele».

2) 2. jaanuar. Saadud kaubastu raamatupidamiselt aviis kaupluse poolt eelmise aasta viimasel päeval (31. detsembril) viidud sularaha sissekandmise kohta kaubastu arvele Riigipangas . . . . . rbl. 18 460

Kirjend

Deebet konto nr. 134 «Tasumisele kuuluvad arveldused»

Kreedit konto nr. 032 «Rahalised vahendid teel ja rahalised dokumendid».

2. jaanuar. Saadud kaubastu raamatupidamise aviis kaupluselt saadavate summade kohta keskjaotuslaos poolt väljastatud kaupade eest:

- a) saatelehe nr. 4 järgi, 2. jaanuarist (vt. ülesanne nr. 36) . . . . . rbl. 18 033.77
- b) saatelehe nr. 11 järgi, 2. jaanuarist (vt. ülesanne nr. 37) . . . . . „ 3 914.54
- c) saatelehe nr. 16 järgi, 2. jaanuarist (vt. ülesanne nr. 38) . . . . . „ 10 470.26
- d) saatelehe nr. 19 järgi, 2. jaanuarist (vt. ülesanne nr. 38) . . . . . „ 2 630.79

K o k k u . . . . . rbl. 35 049.36

Kuna kauplusel puudub arvelduskonto, peegeldab kaupluse raamatupidamine kaupade sissetulekud oma kaubastu jaotuslaolt kontol «Kaubad teel» aviiside (teadaannete) põhjal, mis saadakse laolt kaubastu raamatupidamise kaudu. Arveldused nende operatsioonide järgi arvestatakse kontol nr. 134 «Tasumisele kuuluvad arveldused».

4) 2. jaanuar. «Aktseptiti hankijate arved kaupluse poolt ostetud kaupade kohta»¹.

- a) Leivatööstuse 1. Moskva trusti arve nr. 459059, 2. jaanuarist (vt. ülesanne nr. 40) rbl. 2 204.49
- b) Glavlikjorvodka Moskva likööri- ja viina- tehase arve nr. 484, 2. jaanuarist (vt. üles- anne nr. 42) . . . . . „ 17 473.88

Kokku . . . . . rbl. 19 678.37

2. jaanuar. Kaupluse materiaalselt vastutavate isikute poolt esitati kaubaaruanne nr. 1, 2. jaanuarist (vt. ülesanded nr. 47 ja 49).

Kaubaarve põhjal eraldi raamatupidamiskirjendit ei koostata, vaid tehakse kirjendid kaupade sissetulekužurnaali ja konto «Kaubad jaekaubandusettevõtetes ja väikehulgibaasides» žurnaali. See- tõttu järjekorranumbreid antud operatsioonile, samuti järgmistele analoogilistele operatsioonidele ei panda.

5) 2. jaanuar. Vastavalt kaubaaruandele nr. 1 (vt. üles- anded nr. 46, 48) moodustus kaupluse rahaline laekumine . . . . . rbl. 19 200.10

Kaubastu arvelduskontole kandmiseks viidud kaupluse poolt Riigipanka . . . . . rbl. 19 100

6) 3. jaanuar. Saadud kaubastu raamatupidamiselt aviis kaupluselt saadavate summade kohta keskjaotuslao poolt 3. jaa- nuari saatelehe nr. 22 järgi väljastatud kaupade eest rbl. 27 766.75

7) 3. jaanuar. Saadud kaubastu raamatupidamiselt aviis kaupluse poolt 2. jaanuaril viidud sularaha kandmise kohta Riigi- panga poolt kaubastu kontole . . . . . rbl. 19 100

8) 3. jaanuar. Aktseptiti Leivatööstuse 1. Moskva trusti arve nr. 459093 3. jaanuarist . . . . . rbl. 7 706.66

3. jaanuar. Kaupluse materiaalselt vastutavate isikute poolt esitati kaubaaruanne nr. 2, 3. jaanuarist.

Kirjendamistel selle kaubaaruande põhjal kaupade sissetuleku- žurnaali ja konto «Kaubad jaekaubandusettevõtetes ja väikehulgi- baasides» žurnaali tuleb arvesse võtta alltoodud andmed aru- andesse võetud algdokumentide sisu kohta.

¹ Kuna kauplusel ei ole Riigipangas oma arvelduskontot, toimub kaup- luse poolt vahetult hankijatelt ostetud kaupade kohta arvete aktseptimine kau- bastu valitsuse poolt kaupluse direktori kinnituse põhjal antud arve tasumiseks (sisemine aktsept). Üheaegselt arve sisemise aktseptiga peegeldab kauplus kau- pade ostu kontol nr. 001 «Kaubad teel», krediteerides kontot nr. 041 «Hankijad arveldustega».

Kaubaaruanne nr. 2, 3. jaanuarist 195... a.

	Dokument		Summa		
	nr.	kuup.	kaup	tühjad klaasnõud	taara
Jääk 3. jaanuariks . . .			175 545.81	1 637.70	3 696.45
Sissetulek					
Keskjaotuslaolt saatelehe järgi	22	3. I	29 011.58		279.30
Leivatööstuse l. Moskva trustilt arve järgi . . .	459093	3. I	8 056.30		—
Kokku (ilma jää- gita)			37 067.88		279.30
Kokku (koos jää- giga)			212 613.69	1 637.70	3 975.75
Väljaminek					
Müüdud sularahas . . .			24 760.40		
Tagastatud taarat kesk- jaotuslaole saatelehe järgi	2	3. I	—		953.20
Kokku			24 760.40		953.20
Jääk 4. jaanuariks . . .			187 853.29	1 637.70	3 028.55
Kokku (koos jää- giga)			212 613.69	1 637.70	3 975.75

1. Keskjaotuslaol saateleht nr. 22 koosneb järgmistest summadest:

a) kaupade jaehind	rbl.	29 011.58
b) mahahindlus jaehinnast	„	1 711.63
c) taara	„	321.74
d) eraldised laole kaupade väljastamise kulude kattteks	„	145.06

Kokku . . . . . rbl. 27 766.75

Vastuvõtmisel hinnati taarat alla summas . . .
rbl. 42.44

2. Leivatööstuse 1. Moskva trusti arve nr. 459093 koosneb järgmistest summadest:

a) kaupade jaehind	rbl. 8 056.30
b) mahahindlus jaehinnast	„ 472.38
c) leiva kaupluse toimetamine ja taara amortisatsioon	„ 122.74

Kokku . . . . . rbl. 7 076.66

3. Keskjaotuslaole kirjutati välja saateleht nr. 2 tagastatud taara kohta 953 rbl. 20 kop. väärtuses ning võeti lao poolt vastu samas summas. Arveldused keskjaotuslaoga tuleb peegeldada kontol nr. 134 «Tasumisele kuuluvad arveldused».

9) 3. jaanuar. Vastavalt esitatud kassaaruandele moodustas kaupluse sularaha laekumine 3. jaanuaril . . . rbl. 24 760.40
Kaupluse poolt viidi panka, sissekandmiseks kaubastu kontole . . . . . rbl. 17 400

10) 3. jaanuar. Makstud kassast palka kaupluse töölistele ja teenistujatele detsembrikuu teise poole eest . . . rbl. 7 960.97

11) 4. jaanuar. Saadud kaubastu raamatupidamise aviis hankijate arvete tasumise kohta kaupluse arvel . . . rbl. 62 919.50

Kirjend

Deebet konto nr. 041 «Hankijad arveldustega».

Kreedit konto nr. 134 «Tasumisele kuuluvad arveldused».

12) 4. jaanuar. Aktseptiti hankijate arved:

a) Leivatööstuse 1. Moskva trusti arve nr. 459126, 4. jaanuarist	rbl. 6 255.26
b) Kondiitriabrikuri «Krasnõi Oktjabr» arve nr. 1276, 4. jaanuarist	„ 6 702.52

Kokku . . . . . rbl. 12 957.78

13) 4. jaanuar. Saadud kaubastu raamatupidamise aviis kaupluse poolt 3. jaanuaril viidud sularaha kandmise kohta Riigipanga poolt kaubastu kontole . . . . . rbl. 17 400

14) 4. jaanuar. Vastavalt esitatud kassaaruandele nr. 3 moodustas kaupluse sularaha laekumine 4. jaanuaril rbl. 19 375.20
Kaubastu kontole kandmiseks viidi kaupluse poolt Riigipanka . . . . . rbl. 18 800

Makstud kassast elanikelt vastuvõetud tühjade klaasnõude eest . . . . . rbl. 240.80

4. jaanuar. Kaupluse materiaalselt vastutavate isikute poolt esitati alltoodud kaubaaruanne nr. 3, 4. jaanuarist.

	Dokument		Summa		
	nr.	kuup.	kaup	tühjad klaasnõud	taara
Jääk 4. jaanuariks . . .			187 853.29	1 637.70	3 022.55
Sissetulek					
Leivatööstuse 1. Moskva trustilt arve järgi . . .	459120	4. I	6 560.25		—
Kondiitriabrikult «Kras- nõi Oktjabr» arve jär- gi	1276	4. I	7 168.47		20.90
Tühjade klaasnõude vas- tuvõtmine elanikkon- nalt	1	4. I		240.80	
Kokku (ilma jää- gita)			13 728.72	240.80	20.90
Kokku (koos jää- giga)			201 582.01	1 878.50	3 043.45
Väljaminek					
Müüdnud sularahas . . .			19 375.20		
Kokku			19 375.20		
Jääk 5. jaanuariks . . .			182 206.81	1 878.50	3 043.45
Kokku (koos jää- giga)			201 582.01	1 878.50	3 043.45

Kirjendamisel selle kaubaaruande põhjal kaupade sissetuleku-žurnaali ja konto «Kaubad jaekaubandusettevõtetes ja väikehulgi-baasides» žurnaali tuleb arvesse võtta alltoodud andmed aru-andesse võetud algdokumentide sisu kohta.

1. Leivatööstuse 1. Moskva trusti arve nr. 459126 koosneb järgmistest summadest:

a) kaupade jaehind	rbl. 6 560.25
b) mahahindlus jaehinnast	„ 400.42
c) leiva kohaletoimetamine ja taara amortisat- sioon	„ 95.43

Kokku . . . . . rbl. 6 255.26

2. Kondiitriivabriku «Krasnõi Oktjabr» arve nr. 1276 koosneb järgmistest summadest:

a) kaupade jaehind	rbl. 7 168.47
b) mahahindlus jaehinnast	„ 465.95

K o k k u . . . . . rbl. 6 702.52

Ilma hinnata tulnud taara (kastid) hinnati vastuvõtmisel ära ja võeti kaupluses arvele 20 rbl. 90. kop. suuruses summas.

3. Elanikelt vastuvõetud tühjade klaasnõude eest tasuti kassast. Vastuvõetud nõud võeti kaupluses arvele sissetuleku saatelehe nr. 1 järgi.

15) 5. jaanuar. Saadud kaubastu raamatupidamise aviis kaupluse poolt 4. jaanuaril viidud sularaha kandmise kohta Riigipanga poolt kaubastu kontole . . . . . rbl. 18 800

16) 5. jaanuar. Saadud kaubastu raamatupidamise aviis kaupluselt saadavate summade kohta keskjaotuslaolt 5. jaanuari saatelehe nr. 49 järgi väljastatud kaupade eest . . . . . rbl. 4 755.08

17) 5. jaanuar. Aktseptiti Leivatööstuse 1. Moskva trusti arve 5. jaanuarist nr. 459204 . . . . . rbl. 7 599.44

18) 5. jaanuar. Vastavalt esitatud kassaaruandele nr. 4 laekus kauplusse sularaha 5. jaanuaril . . . . . rbl. 25 668.88

Kaubastu kontole kandmiseks kaupluse poolt Riigipanka viidud . . . . . rbl. 25 700

5. jaanuar. Kaupluse materiaalselt vastutavate isikute poolt esitati alltoodud kaubaaruanne nr. 4 (vt. lk. 88), 5. jaanuarist.

Kirjendamistel selle kaubaaruande põhjal kaupade sissetulekužurnaali ja konto «Kaubad jaettevõtteis ja väikehulgibaasides» žurnaali tuleb arvesse võtta alltoodud andmed aruandesse võetud algdokumentide sisu kohta.

1. Kaubastu keskjaotuslao saateleht nr. 49 koosneb järgmistest summadest:

a) kaupade jaehind	rbl. 5 010.60
b) mahahindlus jaehinnast	„ 280.58
c) eraldised lao kasuks kaupade väljastamise kulude katteks	„ 25.06

K o k k u . . . . . rbl. 4 755.08

Taara kauba alt tuli kauplusse sisse ilma hinnata. Vastuvõtmisel kauplusse hinnati taara ära hinnakirjahindades ja võeti arvele 158 rbl. 25 kop. suuruses summas.

2. Leivatööstuse 1. Moskva trusti arve nr. 459204 koosneb järgmistest summadest:

a) kaupade jaehind	rbl. 7 960.20
b) mahahindlus jaehinnast	„ 485.12
c) leiva kohaletoimetamine ja taara amortisatsioon	„ 124.36
Kokku	rbl. 7 599.44

Kaubaaruanne nr. 4, 5. jaanuarist 195... a.

	Dokument		Summa		
	nr.	kuup.	kaup	tühjad klaasnõud	taara
Jääk 5. jaanuariks			182 206.81	1 878.50	3 043.45
Sissetulek					
Keskjaotuslaolt saatelehe järgi	49	5. I	5 010.60		158.25
Leivatööstuse l. Moskva trustilt arve järgi	459204	5. I	7 960.20		
Kokku (ilma jäägita)			12 970.80		158.25
Kokku (koos jäägiga)			195 177.61	1 878.50	3 201.70
Väljaminek					
Müüdud sularahas			25 668.88		
Kaupade ja tühjade klaasnõude tagastamine keskjaotuslaole saatelehe järgi	3	5. I	830.43	640.70	—
Akt kaubahindade alandamise kohta	1	5. I	60.70		—
Kokku			25 560.01	640.70	—
Jääk 6. jaanuariks			168 617.60	1 237.80	3 201.70
Kokku (koos jäägiga)			195 177.61	1 878.50	3 201.70

3. Kaupluse poolt keskjaotuslaole tagastatud kaupade kohta väljakirjutatud saateleht nr. 49 koosneb järgmistest summadest:

a) kaupade jaehind	rbl. 830.43
b) mahahindlus jaehinnast	„ 46.84

Kokku . . . . . rbl. 783.59

Sama saatelehe järgi tagastati tühje klaasnõusid summas
 . . . . . rbl. 640.70

4. Akt nr. 1 60 rbl. 70 kop. suuruses summas koostati kaupluse poolt antud kauba hindade alandamise kohta olemasoleva hinnatäiendi piires. Akt on kinnitatud ning mahakirjendamisele kuuluv summa võeti kaupluse kanda.

5. ja a n u a r. 5. jaanuari täiendava kaubaaruande nr. 4 põhjal (vt. ülesanne nr. 52) kirjendada konto «Kaubad jaekaubandusettevõtetes ja väikehulgibaasides» žurnaali kaupluse inventeerimisel ilmnenud puudu- ja ülejäägid.

19) 6.—31. ja a n u a r¹. Kaupluselt saada olevate summade kohta on saadud kaubastu raamatupidamise aviiis keskjaofuslao poolt 5. kuni 31. jaanuarini väljastatud kaupade kohta . . . . .

rbl. 304 375.25

20) 6.—31. ja a n u a r. Aktseptiti mitmesuguste hankijate arved kaupluse poolt ostetud kaupade kohta üldsummas . . . . .

rbl. 164 968.89

21) 6.—31. ja a n u a r. Alltoodud andmete põhjal kaubaaruandeist nr. 5—26, 6. kuni 31. jaanuarini (vt. lk. 90), teha kirjendid kaupade ja taara sissetulekužurnaalidesse.

Kirjendamistel kaupade sissetulekužurnaali tuleb arvesse võtta järgmised andmed kaubaaruandeisse võetud sissetuleku algdokumentide sisu kohta.

Sissetulek	Kaubad	Tühjad klaasnõud	Taara
1. Keskjaotuslaolt	315 273.86		4 118.15
2. Mitmesugustelt hankijatelt	170 426.64		2 236.95
3. Tühjade klaasnõude vastuvõtmine elanikkonnalt		3 860.40	
K o k k u	485 700.50	3 860.40	6 355.10

1. Keskjaotuslao saatelehed kaupluse poolt 6. kuni 31. jaanuarini saadud kaupade kohta koosnevad järgmistest summadest:

- a) kaupade jaehind . . . . . rbl. 315 273.86
- b) mahahindlus jaehinnast . . . . . „ 17 847.58
- c) taara . . . . . „ 5 372.60
- d) eraldised kaupade väljastamise kulude katteks . . . . . „ 1 576.37

K o k k u . . . . . rbl. 304 375.25

¹ Alates sellest kirjendist on operatsioonid (nende arvu vähendamiseks ülesandes) toodud grupeerituna.

Taara hinnati kaupluse vastuvõtmisel alla summas rbl. 1 254.45

2. Hankijate (teiste organisatsioonide ja ettevõtete) arved kauplusele 6.—31. jaanuarini saadud kaupade kohta koosnevad järgmistest summadest:

a) kaupade jaehind	rbl. 171 198.64
b) mahahindlus jaehinnast	„ 9 823.60
c) taara	„ 2 355.40
d) transpordikulud	„ 1 238.45

Kokku . . . . . rbl. 164 968.89

Hankijatelt saadud kaupade vastuvõtmisel kaupluse osutus puudujääke (kaupade hindamisel jaehinnaga):

a) loomuliku kao normide piires vedudel 32 rbl. (mahahindlus neilt kaupadelt oli hankija poolt antud 6%);

b) hankijate süü tõttu, vastavalt koostatud aktidele puudujääkide kohta 740 rbl. (mahahindlus neilt kaupadelt oli hankijate poolt antud 5%).

Taara hinnati vastuvõtmisel alla 326 rbl. 44 kop. võrra.

Peale selle saadi osa taarat ilma hinnata. Vastuvõtmisel kaupluse hinnati see taara hinnakirjahindades ja võeti arvele rbl. 207.99 suuruses summas.

Pärast nende operatsioonide kirjendamisi võetakse kaupade sissetulekužurnaalis summad kokku. Žurnaali kuukokkuvõtete põhjal koostatakse 31. jaanuaril memoriaalorder nr. 21 ning tehakse kirjendid registreerimisžurnaali.

22) 6.—31. jaanuar. Vastavalt esitatud kassaaruandeile nr. 5—26 moodustas sularaha laekumine kaupluses 6.—31. jaanuarini . . . . . rbl. 496 676.12

Viidud kaupluse poolt Riigipanka, kandmiseks kaubastu kontole . . . . . rbl. 486 200

Makstud kassast elanikkonnalt vastuvõetud tühjade klaasnõude eest . . . . . rbl. 3 860.40

23) 6.—31. jaanuar. Materiaalselt vastutavate isikute poolt 6. kuni 31. jaanuarini esitatud kaubaaruannetest nr. 5—26 võetud andmete põhjal teha kirjendid konto «Kaubad jaekaubandusettevõtetes ja väikehulgibaasides» žurnaali.

Kirjendamisel konto «Kaubad jaekaubandusettevõtetes ja väikehulgibaasides» žurnaali tuleb võtta arvesse alltoodud andmed kaubaaruandeisse võetud väljamineku algdokumentide sisu kohta.

1. 15. jaanuaril koostatud akt nr. 2 kaupade purunemise, murdumise ja rikkumise kohta on ettenähtud korras kinnitatud. Mahakirjendamine võetakse kaupluse kanda. Kaubanduslik mahahindlus mahakirjendatud kaupadelt on 5,5%.

Väljaminek	Kaubad	Taara
1 Müüdnud sularahas	496 676.12	
2. 15. jaanuaril koostatud akti nr. 2 põhjal kirjendati maha purunenud, murdunud ja riknenud kaubad	260.40	
3. 20. jaanuaril koostatud akti nr. 2 põhjal kirjendati maha taara kaaluvahe	840.52	
4. 24. jaanuaril koostatud akti nr. 3 põhjal kirjendati maha taara kaaluvahe	42.38	
5. Kaupade ümberhindlus 25. jaanuaril koostatud akti nr. 2 järgi	320.56	
6. Kaupade ümberhindlus 28. jaanuaril koostatud akti nr. 3 järgi	5 200	
7. Keskjaotuslaole tagastatud taarat (mitmesuguste saatelehtede järgi)		2 260.46
8. Hankijatele tagastatud taarat (mitmesuguste saatelehtede järgi)		3 796.19
Kokku	503 339.98	6 056.65

2. 20. jaanuaril koostatud akt nr. 2 taara kaaluvahe kohta on ettenähtud korras kinnitatud. Taara kaaluvahe mahakirjendamine kauba ostuhinna ulatuses kanti hankija kontole, temale esitati pretensioon. Mahakirjendatud kauba kaubanduslik mahahindlus on 8%.

3. 24. jaanuaril koostatud akt nr. 3 taara kaaluvahe kohta on ettenähtud korras kinnitatud. Mahakirjendamine võeti kaupluse kanda. Mahakirjendatud kauba kaubanduslik mahahindlus on 6,4%.

4. 25. jaanuaril koostatud akt nr. 2 kaupade ümberhindluse kohta on ettenähtud korras kinnitatud. Mahakirjendamine võeti kaupluse kanda. Mahakirjendatud summast moodustab hinnatäiend 32 rbl. 72 kop. ja ostuhind 287 rbl. 84 kop.

5. 28. jaanuari akt nr. 3 on koostatud valitsuse korraldusel teostatud kaupade ümberhindluse kohta.

6. Kaupluse poolt tagastatud taara 2 260 rbl. 46 kop. suuruses summas hindas keskjaotusladu taara osalise murdumise tõttu 172 rbl. 26 kop. võrra alla.

7. Kaupluse poolt tagastatud taara 2 796 rbl. 19 kop. suuruses summas võtsid hankijad vastu allahindlusega 252 rbl. 70 kop. võrra.

Pärast nende operatsioonide kirjendamist võetakse konto «Kaubad jaekaubandusettevõtetes ja väikehulgibaasides» žurnaali summad kokku. Realiseeritud hinnatäiendi arvutamiseks koostatakse arvestus kaubandusliku mahahindluse summa kindlakstege-mise teel, lähtudes kaubajääkidest üksikute rühmade järgi inven-

teerimise andmeil ja kaupadele kindlaksmääratud mahahindluse määradest.

Seoses sellega, et kaupade inventeerimist kaupluses 1. veebruariks ei teostatud, tuleb realiseeritud hinnatäiendi arvutus teha õpikus esitatud korras järgmiselt:

a) arvutada kaubandusliku mahahindluse summa kaupluses teostatud viimase inventeerimise kuupäeva, s. t. 6. jaanuari kaubajääkidelt (vt. ülesanne nr. 50) üksikute kaubarühmade järgi ja tervikuna kaupluse kohta;

b) andmete põhjal, mis on saadud selliselt arvutatud kaubandusliku mahahindluse summa kohta inventeerimise kuupäeva kaubajääkidelt, teha kindlaks kaubandusliku mahahindluse keskmine protsent kogu selle kuupäeva kaubajäägi summast;

c) arvutatud kaubandusliku mahahindluse keskmist protsenti kaupluse kohta rakendada kaubandusliku mahahindluse arvutamiseks kaupluse 1. veebruari kaubajääkidelt;

d) selliselt arvutatud kaubajääkidel lasuva hinnatäiendi summa lahutamise teel konto «Kaubanduslik mahahindlus (juurdehindlus) jaehinnaga arvestatud kaupadelt» üldisest kreditsaldost teha kindlaks antud kuul realiseeritud hinnatäiendi summa.

Kaubandusliku mahahindluse arvutus kaubajääkidelt 6. jaanuari inventeerimislehe (vt. ülesanne nr. 50) andmeil tuleb teha jaehinnast, lähtudes järgmistest kaubandusliku mahahindluse määradest üksikutele kaupadele ja kaubarühmadele:

1) pagaritooted, tangud ja riis (nimestikus kaubad nr. 1—8)	5,8%
2) suhkur (nimestikus kaubad nr. 9—10)	5,0%
3) kondiitritooted (nimestikus kaubad nr. 11—16)	6,5%
4) tee (nimestikus kaubad nr. 17—20)	6,0%
5) või ja juust (nimestikus kaubad nr. 21—27)	6,4%
6) vorst (nimestikus kaubad nr. 28—33)	6,5%
7) viin (nimestikus kaubad nr. 34—35)	5,0%
8) viinamarjaveinid (nimestikus kaubad nr. 36—40)	10,0%
9) kalakonservid (nimestikus kaubad nr. 41—44)	5,0%

Konto «Kaubad jaekaubandusettevõtetes ja väikehulgibaasides» žurnaali kuukokkuvõtete ja realiseeritud hinnatäiendi arvutuse põhjal koostatakse memoriaalorder 31. jaanuarist nr. 23 ja tehakse kirjendite registreerimisžurnaali.

24) 6.—31. jaanuar. Makstud kassast palka töölistele ja teenistujatele (avanss kuu esimese poole eest) . . . . . rbl. 6.100

25) 6.—31. jaanuar. Saadud kaubastu raamatupidamise aviis hankijate arvete tasumise kohta kaupluse arvel rbl. 142 380

26) 6.—31. jaanuar. Saadud kaubastu raamatupidamise aviis kaupluse poolt ajavahemikul 5. kuni 30. jaanuarini panka viidud sularaha kandmise kohta Riigipanga poolt kaubastu kontole . . . . . rbl. 497 400

Osa laekunud sularahast, mis kaubastu pank viis 31. jaanuaril, Riigipank kaubastu kontole ei kandnud.

27) 31. jaanuaril arvestati töötasu kaupluse töölisele ja teenistujatele jaanuarikuu eest . . . . . rbl. 14 800

Kirjend

Deebet konto nr. 124 «Põhi- ja täiendav töötasu».

Kreedit konto nr. 048 «Töölised ja teenistujad».

28) 31. jaanuar. Kirjendatakse jooksva kuu kuludesse arvestatud töötasu summa . . . . . rbl. 14 800

Kirjend

Deebet konto nr. 201 «Jaekaubandusettevõtete ja väikehulgibaaside kulud».

Kreedit konto nr. 124 «Põhi- ja täiendav töötasu».

29) 31. jaanuar. Kinni peetud töolistelt ja teenistujatelt:

a) tellitud riigilaenu . . . . . rbl. 700

b) tulumaksu ning lastetute ja vähelapseliste

kodanike maksu . . . . . „ 520

Kokku . . . . . rbl. 1 220

Kirjend

Deebet konto nr. 048 «Töölised ja teenistujad» rbl. 1 220

Kreedit konto nr. 046 «Muud arveldused majandusorganisatsioonide ja asutustega» . . . . . rbl. 700

Kreedit konto nr. 054 «Arveldused riigieelarvega maksude, lõivude ja muude arvelduste alal» . . . . . rbl. 520

30) 31. jaanuar. Arvestatud sotsiaalkindlustusmaksu töolistel ja teenistujate töötasult . . . . . rbl. 710.40

Kirjend

Deebet konto nr. 201 «Jaekaubandusettevõtete ja väikehulgibaaside kulud».

Kreedit konto nr. 046 «Muud arveldused majandusorganisatsioonide ja asutustega».

31) 31. jaanuar. Arvestatud oma kaubastu transpordikontorile kaupade kohaletoimetamise eest kauplusse kuu kestel . . . . . rbl. 3 640

Kirjend

Deebet konto nr. 201 «Jaekaubandusettevõtete ja väikehulgibaaside kulud»

Kreedit konto nr. 134 «Tasumisele kuuluvad arveldused».

32) 31. ja a n u a r. Arvestatud põhivahendite amortisatsiooni . . . . . rbl. 310

Kirjend

Deebet konto nr. 201 «Jaekaubandusettevõtete ja väikehulgibaaside kulud».

Kreedit konto nr. 134 «Tasumisele kuuluvad arveldused».

33) 31. ja a n u a r. Arvestatud põhivahendite kulumist rbl. 310.

34) 31. ja a n u a r. Vähendatakse jaekäibe summat kuu keskel elanikkonnalt tagastatud ja neile makstud tühjade klaasnõude summa võrra . . . . . rbl. 4 100.80

35) 31. ja a n u a r. Kantakse üle käibekulud kaubajääkidele . . . . . rbl. 931.70

Kirjend

Deebet konto nr. 012 «Käibekulud kaubajääkidele»

Kreedit konto nr. 201 «Kulud jaemüügil ja väikehulgibaasides».

ULESANNE nr. 60

Ulesande sisu. Jaettevõtete kaubaoperatsioonide sünteetiline arvestus.

Ulesanne. Avada alltoodud sünteetilised kontod, millel on saldod aruandekuu alguseks. Ulesande lahendamist mööda avada ka teised, kaupluse operatsioonide peegeldamiseks vajalikud sünteetilised kontod.

Kontod avatakse numbrite järjekorras jooksva arvestuse kontoplaani järgi tavalisel kahepoolisel kujul (vt. ülesanne nr. 35, lk. 47).

Kirjendada registreerimisžurnaali ja sünteetiliste kontode skeemide järgi kaupluse operatsioonid.

Ulesande materjalid. I. Üksikute sünteetiliste kontode saldod kaupluse bilansist seisuga 1. september 195..... a.

Konto nr. 009 «Kaubad jaekaubandusettevõtetes ja väikehulgibaasides»	rbl. 646 400
„ nr. 013 «Tühi ja kauba all olev taara»	„ 12 300
„ nr. 025 «Kassa»	„ 1 200
„ nr. 026 «Arvelduskonto Riigipangas»	„ 9 450

Konto nr. 041 «Hankijad arveldustega» (kreeditsaldo)	rbl. 149 800
„ nr. 152 «Kaubanduslik mahahindlus (juurdehindlus) jaehinnaga arvestatud kaupadelt»	„ 39 200
„ nr. 176 «Kaubakäibe erilaenukonto»	„ 412 500

Tuleb võtta teadmiseks, et saldod kuu alguseks on toodud mitte kõigilt kontodelt, vaid ainult üksikutelt, antud ülesande lahendamiseks vajalikelt kontodelt. Käibearuannet sünteetilistele kontodele ning bilanssi selle ülesande järgi ei koostata.

Ülesande lahendamisel on vaja teha mõningad kirjendid järgmises teemas õppimisele tulevate rahaliste vahendite ning arveldus- ja krediidioperatsioonide arvestuse peegeldamiseks. Nende operatsioonide järgi on ülesandes näidatud ära kontode korrespondeerimine.

II. Kaupluses toimused järgmised operatsioonid:

1. Aktseptiti kuu kestel oma kaubastu kaubabaasi maksenõuded ja arved kauplusele väljastatud kaupade kohta rbl. 1 070 450
Saadud arved koosnevad järgmistest summadest:

a) kaupade jaehind	„ 1 124 600
b) kaubanduslik mahahindlus	„ 65 400
c) eraldised baasile kaupade väljastamise kulude katteks	„ 11 250

Taara kaupade all väljastati kauplusele ilma hinnata.

2. Kaupluse tuli tervenisti sisse ja võeti arvele kaupu (vt. operatsioon 1) rbl. 1 124 600

3. Kirjendatakse maha eraldiste summa baasile, kaupade väljastamise kulude katteks rbl. 11 250

4. Koos kaubaga tulnud taara (vt. operatsioon 1) hinnati kaupluse vastuvõtmisel kehtestatud hinnakirjahindade alusel ja võeti arvele summas rbl. 820

5. Vastavalt väljavõttele erilaenukontost on Riigipank tasunud kaupluse poolt aktseptitud hankijate arved rbl. 998 300

Kirjend

Deebet konto «Hankijad arveldustega»

Kreedit konto «Kaubakäibe erilaenukonto»

6. Vastavalt esitatud kassaaruandeile moodustab sularaha laekumine kaupluses kuu esimesel poolel rbl. 756 000

7. Kaupluse poolt pankasularaha viidud „ 752 900

Kirjend

Deebet konto «Rahalised vahendid teel ja rahalised dokumendid»

Kreedit konto «Kassa».

8. Kauplusest panka viidud sularaha sissekandmise kohta saadud väljavõte erilaenukontost . . . . . rbl. 752 900

Kirjend

Deebet konto «Kaubakäibe erilaenukonto»

Kreedit konto «Rahalised vahendid teel ja rahalised dokumendid».

9. Kirjendatakse kehtestatud korra kohaselt kinnitatud akti põhjal kaupluse arvel maha praak- ja riknenud kaupu rbl. 50

Mahakirjendatud kaupade kaubanduslik mahahindlus moodustab 6% kaupade jaehinnast.

10. Kõrgemalseisvate organisatsioonide korraldusel alandati mõningate kaupade hindu kaupluse arvel . . . . . rbl. 300

Sellest summast moodustab hindade alandamine varem tehtud hinnatäiendi piires 15 rbl. ning kaupade allahindlus alla ostuhinna — 285 rbl.

11. Kuu kestel aktseptiti kaupluse poolt hankijate arveid saadud kaupade kohta . . . . . rbl. 367 350

Saadud arved koosnevad järgmistest summadest:

a) kaupade ostuhind . . . . . rbl. 362 800

b) taara . . . . . „ 3 100

c) hankijate poolt kaupluse arvel tasutud transpordikulud . . . . . „ 1 450

12. Ostetud kaupade (vt. operatsioon 11) vastuvõtmisel osutus puudujääk:

a) loomuliku kao normide piires vedudel . . . . . rbl. 170

b) hankija süü tõttu, vastavalt koostatud aktidele „ 7 280

K o k k u . . . . . rbl. 7 450

13. Ostetud kaubad (vt. operatsioon 11) hinnati kaupluses ära jaehindades ja võeti arvele summas . . . . . rbl. 386 200

14. Koos kaubaga tulnud taara (vt. operatsioon 11) hinnati vastuvõtmisel 980 rbl. võrra alla ning võeti arvele summas . . . . . rbl. 2 120

15. Kirjendatakse maha hankijate poolt arvetesse (vt. operatsioon 11) võetud ostetud ja kauplusesse saadud kaupade transpordikulud . . . . . rbl. 1 450

16. Riigipangast saadud kaubakäibe laenu arvel tasutud erilaenukontolt kaupluse poolt aktseptitud hankijate arved rbl. 442 500

17. Vastavalt esitatud kassaaruandeile moodustas sularaha laekumine kaupluses kuu teisel poolel . . . . . rbl. 764 000

18. Kaupluse poolt Riigipanka sularaha viidud „ 765 400

19. Panka viidud sularaha sissekandmise kohta saadud väljavõte erilaenukontost . . . . . rbl. 733 900

Kaupluse poolt viidud ülejäänud sularaha summat pank aru-
andekuul erilaenukontole ei kandnud.

20. Vastavalt Riigipangalt saadud väljavõttele on realiseeritud
hinnatäiendi piires (plaani järgi) erilaenukontolt üle kantud kaup-
luse arvelduskontole . . . . . rbl. 93 500

Kirjend

Deebet konto «Arvelduskonto Riigipangas»

Kreediti konto «Kaubakäibe erilaenukonto».

21. Kehtestatud korra kohaselt kinnitatud akti põhjal kirjen-
dati maha täiendavat taara kaaluvahet kalakaubalt . . . rbl. 1 200

Kaupade hindamisel ostuhinnas esitati täiendava taara kaalu-
vahe mahakirjendamise summa kohta hankijale pretensioon. Kau-
banduslik mahahindlus nende kaupade saabumisel kauplusesse oli
hankija poolt tehtud 8% jaehinnast.

22. Kirjendati maha kaupluse kuludeks täiendav taara kaalu-
vahe kinnitatud akti põhjal . . . . . rbl. 100

Kaubanduslik mahahindlus antud kaubalt moodustab 6%.

23. Kirjendatakse maha kaupluse ühes sektsioonis inventeeri-
misel ilmnenud kaupade puudujääk loomuliku kao normide
piires . . . . . rbl. 600

Kaubanduslik mahahindlus kaupadelt selles sektsioonis on
5,5%.

24. Võeti arvele kaupluse teises sektsioonis inventeerimisel
ilmnenud kaupade ülejääk . . . . . rbl. 200

Kaubanduslik mahahindlus kaupadelt selles sektsioonis moo-
dustab 6,5%.

25. Inventeerimisel kaupluse kolmandas sektsioonis avastati
kaupade puudujääk:

a) loomuliku kao normide piires . . . . . rbl. 360

b) üle loomuliku kao normide . . . . . „ 120

K o k k u . . . . . rbl. 480

Kaubastu direktori poolt kinnitatud väärtuste kontrollimise akti
põhjal kirjendatakse kaupade puudujääk loomuliku kao normide
piires maha kaupluse arvel, puudujääk üle loomuliku kao normide
aga kuulub sissenõudmisele sektsiooni juhatajalt väike-puudujää-
gina tsiviilkorras.

Kaubanduslik mahahindlus kaupadelt selles sektsioonis on 5%.

26. Kirjendatakse maha kauplusest kuu kestel realiseeritud
kaubad . . . . . rbl. 1 520 000

27. Kirjendatakse maha realiseeritud hinnatäiendi summa.

Realiseeritud kaupade mahakirjendamisel võtta teadmiseks, et
hinnatäiend kaupadele kaupluses on arvestatud inventeerimise and-

meil kuu lõpuks, lähtudes kaubanduslike mahahindluste määradest kaubarühmade järgi, ning see moodustab . . . . . rbl. 39 350

ÜLESANNE nr. 61

Ülesande sisu. Kokkuostupunktide ja kokkuostetud esemete kaupluste operatsioonide sünteetiline arvestus.

Ülesanne. 1. Avada alltoodud sünteetilised kontod, millel on saldod aruandekuu alguseks. Ülesande lahendamist mööda avada ka teised kokkuostupunktide, sorteerimisbaaside ja kokkuostetud esemete kaupluste operatsioonide peegeldamiseks vajalikud sünteetilised kontod.

2. Kirjutada alltoodud operatsioonid sünteetilistele kontodele.

Operatsioonide laialikandmisel tuleb pidada silmas, et kokkuostupunktid, sorteerimisbaas, kokkuostetud esemete kauplused ja müügitelgid arvestatakse kokkuostukaubastu üldbilansis.

3. Kontole nr. 152 «Kaubanduslik mahahindlus (juurdehindlus) jaehinnaga arvestatud kaupadelt» avada eraldi analüütilised kontod kaupade hinnatäiendi arvestamiseks sorteerimisbaasis ja jaeettevõtteis.

Ülesande materjal. I. Üksikute sünteetiliste kontode saldod kokkuostukaubastu bilansist:

a) konto nr. 002 «Kaubad hulgi- ja jaotusladudes» rbl. 800 000

b) konto nr. 009 «Kaubad jaekaubandusettevõttes ja väikehulgibaasides» . . . . . rbl. 1 200 000

c) konto nr. 152 «Kaubanduslik mahahindlus (juurdehindlus) jaehinnaga arvestatud kaupadelt» . . . . . „ 139 000

sealhulgas:

kaupadelt sorteerimisbaasis . . . . . „ 55 400

kaupadelt jaeettevõtteis . . . . . „ 83 600

d) konto nr. 026 «Arvelduskonto Riigipangas» . . . . . „ 134 000

II. Kokkuostukaubastu operatsioonid aruandekuul:

1. Vastavalt kaupluste ja müügitelkide poolt esitatud kassa-aruandeile on nad müünud kaupu . . . . . rbl. 946 000

2. Kaupluste ja müügitelkide poolt on antud Riigipanka sularaha, selle kandmiseks kaubastu arvelduskontole . . . . . rbl. 941 200

Kirjend

Deebet konto nr. 032 «Rahalised vahendid teel ja rahalised dokumendid»

Kreedit konto nr. 025 «Kassa».

3. Vastavalt Riigipanga väljavõttele on kaupluste ja müügitelkide poolt sissemakstud raha (vt. operatsioon 2) kantud kaubastu arvelduskontole . . . . . rbl. 941 200

Kirjend

Deebet konto nr. 026 «Arvelduskonto Riigipangas»

Kreedit konto nr. 032 «Rahalised vahendid teel ja rahalised dokumendid».

4. Kokkuostetavate kaupade eest tasumiseks antud arvelduskontolt kokkuostupunktide kassadesse . . . . . rbl. 1 024 000

5. Kokkuostupunktide kassadest tasutud ostetud kaupade eest . . . . . rbl. 993 200

6. Kokkuostupunktide poolt sorteerimisbaasile kaupu antud . . . . . rbl. 993 200

Kokkuostetud esemete vastuvõtmisel sorteerimisbaasis tehti kindlaks, et ostuhinnad vastuvõetud kaupadele on kokkuostupunktide poolt määratud kindlaks õigesti.

Ostetud ja sorteerimisbaasi poolt vastuvõetud kaupade ostuhind määrati kindlaks summale . . . . . rbl. 1 068 000

7. Väljastatud sorteerimisbaasi poolt kauplustele ja müügitelkidele kaupu müügihinnaga . . . . . rbl. 1 040 000

Kaubanduslik mahahindlus väljastatud kaupadelt moodustab . . . . . rbl. 71 900

8. Kirjendatakse maha baasi materiaalselt vastutavatel isikutel kauplustele ja müügitelkidele väljastatud kaubad rbl. 1 040 000

9. Kaupade väljastamise kulude katteks arvestatud kauplustelt ja müügitelkidel baasi kasuks . . . . . rbl. 10 400

10. Vastavalt kaupluste ja müügitelkide poolt esitatud kassaaruandeile on nemad müünud kaupu . . . . . rbl. 452 000

11. Kaubastu arvelduskontole kandmiseks viidud kaupluste ja müügitelkide poolt Riigipanka sularaha . . . . . rbl. 449 800

12. Vastavalt Riigipanga väljavõttele on kaupluste ja müügitelkide poolt viidud sularaha kantud kaubastu arvelduskontole . . . . . rbl. 449 800

13. Välja antud arvelduskontolt kokkuostupunktide kassadesse kokkuostetavate kaupade eest tasumiseks . . . . . rbl. 436 000

14. Kokkuostupunktide kassadest makstud ostetud kaupade eest . . . . . rbl. 438 700

15. Kokkuostetavate kaupade ostuhindade kontrollimisel tehti kindlaks, et kokkuostupunktid olid:

a) alandanud mõningate kaupade hindu (üle 3 rubla eseme kohta) üldsummas . . . . . rbl. 2 400

b) võimaldanud ülemakseid esemete ostmisel üle 3 rubla eseme kohta, summas . . . . . rbl. 96

c) võimaldanud ülemakseid ostmise juures kuni 3 rubla eseme kohta . . . . . rbl. 28

Võimaldatud vähemmaksed üle 3 rubla eseme kohta (hindade alandamine) arvestati isikute kasuks, kes müüsid kauba kokkuostupunktile. Ülemaksed summas üle 3 rubla eseme kohta kanti tasendusmaksiks kokkuostupunktide materiaalselt vastutavatele

isikutele. Ülemaksed summas kuni 3 rubla eseme kohta kirjendati maha kaupade hinnatäiendi arvel.

16. Kokkuostupunktide poolt kokkuostetud kaubad anti üle sorteerimisbaasile . . . . . rbl. 440 976

Ostetud ja sorteerimisbaasi poolt vastuvõetud kaupade ostuhind määrati kindlaks summas . . . . . rbl. 473 900

17. Väljastati sorteerimisbaasi poolt kauplustele ja müügitelkidele kaupu müügihinnaga . . . . . rbl. 280 000

Kaubanduslik mahahindlus väljastatud kaupadelt moodustab . . . . . rbl. 19 700

18. Kirjendatakse baasi materiaalselt vastutavatelt isikutelt maha kauplustele ja müügitelkidele väljastatud kaubad rbl. 280 000

19. Arvestatud kauplustelt ja müügitelkidelt baasi kasuks kaupade väljastamise kulude katteks . . . . . rbl. 2 800

20. Kirjendatakse kaupluste ja müügitelkide materiaalselt vastutavatelt isikutelt maha kuu kestel müüdud kaubad rbl. 1 398 000

21. Kirjendatakse maha realiseeritud hinnatäiendi summa kaupadele . . . . . rbl. 97 600

22. Arvestatud käibemaksu realiseeritud kaupadelt rbl. 13 980

ÜLESANNE nr. 62

Ülesande sisu. Komisjonikaupluste operatsioonide sünteetiline arvestus.

Ülesanne. 1. Avada vihus alltoodud sünteetilised kontod, millede kohta on antud saldod kuu alguseks. Ülesande lahendamist mööda avada ka teised, komisjonikaupluse operatsioonide peegeldamiseks vajalikud kontod.

2. Kirjendada komisjonikaupluse operatsioonid sünteetilistele kontodele.

Ülesande materjal. I. Üksikute sünteetiliste kontode saldod:

a) konto nr. 234 «Komisjonile võetud kaubad» . . . rbl. 600 000

b) konto nr. 235 «Komitendid komisjonile võetud kaupade järgi» . . . . . rbl. 600 000

II. Kaupluse aruandekuu operatsioonid:

1. Komisjonile võetud kaupu . . . . . rbl. 200 000.

2. Vastavalt koos kassaaruandega esitatud kaubatšekkidele on komisjonikaupu müüdud . . . . . rbl. 260 000

3. Müüdud kaupade eest arvestatud komitentidele (vt. operatsioon 2) . . . . . rbl. 334 800

4. Müüdud komisjonikaupade eest kaupluse kassast komitentidele välja makstud . . . . . rbl. 316 000

5. Müüdud komisjonikaupadelt arvestatud käibemaksu . . . . . rbl. 10 800

6. Tagastatud komitentidele kaupu . . . . . rbl. 12 000

7. Komitentide nõudmisel on tehtud mõningatele kaupadele hinnaalandust . . . . . rbl. 9 000

8. Komisjonile võetud kaupu	rbl. 320 000
9. Vastavalt koos kassaaruandega esitatud kaubatšekkidele on komisjonikaupu müüdnud	rbl. 280 000
10. Müüdnud kaupade eest arvestatud komitentide kasuks (vt. operatsioon 9)	rbl. 260 400
11. Müüdnud komisjonikaupade eest kaupluse kassast komitentidele välja makstud	rbl. 268 300
12. Müüdnud komisjonikaupadelt arvestatud käibemaksu	rbl. 8 400
13. Kaupluse kassast makstud panka kaupluse arvelduskontole	rbl. 52 000
14. Vastavalt Riigipanga väljavõttele on kaupluse poolt sisse makstud summa kantud arvelduskontole	rbl. 52 000
15. Arvestatud käibemaksu võlgnevuse katteks arvelduskontolt rajooni rahandusosakonnale	rbl. 19 200

IV PEATÜKK

RAHALISTE VAHENDITE NING ARVELDUS- JA KREDIIDIOPERATSIOONIDE ARVESTUS

Metoodilised juhised

Praktilised tööd koosnevad:

a) rahaliste vahendite ning arveldus- ja krediidioperatsioonide arvestusdokumentide koostamise, vormistamise ja raamatupidamisalase töötlemise ülesandeist;

b) rahaliste vahendite ning arveldus- ja krediidioperatsioonide sünteetilise ja analüütilise arvestuse ülesandeist.

Ülesandeid nr. 63—73 rahaliste vahendite arvestusdokumentide koostamiseks, vormistamiseks ja raamatupidamisalaseks töötlemiseks lahenõudavad raamatupidamise osakondade õpilased.

Ülesandeid nr. 74—81 põhiliste arveldusdokumentide koostamiseks ja vormistamiseks lahenõudavad raamatupidamise ja planeerimise osakondade õpilased. Need ülesanded lahenõudatakse õpilaste poolt varem kaubaoperatsioonide ülesannete lahenõudamisel koostatud dokumentide alusel. Nii näiteks tuleb ülesandes nr. 74 arveldusteks kohaliku hankijaga varem ülesande nr. 11 järgi koostatud hankija arve alusel välja kirjutada maksenõue. Ülesandes nr. 75 kirjutatakse hankijale reklamatsioon kaupade puudujäägi kohta akti järgi (ülesanne nr. 14). Ülesannete nr. 76 ja 77 lahenõudamisel koostavad õpilased maksenõuded arvete alusel, mis varem kirjutati välja (ülesanded nr. 16 ja 18) oma ostjatele hulgi baasi poolt.

Sünteetilise ja analüütilise arvestuse ülesannet nr. 82 lahenõudavad kõigi osakondade õpilased. Planeerimise ja kaubatundmise osakondadele on selle ülesande täitmine mõningal määral lihtsustatud.

Ülesanded nr. 83 ja 84 sisemiste arvelduste algdokumentide koostamiseks ja vormistamiseks on määratud raamatupidamise osakondade õpilastele. Ülesandeid nr. 85 ja 86 sisemiste arvelduste sünteetiliseks arvestuseks lahenõudavad kõigi osakondade õpilased.

Ligikaudne aeg ülesannete lahendamiseks antud teemal

Ülesannete nr-id	Tundide arv		
	raamatupidamise osakond	planeerimise osakond	kaubatundmise osakond
63—73	4	—	—
74—81	2	2	—
82	10	6	6
83—84	2	—	—
85—86	2	2	2
K o k k u	20	10	8

ÜLESANNE nr. 63

Ülesande sisu. Kassa sissetulekuorderi väljakirjutamine.

Ülesanne. Välja kirjutada kassa sissetulekuorder lk. 104 toodud vormi järgi.

Ülesande materjal. Orderi välja kirjutanud ettevõtte — Sojuzoptmetiztorgi l. Moskva baas.

Sissetulekuorder nr. 65. Kuupäev — 1. veebruar 195..... a.

Vastu võetud Riigipanga Moskva Linnakontorilt tšeki nr. 428587 järgi palkade maksmiseks töölistele ja teenistujatele jaanuarikuu esimese poole eest. Summa — 36 000 rbl. Krediidikäsutaja — allkiri.

Pearaamatupidaja (allkiri). Võttis vastu kassapidaja Vassiljev.

ÜLESANNE nr. 64

Ülesande sisu. Kassa väljaminekuorderi väljakirjutamine.

Ülesanne. Välja kirjutada kassa väljaminekuorder lk. 105 toodud vormi järgi.

Ülesande materjal. Ettevõtte — Sojuzoptmetiztorgi l. Moskva baas. Väljaminekuorder nr. 42. Kuupäev — 1. veebruar 195..... a. Antud osakonna juhatajale N. J. Zverevile aruandevaluse summana komandeerimiskuludeks. Summa — 600 rbl. Krediidikäsutaja — allkiri. Pearaamatupidaja — allkiri. Võttis vastu — Zverev. Andis välja — Vassiljev.

ÜLESANNE nr. 65

Ülesande sisu. Kassaoperatsioonide kirjendamine kassaraamatuse ja kassapidaja aruande koostamine.

Ülesanne. Kirjendada kassaraamatuse (vt. vorm õpiku lk. 266) 1. veebruari kassaoperatsioonid ja koostada lk. 106 toodud vormi järgi peakassa kassapidaja aruanne.

Vorm nr. K-1

Kinnitatud NSV Liidu Ministrite Nõukogu 1949. a.
15. jaanuari määrusega nr. 153.

Kassa sissetulekuorder nr. _____

_____ a. _____ 195__ a.

Vastu võtta _____
milleks _____
mille eest _____

(summa sõnadega) _____ (_____ rbl. _____ kop.)

Allkiri _____ (krediidi käsutaja) Allkiri _____ (pea- või vanemraamatupidaja)

Vastu võtnud _____
Kassapidaja _____ Kirjend nr. _____ 195__ a.

Lisa	Deebet		Kreedit		Summa
	Konto	Kaart	Konto	Kaart	
_____					
_____					
	Raamatupidaja				

(organisatsiooni nimetus)

Kviitung

sissetulekuorderi nr. _____ juurde

Vastu võetud _____ (kellelt)

milleks _____
mille eest _____

(summa sõnadega) _____
(_____ rbl. _____ kop.)

_____ a. _____ 195__ a.

Pitser

Pea- (vanem-) raamatupidaja

Kassapidaja

Ülesande materjal. Kassa jääk 1. veebruariks 195..... a. 138 rbl. 74 kop. Kassasse tuli sisse: a) kassa sissetulekuorder nr. 65 (vt. ülesanne nr. 63) — Riigipanga Moskva Linnakontorist 36 000 rbl.; b) kassa sissetulekuorder nr. 66 — N. V. Saveljevilt aruandele summade (jäägi) katteks 125 rbl. 10 kop.; c) kassa sissetulekuorder nr. 67 — S. I. Mironovilt kaupade väike-puudujäägi katteks 24 rbl. 36 kop. Makstud kassast: a) kassa väljaminekuorder nr. 42 (vt. ülesanne nr. 64) — P. J. Zverevile komandeerimiskuludeks 600 rbl.; b) kassa väljaminekuorder nr. 43 — palgad töölistele ja teenistujatele palgalehe nr. 3 järgi jaanuarikuu teise poole eest 35 640 rbl. 80 kop.

ÜLESANNE nr. 66

Ülesande sisu. Peakassa kassapidaja kassaaruandes kontode äramärkimine.

Ülesanne. Märkida kontod peakassa kassapidaja kassaaruandesse.

Kontode märkimine toimub vahetult kassaaruandesse. Kirjendi numbrit ei panda, sest summad kirjendatakse kassažurnaali.

Ülesande materjal. Ülesande nr. 65 järgi koostatud peakassa kassapidaja kassaaruanne.

Vorm nr. K-5

Kinnitatud NSV Liidu Ministrite Nõukogu 1949. a. 15. jaanuari määrusega nr. 153.

Kassa väljaminekuorder nr. _____ " _____ " _____ 195__ a.

Välja anda _____
(kellele, kelle arvel)

milleks _____

mille eest _____

(summa sõnadega)

(_____ rbl. _____ kop.)

Allkiri _____
(krediidikäsitaja)

Allkiri _____
(pea- või vanemraamatupidaja)

Vastu võtnud _____
(summa sõnadega)

" _____ " _____ 195__ a. Allkiri _____ Välja andis

Kassapidaja

Lisa _____ Lausend nr. _____ 195__ a.

Volitus nr. _____ 195__ a.	Deebet		Kreedit		Summa
	konto	kaart	konto	kaart	

Pass: seeria _____ nr. _____					

Välja antud _____ 195__ a.					

Raamatupidaja

Organisatsioon

KASSAPIDAJA ARUANNE

195__ a.

Kassa sissetuleku- ja väljamineku orderite nr-id	Dokumentide arv nende juures	Kellelt saadud või kellele välja antud	Summa				Korrespondeerivad kontod (täidetakse raamatupidamise poolt)
			sissetulek		väljaminek		
			rbl.	kop.	rbl.	kop.	
		Kokku päevas					
		Jääk päeva lõpuks					
		Bilanss					

Kassapidaja _____

ULESANNE nr. 67

Ülesande sisu. Kassaoperatsioonide kirjendamine kassažurnaali.

Ülesanne. 1. Kirjendada kassaoperatsioonid kassažurnaali. Žurnaali vorm on toodud õpiku lk. 265. Kassažurnaali deebetis ja kreeditis märgitakse korrespondeerivate kontode šifrid ja nimetus vastavalt käesolevas ülesandes toodud operatsioonide sisule.

2. Summeerida žurnaali kokkuvõtted kuu kohta.

Ülesande materjal. I. Kassažurnaal koostatakse 195..... a. veebruari kohta. Kassajääk (saldo) 1. veebruariks ja 1. veebruari kassaoperatsioonid kirjendatakse žurnaali kassapidaja aruande põhjal (vt. ülesanded nr. 65, 66). Kassaaruande number 27.

II. Kuu teiste päevade operatsioonid:

1) 2. veebruar (kassaaruanne nr. 28). Arvelduskontolt Riigipangas sisse tulnud kassasse tšeki järgi . . . . . rbl. 2 000

Makstud kassast:

- a) palka töölistele ja teenistujatele jaanuarikuu teise poole eest . . . . . rbl. 359.20
- b) mitmesugused väiksemad kulud baasi arvel . . . . . „ 126.70
- c) avanss aruandekohustuslikele isikutele komandeerimiskuludeks . . . . . „ 1 250

2) 3. veebruar (kassaaruanne nr. 29). Laekus kassasse

aruandekohustuslikelt isikutelt aruandevaluste summade kasutamata jäägi tagastamisena . . . . . rbl. 257.40

Makstud kassast:

- a) transpordikulud baasi ostjate arvel . . . . . rbl. 420.70
- b) mitmesugused väiksemad kulud baasi arvel . . . . . „ 68.32
- c) avansina aruandekohustuslikele isikutele majanduskuludeks . . . . . „ 300
- 3) 4.—28. veebruarini¹ (kassaaruanded nr. 30—51).

Laekus kassasse:

- a) arvelduskontolt Riigipangas . . . . . rbl. 38 600
- b) aruandekohustuslikelt isikutelt aruandevaluste summade kasutamata jääkide tagastamisena . . . . . „ 863.42
- c) mitmesugustelt isikutelt väike-puudujääkide järgi neilt saada olevate summade tasuks . . . . . „ 69.76

Makstud kassast.

- a) palka töölistele ja teenistujatele veebruarikuu esimese poole eest . . . . . rbl. 24 200
- b) mitmesugused väiksemad kulud baasi arvel . . . . . „ 3 685.52
- c) transpordikulud baasi arvel . . . . . „ 743.17
- d) avansina aruandekohustuslikele isikutele . . . . . „ 10 650

ULESANNE nr. 68

Ulesande sisu. Memoriaalorderi (kirjendi) koostamine kassažurnaali kuu kokkuvõtete alusel.

Ulesanne. Kassažurnaali kokkuvõtete alusel koostada kirjend (memoriaalorder) kassaoperatsioonide kohta.

Ulesande materjal. Ulesande nr. 67 järgi koostatud kassažurnaali. Memoriaalorderi number ja kuupäev — 56, 28. veebruarist 195..... a.

ULESANNE nr. 69

Ulesande sisu. Tšeki väljakirjutamine arvelduskontost raha saamiseks kassasse.

Ulesanne. Palkade maksmiseks välja kirjutada tšekk arvelduskontolt raha saamiseks kassasse kassapidaja kaudu. Tšeki vorm on toodud õpiku lk. 255.

Ulesande materjal. Tšeki välja andnud ettevõtte (organisatsiooni) nimetus — Sojuzoptmetiztorgi 1. Moskva baas. Arvelduskonto number — 60473. Tšekk nr. 428567. Summa — 36 000 rbl. Väljaandmise koht — Moskva. Kuupäev — 1. veebruar 195..... a. Riigipanga asutuse nimetus — Riigipanga Moskva Linnakontor.

¹ Ulesande lühendamiseks kirjendatakse operatsioonid 4.—28. veebruarini kassažurnaali ühele reale. Tegelikult tehakse kirjendid kassažurnaali iga päev.

Kellele — Ivan Peetri p. Vassiljevile. Direktor — allkiri. Pearaamatupidaja — allkiri.

ULESANNE nr. 70

Ülesande sisu. Arveldustšeki väljakirjutamine raha ülekandmiseks arvelduskontolt.

Ülesanne. Välja kirjutada tšekk raha ülekandmiseks arvelduskontolt. Tšeki vorm on toodud õpiku lk. 255.

Ülesande materjal. Ettevõtte — Sojuzoptmetiztorgi 1. Moskva baas. Arvelduskonto nr. — 60473. Tšekk nr. 365534. Summa — 485 rbl. 75 kop. Väljaandmise koht — Moskva. Kuupäev — 1. veebruar 195..... a. Riigipanga asutuse nimetus — Riigipanga Moskva Linnakontor. Kellele, mis eest — Kesktelegraafi Arvestuskontorile telegraafikuludeks 195..... a. jaanuarikuu eest. Direktor — allkiri. Pearaamatupidaja — allkiri.

ULESANNE nr. 71

Ülesande sisu. Kohaliku maksekorralduse väljakirjutamine raha ülekandmiseks arvelduskontolt.

Ülesanne. Välja kirjutada lk. 110 toodud vormi järgi kohalik maksekorraldus raha ülekandmiseks arvelduskontolt.

Ülesande materjal. Maksja nimetus — Sojuzoptmetiztorgi 1. Moskva baas. Maksja panga nimetus — Riigipanga Moskva Linnakontor. Korralduse number — 65. Kuupäev — 1. veebruar 195..... a. Maksja erilaenukonto number — 52061473. Panga nimetus, kus asub saaja konto — Riigipanga Moskva Oblastikontor. Kellele — Riikliku kaubanduse töötajate ametiühingu oblastikomitee; jooksev konto nr. 758078. Summa 880 rbl. 40 kop. Mis eest — sissemaksed sotsiaalkindlustuseks 195..... a. jaanuarikuu teise poole eest. Direktor — allkiri. Pearaamatupidaja — allkiri.

ULESANNE nr. 72

Ülesande sisu. Avalduse-korralduse kirjutamine limiteeritud tšekiraamatu saamiseks.

Ülesanne. Kirjutada Sojuzoptmetiztorgi nimel alltoodud vormi järgi avaldus-korraldus limiteeritud tšekiraamatu saamiseks Riigipangast.

Ülesande materjal. Riigipanga asutuse nimetus — Riigipanga Moskva Linnakontor. Kuupäev — 1. veebruar 195..... a. Avalduse-korralduse number — 32. Arvelduskonto number — 60473. Isikukonto number arveldusteks transpordiorganisatsioonidega — 9460299. Transpordiorganisatsiooni nimetus — Moskva kaubajaam Gorki raudteel. Summa — 5 000 rbl. Limiteeritud tšekiraamatut vastu võtma on volitatud Ignatov, Mihhail Sergei p. Direktor — allkiri. Pearaamatupidaja — Allkiri.

Riigipanga K/O

Operats.
nr. _____

Oper. liik
nr. _____

AVALDUS-KORRALDUS nr. _____

Kuupäev _____

Kirjendage meie arvelduskontolt T/juures nr. _____ ja kandke Deebet
meie isikukontole nr. _____ arveldusteks jaamaga Kredit

(sadam, lennujaam, aviosalk)

Bilansikonto
nr. 219

(transpordiorganisatsiooni nimetus)

Summa sõnadega

numbritega

Limiteeritud tšekiraamatu nimetatud summas
volitame vastu võtma _____

Kantud panga poolt
Deebetisse
Kreeditisse
Kuupäev
Kontrolör
Operatsioonist
Zurnalist
Kredit
Kontrolör
Operatsioonist
Zurnalist

kelle allkirja _____ (allkiri)
tõestame _____

Limiteeritud tšekiraamatutega arveldamise ees-
kirjadest oleme teadlikud ja kohustume neid
järgima

Pitser. Isikute allkirjad, kel on õigus käsutada pangakontot. Märkmed
saaja isikut tõendava dokumendi esitamise kohta.

Esitati _____ nr. _____
(dokumendi nimetus)

välja antud _____
(asutuse nimetus)

_____ 195 ____ a.
(millal välja antud)

Väljaandmise koht _____
Kontrolör _____ Operatsioonist _____

ÜLESANNE nr. 73

Ülesande sisu. Riigipangast saadud arvelduskonto väljavõtte kontrollimine ja raamatupidamisalane töötlemine.

Ülesanne. 1. Teha ära kiri Riigipanga alltoodud arvelduskonto väljavõttest.

2. Kontrollida Riigipanga poolt sellesse väljavõttesse tehtud kirjendite õigsust vastavalt ülesande materjalis toodud juhistele.

3. Koostada selle väljavõtte järgi kirjend (memoriaalorder).

Ülesande materjal. Sojuzoptmetizorgi 1. Moskva baasi bilansi järgi on konto nr. 026 «Arvelduskonto Riigipangas» saldo 36 456 rbl.

43 kop. See summa vastab arvelduskonto saldole 1. veebruariks 195..... a. Riigipanga väljavõtte järgi 31. jaanuarist 195..... a.

2. Sojuzoptmetiztorgi 1. Moskva baas sai Riigipangast järgmise arvelduskonto väljavõtte 195..... a. 1. veebruari kohta.

NSV Liidu Riigipank, Moskva Linnakontor (krai, oblasti) ting. nr.	Bilansikonto nr.	Nimeline arvelduskonto nr. 60473 jooksev, arveld., laenu- jne.	Leht nr.
	Sojuzoptmetiztorgi Moskva baas (nimetus)	Amefkondl. aruandluses Skeem _____ Lõik nr. _____ Sümbol nr. _____	

Kuup.	Kirjendite sisu ja dokumendi nr.	Kor- resp. konto	Käibed		Saldo kreedit	Kontr. märkm.e
			Deebet	Kreedit		
	Ülekanne 1. veebruariks 195..... a.				36 456.43	
0102	8567 3		36 000			
0102	5534 4		485.75			
0102	65 1		880.40			
0102	32 1		5 000			
0102	14 1			24 000		
K o k k u . .			42 366.15	24 000	18 090.28	

Riigipangast saadud arvelduskonto väljavõtte kontrollimine toimub alltoodud järjekorras:

a) Riigipanga väljavõttes näidatud saldod aruandeperioodi alguseks (antud ülesandes 1. veebruariks) võrreldakse saldo summaga päeva lõpuks Riigipanga eelmise väljavõtte järgi, s. t. antud ülesandes 31. jaanuariks;

b) Riigipangast tšekkidega saadud sularaha summat (Riigipanga väljavõttes märgitud konto deebetis šifriga 3, tšeki numbrist nelja viimase numbrini näitamise) võrreldakse väljakirjutatud tšeki summaga (vt. ülesanne nr. 69). Peale selle peab tšeki järgi saadud summa olema tingimata võrreldud kassas arvele võetud summaga (vt. ülesanne nr. 65);

c) Riigipanga poolt arveldustšeki järgi ülekantud summat (Riigipanga väljavõttes märgitud konto deebetis šifriga 4, tšeki numbrist nelja viimase numbrini näitamise) võrreldakse väljakirjutatud tšeki summaga (vt. ülesanne nr. 70);

d) Riigipanga poolt baasi korralduste järgi mahakirjendatud summade (Riigipanga väljavõttes märgitud konto deebetis šifriga 1, korralduse numbri näitamise) kontrollimiseks tuleb väljavõttele lisada ülesande nr. 71 järgi kirjutatud korraldus ja ülesande nr. 72 järgi koostatud avaldus-korraldus. Tegelikuses asetatakse väljavõtte juurde korralduste ära kirjad;

e) šifriga 1 on Riigipanga väljavõtte krediti poolel märgitud summade ülekandmine teistelt kontodelt — antud näites kaubandusliku mahahindluse summa kandmine erilaenukontolt. Seda summat tegelikuses võrreldakse Riigipanga vastavas erilaenukonto väljavõttes peegeldatud summaga;

f) pärast kõigi arvelduskontolt mahakirjendatud ja arvelduskontole kantud summade kontrollimist kontrollitakse väljavõttes Riigipanga poolt päeva lõpuks välja toodud kokkuvõtete ja saldo õigsust.

ÜLESANNE nr. 74

Ülesande sisu. Kohaliku maksekorralduse väljakirjutamine arveldusteks kohaliku hankijaga.

Ülesanne. Väljakirjutatud maksekorraldus (vt. vorm lk. 110) arveldusteks kohaliku hankijaga.

Ülesande materjal. Maksekorraldus kirjutatakse Glavelektrosbõti Moskva oblastivahelise baasi arve põhjal (vt. ülesanne nr. 11). Maksekorralduse number — 156. Kuupäev — 4. märts 195..... a.

ÜLESANNE nr. 75

Ülesande sisu. — Reklamatsiooni (pretensiooni) koostamine hankijale kaupade puudujäägi kohta.

Ülesanne. Kauba puudujäägi kohta koostatud akti alusel koostada hankijale reklamatsioon.

Ülesande materjal. Reklamatsioon koostatakse kirja kujul ülesande nr. 14 järgi koostatud akti alusel. Kirja lõpus nimetatakse juurdelisatavad dokumendid: a) raudtee saatekiri nr. ...., b) hankija arve nr. ...., kuup. ...., c) Riigipanga teatis selle arve tasumise kohta, d) kauba vastuvõtmisel puudujäägi kohta koostatud akt nr. ...., kuup. .... Reklamatsiooni kirjutamise ja ärasaatmise kuupäev — 10. märts 195..... a. Reklamatsioonile kirjutavad allä baasi direktor ja pearaamatupidaja.

ÜLESANNE nr. 76

Ülesande sisu. Maksenõude väljakirjutamine arveldusteks mittekohalike ostjatega.

Ülesanne. Välja kirjutada maksenõue arveldusteks mittekohaliku ostjaga (maksenõude vorm on toodud õpiku lk. 273).

Ulesande materjal. Maksenõue kirjutatakse Kalinini linna tööstuskaubastule väljakirjutatud arve põhjal (vt. ülesanne nr. 16). Maksenõue nr. 744, 12. jaanuarist 195..... a. Transpordidokument — raudtee saatekiri nr. 762414, 11. märtsist 195..... a.

Faktuurarve ja lisad saadeti maksjale 12. märtsil 195..... a.

ULESANNE nr. 77

Ulesande sisu. Inkassoks esitatud maksenõuete registri koostamine.

Ulesanne. Koostada inkassoks esitatud maksenõuete register alltoodud vormi järgi.

Esikül g

Hankija _____

Aadress _____

Arvelduskonto nr. _____

Riigipangale _____ linnas

Inkassoks esitatud maksenõuete register

№ _____ 195__ a.

Esitame _____ maksenõuet Panga poolt registri vastuvõtu kuupäev

koos faktuuridega kogusummas _____ 195__ a.

rbl.

(sõnadega)

Kontrollitud
Kontrolör
Operatsioonist
Ekspeditsiooni all-
kiri väljasaatmi-
seks vastuvõetud
maksenõuete kohta
" " _____ 195__ a.
Allkiri

ja palume need vastu võtta inkassoks
(loetelu pöördel)

Tagakül g

Jrk.-nr.	Maksenõude nr.	Summa	
		Laenude tagatis (lõik A)	Krediidita (lõik B)

Kokku _____

Oleme teadlikud panga eeskirjadest inkasso-operatsioonide kohta ja kohustume neid täitma.

Allkirjad

Ülesande materjal. Rekvisiidid (hankija, aadress, arvelduskonto, maksenõude number ja summa) täidetakse vastavalt ülesande nr. 76 järgi kirjutatud maksenõudele. Registri number — 744, kuupäev — 12. märts 195..... a.

ÜLESANNE nr. 78

Ülesande sisu. Maksenõude väljakirjutamine arveldusteks kohaliku ostjaga.

Ülesanne. Kirjutada lk. 114 toodud vormi järgi maksenõue arveldusteks kohaliku ostjaga.

Ülesande materjal. Maksenõue kirjutatakse Moshoztorgile väljakirjutatud arve põhjal (vt. ülesanne nr. 18). Maksenõude number — 745. Kuupäev — 13. märts 195..... a. Faktuurarve äraandmise kuupäev — 13. märts 195..... a. Kauba väljastamise kuupäev — 13. märts 195..... a.

ÜLESANNE nr. 79

Ülesande sisu. Registri koostamine maksenõuetele arveldusteks kohalike ostjatega.

Ülesanne. Koostada allpool toodud vormi järgi register maksenõuetele arveldustes kohalike ostjatega.

Ülesande materjal. Rekvisiidid (Riigipanga osakond, kontor, hankija nimetus, tema arvelduskonto, maksenõude number ja selle summa) täidetakse vastavalt ülesande nr. 78 järgi kirjutatud maksenõudele. Registri number — 78. Kuupäev — 13. märts 195..... a.

Esikülj

Kohalik inkasso _____ Riigipanga k/o
 Hankija _____ maksetähtpäev _____ 195__ a.

KOHALIKE MAKSJATEGA
 ARVELDUSTE REGISTER

№ _____ 195__ a.

Esitades siinjuures vastavalt pöördel toodud nimestikule _____ maksenõuet, palume need vastu võtta inkasoks _____

_____ Riigipanga kontoris
osakonnas

Rbl _____
 (registri summa numbritega)

registri summa sõnadega

Hankija arvelduskonto

nr. _____

Hankija panga poolt registri vastuvõtmise kuupäev

_____ 195__ a.

Kontrollitud
 Kontrolör
 Operatsioonist _____

Registri vastuvõtmise kuupäev maksja panga poolt

_____ 195__ a.

Kontrollitud
 Kontrolör
 Operatsioonist _____

Registrisse võib võtta vaid ühesuguse tähtpäevaga ja ühe osakonna dokumente

Maksja filiaali (osakonna) inkasso järjek.-nr. (täidetakse panga poolt)	Jrk.-nr.	Makse- nõude nr.	Kauba väljas- tamise kuup.	Maksja nimetus	Summa	Panga märke

Pitser

Kokku

Kliendi allkiri

ULESANNE nr. 80

Ülesande sisu. Aruandekohustusliku isiku avansiaruande koostamine komanderingu kohta.

Ülesanne. Koostada aruandekohustusliku isiku avansiaruanne komanderingu kohta.

Ülesande materjal. Sojuzoptmetiztorgi 1. Moskva baasi poolt on antud metallitoodete osakonna ülemale P. J. Zverevile kuludeks komandeerimisel Leningradi 600 rbl. P. J. Zverevi kuupalk on 790 rbl.

Väljasõit komanderingule 2. veebruaril, tagasitulek komanderingult 11. veebruaril. Komanderingule sõidul viibis Zverev teel ühe öö (2.—3. veebruaril) ja tagasitulekul komanderingult samuti ühe öö (10.—11. veebruaril).

Komandeeritu tasus hotelli arved 8 ööpäeva eest à 12 rbl. Raudteesõit tariifi järgi kõvas vagunis Moskvast Leningradi maksab 92 rbl. Komandeeritu esitas kviitungi teenistusalase telegrammi saatmise kohta — 7 rbl. 30 kop.

Kindlustuslõivu kinni peetud 5 rbl.

ÜLESANNE nr. 81

Ülesande sisu. Aruandekohustusliku isiku avansiaruande kon- teerimine.

Ülesanne. Konteerida aruandekohustusliku isiku avansiaruanne.

Ülesande materjal. Ülesande nr. 80 järgi koostatud avansiaru- anne.

Ulesande sisu. Rahaliste vahendite ning arveldus- ja krediidioperatsioonide sünteetiline ja analüütiline arvestus.

Ulesanne. 1. Avada bilansi alusel sünteetilised kontod. Ulesande lahendamist mööda avada ka teised baasi alltoodud operatsioonide arvestuseks vajalikud kontod. Sünteetilised kontod avatakse vihus ülesandes nr. 24 (vt. lk. 24) näidatud kujul.

2. Avada vihus analüütilised kontod (samal kujul kui sünteetilisedki) järgmistele kontodele: a) nr. 029 «Akreditiivid, erikontod ja limiteeritud tšekiraamatud arveldusteks transpordiga», b) nr. 038 «Ostjad ja tellijad», c) nr. 039 «Deebitorid pretensioonidega», d) nr. 046 «Majandusorganisatsioonid ja asutused muude arveldustega», e) 051 «Mitmesugused isikud muude avastatud puudu jääkide, raiskamiste ja vargustega».

Planeerimise ja kaubatundmise osakondade õpilased avavad analüütilised kontod vaid kontodele nr. 046 ja 051.

3. Analüütiliseks arvestuseks avada kontole nr. 35 «Maksenõuded inkassoks ja lunamaksed» kaart vorm nr. 17 järgi (vt. õpiku lk. 107), kusjuures operatsioonid tuleb kirjendada liinimeetodil ja kirjutada saldod kuu alguseks, s. t. 1. jaanuariks, eraldi ridadena iga maksenõude järgi vastavalt alltoodud dešifreeringule. Edasiselt tuleb kirjendid kaardile (deebetisse ja kreditisse) teha eraldi ridadena iga maksenõude järgi, kusjuures operatsioonid tuleb kohustuslikult kirjendada liinimeetodil (kreditiikirjendid on vastamisi deebetikirjenditega).

Planeerimise ja kaubatundmise osakondade õpilased ei pea konto nr. 035 «Maksenõuded inkassoks ja lunamaksed» analüütilist arvestust ning avavad ainult sünteetilise konto, saldosisid üksikute maksenõuete summadele jaotamata.

4. Avada vihus ülesandes nr. 34 toodud vormi järgi registreerimisžurnaal ning kirjendada sellesse baasi aruandekuu operatsioonid. Pärast kõigi operatsioonide kirjendamist võetakse žurnaali summad kokku.

5. Kanda baasi operatsioonid sünteetilistele kontodele.

6. Kanda baasi operatsioonid analüütilistele kontodele, vastavalt ülesande punktidele 2 ja 3.

7. Koostada käibearuanded kontodele nr. 029, 038, 039, 046, 051. Planeerimise ja kaubatundmise osakondade õpilased koostavad käibearuanded kontodele nr. 046 ja 051.

8. Koostada sünteetilistele kontodele käibearuanne, pöörates tähelepanu vajadusele peegeldada selles konto nr. 046 «Majandusorganisatsioonid ja asutused muude arveldustega» käibearuande põhjal selle saldo liigendatult.

Planeerimise ja kaubatundmise osakondade õpilased käibearuannet sünteetilistele kontodele ei koosta.

9. Koostada bilanss aruandekuu lõpuks. Planeerimise ja kaubatundmise osakonna õpilased bilanssi ei koosta.

Ulesande materjal. I. Hulgibaasi bilanssi seisuga 1. jaanuar 195..... a., vt. lk. 119—121.

II. Üksikute sünteetiliste kontode saldode dešifreeringud:

1. Konto nr. 029 «Akreditiivid, erikontod ja limiteeritud tšeki-raamatud arveldusteks transpordiga» saldo koosneb arveldustest Jaroslavi raudtee Moskva kaubajaamaga, limiteeritud transporditšekiraamatu eest . . . . . rbl. 5 200

2. Konto 035 «Maksenõuded inkassoks ja lunamaksed» saldo kobsneb järgmistest summadest:

a)	maksenõue nr. 565 Tuula Linna Tööstus- kaubastule	rbl. 354 320.70 ¹
b)	sama nr. 573 Kirovi Linna Kaubastule	„ 549 566.90
c)	„ nr. 574 Kuibõševi Linna Tööstus- kaubastule	„ 674 521.50
d)	„ nr. 578 Noginski Linna Kaubas- tule	„ 495 358.20
e)	„ nr. 586 Orehhovo-Zujevo Linna Kaubastule	„ 865 680.40
f)	„ nr. 587 Serpuhhovo Linna Kaubas- tule	„ 721 500.30
g)	„ nr. 592 Kolomenski Linna Kaubas- tule	„ 488 600.60
h)	„ nr. 599 Mostorgile	„ 896 860.50
i)	„ nr. 602 Kalinini Linna Tööstuskau- bastule	„ 475 500.10
j)	„ nr. 605 Štšerbakovo universaal- kauplusele	„ 490 466.40

K o k k u . . . . . rbl. 6 012 375.60

3. Konto nr. 038 «Ostjad ja tellijad» koosneb järgmiste ostjate arvel makstud transpordikuludest:

a)	Rjazani Linna Kaubastu	rbl. 1.856.65
b)	Kalinini Linna Kaubastu	„ 284.20

K o k k u . . . . . rbl. 2 140.85

4. Konto nr. 039 «Deebitorid pretensioonidega» saldo koosneb järgmistest summadest:

a)	Kiievi Raudteevalitsus	rbl. 24 560.40
b)	Moskva-Rjazani Raudteevalitsus	„ 12 510.10
c)	Kohaliku Tööstuse Turustuse Peavalitsuse Moskva kontor	„ 6 135.74

K o k k u . . . . . rbl. 43 206.24

¹ Maksenõuded selles ülesandes on antud suurtes summates selleks, et selle konto saldode dešifreerimist dokumentide suure arvuga mitte keeruliseks ajada.

HULGIBAASI BILANSS SEISUGA 1. JAANUAR 195..... a¹.

Aktiiva

Passiiva

Kontode nr-d	Bilansi lõikude ja kirjete nimetused	Summa	Kontode nr-d	Bilansi lõikude ja kirjete nimetused	Summa
085	A. Põhivahendid ja käibevälised aktivad Põhivahendid. . . . . B. Normeeritavad kaubalised materiaalsed ja rahalised vahendid <i>I. Kaupade, tooraine ja valmis-</i> <i>toodete varud</i> Kaubad hulgi- ja jaotusladiudes Ringluskulud kaupajääkidele ladu- des . . . . . Kokku rühm I . . . . . III. Muud kaubalised materiaalsed väärtused Tühi ja kauba all olev taara	250 000 4 923 058 70 14 799 12 4 947 857 82 11 547 17	133 150 230 176 180/2	A. Omade ja nendega võrdsus- tatud vahendite allikad Arveldused eraldatud põhi- ja käibevahendite alal . . . . . Põhivahendite kulumine . . . . . Kasumid kuni aruandeaastani . . . . . Kokku lõik A . . . . . B. Panga krediitid kaubaliste materiaalsete väärtuste taga- misel ja reguleerivad kirjed <i>I. Pankade laenuid kaupade,</i> <i>tooraine ja valmistoodete</i> <i>varude tagamisel</i> Kaubakäibe erilaenukonto Laenuid tööstuskaupade hooaja- liseks kogumiseks . . . . . Kokku rühm I	1 178 000 51 000 723 000 1 952 000 1 456 380 329 400

¹ Bilansis pole toodud mitte kõik, vaid ainult põhilised, antud, teema ülesande lahendamiseks vajalikud loigud ja kirjed.

Kontode nr-d	Bilansi lõikude ja kirjete nimetused	Summa	Kontode nr-d	Bilansi lõikude ja kirjete nimetused	Summa
025	<i>IV. Normeeritavad rahalised vahendid</i> Kassa . . . . . Kokku lõik B . . . . . <i>C. Mittenormeeritavad rahalised vahendid, arveldused ja muud aktivad</i> <i>I. Mittenormeeritavad rahalised vahendid</i>	1 264 25 4 960 663 24	152	<i>II. Reguleerivad kirjed</i> Kaubanduslik mahahindlus (juurdehindlus) jaehinnaga arvestatud kaupadelt . . . . . Kokku lõik B . . . . . <i>C. Mitmesugused pangakrediidid, arveldused ja muud passivad</i> <i>I. Riigipanga lühiajalised laenud</i>	179 121 40 1 964 901 40
026 029	Arvelduskonto Riigipangas . . . . . Akreditiivid, erikontod ja limiteeritud tšekiraamatud arveldusteks transpordiga . . . . . Kokku rühm I . . . . . <i>II. Maksenõuded inkassoks ja lunamaksed</i>	21 272 14 5 200 26 472 14	175	Laenuid inkassoks antud maksete nõuete tagamisel . . . . . <i>III. Kreditorid</i> Hankijad arveldustega . . . . . Töölised ja teenistujad . . . . . Arveldused riigieelarvega mak- sude, lõivude ja muude arvel- duste alal . . . . . Kokku rühm III	5 143 620 80 2 335 782 43 15 630 6 920 2 358 332 43
035	Maksenõuded inkassoks ja luna- maksed	6 012 375 60			

Aktiiva

Passiiva

Kontode nr-d	Bilansi lõikude ja kirjete nimetused	Summa	Kontode nr-d	Bilansi lõikude ja kirjete nimetused	Summa
037	III. Inkassoks antud tähtjaks tasumata maksenõuded	26 500	153	V. Ostu- ja müügihindade vahe kaupade puudujääkides ja tasendusmaksetes	120
	IV. Deebitorid		142/2	XIII. Amortisatsioonifond kapitaliremondiks	2 600
038	Ostjad ja tellijad	2 140 85		Kokku lõik C	7 504 673 23
039	Deebitorid preferentsioonidega	43 206 24			
046	Majandusorganisatsioonid ja asutused muude arveldustega	420			
052	Deebitorid vateldavate võlgadega	68 315 10			
053	Deebitorid kohtu ja arbitraaži poolt väljamõistetud summadega	28 960 90			
051	Mitmesugused isikud muude avastatud puudujääkide, raiskamiste ja vargustega	2 470 56			
	Kokku rühm IV	145 463 65			
	Kokku lõik C	6 210 811 39			
	Bilanss	11 421 574 63		Bilanss	11 421 574 63
	Bilansijärelmised kontod				
244	Deebitorid (kostjad) neile esitatud preferentsioonidega trahvide, viiviste ja leppetrahvide maksamiseks	48 700	244	Trahvide, viiviste ja leppetrahvide sissenõudmiseks esitatud prestenstoonid	48 700

5. Konto nr. 046 «Muud arveldused majandusorganisatsioonide ja asutustega» saldo koosneb sidevalitsusele kaugekõnede pidamiseks makstud avansi summast . . . . . rbl. 420

6. Konto 051 «Mitmesugused isikud muude avastatud puudujääkide, raiskamiste ja vargustega» saldo koosneb järgmistest summadest:

- a) V. P. Moissejev — baasi end. laojuhataja . . . rbl. 1 210.28
- b) N. V. Sviridov — baasi end. laojuhataja ase-
tätja . . . . . „ 1 210.28

III. Baasi operatsioonid jaanuarikuul 195..... a.

1. Käibekulud kaubajääkidele kantakse jooksva kuu kulu-
deks . . . . . rbl. 14 799.12

2. Saadud tšeki järgi kassasse töölistele ja teenistujatele eel-
mise kuu teise poole palkadeks . . . . . rbl. 15 630

3. Makstud kassast palka töölistele ja teenistujatele eelmise
kuu teise poole eest . . . . . rbl. 15 630

4. Saadud baasi poolt aktseptitud hankijate arvete tasumise
kohta Riigipanga väljavõte erilaenukontost . . . rbl. 1 475 800.60

5. Saadud Riigipanga väljavõte panga inkassoks antud makse-
nõuete nr. 565, 573 ja 574 järgi ostjatelt maksete laekumise kohta
erilaenukontosse . . . . . rbl. 1 578 409.10

6. Saadud Riigipanga väljavõte baasile sissetulnud kaupade
eest raudtee tariifi tasumise kohta limiteeritud tšekkidega Jaroslavi
raudtee Moskva kaubajaamale . . . . . rbl. 3 410

7. Baasi poolt kaupu lähetatud Rjazani Linna Kaubas-
tule . . . . . rbl. 311 000

Baasi poolt väljakirjutatud arve koosneb järgmistest sum-
madest:

- a) kauba ostuhind . . . . . rbl. 296 000
- b) taara . . . . . „ 4 043.35
- c) baasi juurdehindlus . . . . . „ 9 100
- d) baasi poolt ostja arvel tasutud transpordi-
kulud . . . . . „ 1 856.65

K o k k u . . . . . rbl. 311 000

Arve summa suuruses kirjutati ja anti Riigipanka maksenõue
nr. 606.

8. Kirjendatakse materiaalselt vastutavatelt isikutelt (baasi
laohoidjalt) maha realiseeritud kaubad . . . . . rbl. 296 000

9. Riigipank reguleeris üheaegselt baasi võlgnevust laenudes
teelolevate arveldusdokumentide tagamisel ja võlgnevust erilaenu-
kontol. Reguleerimisel selgus, et baasi võlgnevus laenude järgi
teelolevate arveldusdokumentide tagamisel on suurem olemasole-
vast tagatisest summa võrra . . . . . rbl. 516.600

Reguleerimisel kindlakstehtud tagatise puudujääk laenule teel-

olevate arveldusdokumentide tagamisel kustutati erilaenukontolt.

10. Riigipanga laenu arvel avati akreditiiiv Zilevosse, Moskva oblastis, arveldusteks Zilevo keemiatehasega värvide eest . . . . . rbl. 50 000

11. Baasi poolt aktseptiti hankijate arved ostetud kaupade kohta . . . . . rbl. 4 866 000

Saadud arved koosnevad järgmistest summadest:

a) kaupade ostuhind . . . . . rbl. 4 832 000

b) taara . . . . . „ 27 600

c) hankijate poolt baasi arvel tasutud transpordikulud . . . . . „ 7 400

Kokku . . . . . rbl. 4 866 000

12. Baasi tuli sisse kaupu ja taarat aktseptitud hankijate arvete järgi (vt. operatsioon 11). Vastuvõtmisel selgus kaupade puudujääk raudtee süü tõttu summas . . . . . rbl. 18 700

Kommertsakti alusel esitati selle summa kohta pretensioon Jaroslavi raudteevalitsusele. Ülejäänud kaup ja taara saabus tervena ja võeti materiaalselt vastutavate isikute poolt arvele baasi ladudesse. Summa teha kindlaks.

13. Kohtusse esitati hagi pretensiooni summa kohta Kiievi Raudteevalitsuse vastu . . . . . rbl. 24 560.40

14. Baasi poolt lähetati kaupu ostjatele üldsummas . . . . . rbl. 4 637 000

Baasi poolt väljakirjutatud arved koosnevad järgmistest summadest:

a) kaupade ostuhind . . . . . rbl. 4 526 000

b) taara . . . . . „ 16 000

c) baasi juurdehindlus . . . . . „ 95 000

Lähetatud kaupade summa ulatuses kirjutas baas ja esitas

Riigipanka inkassoks maksenõuded:

a) nr. 607 — Orehhovo-Zujevo Linna Kaubastule . . . . . rbl. 1 232 000

b) nr. 608 — Tuula Linna Tööstuskaubastule „ 1 875 000

c) nr. 609 — Uljanovski Linna Kaubastule . . . . . „ 596 000

d) nr. 610 — Sverdlovski Linna Tööstuskaubastule . . . . . rbl. 934 000

15. Kirjendatakse materiaalselt vastutavate isikute arvelt maha realiseeritud kaubad (vt. operatsioon 14) . . . . . rbl. 4 526 000

16. Saadud Riigipanga väljavõte erilaenukontost baasi poolt aktseptitud hankijate arvete tasumise kohta . . . . . rbl. 3 620.000

17. Saadud Riigipanga väljavõte pank inkassoks esitatud maksenõuete nr. 578, 586, 587, 592, 599, 602 ja 605 järgi ostjatelt maksete laekumise kohta erilaenukontole . . . . . rbl. 4 433 966.50

18. Riigipank reguleeris üheaegselt baasi võlgnevust laenudes teelolevate arveldusdokumentide tagamisel ja võlgnevust erilaenu-

kontol. Reguleerimisel selgus, et baasi võlgnevus laenude järgi teelolevate arveldusdokumentide tagamisel on väiksem olemasolevast tagatisest summa võrra . . . . . rbl. 203 000

Selle summa võrra kustutati võlgnevust erilaenukontol.

19. Makstud kassast agent V. N. Malahhovile aruandevaluse summuna komandeerimiskuludeks . . . . . rbl. 800

20. Saadud Riigipanga väljavõte baasi poolt realiseeritud kaupadelt kaubandusliku mahahindluse (juurdehindluse) summade ülekandmise kohta erilaenukontolt arvelduskontole . . . rbl: 102 000

21. Saadud Riigipanga väljavõte arvelduskontolt rajooni rahandusosakonnale maksu- ja lõivude võlgnevuse ülekandmise kohta . . . . . rbl. 6 920

22. Saadud kassasse arvelduskontolt palkade maksmiseks baasi töolistele ja teenistujatele jaanuarikuu esimese poole eest rbl. 13 800

23. Makstud baasi töolistele ja teenistujatele palka jaanuarikuu esimese poole eest . . . . . rbl. 13 800

24. Saadud Riigipanga väljavõte avatud akreditiivist hankijate arvete tasumise kohta nende poolt väljasaadetud kaupade eest . . . . . rbl. 48 600

Saadud arved koosnevad järgmistest summadest:

a) kaupade ostuhind . . . . . rbl. 47 400

b) taara . . . . . „ 1 200

25. Saadud Riigipanga väljavõte akreditiivi avamiseks antud laenu sissenõudmise kohta baasilt, avatud akreditiivi ärakasutatud summa ulatuses . . . . . rbl. 48 600

26. Saadud Riigipanga väljavõte akreditiivi kasutamata osa tagastamise kohta . . . . . rbl. 1 400

Pank suunas selle summa akreditiivi avamiseks antud laenu kustutamiseks.

27. Üle kantud arvelduskontost arveldusteks Moskva—Rjazani raudtee Moskva kaubajaamaga limiteeritud transporditšekiraamatu saamiseks . . . . . rbl. 7 000

28. Vastavalt agent V. N. Malahhovi esitatud ja kinnitatud avansiaruandele on tema väljaminekud komandeerimiskuludena . . . . . rbl. 740

29. Agent V. N. Malahhov maksis kassasse aruandevaluste summadena . . . . . rbl. 60

30. Saadud Riigipanga väljavõte erilaenukontost laenu andmise kohta baasile tööstuskaupade hooajaliseks kogumiseks . . . . . rbl. 120 000

31. Saadud täiteleht baasi poolt esitatud pretensiooni järgi summa väljamõistmise kohta Kiievi Raudteevalitsuselt . . . . . rbl. 24 560.40

32. Esitatud arbitraazile hagi pretensiooni summas Kohaliku Tööstuse Turustuse Peavalitsuse Moskva Kontori vastu . . . . . rbl. 6 135.74

33. Esitatud hankijate vastu pretensioonid trahvide, viiviste ja

leppetrahvide tasumiseks baasiga kaupade hankimiseks sõlmitud lepingutest mittekinnipidamise tõttu . . . . . rbl. 27 800

34. Laekus kassasse V. P. Moissejevilt võlgnevuse katteks puudujääkide eest . . . . . rbl. 1 210.28

35. Kirjendatakse tuludesse materiaalselt vastutavalt isikult (vt. operatsioon 34) sissenõutud vahesumma kaupade puudujäägi hindamisel ostu- ja müügihindades . . . . . rbl. 60

36. Baasi poolt lähetatud kaupu Kalinini Linna Kaubastule . . . . . rbl. 81 284.20

Väljakirjutatud arve koosneb järgmistest summadest:

a) kaupade jaehind	rbl. 88 000
b) mahahindlus jaehinnast	„ 8 000
c) baasi juurdehindlus	„ 1 000
d) baasi poolt ostja arvel tasutud transpordikulud	„ 284.20

Arve summa ulatuses kirjutati ja esitati Riigipangale maksenõue nr. 611.

37. Kirjendatakse materiaalselt vastutavatelt isikutelt maha realiseeritud kaubad . . . . . rbl. 88 000

38. Riigipank reguleeris üheaegselt baasi võlgnevust laenudes teelolevate arveldusdokumentide tagamisel ja võlgnevust erilaenukontol. Reguleerimisel selgus, et baasi võlgnevus laenude järgi teelolevate arveldusdokumentide tagamisel on väiksem olemasolevast tagatisest summa võrra . . . . . rbl. 82 600

Reguleerimise tulemusena kanti kindlakstehtud tagatise ülejääk laenudel teelolevate arveldusdokumentide tagamisel üle erilaenukonto võlgnevuse katteks.

39. Saadud Riigipanga väljavõte raudteele kauba veo eest tasumise kohta Moskva—Rjazani raudtee Moskva kauba-jaamale . . . . . rbl. 4 250

See summa tasuti järgmiste ostjate arvel: a) Tuula Linna Tööstuskaubastu — 1 635 rbl.; b) Serpuhhovo Linna Kaubastu — 890 rbl.; c) Kalinini Linna Tööstuskaubastu — 1 725 rbl.

40. Arvutatud töötasu baasi töölistele ja teenistujatele jaanuarikuu eest . . . . . rbl. 32 600

41. Kinni peetud töölistelt ja teenistujatelt:

a) tellitud riigilaenu	„ 1 520
b) tulumaksu ning lastetute ja vähelapseliste kodanike maksu	„ 2 120

K o k k u . . . . . rbl. 3 640

Töölistelt ja teenistujatelt kinnipeetud summad kuuluvad ülekanndmisele: a) tellitud riigilaen — Hoiukassasse nr. 5281—1058, b) maksud rajooni rahandusosakonnale.

42. Kirjendatakse kuludesse töölistele ja teenistujatele jaanuarikuu eest arvestatud töötasu summa . . . . . rbl. 32 600

43. Arvestatud sotsiaalkindlustuseks 4,8% tööliste ja teenistujate palkade summalt . . . . . rbl. 1 504.80
44. Saadud Sidevalitsuselt arve (koos kviitungitega) jaanuaris peetud baasi kaugekõnede kohta . . . . . rbl. 390
45. Aktseptiti baasi poolt hankijate arved ostetud kaupade kohta . . . . . rbl 724 000

Saadud arved koosnevad järgmistest summadest:

- a) kaupade ostuhind . . . . . rbl. 710 000
- b) taara . . . . . „ 14 000

46. Akreditiivi kaudu tasutud arvete järgi saadud baasilé kaupu ja taarat . . . . . rbl. 48 600

47. Arvestatud Sojuztransi transpordikontorile kaupade veo eest raudteelt ja hankijatelt baasi ladudesse jaanuarikuul rbl. 9 730

48. Saadud arbitraaži otsus baasi poolt hankijatele esitatud pretensioonide järgi hagide rahuldamise kohta, neilt trahvide, viiviste ja leppetrahvide sissenõudmiseks kaupade hankelepingute tingimuste mittetäitmise eest . . . . . rbl. 12 700

Need pretensioonid olid samas summas kuni arbitraaži otsuseni arvel bilansijäreilmistel kontodel

49. Saadud Riigipanga väljavõte kohtu ja arbitraaži poolt väljamõistetud debitorsete summade laekumise kohta arvelduskontole . . . . . rbl. 16 170

50. Saadud Riigipanga väljavõte ülekannete kohta arvelduskontolt:

- a) Sidevalitsusele — uus avanss kaugekõnedeks . . . . . rbl. 500
- b) hoiukassale — riigilaenu tellinud töolistelt ja teenistujatelt kinnipeetud summade sissemaksed . . . . . rbl. 1 520

K o k k u . . . . . rbl. 2 020

51. Saadud Riigipanga väljavõte baasi poolt aktseptitud hankijate arvete tasumise kohta . . . . . rbl. 1 320 000

52. Erilaenukonto reguleerimisel selgus, et baasi omade vahendite laekumine on väiksem arvete maksmisel omade vahendite kindlaksmääratud normatiivi katteks vajalikust summast rbl. 56 000

Selle summa nõudis pank sisse arvelduskontolt.

53. Arvestatud amortisatsioonifondi põhivahenditelt rbl. 1 200

Kirjend

Deebet konto nr. 199 «Ladude kulud»

Kreedid konto nr. 142 «Amortisatsioonifond».

54. Arvestatud põhivahendite kulumist . . . . . rbl. 1 200

Kirjend

Deebet konto nr. 133 «Arveldused eraldatud põhi- ja käibevahendite alal»

Kreedid konto nr. 150 «Põhivahendite kulumine».

55. Kantakse üle käibekulud kaubajääkidele kuu lõpuks
 . . . . . rbl. 17 093.16

ULESANNE nr. 83

Ülesande sisu. Teadaande (aviisi) koostamine kaubastuvalitsuse sisemiste arvelduste kohta kauplusega, viimasele eraldatud põhi- ja käibevahendite alal.

Ülesanne. Kirjutada kaubastu raamatupidamise teadaanne (aviis) kauplusele, viimasele eraldatud põhi- ja käibevahendite kohta.

Teadaanne kirjutatakse lk. 68 toodud kujul.

Ülesande materjal. Kaubastu viis kaupluse isemajandamisele eraldi bilansiga, kuid ilma oma arvelduskontota, ning andis talle põhi- ja käibevahendid. Eraldatud vahendite summa kohta kirjutada kauplusele teadaanne (aviis); täites selles alltoodud rekvisiidid;

Organisatsioon — Mostorg, pearaamatupidamine.

Kellele — kauplusele nr. 6. Teadaanne 2. jaanuarist 195..... a. nr. 1.

Teadaande tekst:

1. Kauplusele üleantud bilansi aktivakirjed:

a)	kaubad jaehinnaga	rbl. 90 000
b)	taara	„ 4 000
c)	sularaha kassas	„ 200
d)	põhivahendid	„ 12 000
e)	väheväärtuslikud ja kiirestikuluvad esemed	„ 3 000
f)	pakke- ja muud materjalid majanduslikeks vajadusteks	„ 1 000

Kokku . . . rbl. 110 200

2. Kauplusele üleantud bilansi passivakirjed:

a)	hinnatäiendid kaupadele kuni jaehindadeni	rbl. 5 400
b)	põhivahendite kulumine	„ 3 600

Kokku . . . rbl. 9 000

Alus — kaubastu direktori 195..... a. 30. detsembri käskkiri nr. 144. Pearaamatupidaja (allkiri).

Ülesande sisu. Eraldatud põhi- ja käibevahendite kohta kaubastu pearaamatupidamise teadaande raamatupidamisalane töötlemine kaupluses.

Ülesanne. Teostada kaupluses kaubastu pearaamatupidamiselt saadud teadaande (aviisi) raamatupidamisalane töötlemine (vt. ülesanne nr. 83), koostades selles teadaandes näidatud summade kohta kirjendi. Kirjend koostatakse vahetult teadaandel (selle paremal serval).

Ülesande materjal. Ülesande nr. 83 järgi kirjutatud teadaanne (aviisi). Kirjend 2. jaanuarist 195..... a. nr. 1. Raamatupidaja (allkiri).

Ülesande sisu. Eraldatud põhi- ja käibevahendite järgi sisemiste arvelduste sünteetiline arvestus.

Ülesanne. Kirjendada kaupluse eraldi bilansiga isemajandamisele viimise operatsioonid sünteetilistele kontodele kaubastu pearaamatupidamises ja kaupluse raamatupidamises. Sünteetilised kontod tuleb paigutada vihus skeemi kujul (õpiku lk. 291 toodud skeemi näidise järgi).

Ülesande materjal. I. Üksikute kontode saldod kaubastu bilansis kaupluse isemajandamisele viimise momendil:

a) konto nr. 009 «Kaubad jaekaubandusettevõtetes ja väikehulgibaasides»	rbl. 1 600 000
b) konto nr. 013 «Tühi ja kauba all olev taara»	„ 32 000
c) konto nr. 025 «Kassa»	„ 15 600
d) konto nr. 085 «Põhivahendid»	„ 270 000
e) konto nr. 110 «Väheväärtuslikud ja kiirestikuluvad esemed»	„ 34 000
f) konto nr. 112 «Pakke- ja muud materjalid majanduslikeks vajadusteks»	„ 28 000
g) konto nr. 150 «Põhivahendite kulumine»	„ 81 000
h) konto nr. 152 «Kaubanduslik mahahindlus (juurdehindlus) jaehinnaga arvestatud kaupadelt»	„ 96 000

II. Kaupluse eraldi bilansiga isemajandamisele viimise operatsioonid tuleb kaubastu pearaamatupidamises ja kaupluse raamatupidamises kirjendada kontodele ülesande nr. 83 järgi koostatud aviisi põhjal. Kirjend 2. jaanuarist 195..... a. nr. 1.

Planeerimise ja kaubatundmise osakondade õpilased lahendavad seda ülesannet mitte varem koostatud teadaande (aviisi) põhjal, vaid vahetult ülesandes nr. 83 toodud andmete varal.

Ülesande sisu. Tasumisele kuuluvate sisemiste arvelduste sünteetiline arvestus.

Ülesanne. 1. Kirjendada sünteetilistele kontodele tasumisele kuuluvate sisemiste arvelduste operatsioonid paralleelselt: a) kaubastu jaotuslaos raamatupidamises, b) kaubastu pearaamatupidamises, c) kaupluse nr. 6 raamatupidamises.

Ülesande lahendamisel tuleb silmas pidada, et jaotuslaol ja kauplusel ei ole oma arvelduskontosid ning kõik nendevahelised arveldused toimuvad tsentraliseeritud korras kaubastu pearaamatupidamise kaudu.

2. Kaubastu pearaamatupidamise jaotuslaoga ja kauplusega nr. 6 sisemisteks arveldusteks avada kontole nr. 134 «Tasumisele kuuluvad sisemised arveldused» analüütilised kontod.

Ülesande materjal. I. Üksikute kontode saldod aruandekuu alguseks:

a) kaubastu pearaamatupidamises, konto nr. 176 «Kaubakäibe erilaenukonto»	rbl. 2 986 000
b) jaotuslaos raamatupidamises, konto 013 «Tühi ja kauba all olev taara»	„ 28 000
c) kaupluse nr. 6 raamatupidamises, konto nr. 009 «Kaubad jaekaubandusettevõtetes ja väikehulgibaasides»	„ 900 000
konto nr. 013 «Tühi ja kauba all olev taara»	„ 6 400
konto nr. 032 «Rahalised vahendid teel ja rahalised dokumendid»	„ 54 000

II. Jooksva kuu operatsioonid:

jaotuslaos raamatupidamise poolt kirjutati ja saadeti kaubastu pearaamatupidamisele teadaanne (kahes eksemplaris) kaupluselt nr. 6 saada olevate summade kohta sinna järgmise saatelehe järgi väljastatud kaupade eest:

a) kaupade jaehind	rbl. 60 000
b) mahahindlus jaehinnast	„ 3 900
c) taara	„ 900
d) eraldised baasile kaupade väljastamise kulude katteks	„ 600

K o k k u . . . . . rbl. 57 600

Saadud teadaande põhjal kirjendas kaubastu pearaamatupidaja selle operatsiooni enda juures sünteetilistele ja analüütilistele kontodele.

Kaupluse nr. 6 raamatupidamine kirjendas kaubastu pearaamatupidamiselt saadud teadaande põhjal selle operatsiooni enda juures.

2. Kaupluse nr. 6 raamatupidamine kirjutas ja saatis kaubastu pearaamatupidamisele teadaande (kahes eksemplaris) jaotuslaolt

taara kaaluvahe eest saada oleva summa kohta, vastavalt koostatud aktile.

Akti koostas kauplus 700 rbl. kohta. Selle kauba väljastamisel kauplusele andis jaotusladu kaubanduslikku mahahindlust 8%. Seepärast kirjendas kauplus antud akti järgi jaotuslao arvele
rbl. 644

Kaubastu pearaamatupidamine kirjendas saadud teadaande põhjal selle operatsiooni enda juures sünteetilistele ja analüütilistele kontodele.

Jaotuslao raamatupidamine võttis kaubastu pearaamatupidamiselt saadud teadaande kaupluse nr. 6 poolt arvestatud taara kaaluvahe kohta kirjendamisele, kandis summa hankija kontole ja kirjutas sellele reklamatsiooni (pretensiooni).

3. Kaupluse nr. 6 raamatupidamine kirjutas ja saatis kaubastu pearaamatupidamisele teadaande (kahes eksemplaris) jaotuslaolt saadaoleva summa kohta viimasele kaupluse nr. 6 poolt tagastatud taara eest
rbl. 2 600

Kaubastu pearaamatupidamine kirjendas selle operatsiooni enda juures sünteetilistele ja analüütilistele kontodele.

Jaotuslao raamatupidamine kirjendas selle operatsiooni enda juures.

4. Kaubastu pearaamatupidamine tegi enda juures Riigipangast saadud erilaenukonto väljavõtte põhjal kirjendid sünteetilistele ja analüütilistele kontodele, saatis kauplusele nr. 6 teadaande viimaselt laekunud sularaha kohta summas
rbl. 54 000

Kaupluse nr. 6 raamatupidamine tegi enda juures selle operatsiooni kohta kirjendi.

5. Kaubastu pearaamatupidamine arvestas kaupluselt nr. 6 sularaha äraviimise eest 800 rbl. Selle summa peale kirjutati ja saadeti kauplusele teadaanne. Sularaha äraviimist teostab Riigipank, kaubastuvalitsusega sõlmitud lepingu alusel.

Kaupluse raamatupidamine tegi enda juures selle operatsiooni kohta kirjendi.

V PEATÜKK

TÖÖ JA TÖÖTASU ARVESTUS

Metoodilised juhised

Praktilised tööd koosnevad järgmistest ülesannetest:

- a) töötasu arvestamine jaekaubandusettevõtete töötajatele (nr. 87);
- b) töötasu maksmiseks palgalehtede koostamine (nr. 88, 89);
- c) sünteetiline arvestus ja arveldused tööliste ja teenistujatega (nr. 90).

Vastavalt programmides eraldatud tundide arvule lahendatakse raamatupidamise osakonnas kõik 4 ülesannet, planeerimise osakonnas — ülesanded nr. 87 ja 89, kaubatundmise osakonnas — ülesanne nr. 90.

Ülesannete nr. 88 ja 90 lahendamiseks peab olema klassis praktiliste tööde ajaks mõned eksemplarid töölistelt, teenistujatelt ja maksustamisel nendega võrdsustatud kodanikelt tulumaksu arvutamist käsitlevaid tabeleid.

ÜLESANNE nr. 87

Ülesande sisu. Töötasu arvestamine jaekaubandusettevõtete töötajatele.

Ülesanne. Ülesande materjalis toodud näitajate abil teha kindlaks kaupluse töötajatele kuuluv kuu töötasu. Töötasu arvestamiseks koostada vastava vormi järgi arvestus.

Ülesande materjal. Kaupluse majapidamistarvete osakonna töötajatele töötasu arvestamiseks vajalikud andmed on toodud lk. 133. Kõik muud arvestuseks vajalikud andmed täidavad õpilased arvutuse teel iseseisvalt.

2. Sektsioonile (osakonnale) antud kaubakäibe kuuplaani ületamisel makstakse sektsioonide (osakondade) juhatajatele, nende asetäitjatele, kaubatundjatele peale tariifijärgse töötasu täiendavat progressiivtasu järgmiselt:

a) plaani ületamisel 1—5% makstakse 15% kehtestatud tariifijärgsest üldtöötasust;

b) plaani ületamisel 5—10% makstakse 20% töötaja kehtestatud tariifijärgsest üldtöötasust;

c) plaani ületamisel 10—20% makstakse 25% töötaja kehtestatud tariifijärgsest üldtöötasust;

d) plaani ületamisel üle 20% makstakse 30% töötaja kehtestatud tariifijärgsest üldtöötasust.

Müüjatele makstakse jõudlusnormide ületamisel peale tariifijärgse töötasu täiendavat progressiivtasu järgmistel määradel:

a) jõudlusnormi täitmisel 100—110% makstakse 10% kehtestatud tariifijärgsest teenistusest;

b) jõudlusnormi täitmisel 110—115% makstakse 15% kehtestatud tariifijärgsest teenistusest;

c) jõudlusnormi täitmisel 115—125% makstakse 20% kehtestatud tariifijärgsest teenistusest;

d) jõudlusnormi täitmisel 125—150% makstakse 30% kehtestatud tariifijärgsest teenistusest;

e) jõudlusnormi täitmisel üle 150% makstakse 40% kehtestatud tariifijärgsest teenistusest.

ULESANNE nr. 88

Ulesande sisu. Palgalehe koostamine jaeettevõtte töötajaile kuu esimese poole töötasudeks.

Ulesanne. Koostada kuu esimese poole palgaleht õpiku lk. 326—327 toodud vormi järgi.

Ulesande materjal. 1. Palgaleht koostatakse avansi maksmiseks eelmises ülesandes nr. 87 toodud kaupluse majapidamistarvete osakonna töötajaile augustikuu esimese poole eest.

2. Avanss arvutati 50% ulatuses lk. 133 toodud kuu-palgamäärast (-palgast) järgmistele osakonna töötajatele: I. V. Minajev, K. N. Kozlova, M. A. Zorina, A. M. Maslov, R. V. Šapošnikova, L. A. Markova.

Ülejäänud töötajatele arvutati avanss järgmistes summades, lähtudes tööpäevade arvust kuu esimesel poolel ja saadavatest palgamääradest: N. M. Volkovile — 250 rbl., M. F. Storoženkole — 65 rbl., A. T. Orlovale — 110 rbl., A. F. Strelkovile — 141 rbl., N. N. Kruglovile — 133 rbl.

3. Arvestati ja peeti kinni tulumaksu eelmise kuu (juuli) töötasudelt. Töötajate töötasu oli sel kuul: I. V. Minajev — 1685 rbl. 20 kop., K. N. Kozlova — 1533 rbl. 35 kop., N. M. Volkov — 792 rbl. 83 kop., M. A. Zorina — 1087 rbl. 38 kop., A. M. Maslov — 1314 rbl. 27 kop., R. V. Šapošnikova — 750 rbl. 86 kop., L. A. Markova — 364 rbl., A. F. Strelkov — 446 rbl. 61 kop., N. N. Kruglov — 530 rbl.

M. F. Storoženkolt ja A. T. Orlovalt tulumaksu augustis kinni ei peeta, sest nad asusid tööle kauplusse alles jooksval kuul.

Tulumaksu arvutamisel tuleb juhendada tulumaksu määrade tabelist. Seejuures tuleb võtta arvesse, et A. M. Maslov on esita-

kaupluse majapidamistarvete osakonna töötajate töötasu arvutamiseks 195..... a. augustikuu eest

Jrk.-nr	Perekonna-, ees- ja isanimi	Ametikoht	Kau- ba- rühm	Välja- töötatud päevade arv	Koormusnorm (rbl.)		Tegelik täitmine (rbl.)	Palga- määr (rbl.)	Hinne rbl. kop.	Juurde- maksu summa vanuse- tasuks
					kuus	ühel inim- päeval				
1	I. V. Minajev	Osakonna juhataja	M/tar- bed	27	475 000		622 800	1 137	2.39,4	113.70
2	K. N. Kozlova	Osak. juh. asetäitja	"	27	475 000		622 800	967	2.03,6	
3	N. M. Volkov	Kaubatundja	"	12	475 000		622 800	500	1.05,3	
4	N. M. Volkov	Osak. juh. asetäitja	"	15	475 000		622 800	967	2.03,6	
5	M. A. Zorina	Vanemmüüja	"	27		3 555	125 223	682.50	7.50	34.13
6	M. F. Storoženko	Vanemmüüja	"	15		3 555	61 274	682.50	7.50	
7	A. T. Orlova	Vanemmüüja	"	17		3 555	82 560	682.50	7.50	
8	A. M. Maslov	Vanemmüüja	"	27		3 555	118 392	682.50	7.50	
9	R. V. Sapošnikova	III kat. müüja	"	27		3 555	118 392	472.50	5.19,23	
10	L. A. Markova	III kat. müüja	"	27		3 555	116 093	472.50	5.19,23	
11	A. F. Strelkov	Praakija	"	19				550		55
12	N. N. Kruglov	Töölise	"	61				498.75		

nud majavalitsuse tõendi, et tema ülal pidada on üle kolme inimese.

4. Vallaliste ja vähelapseliste NSV Liidu kodanike maksu tuleb all-loetletud töötajatelt kinni pidada vastavalt tõenditele vanuse ja laste olemasolu kohta ning maksu arvutada p. 3 näidatud tötötasult eelmise kuu eest järgmiselt: L. A. Markova ja N. N. Kruglov kui lastetud — 6%, K. N. Kozlova ja M. A. Zorina, kellel on üks laps — 1%, A. M. Maslov, kellel on kaks last — 0,5%.

5. Riigilaenu tellinute sissemaksed ja kinnipidamised täitelehtede järgi iga kuu poolel moodustavad (rbl.):

Jrk.-nr.	Perekonna-, ees- ja isanimi	Sissemaksed riigilaenu tellijailt (rbl., kop.)	Kinnipidamised täitelehtede järgi
1	I. V. Minajev	40	
2	K. N. Kozlova	35	
3	N. M. Volkov	17.50	50
4	M. A. Zorina	20	
5	A. M. Maslov	30	
6	R. V. Šapošnikova	15	
7	A. F. Strelkov	15	
8	N. N. Kruglov	15	30

ÜLESANNE nr. 89

Ülesande sisu. Palgalehe koostamine ja ettevõtte töötajatele kuu teise poole eest.

Ülesanne. Koostada palgaleht õpiku lk. 326—327 toodud vormi järgi kuu teise poole eest.

Ülesande materjal. 1. Arvutada kuu tötötasu ülesande nr. 87 järgi koostatud arvestuse alusel.

2. Kuu esimese poole avansside, riigilaenu tellinute sissemaksete ja täitelehtede järgi kinnipidamised teha vastavalt ülesandes nr. 88 toodud andmeile.

3. Kirjend — kuupäev 4. september 195..... a., palgalehe number — 49.

4. Töötajate tabelinumbrid: I. V. Minajev — nr. 189, K. N. Kozlova — nr. 196, N. M. Volkov — nr. 214, M. A. Zorina — nr. 174, M. F. Storozhenko — nr. 364, A. T. Orlova — nr. 348, A. M. Maslov — nr. 199, R. V. Šapošnikova — nr. 244, L. A. Markova — nr. 204, A. F. Strelkov — nr. 186, N. N. Kruglov — nr. 228.

Ülesande sisu. Töötasu ja tööliste ning teenistujatega arvelduste sünteetiline arvestus.

Ülesanne. 1. Avada sünteetilised kontod, millele on antud saldod aruandekuu alguseks, ülesande lahendamist mööda aga ka teised, vastavate operatsioonide peegeldamiseks vajalikud kontod.

2. Kirjendada kaupluse alltoodud operatsioonid sünteetilistele kontodele ja liita käivete kokkuvõtted.

2. Kontole nr. 124 «Põhi- ja täiendav töötasu» avada paljulahtrilistel kaartidel allkontod:

a) konto nr. 124/1 «Koosseisuliste tööliste ja teenistujate põhi- ja täiendav töötasu»;

b) konto nr. 124/2 «Mittekoosseisuliste tööliste ja teenistujate põhi- ja täiendav töötasu».

Allkonto nr. 124/1 kaardi lahtreis eraldada töötasu summad: a) põhimäärade ja -hinnete järgi; b) progressiivsed juurdemaksed ja preemiad.

Ülesande materjal. I. Üksikute sünteetiliste kontode saldod kaupluse bilansist:

a) konto nr. 025 «Kassa»	rbl. 43 980
b) konto nr. 026 «Arvelduskonto Riigipangas»	„ 28 000
c) konto nr. 048 «Töölised ja teenistujad» (kreeditsaldo)	„ 23 500

II. Operatsioonid: 1. Makstud kassast töötasu kaupluse töölistele ja teenistujatele eelmise kuu teise poole eest . . . . . rbl. 23 500

2. Arvestatud töölistele ja teenistujatele haiguslehtede järgi sotsiaalkindlustuse organite arvel . . . . . rbl. 960

3. Makstud kassast töölistele ja teenistujatele haiguslehtede järgi . . . . . rbl. 960

4. Makstud kassast töölistele ja teenistujatele avansina jooksva kuu esimese poole eest . . . . . rbl. 18 000

5. Arvestatud mittekoosseisulistele isikutele kaupluse pörandate pesemise eest . . . . . rbl. 500

6. Kinni peetud tulumaksu mittekoosseisulistele isikutele arvestatud summast (vt. operatsioon 5) . . . . . rbl. 28

7. Makstud kassast mittekoosseisulistele isikutele . . . . . „ 472

8. Arvestatud töötasu kaupluse töölistele ja teenistujatele jooksva kuu eest:

a) põhimäärade ja -hinnete järgi . . . . . rbl. 50 364

b) progressiivsed juurdemaksed ja preemiad . . . . . „ 6 136

K o k k u . . . . . rbl. 56 500

9. Vastavalt kuu esimese ja teise poole palgalehtedele on tehtud järgmisi kinnipidamisi ja maksete mahaarvamisi tööliste ja teenistujate töötasust:

a) tulumaks ning lastetute ja vähelapseliste kodanike maks	rbl.	3 270
b) riigilaenu tellinute sissemaksed	„	2 480
c) täitehtede järgi	„	630
<u>K o k k u . . . .</u>		rbl. 6 380

10. Arvestatud mittekoosseisulistele isikutele kaupluse töötajate sanitaar-riietuse pesemise eest . . . . . rbl. 250

11. Kinni peetud tulumaksu ning vallaliste ja vähelapseliste kodanike maksu mittekoosseisulistele isikutele arvestatud summast . . . . . rbl. 8

12. Makstud kassast mittekoosseisulistele isikutele (vt. operatsioonid 10 ja 11) . . . . . rbl. 242

13. Kantakse kaupluse kuludesse tööliste ja teenistujatele, samuti mittekoosseisulistele isikutele arvestatud töötasu summa . . . . . rbl. 57 250

14. Arvestatud sotsiaalkindlustusmaksu 4,8% töötasu summalt . . . . . rbl. 2 748

15. Üle kantud arvelduskontolt:

a) rajooni rahandusosakonnale, kinnipeetud tulumaksu ning lastetute ja vähelapseliste kodanike maksu summad . . . . . rbl. 3 306

b) hoiukassale riigilaenu tellinud tööliste ja teenistujate sissemaksed . . . . . „ 2 480

c) kaubandustöötajate ametiühingu oblastikomiteele, eraldised sotsiaalkindlustuseks . . . . . „ 1 788

K o k k u . . . . rbl. 7 574

16. Makstud kassast mitmesugustele isikutele täitehtede järgi töölistelt ja teenistujatelt kinnipeetud summad . . . . . rbl. 630

VI PEATÜKK

PÕHIVAHENDITE, VÄHEVÄÄRTUSLIKE JA KIIRESTI- KULUVATE ESEMETE ARVESTUS

Metoodilised juhised

Vastavalt programmis eraldatud tundidele lahendavad raamatupidamise osakonna õpilased kõik antud peatükis toodud ülesanded.

Planeerimise ja kaubatundmise osakondades lahendatakse ülesanded nr. 93—96.

Kapitaalmahutuste arvestus on programmis eraldatud raamatupidamise osakondadele eri teemas.

Üldmõisted kapitaalmahutuste arvestamisest esitatakse planeerimise ja kaubatundmise osakondadele käesolevas teemas. Seejärel lahendavad nende osakondade õpilased peale ülalnimetatud ülesannete põhivahendite arvestamiseks ka veel ülesanded kapitaalmahutuste arvestamiseks nr. 115—117 ja 120.

ÜLESANNE nr. 91

Ülesande sisu. Põhivahendite klassifitseerimine.

Ülesanne. 1. Inventuuri andmete alusel koostage põhivahendite andmik, rühmitades vahendid kuuluvuse, otstarbe, kasutamise ja asukoha järgi, samuti kohaldatuna kehtestatud amortisatsiooninormidele. Seejärel tuleb andmikus näidata ära kulutuste summad renditud põhivahendite kapitaaltöödeks ja renditud põhivahendite väärtus. Andmiku vorm on toodud lk. 138—141.

Ülesande materjal. Inventeerimisnimestike järgi on kaubastu rajooniosakonnas järgmised põhivahendid:¹

1. Hoone, kivist, kaubastu rajooniosakonna kontori-, (oma hoone)	rbl.	81 000
2. Lauad, kirjutus-, 20 tk. (asuvad kontoris, igaühe maksumus on üle 300 rubla)	rbl.	7 100
3. Kirjutusmasin — 1 (kontoris)	„	2 000

¹ Kõigi põhivahendite hinnad on tinglikud.

PÕHIVAHENDITE ANDMIK

Põhivahendite liigid, asukoht ja nimetus	Põhivahendite väärtus (rbl.)										Renditud põhivahendid
	Omad põhivahendid										
	Konto nr. 085 «Põhivahendid» allkontode nimetus										
	3	4	5	6	7	8	9	10	11		
	Hulk	Hooned ja ehitused	Köögivilja-hoidlad, puust	Müügitelgid, puust	Kaubanduslik sisustus	Inventartäara	Majandus-inventar	Elamu- ja kommunaal- vahendid	Seisvad põhi- vahendid		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
I. Omad põhivahendid											
A. Kaubandus-tööstusliku ots- tarbega põhivahendid (tegut- sevad)											
a) kaubastu rajooniosakonna kontoris											
1.	_____										
2.	_____										
jne.	_____										
_____ Kokku											

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
b) jaotuslaos										
1. _____										
2. _____										
jne. _____										
Kokku _____										
c) kaupluses nr. 1										
1. _____										
2. _____										
jne. _____										
Kokku _____										
d) kaupluses nr. 2										
1. _____										
2. _____										
jne. _____										
Ja nõnda edasi iga ettevõtte järgi										

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
K o k k u o m a s i d p õ h i v a h e n - d e i d II. Renditud põhivahendite lõpetatud kapitaaltööd 1. Lõpetatud kapitaaltööd kaupluses nr. 2 2. Lõpetatud kapitaaltööd jaotuslaos										
III. Renditud põhivahendid 1. _____ 2. _____ 3. _____ 4. _____ 5. _____ jng.										
K o k k u r e n d i t u d p õ h i v a - h e n d e i d										

4.	Kapp, tulekindel (kontoris)	rbl.	800
5.	Hoone, kivist, jaotuslao (renditud)	„	123 000
6.	Kaalud, sajandik- (jaotuslaos) — 2 tk. à 900 rbl.	„	1 800
7.	Kaalud, kümnendik- (jaotuslaos) — 2 tk. à 550 rbl.	rbl.	1 100
8.	Hoone, kivist, kaupluse nr. 1 (oma hoone)	„	126 000
9.	Hoone, kivist, kaupluse nr. 2 (renditud)	„	64 000
10.	Kontroll-kassaaparaadid — 2 tk. à 1800 rbl. (kaupluses nr. 1)	rbl.	3 600
11.	Kontroll-kassaaparaat — 1 (kaupluses nr. 2)	„	1 500
12.	Kaalud, laua-, 12 tk. à 325 rbl. (kaupluses nr. 1)	rbl.	3 900
13.	Kaalud, laua-, 8 tk. à 325 rbl. (kaupluses nr. 2)	rbl.	2 600
14.	Kapid (kontoris) — 10 tk. à 360 rbl.	„	3 600
15.	Kaupluseletid — 5 tk. (kaupluses nr. 1)	„	3 700
16.	Kaupluseletid — 4 tk. (kaupluses nr. 2)	„	2 800
17.	Kapid, kaupade hoidmiseks (kaupluses nr. 1), 12 tk. à 800 rbl.	rbl.	9 600
18.	Kapid, kaupade hoidmiseks (kaupluses nr. 2), 7 tk. à 750 rbl.	rbl.	5 250
19.	Vaadid, raud-, taimeõli jaoks (kaupluses nr. 2), 3 tk. à 400 rbl.	rbl.	1 200
20.	Hoone, puust, kaubastu rajooniosakonna töötajate ühiselamuks (oma hoone)	rbl.	12 500
21.	Kontroll-kassaaparaat, eemaldatud ekspluatatsioonist kaupluses nr. 2 ja üle antud hoiule kaubastu osakonna majanduslattu	rbl.	2 100
22.	Telk nr. 1, puust (oma)	„	3 200
23.	Telk nr. 2, puust (oma)	„	2 900
24.	Köögilijahoidla, puust (oma)	„	30 000
25.	Kaalud, kümnendik- (köögiviljahoidlas) — 3 tk. à 600 rbl.	rbl.	1 800
26.	Kaalud, laua-, numbrilauaga (kaupluses nr. 1) — 11 tk. à 240 rbl.	rbl.	2 640
27.	Renditud põhivahendite lõpetatud kapitaaltööd:		
a)	jaotuslaos	rbl.	6 000
b)	kaupluses nr. 2	„	4 200

ÜLESANNE nr. 92

Ulesande sisu. Amortisatsioonieraldiste andmiku koostamine.

Ülesanne. 1. Ülesande nr. 91 andmete põhjal koostada amortisatsioonieraldiste andmik jaanuarikuu kohta järgmises vormis:

Lahtris 2 rühmitatakse põhivahendid nende asukoha järgi (kontor, ladu, kauplus nr. 1 jne.) jaotusega liikidesse, vastavalt erisugustele amortisatsiooninormidele (hooned ja ehitused, puust köögiviljahoidlad, puust müügitelgid, kaubandusalased seadmed,

Jrk.-nr.	Põhivahendite liigid ja nende asukoht	Põhivahendite algväärtus ja renditud põhivahendite lõpetatud kapitalitööde summa	Amortisatsiooni aastanorm %-des	Amortisatsiooni summa aastas	Amortisatsioonieraldiste		
					summa _____		
					Kokku	Kaubanduspankade sissemaksimisele kuuluv amortisatsioonifond	Amortisatsioonifond kapitalremondiks

inventartaara, majapidamisinventar), kuid ilma üksikute esemete nimetusi loetlemata.

Amortisatsiooni arvutamisel tuleb juhendada õpiku lk. 339 toodud normidest. Amortisatsioonieraldised kuu kohta tehakse kindlaks aasta amortisatsiooni jagamisega 12-nele (täpsusega kuni 1 kop.).

Amortisatsioonieraldised inventaritaaralt ja majandusinventarilt arvutatakse samuti normide järgi, mis on kehtestatud kaubandusalaseile seadmeile, s. t. 7% ulatuses.

2. Andmiku alusel koostada memoriaalorder arvutusele amortisatsioonifondi ja põhivahendite kulumise summa kohta. Seejuures tuleb silmas pidada järgmist:

a) kõigil ettevõtetel (jaotusladu, kauplused, müügitelgid, köögiviljahoidlad) puuduvad iseseisvad bilansid ning nende arvestust peetakse kaubastu rajooniosakonna pearaamatupidamises tsentraliseeritult;

b) amortisatsioonifondi arvestatakse kaubastu rajooniosakonna (mitte kaubastuvalitsuse) bilansis;

c) kaubandus-tööstusliku otstarbega põhivahendeilt, samuti renditud põhivahendite lõpetamata kapitalitööde kulutuste summalt arvestatud amortisatsioonieraldiste summa võrra tuleb debiteerida vastavaid tüüp-kontoplaanis näidatud kulukontosid (kontod nr. 199, 200, 201, 205). Elamu- ja kommunaalalaste põhivahendite amortisatsioonieraldised tuleb kanda kontole nr. 215 «Abimajapidamisettevõtete ekspluateerimine». Seisvatelt põhivahenditelt amortisatsioonieraldisi ei arvestata;

d) memoriaalorderis tuleb konto nr. 142 «Amortisatsioonifond» jaotada andmiku lahtrites 7—8 näidatud allkontodele;

e) memoriaalorder koostatakse kuupäevaga — 31. jaanuar 195..... a., nr. 64 all.

Ülesande materjal. Ülesande nr. 91 järgi koostatud amortisatsioonieraldiste andmik.

ULESANNE nr. 93

Ülesande sisu. Amortisatsioonifondi ja pöihvahendite kulumise sünteetiline arvestus.

Ülesanne. Koostada vihus kirjendid sünteetilistele kontodele amortisatsioonifondi arvutamise kohta (ilma allkontodesse jaotamata) ja pöihvahendite kulumise summa kohta iseseisva bilansiga kaupluses ja kaubastu pearaamatupidamises. Kirjendite skeemid teha eraldi amortisatsioonifondi tsentraliseeritud ja detsentraliseeritud arvestusele.

Kirjendid tuleb vihus teha õpiku lk. 343 toodud skeemi nr. 15 näidise järgi.

Ülesande materjal. I. Üksikute sünteetiliste kontode saldod kaupluse bilansist seisuga 1. detsember 195..... a.

a) konto nr. 085 «Pöihvahendid»	rbl, 60 000
b) konto nr. 150 «Pöihvahendite kulumine»	„ 18 000
c) konto nr. 133 «Arveldused eraldatud pöih- ja käibevahendite alal» (kreeditsaldo)	„ 96 000

II. Üksikute sünteetiliste kontode saldod kaubastu bilansist seisuga 1. detsember 195..... a.:

a) konto nr. 140 «Pöihkirjafond»	rbl. 885 000
b) konto nr. 142 «Amortisatsioonifond»	„ 34 200

III. Detsembrikuu operatsioonid: 1. Arvestatud kaupluse poolt amortisatsioonifondi omadelt pöihvahenditelt . . . . . rbl. 320

2. Arvestatud pöihvahendite kulumist	„ 320

ULESANNE nr. 94

Ülesande sisu. Jooksva remondi sünteetiline arvestus.

Ülesanne. 1. Avada vihus sünteetilised kontod, millele on antud saldod aruandekuu alguseks.

2. Kirjendada sünteetilistele kontodele kaubastu rajooniosakonna alltoodud operatsioonid.

3. Kontole nr. 127 «Jooksev remont» avada analüütilised kontod.

Ülesande materjal. I. Üksikute sünteetiliste kontode saldod kaubastu rajooniosakonna bilansist aruandekuu alguseks:

a) konto nr. 026 «Arvelduskonto Riigipangas»	rbl. 33 000
b) konto nr. 112 «Pakke- ja muud materjalid majanduslikeks vajadusteks»	„ 12 000

Ülesande lahendamisel tuleb silmas pidada, et jaotuslaol ja kauplusel ei ole iseseisvaid bilansse ning nende arvestust peetakse

kaubastu rajooniosakonna pearaamatupidamises tsentraliseeritult.

II. Operatsioonid: 1. Väljastatud materjale jooksvaks remondiks: a) kauplusele nr. 1 — 700 rbl., b) jaotuslaole — 500 rbl., c) kaubastu rajooniosakonna kontorile — 400 rbl., kokku — 1 600 rbl. eest.

2. Arvestatud oma kaubastu ehitus- ja remondikontorile jooksva remondi teostamise eest: a) kaupluses nr. 1 — 600 rbl., b) jaotuslaos — 350 rbl., c) kaubastu rajooniosakonna kontoris — 250 rbl., kokku 1200 rbl.

3. Kirjendatakse kuludesse jooksva kuul teostatud ja lõpetatud jooksva remondi kulutused . . . . . rbl. 2 800

ÜLESANNE nr. 95

Ülesande sisu. Põhivahendite likvideerimise sünteetiline arvestus.

Ülesanne. 1. Avada vihus sünteetilised kontod, millele on antud saldod aruandekuu alguseks.

2. Kirjendada sünteetilistele kontodele universaalkaupluse alltoodud operatsioonid.

Ülesande materjal. I. Üksikute sünteetilistele kontode saldod universaalkaupluse bilansist seisuga 1. detsember 195..... a.

a) konto nr. 085 «Põhivahendid»	rbl. 85 000
b) konto nr. 150 «Põhivahendite kulumine»	„ 28 000
c) konto nr. 133 «Arveldused eraldatud põhi- ja käibevahendite alal» (kreeditsaldo)	„ 160 000

II. 1. Lammutatud kõlbmatuks muutunud veoauto. Kirjendatakse maha selle auto bilansiline algväärtus . . . . . rbl. 8 000

2. Kirjendatakse maha lammutatud veomasina kohta arvutatud kulumise summa . . . . . rbl. 5 500

3. Võeti laos arvele veomasina lammutamisest saadud üksikud masinaosad (konto nr. 112) . . . . . rbl. 1 700

4. Arvestatud töötasu koosseisulistele töölistele veomasina lammutamise eest . . . . . rbl. 300

5. Kirjendatakse maha arvestatud töötasu summa . rbl. 300

6. Arvestatud sotsiaalkindlustuseks töölistele veomasina lammutamise eest kuuluvalt töötasu summalt . . . . . rbl. 14

7. Kantakse üle vastavale kontole konto «Põhivahendite likvideerimine» deebetikäive. Summa teha kindlaks.

8. Kantakse üle vastavale kontole konto «Põhivahendite likvideerimine» kreditikäive. Summa teha kindlaks.

Paralleelselt kirjenditega universaalkaupluse bilansis tuleb näidata, kuidas peavad operatsioonid 7 ja 8 olema kirjendatud sünteetilistele kontodele kaubastu bilansis (keskuse bilanss).

Ülesande sisu. Väheväärtuslike ja kiirestikuluvate esemete sünteetiline arvestus.

Ülesanne. 1. Avada vihus sünteetilised kontod, milledele on antud saldod aruandekuu alguseks.

2. Kirjendada sünteetilistele kontodele universaalkaupluse alltoodud operatsioonid.

Ülesande materjal. 1. Üksikute sünteetiliste kontode saldod kaubastu jaotuslao bilansist seisuga 1. veebruar 195..... a.

a) konto nr. 026 «Arvelduskonto Riigipangas» rbl. 15 000

b) konto nr. 110 «Väheväärtuslikud ja kiirestikuluvad esemed» (ekspluatatsioonis) . . . . . „ 8 000

c) konto nr. 147 «Väheväärtuslike ja kiirestikuluvate esemete kulumine» . . . . . „ 420

Väheväärtuslike ja kiirestikuluvate esemete kulumise (allahindluse) kuureserv moodustab, lähtudes antud esemete teenimisest, 6% nende väärtusest.

II. Operatsioonid: 1. Veebruaris moodustati väheväärtuslike ja kiirestikuluvate esemete reserv 6% 8 000-st rublast . . . . . rbl. 480

2. Veebruaris osteti ja anti ekspluatatsiooni väheväärtuslikke ja kiirestikuluvaid esemeid, kusjuures tasumine toimus arvelduskontost Riigipangas . . . . . rbl. 1 000

3. Märtsis moodustati väheväärtuslike ja kiirestikuluvate esemete kulumise reserv 6% 9 000-st rublast . . . . . rbl. 540

4. Märtsis kirjendati koostatud ja kinnitatud akti põhjal reservi arvel maha üksikute väheväärtuslike ja kiirestikuluvate esemete väärtus, nende täieliku kulumise tõttu . . . . . rbl. 200

5. Märtsis teostati ekspluatatsioonis olevate väheväärtuslike ja kiirestikuluvate esemete inventeerimist. Vastavalt tegelikule kulumisele määrati allahindluse suurus inventeerimiskomisjoni poolt kindlaks summale . . . . . rbl. 1 130

6. Kirjendatakse maha (storneeritakse) väheväärtuslike ja kiirestikuluvate esemete liigselt arvestatud reservi summa. Summa teha kindlaks.

VII PEATÜKK

FONDIDE JA SIHTLAEKUMISTE ARVESTUS

Metoodilised juhised

Antud teema järgi lahendatakse raamatupidamise õpilaste poolt kolm ülesannet:

nr. 97 — kaubandusettevõtete direktorifondi ja selle fondi arvel tehtavate kulude sünteetiline arvestus;

nr. 98 — tööstusettevõtete ettevõttefondi ja selle fondi arvel tehtavate kulude arvestus;

nr. 99 — kaadrite ettevalmistuseks vahendite sihtlaekumise ja nende vahendite arvel tehtavate kulude sünteetiline arvestus.

Planeerimise osakonna õpilased lahendavad ülesanded nr. 97 ja 99.

ÜLESANNE nr. 97

Kaubandusettevõtete ja -organisatsioonide direktorifondi ja selle fondi arvel tehtavate kulude sünteetiline arvestus.

Ülesanne. 1. Avada vihus sünteetilised kontod, millele on antud saldod aruandeperioodi alguseks, seejärel aga avada ülesande lahendamist mööda teised, antud ülesandes toodud operatsioonide peegeldamiseks vajalikud sünteetilised kontod.

2. Koostada arvestus eraldamiseks avansina kaubandusettevõtete ja -organisatsioonide direktorifondi.

3. Kirjendada sünteetilise arvestuse kontodele universaalkaupluse alltoodud operatsioonid.

Ülesande materjal. I. Üksikute kontode saldod universaalkaupluse bilansist seisuga 1. juuli 195..... a.:

a) konto nr. 025 «Kassa»	rbl. 14 600
b) konto nr. 026 «Arvelduskonto Riigipangas»	„ 36 500
c) konto nr. 081 «Eraldamised ettevõtte direktorifondi»	„ 4 300

II. Näitajad arvestuse koostamiseks eraldamistele avansina kaubandusettevõtete ja -organisatsioonide direktorifondi:

a) tegelik kasum bilansi järgi seisuga aruandeaasta 1. juuli — 4 659 000 rbl.

b) esimese poolaasta kasum universaalkauplusele kinnitatud tulude ja kulude bilansi (finantsplaani) järgi on määratud kindlaks 4 017 000 rbl.;

c) tegeliku kasumi summast moodustavad tulud inventeerimisel selgunud kaupade ülejääkidest 11 000 rbl. ja muutused palgamäärade suurenemisest ning juurdearvestustest neile 12 000 rbl.;

d) universaalkauplusele kinnitatud aasta-töötasufond moodustab 5 840 000 rbl.;

e) direktorifondi avansina arvestatud eraldamiste summa jooksva aasta esimese kvartali eest moodustab 22 400 rbl., sealhulgas plaanilisest kasumist 7 600 rbl. ja üleplaanilisest kasumist — 14 800 rbl.

III. Direktorifondi avansina eraldamiste ja selle fondi arvel tehtud kulude operatsioonid:

1. Teostatud eraldamisi direktorifondi vastavalt koostatud arvestusele.

2. Makstud kassast individuaalpreemiana universaalkaupluse eriti silmapaistnud töötajaile . . . . . rbl. 9 500

3. Üle kantud arvelduskontolt iseseisva bilansiga lasteaja ülalpidamiseks . . . . . rbl. 2 900

Kirjend

Deebet konto nr. 143 «Ettevõtte direktorifond»

Kreedit konto nr. 026 «Arvelduskonto Riigipangas»

4. Üle kantud arvelduskontolt soetatud ja universaalkaupluse töötajaile väljaantud tuusikute eest puhkekodusse ja sanatooriumidesse . . . . . rbl. 3 500

ÜLESANNE nr. 98

Ülesande sisu. Tööstusettevõtete ettevõttefondi ja selle fondi arvel tehtavate kulude sünteetiline arvestus.

Ülesanne. 1. Avada vihus sünteetilised kontod, milledele on antud saldod aruandekuu alguseks, seejärel aga ülesande lahendamist mööda avada teised, toodud operatsioonide peegeldamiseks vajalikud sünteetilised kontod.

2. Koostada arvestus eraldamisteks avansina tööstusettevõtete ettevõttefondi aruandeaasta 9 kuu eest lk. 149 toodud vormi järgi.

3. Kirjendada kaubastu tootmisettevõtte operatsioonid sünteetilistele kontodele.

Ülesande materjal. I. Üksikute kontode saldod kaubastu tootmisettevõtte bilansist seisuga 1. oktoober 195..... a.:

a) konto nr. 025 «Kassa» . . . . . rbl. 8 000

b) konto nr. 026 «Arvelduskonto Riigipangas» . . . . . „ 47 000

c) konto nr. 143 «Ettevõttefond» . . . . . „ 3 200

ARVESTUS

eraldamisteks tööstusettevõtete ettevõttefondi avansina töötulemuste järgi

195..... a. .... eest.

(kvartal, poolaasta, 9 kuud)

1. Kasum:

a) aruande järgi aasta algusest (välja arvatud kasum laiatarbekaupade realiseerimisest) . . . . . rbl. ....

b) plaani järgi aasta algusest (kvartaliplaanide summa, ilma kasumita laiatarbekaupade realiseerimisest. . . . . rbl. ....

2. Üleplaaniline kasum (a—b) . . . . . rbl. ....

	Lisatakse juurde	Arvatakse maha
Sealhulgas muutuste arvel, mida tingisid ettevõtte tootmistegevusest sõltumata asjaolud ja mis polnud ette nähtud plaanis, ja nimelt:		
a) tooraine, pooltoodete, kütuse ja teiste materjalide hindade muutused, samuti raudtee- ja teiste tariifide muutused		
b) põhiliste tooraine- ja kütuseliikide plaaniline asendamine		
c) palgamäärade, neile juurdearvutuste, töönormide, maksumäärade ja panga protsentide, kommunaalteenuste tariifide ja amortisatsiooni-normide muutused		
d) valmistatavate toodete hulgihindade muutused		

Kokku . . . . .

3. Ettevõttefondi eraldamiste arvestamiseks võetav üleplaaniline kasum . . . . . rbl.

4. Kuulub eraldamiseks ettevõttefondi kindlaksmääratud aastanormi järgi:

a) plaaniliselt kasumilt 1% . . . . . rbl.

b) üleplaaniliselt kasumilt 15% . . . . . rbl.

Kokku . . . . . rbl.

5. 2,5% tööstuse tootmispersonali töötasust . . . . .

(I kvartal, poolaasta või 9 kuud) eest, ümberarvestatuna kaubatoodangu välja-laske tegelikule mahule

(I kvartal, poolaasta, 9 kuud) eest, moodustab plaanijärgsetes väljalaskehinda-des . . . . . rbl.

6. Kuulub eraldamiseks ettevõttefondi avansina (50% punktis 4 arvatud summast, kuid mitte rohkem, kui on näidatud punktis 5) . . . . . rbl.

7. Võetakse arvesse I kvartali (või poolaasta) aruande järgi avansina tehtud eraldamised . . . . . rbl.

8. Tuleb eraldada fondi täiendavalt . . . . . rbl.

II. Näitajad arvestuse koostamiseks eraldamistele avansina tööstusettevõtete ettevõttefondi aruandeaasta kolme esimese kvartali eest:

a) tegelik kasum aruandeaasta bilansi järgi seisuga 1. oktoober 195..... a. — 860 000 rbl.;

b) kolme esimese kvartali kasum tööstusettevõttele kinnitatud plaani järgi (välja arvatud kasum laiatarbekaupade realiseerimisest) on määratud kindlaks 420 000 rbl.;

c) kasumist kuulub mahaarvamisele tooraine liikide plaanikohasest asendamisest saadud säästusumma 7 200 rbl.;

d) tootmiskulude sääst kommunaalteenuste tariifide alandamisest moodustas aruandeaasta jaanuarist kuni septembrini 3 000 rbl.;

e) tegeliku kasumi suurusele avaldas mõju tootmisettevõtte valmistatud toodete hulgihindade alandamine; kasumi vähenemine moodustas sel põhjusel aruandeaasta jaanuarist septembrini 6 000 rbl.;

f) tootmispersonalitöötasufond ümberarvestatuna valmistoodangu väljalaske tegelikule mahule moodustab tootmisettevõtte kohta 2 100 000 rbl.;

g) aruandeaasta esimese poole eest ettevõttefondi avansina arvestatud eraldamiste summa moodustab 16 400 rbl.

III. Ettevõttefondi avansina eraldamiste ja selle fondi arvel tehtud kulude operatsioonid:

1. Teostatud eraldamisi tööstusettevõtete ettevõttefondi aruandekuu 9 kuu eest, vastavalt ülesande p. 2 järgi koostatud arvestusele.

2. Eraldatud ettevõttefondist tootmisettevõtte üldbilansis arvestatava lasteaia ülalpidamiseks . . . . . rbl. 1 000

Kirjend

Deebet konto nr. 143 «Ettevõttefond»

Kreedit konto nr. 162 «Vahendid lasteaedade ülalpidamiseks».

3. Makstud kassast ettevõttefondi arvel individuaalpreemiat ettevõtte töölistele ja insener-tehnilistele töötajatele . . . rbl. 1 800

4. Üle kantud arvelduskontolt soetatud ja ettevõtte töötajale välja antud tuusikute eest sanatooriumidesse ja puhkekodudesse . . . . . rbl. 1 400

ÜLESANNE nr. 99

Ülesande sisu. Kaadrite ettevalmistamiseks vahendite sihtlaekumiste ja nende vahendite arvel tehtavate kulude sünteetiline arvestus.

Ülesanne. Avada vihus sünteetilised kontod kaubastuvalitsuse bilansist (keskuse bilanss) ja kirjendada neisse algsaldod ja eeltoodud operatsioonid.

Ülesande materjal. I. Kaubastuvalitsuse bilansi järgi (keskuse bilanss seisuga 1. jaanuar 195..... a.) on konto nr. 026 «Arvelduskonto Riigipangas» saldo . . . . . rbl. 28 000

Ülesande lahendamisel tuleb silmas pidada, et osa kaubastu ettevõttest (baas, suuremad kauplused) on viidud isemajandamisele eraldi bilansiga, väiksemaid ettevõtteid aga arvestatakse kaubastu pearaamatupidamises tsentraliseeritult.

II. Jaanuarikuu operatsioonid: 1. Isemajandavatelt kauplustelt saadud teadaannete (aviiside) põhjal teostas pearaamatupidamine vahendite eraldamisi kaadrite ettevalmistamiseks . rbl. 2 400

2. Teostatud vahendite eraldamisi kaadrite ettevalmistamiseks eraldi bilansile viimata kaubandusettevõtete jaekäivete summat . . . . . rbl. 600

3. Kaadrite ettevalmistamiseks vahendite sihtlaekumiste üldsummast eraldas kaubastu üleandmiseks oma kõrgemalseisvale organisatsioonile . . . . . rbl. 1 500

4. Arvestatud kaubastu poolt töötasu lektoritele (kaubastu koosseisus mitteseisvatele) loengute eest müüjate ettevalmistamisel . . . . . rbl. 400

5. Kirjendatakse kaadrite ettevalmistamise vahendite arvel maha lektoritele arvestatud töötasu summa . . . . . rbl. 400

6. Saadud aviisi põhjal kirjendas kaubastu pearaamatupidamine kaadrite ettevalmistamise vahendite arvel maha universaalkaupluse poolt temale kinnitatud eelarve piires tehtud kulud tehnilise miinimumi kursuste pidamiseks . . . . . rbl. 800

7. Laekus kaubastu arvelduskontole isemajandavatelt kauplustelt saada olevate eraldamiste summa kaadrite ettevalmistamiseks . . . . . rbl. 1 600

8. Üle kantud arvelduskontolt kõrgemalseisvale organisatsioonile üleandmisele kuuluv vahendite summa (vt. operatsioon 3) . . . . . rbl. 1 500

VIII PEATÜKK

KÄIBEKULUDE JA MAJANDUSLIKU TEGEVUSE FINANTSILISTE TULEMUSTE ARVESTUS

Metoodilised juhised

Praktilised tööd koosnevad käibekulude, kadude ja akumuleerimiste sünteetilise ja analüütilise arvestuse ülesandest.

Ülesanne lahendatakse kõigi osakondade õpilaste poolt. Planeerimise ja kaubatundmise osakonnad lahendavad ülesande lühendatult, vastavalt antud juhistele.

ÜLESANNE nr. 100

Ülesande sisu. Käibekulude ja majandusliku tegevuse finantsiliste tulemuste sünteetiline ja analüütiline arvestus.

Ülesanne. 1. Alltoodud andmete põhjal avada viis sünteetilised kontod kaupluse bilansist. Ülesande lahendamist mööda avada teised, kaupluse operatsioonide peegeldamiseks vajalikud sünteetilised kontod.

2. Kirjendada kaupluse operatsioonid registreerimisžurnaali ja sünteetilistele kontodele.

3. Kontole nr. 124 «Põhi- ja täiendav töötasu» avada kaartidel paljulahtrilist vormi allkontod:

a) konto nr. 124/1 «Kooseisuliste tööliste ja teenistujate põhi- ja täiendav töötasu»;

b) konto nr. 124/2 «Mittekoosseisuliste tööliste ja teenistujate põhi- ja täiendav töötasu».

Allkonto nr. 124/1 kaardi lahtris eraldada töötasu summad: a) põhimäärade ja -hinnete järgi; b) progressiivsed juurdemaksud ja preemiad.

4. Analüütiliseks arvestuseks avada kontole nr. 201 «Jaekaubandusettevõtete ja väikehulgibaaside kulud» paljulahtrilist vormi kaardid. Kaardi lahtris näidata kulukirjete numbrid vastavalt alltoodud nomenklatuurile. Arvesse võttes, et kulukirjete arv on suurem kui kaardi lahtrite arv, tuleb kirjendamiseks kasutada esi- ja tagakülge.

Kaardi avamisel kirjendada sellesse üksikute kulukirjete alltoodud saldod.

5. Käibekulude ülekandmiseks kaubajääkidele avada kontole nr. 201 «Jaekaubandusettevõtete ja väikehulgibaaside kulud» eraldi paljulahtrilist vormi kaart (kreediti kirjendite jaoks). Selle kaardi avamisel kirjendada sinna konto nr. 201 kreditsaldo kuu alguseks. Selle saldo kirjendamisel teha liigitus kululahtreis üksikute kirjete järgi (kirjed 1 ja 2), vastavalt alltoodud dešifreeringule.

6. Analüütiliseks arvestuseks avada kontole nr. 225 «Mitmesugused kaod ja akumulatsioonid» kaardid: a) konto nr. 225/1 «Mitmesugused akumulatsioonid», b) konto nr. 225/2 «Mitmesugused kaod».

Kaartide lahtreis näidata üksikute akumulatsiooni- ja kululiikide nimetused.

7. Liita kuu ja kvartali käivete kokkuvõtted analüütilise arvestuse kaartidel kontodele nr. 201 «Jaekaubandusettevõtete ja väikehulgibaaside kulud» ja nr. 225 «Mitmesugused kaod ja akumulatsioonid». Koostada nende kontode kohta kuu-käibearuanded.

8. Koostada sünteetiliste kontode käibearuanne.

9. Koostada bilanss.

Planeerimise ja kaubatundmise osakondade õpilased ülesandepunkte 8 ja 9 ei täida.

Ülesande materjal. I. Sünteetiliste kontode saldod kaupluse käibearuandest seisuga 1. märts 195..... a. vt. lk. 154.

II. Konto nr. 062 «Tulevaste aruandeperioodide kulud» saldo koosneb järgmistest kuludest:

a) kulud arvestusplankide ja -kaartide soetamiseks kaupluse raamatupidamisele (kustutustähtaeg 10 kuud)	rbl. 750
b) kaupluse jääkeldrite täitmine (kustutustähtaeg 6 kuud)	„ 900

III. Konto nr. 201 «Jaekaubandusettevõtete ja väikehulgibaaside kulud» saldo (deebet) koosneb lk. 155 toodud kuludest.

IV. Konto nr. 201 «Jaekaubandusettevõtete ja väikehulgibaaside kulud» saldo (kreedit) koosneb järgmistest kuludest:

a) kirje 1 — transpordikulud veo- ja raudteel	rbl. 356
b) kirje 2 — auto- ja hobutranspordikulud	„ 6 550

V. Allkonto nr. 225/1 «Mitmesugused akumulatsioonid» saldo koosneb järgmistest summadest:

a) vahed arveldustes deebitoridega eelmiste aastate operatsioonide järgi ja varem mahakirjendatud võlgade laekumine	rbl. 6 864
b) muud tulud	„ 378

VI. Allkonto nr. 225/2 «Mitmesugused kaod» saldo koosneb järgmistest summadest:

- a) kaod vahedest arveldustes deebitoride ja kreditoridega ja teiste organisatsioonide preten-

Süntheetiliste kontode saldod kaupluse käibearuandest
(seisuga 1. märts 195..... a. rbl.)

Kontode nr-d	Kontode nimetused	Deebet	Kreedit
009	Kaubad jaettevõtteis ja väikehulgibaasides	892 868	—
012	Käibekulud kaubajääkidele	6 906	—
013	Tühi ja kauba all olev taara	17 896	—
025	Kassa	12 878	—
026	Arvelduskonto Riigipangas	35 105	—
032	Rahalised vahendid teel ja rahalised dokumendid	38 600	—
041	Hankijad arveldustega	—	127 856
048	Töölised ja teenistujad	—	12 645
052	Vaieldavad võlad	24 520	—
062	Tulevaste aruandeperioodide kulud	1 650	—
085	Põhivahendid	49 340	—
110	Väheväärtuslikud ja kiirestikuluvad esemed	12 864	—
112	Pakke- ja muud materjalid majanduslikeks vajadusteks	3 610	—
127	Jooksev remont	7 540	—
133	Arveldused eraldatud põhi- ja käibevarandite alal	—	417 445
134	Tasumisele kuuluvad arveldused	—	6 578
147	Väheväärtuslike ja kiirestikuluvate esemete kulumine	—	1 512
150	Põhivahendite kulumine	—	11 256
152	Kaubanduslik mahahindlus (juurdehindlus) jaehinnaga arvestatud kaupadelt	—	59 100
176	Kaubakäibe erilaenukonto	—	421 120
190	Kaupade realiseerimine jaemüügil	3 270 162	3 476 400
201	Jaekaubandusettevõtete ja väikehulgibaaside kulud	143 642	6 906
206	Taaraoperatsioonide tulemused	1 965	—
216/2	Makstud eraldised administratiivkuldude katteks	10 200	—
217/2	Makstud eraldised kaupade väljastamise kuldude katteks	15 100	—
225/1	Mitmesugused akumulatsioonid	—	7 242
225/2	Mitmesugused kaod	3 214	—
	Kokku	4 548 060	4 548 060
	Bilansijäreilmised kontod		
232	Renditud põhivahendid	61 000	—
233	Rendileandjad	—	61 000

Märkus. Kontode avamisel tuleb konto nr. 190 «Kaupade realiseerimine jaemüügil» saldo kirjutada kahepoolsena, s. t. deebetisse ja kreditisse. Liigendatud saldo selle konto kohta on antud vaid metoodilistel kaalutlustel selleks, et edaspidi ülesanne nr. 125 lahendamisel oleks võimalik täita näitajat kvartali kaubakäibe summa kohta. Süntheetiliste kontode käibearuande koostamisel märtsikuu kohta tuleb konto nr. 190 saldo 1. aprilliks näidata ühepoolsena. Samadel metoodilistel kaalutlustel on näidatud liigendatud kujul ka konto nr. 201 «Jaekaubandusettevõtete ja väikehulgibaaside kulud» saldo 1. märtsiks.

Konto nr. 201 «Jaekaubandusettevõtete ja väikehulgibaaside kulud»

Saldod (deebet)

Kirjete nr-d	Kirjete nimetused	Summa (rbl.)
1	Transpordikulud vee- ja raudteel	1 324
2	Auto- ja hobutranspordikulud	32 303
3	Auto- ja hobutranspordi seisakute eest makstud trahvid	—
	Põhi- ja täiendav töötasu:	
4	a) põhimäärade ja -hinnete järgi	46 400
5	b) progressiivsed juurdemaksud ja preemiad	-4 458
6	Eraldised sotsiaalkindlustuseks	2 321
7	Töökaitse- ja ohutustehnikakulud	982
8	Ruumide ja inventari üür	10 020
9	Mittekoosseisulise valve ülalpidamise kulud	8 488
10	Omade põhivahendite amortisatsioon	520
11	Ruumide korrashoiu ja inventari kulud	4 375
12	Jooksva remondi kulud	18 587
13	Kaupade viimistlemise, sortimise, pakkimise ja säilitamise kulud	1 320
15	Oma kergetranspordi korrashoiu kulud ja ringsõidud linnas	160
17	Kantselei-, posti-, telegraafi- ja telefonikulud	446
18	Krediidi protsendid (saldo)	1 530
19	Kaupade normide piires kahanemine teel ja säilitamisel	8 438
20	Kaupade kaod üle kindlaksmääratud normide	154
22	Taara kulud ja kaod, maha arvatud tulud taaraoperatsioonidelt ¹	—
23	Eraldised kaadrite ettevalmistamiseks	695
25	Muud kulud	1 121
	Kokku	143 642

sioonide rahuldamine eelmiste aastate operatsioonide järgi . . . . . rbl. 1 878

b) kaod loodusõnnetuste tõttu . . . . . „ 1 336

VII. Operatsioonid märtsis 195..... a.:

1. Kantakse jooksva kuu kuludesse käibekulud kaubajäakidele (punane storno) . . . . . rbl. 6 906

2. Makstud kassast töötasu kaupluse töölistele ja teenistujatele veebruarikuu teise poole eest . . . . . rbl. 12 645

3. Saadud Riigipanga väljavõte kaupluse poolt eelmise kuu viimasel päeval sissemakstud sularaha kandmise kohta erilaenukontole . . . . . rbl. 38 600

4. Kaupluse poolt aktseptiti kuu kestel oma kaubabaasi arved summas . . . . . rbl. 1 173 000

¹ Nende kulude ja kadude arvestust peetakse aasta kestel kontrol nr. 206 «Taaraoperatsioonide tulemused». Kvartaliaruandes vorm nr. 5 «Kulud ladudes, jaemüügil ja köögiviljahoidlates» täitmisel näidatakse konto nr. 206 saldo kirje nr. 22 all (ilma raamatupidamiskirjendita).

Saadud arved koosnevad järgmistest summadest:

a) kaupade jaehind	rbl. 1 230 000
b) mahahindlus jaehinnast	„ 74 500
c) taara	„ 9 700
d) baasi eraldised kaupade väljastamise kulude katteks	„ 7 800

Arveldusi baasiga arvestatakse kontol nr. 041 «Hankijad arvel dustega».

5. Kauplus sai kaubastu kaubabaasi poolt aktseptitud arvete järgi kuu kestel tervenisti kätte kõik kaubad (vt. operatsioon 4) ja võttis arvele jaehinnaga . . . . . rbl. 1 230 000

Taara hinnati vastuvõtmisel alla summa võrra . . . . . „ 2 300

Kirjendati vastavale kontole kaupade väljastamise kulude katteks makstud eraldised . . . . . rbl. 7 800

6. Kaupluse poolt aktseptiti kuu kestel hankijatelt ostetud kaupade arveid . . . . . rbl. 556 950

Saadud arved koosnevad järgmistest summadest:

a) kaupade jaehind . . . . . rbl. 593 300

b) mahahindlus jaehinnast . . . . . „ 36 350

Kaupade all olev taara väljastati hankijate poolt ilma hinnata.

7. Kauplus sai kuu kestel kaupu hankijate aktseptitud arvete järgi (vt. operatsioon 6).

Vastuvõtmisel avastati kaupade puudujääk jaehindades:

a) loomuliku kao normide piires vedudel . . . . . rbl. 800

b) raudtee süü tõttu, vastavalt koostatud komertersaktile . . . . . „ 6 500

Kaubanduslik mahahindlus puuduvatelt kaupadelt moodustab 6%.

Ülejäänud kaubad võeti kaupluses vastu jaehindades . . . . . rbl. 586 000

Hankijatelt ilma hinnata sissetulnud taara hinnati hinnakirjahindades ja võeti arvele . . . . . rbl. 1 240

8. Tasutud Riigipanga kaudu kuu kestel kaupluse poolt aktseptitud hankijate arved . . . . . rbl. 1 743 000

9. Vastavalt esitatud kassaaruandeile moodustas kaupluses sularaha laekumine kuus . . . . . rbl. 1 860 000

10. Kuu kestel viidud kaupluse poolt Riigipanka sularaha . . . . . rbl. 1 845 000

11. Saadud Riigipanga väljavõtted kaupluse poolt viidud sularaha kandmise kohta erilaenukontole . . . . . rbl. 1 803 000

Ülejäänud sisse makstud sularaha summat kaupluse erilaenukontole jooksval kuul ei kantud.

12. Makstud kassast kaupluse töölistele ja teenistujatele töötasu avansina märtsikuu esimese poole eest . . . . . rbl. 9 800

13. Üle kantud Riigipanga poolt erilaenukontolt arvelduskontole kaubandusliku mahahindluse summa realiseeritud kaupadelt plaaniga kindlaksmääratud ulatuses . . . . . rbl. 111 600

14. Arvestatud oma kaubastu transpordikontorile kaupade kohaleveo eest kauplusesse . . . . . rbl. 13 093

15. Arvutatud töötasu kaupluse töölistele ja teenistujatele märtsikuu eest:

- a) põhimäärade ja -hinnete järgi . . . . . rbl. 23 345
- b) progressiivsed juurdemaksud ja preemiad . . . . . „ 3 029

K o k k u . . . . . rbl. 26 374

16. Tehtud kinnipidamisi tööliste ja teenistujate töötasust:

- a) tulumaksu ning lastetute ja vähelapseliste kodanike maksu . . . . . rbl. 1 380
- b) riigilaenu tellinute sissemaksid . . . . . „ 1 230
- c) täitehtede järgi mitmesuguste isikute kasuks . . . . . „ 300

K o k k u . . . . . rbl. 2 910

17. Kantakse kuludesse töölistele ja teenistujatele arvestatud töötasu summa . . . . . rbl. 26 374

18. Arvestatud sotsiaalkindlustuseks tööliste ja teenistujate töötasu summalt . . . . . rbl. 1 266

19. Makstud kassast postikulusid . . . . . „ 26

20. Arvestatud majavalitsusele kaupluse ruumi üüriks märtsikuu eest . . . . . rbl. 5 270

21. Arvestatud amortisatsioonifondi põhivahendite väärtuse summalt . . . . . rbl. 250

Amortisatsioonifondi arvestatakse kaubastu pearaamatupidamise poolt tsentraliseeritult.

22. Arvestatud põhivahendite kulumist . . . . . rbl. 250

23. Arvestatud eksploatatsioonis olevate väheväärtuslike ja kii-restikuluvate esemete kulumise reservi . . . . . rbl. 600

24. Kulutatud puid kaupluse ruumide kütmiseks . . . . . „ 980

Puid arvestatakse kaubandusettevõtteis kontol nr. 112 «Pakke- ja muud materjalid majanduslikeks vajadusteks».

25. Arvestatud kaupluse ruumide valve eest lepingu järgi . . . . . rbl. 4 000

Arvestatud summa tuleb näidata kontol nr. 046 «Muud arvel- dused majandusorganisatsioonide ja asutustega».

26. Lõpetati ja võeti aktiga vastu kaupluse jooksev remont. Remondikulud kirjendatakse jooksva kuu kuludeks . . . . . rbl. 7 540

27. Arvestatud kaupluse valgustuse eest . . . . . „ 840

28. Kulutati mitmesuguseid majandusmaterjale (luuad, har- jad, lapid jne.) kaupluse ruumide koristamiseks . . . . . rbl. 60

29. Arvestatud mittekoosseisulistele isikutele:

- a) põrandate pesemise ja klaaside puhastamise eest . . . . . rbl. 200
- b) sanitaariietuse pesemise eest . . . . . „ 300

K o k k u . . . . . rbl. 500

30. Kinni peetud tulumaksu ning lastetute ja vähelapseliste kodanike maksu mittekoosseisuliste isikute töötasult (vt. operatsioon 29)	rbl. 12
31. Makstud kassast mittekoosseisulistele isikutele (vt. operatsioonid 29 ja 30)	rbl. 488
32. Kantakse kuludesse mittekoosseisulistele isikutele arvestatud töötasu summa (vt. operatsioon 29)	rbl. 500
33. Arvestatud sotsiaalkindlustuseks 4,8% mittekoosseisuliste isikute töötasult	rbl. 24
34. Kirjendatakse maha laost kuu kestel väljastatud ja kaupluse vajadusteks ärakulutatud majanduslikud materjalid:	
a) pakkematerjale	rbl. 570
b) kassalinte	„ 270
c) arvestusplanke ja paberit	„ 80
K o k k u	rbl. 920

Kassalintide väärtus kantakse kirje 13 alla «Kaupade viimistlemise, sorteerimise, pakkimise ja säilitamise kulud».

35. Makstud kassast posti- ja telegraafikuludid	rbl. 40
36. Arvestatud telefoni kasutamise eest märtsis	„ 120
37. Sisse nõutud Riigipanga poolt arvelduskontolt kaubakäibe laenu protsente	rbl. 1 445
38. Arvestatud Riigipanga poolt protsente arvelduskontolt	rbl. 357
39. Kirjendatakse maha inventeerimisel kaupluse ühes sektioonis ilmnenud kaupade puudujääk (jaehindades) loomuliku kaonormide piires	rbl. 1 920

Kaubandusliku mahahindluse keskmine protsent selles sektioonis on 6,17.

40. Tagastatud kaupluse poolt oma kaubastu kaubabaasile puutaarat	rbl. 14 300
Kaubabaas võttis taara vastu ja hindas selle osalise purunemise tõttu alla summa võrra	rbl. 700
Arveldusi tagastatud taara eest arvestatakse kontol nr. 134 «Tasumisele kuuluvad arveldused».	

41. Kirjendatakse maha jooksvasse kuusse kuuluvad tulevaste perioodide kulud:	
a) jääkeldrite täitmine	rbl. 150
b) arvestusplangid ja kaardid	„ 75

K o k k u . . . . . rbl. 225

42. Arvestatud kaardrite ettevalmistamiseks	rbl. 372
43. Arvestatud kaubastu administratiivkulude katteks	„ 5 000
44. Tasutud kuu kestel Riigipanga kaudu arvelduskontolt:	
a) majandusorganisatsioonidele ja -asutustele kaupluse võlgnevuse kustutamiseks mitmesuguste arvelduste järgi	rbl. 12 749.95

b) rajooni rahandusosakonnale võlgnevuse kustutamiseks töölistelt ja teenistujatelt kinnipeetud maksude ja muude arvelduste järgi	rbl. 1 392
c) kaubastuvalitsusele ja transpordikontorile võlgnevuse kustutamiseks tasumisele kuuluvate arvelduste järgi	rbl. 25 293

Kokku . . . . . rbl. 39 434.95

45. Kirjendatud kindlaksmääratud korras kinnitatud akti järgi kaupluse arvel maha riknenud kaupu . . . . . rbl. 80

Kaubanduslik mahahindlus mahakirjendatud kaupadelt on 6%.

46. Kirjendatud kinnitatud akti põhjal kaupluse arvel maha taara kaaluvahesid . . . . . rbl. 175

Kaod taara kaaluvahedest kantakse jaemüügi kulude kirjesse nr. 20. Kaubanduslik mahahindlus selle taaraga sissetulnud kaubalt on 8%.

47. Kirjendati maha debitorset võlgnevust hagi rahuldamata jätmise tõttu kohtu poolt (võlgnevus oli arvestatud kontol nr. 052 «Vaieldavad võlad») . . . . . rbl. 7 600

48. Kaupade inventeerimisel avastati kaupluse teises sektsioonis kaupade ülejääki jaehindades . . . . . rbl. 300

Kaubandusliku mahahindluse keskmine protsent selles sektsioonis on 6,24.

49. Kirjendati arvelduskontolt maha arbitraaži otsusega sissenõutud trahv kottide tagastamata jätmise eest kaupluse poolt teraviljasalve baasile . . . . . rbl. 4 350

50. Erilaenukonto reguleerimisel kanti arvelduskontolt üle omade käibevahendite normatiivi katteks puuduv summa . . . . . rbl. 32 000

51. Vastavalt kaubaaruandeile kirjendati maha materiaalselt vastutavatelt isikutelt kuu kestel realiseeritud kaubad jae-hinnaga . . . . . rbl. 1 860 000

52. Kirjendatakse maha realiseeritud hinnatäiendi summa. Summa tuleb kindlaks teha, võttes teadmiseks, et hinnatäiendi keskmine protsent kaubajääkidele viimase inventeerimise kuupäevaks kaupluses oli 6,21. Seda hinnatäiendi protsenti tuleb antud operatsiooni järgi kohaldada hinnatäiendi arvutamisel kaubajääkidele kuu lõpuks.

53. Makstud kassast töölistelt ja teenistujatelt mitmesuguste isikute kasuks kinnipeetud summa . . . . . rbl. 300

54. Kantakse jooksva kuu kuludesse konto nr. 207 «Saadud ja makstud protsendid» deebetsaldo. Summa teha kindlaks.

55. Kantakse kuu lõpul üle käibekulud kaubajääkidele.

Summa kindlakstegemiseks tuleb koostada vihus arvestus vastava vormi järgi. Kaubajääkidele käibekulude protsendi arvutamist tuleb teostada täpsusega kuni 0,01.

IX PEATUKK

ARVESTUS ÜHISKONDLIKU TOITLUSTAMISE ETTEVÕTETES

Metoodilised juhised

Praktilised tööd koosnevad ülesandeist: a) müügihindade kalkulatsioonide koostamine köögitooteile (nr. 101, 102); b) kontode korrespondeerimine sööklate põhioperatsioonide järgi (nr. 103—109); c) ühiskondliku toitlustamise ettevõtete operatsioonide sünteetiline ja analüütiline arvestus (nr. 110).

Raamatupidamise osakondades lahendatakse kõik ülesanded, planeerimise osakonnas aga ülesanded nr. 101, 103—109.

ÜLESANNE nr. 101

Ülesande sisu. Produktide kulu kohta arvestuse ja köögitoodete müügihindade kalkulatsiooni koostamine.

Ülesanne. Koostada produktide vajaduse arvestus ja köögitoodete müügihindade kalkulatsioon.

Ülesande materjal. 1. Plaani-menüü järgi peab söökla valmistama järgmised road:

Roogade nr-d «Koostisnormide kogumiku» järgi	Roogade nimetused	Kogus
95	Borš, hapukoorega	300
145	Piimasupp riisiga	200
541	Teftelid riisiga	
790	Pannkoogid koorega	150
555	Pliinid liha ja koorega	100
841	Kakao	200

2. Produktide kulutamise normid ühele roale on toodud lk. 161.

3. III kategooria söökla köögitoodangu müügihindade kalkuleerimisel on määratud kindlaks järgmised juurdehindlused (protsentides tooraine hinnast):

a) lõunaroad — esimesed ja teised (liha-, kala-, tangu-, juurvilja-), jahust (välja arvatud pliinid ja pannkoogid), munaroad (välja arvatud munaroad naturell ja omlett) ja kuumad joogid (välja arvatud tee) — 20%;

b) magusroad (kissellid, kompotid, vahule löödud toidud, pannkoogid keedisega jt.), samuti muna- ja jahuroad (omlett, munaroad naturell, pliinid, pannkoogid) — 15%.

4. Päeva alguseks on köögis järgmised tegelikud produktide jäägid: a) I sordi riisi 0,4 kg, b) peensuhkrut 1,2 kg, c) peeti 2 kg.

Toiduainete kulutamise normid ühele roale
(grammides, munad tükides)

Jrk.-nr.	Produktide nimetused	Kilogrammi hind (rbl., kop.)	Roogade nimetus ja numbrid «Koostisnormide kogumiku» järgi						
			borš hapukoorega, nr. 95	piimasupp riisiga, nr. 145	teffelid riisiga, nr. 541	pliinid hapukoorega, nr. 790	pannkoogid lihaga ja hapukoorega, nr. 555	kakao, nr. 841	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
1	Liha üle keskmise rammususe	13.11,5				100		109	
2	Koorevõi, I sort, soolatud	24.60		5					
3	Rasv, sulatatud, kõrgem sort	27.80	5		7	10	5		
4	Hapukoor, I sort	13	15			20	20		
5	Piim, naturell	2.20		350	22		125		75
6	Munad, I sort (kümme)	7					1/5 tk.		
7	Riis, I sort	8.80		35	52				
8	Nisujahu, I sort	3.25	5		8	85	50		
9	Peensuhkur	9.40	5	5		1	6		20
10	Kakao «Zolotoi jarlök»	109							6
11	Leib (batoonid), I sort	3.30			18				
12	Peedid, I sort	45	120						
13	Kapsas, värske	65	80						
14	Sibulad, I sort	1.40	20		20				
15	Tomatipüree	5.20	5						
16	Äädikas	4	8						
17	Porgandid, I sort	65	25						
18	Sibul, roheline	4	10						
19	Pärm	5.40				2			
20	Till	8	3						

Märkus. Vürtside väärtuseks võetakse roogade nr. 95, 541, 555 kalkulasiooni 2 kopikat roa kohta. Soola väärtuseks võetakse kõigi roogade, välja arvatud kakao, kalkulasiooni 0.5 kopikat roa kohta.

Ulesande sisu. Köögitoodete müügihindade kalkulatsiooni koostamine.

Ulesanne. Koostada üksikutele roogadele müügihindade kalkulatsioonid õpiku XI peatükis toodud vormi kohastele kalkulatsioonikaartidele.

Ulesande materjal. 1. Roogade nimetused, nende numbrid «Koostisnormide kogumiku» järgi, produktide kulutamise normid, produktide hinnad ja produktide väljatulek valmisroogades on toodud lk. 163.

Igal kaardil märgitakse antud roa number «Koostisnormide kogumiku» järgi. Seejuures tuleb praadide kalkulatsioonikaartidel näidata lugejana roa enda number «Koostisnormide kogumiku» järgi, nimetajana aga garneeringu number.

Nii näiteks tuleb makaronidega lihakotlettide kalkulatsioonikaardil näidata number 523/556. Toiduainete väljatulekut valmistatud praadides tuleb näidata samuti murruga, kus lugejana märgitakse põhiaine kaal, nimetajana aga garneeriks mineva aine kaal.

2. III kategooria söökla köögitoodangu müügihindade kalkuleerimisel on juurdehindlused lõuna esimestele ja teistele roogadele määratud kindlaks 20% tooraine hinnast.

3. Vürtside väärtuseks võetakse roogade nr. 99, 533, 482 kalkulatsiooni 2 kopikat iga roa kohta. Soola väärtuseks võetakse kõigi roogade kalkulatsiooni 0,5 kopikat roa kohta.

4. Kalkulatsioon koostatakse 100 roa kohta.

Ulesande sisu. Ühiskondliku toitlustamise ettevõtete ladudes olevate produktide sünteetiline arvestus.

Ulesanne. Kanda sünteetilistele kontodele söökla alltoodud operatsioonid.

Ulesande materjal. 1. Aktseptiti hankija arve sööklale saadud produktide kohta . . . . . rbl. 14 300

Arve koosneb järgmistest summadest:

- a) produktid ühtsete jaehindadega . . . . . rbl. 15 000
- b) kaubanduslik mahahindlus 5% . . . . . „ 750
- c) taara . . . . . „ 50

Produktid võeti tervenisti vastu söökla lattu. Taara hinnati vastuvõtmisel alla 15 rbl. võrra.

2. Arvestatud oma trusti autobaaasile ostetud produktide kohaleveo eest sööklasse . . . . . rbl. 120

Arveldused autobaaasiga tuleb peegeldada kontol «Tasumisele kuuluvad arveldused».

3. Produkte väljastatud laost tootmisse nõude-saatelehe järgi . . . . . rbl. 12 000

Tlk. nr.	Produktide nimetused	Ukraina bors, nr. 99 Väljatulek 550		Nuudlisupp, kodune, piimaga, nr. 144 Väljatulek 500		Lihakotletid makaronidega, nr. 533/556 Väljatulek 50/150			Praetud hani, kapsaga, nr. 482/565 Väljatulek 75/150			
		Norm	Hind		Norm	Hind		Norm	Hind			
			6. XI	13. XI		3. XI	11. XI		4. XI	7. XI	12. XI	6. XI
1	Loomaliha					50	13.11,5	10.96,6	13.11,5	202	16.20	12.20
2	Hani					5	27.80	27.80	25.90	10	27.80	27.80
3	Koorevõi	5	26.40	27.80	26.40	5	29.40	29.40	27.80			
4	Rasv, sulatatud					5						
5	Piim, naturell	15	13	16.20	2.20	250						
6	Hapukoor											
7	Makaronid					60	4.80	4.80	4.80			
8	Riis					3	3.25	3.25	3.25	5	3.25	3.25
9	Jahu	5	3.25	3.25	7.90	5	3.70	4.90	4.90			
10	Kuivikud					9	3.30	3.30	3.30			
11	Sai											
12	Peensusukur	5	9.40	9.40	9.40	5				5	9.40	9.40
13	Kapsas, värske	100	—,65	—,65		200				200	—,65	—,65
14	Peedid	100	—,45	—,45								
15	Sibulad	20	1.40	1.40						10	1.40	1.40
16	Porgandid	20	—,65	—,65						5	—,65	—,65
17	Kartul	10	—,45	—,45								
18	Tomat — püree	5	5.20	5.20		5	5.20	5.20	5.20	5	5.20	5.20
19	Äädikaessents	2	16.30	16.30						2	16.30	16.30

Ulesande sisu. Ühiskondliku toitlustamise ettevõtete ladudes olevate produktide sünteetiline arvestus.

Ulesanne. Kanda sünteetilistele kontodele söökla alltoodud operatsioonid.

Ulesande materjal. 1. Aktseptiti oma trusti toiduainete baasi arve sööklale saadud produktide kohta . . . . . rbl. 23 700

Arve koosneb järgmistest summadest:

a) produktid ühtsete jaehindadega . . . . . rbl. 25 000

b) kaubanduslik mahahindlus 6% . . . . . „ 1 500

c) eraldamised baasile toiduainete väljastamise kulude katteks . . . . . „ 200

Taara väljastati ilma hinnata.

Produktid võeti tervenisti vastu söökla lattu.

2. Produktidega sissetulnud taara hinnati hinnakirjahindades ja võeti söökla laos arvele . . . . . rbl. 70

3. Söökla puhvetisse väljastati laost produkte . . . rbl. 2 000

Kaubanduslik mahahindlus väljastatud produktidelt on 6%.

Puhvetisse vastuvõtmisel tehti produktidele ühtsetes jaehindades ühiskondliku toitlustamise ettevõtteis produktide jaehinnale ettenähtud 5%-line täiendav juurdehindlus.

Ulesande sisu. Ühiskondliku toitlustamise ettevõtete ladudes asuvate produktide inventeerimise tulemuste peegeldamine sünteetilises arvestuses.

Ulesanne. 1. Avada vihus järgmised sünteetilised kontod: Konto nr. 101 «Tooraine ja põhimaterjalid tootmisettevõtetes» . . . . . rbl. 124 500

Konto nr. 154 «Kaubanduslikud mahahindlused ühiskondliku toitlustamise ettevõtetes» . . . . . rbl. 8 600

2. Kanda sünteetilistele kontodele söökla alltoodud operatsioonid.

Ulesande materjal. 1. Kirjendatakse ühtsetes jaehindades maha söökla laos inventeerimisel ilmnenud üksikute produktide puudujääk üle loomuliku kao normide . . . . . rbl. 300

Kaubanduslik mahahindlus puuduvatelt produktidelt on 6%.

Ettevõtte direktori otsusel kuulub puuduvate produktide väärtus sissenõudmisele laohoidjalt väike-puudujäägina tsiviilkorras.

2. Kanti sissetulekusse söökla laos inventeerimisel ilmnenud mõningate produktide ülejääk ühtsetes jaehindades . . . rbl. 80

Kaubanduslik mahahindlus neilt produktidelt on 3%.

Ülesande sisu. Tootmises olevate produktide ja valmistoodangu realiseerimise sünteetiline arvestus ühiskondliku toitlustamise ettevõtetes.

Ülesanne. Avada vihus järgmised sünteetilised kontod.

Konto nr. 101 «Tooraine ja põhimaterjalid tootmisettevõtetes» . . . . . rbl. 176 000

Konto nr. 154 «Kaubanduslik mahahindlus ühiskondliku toitlustamise ettevõtetes» . . . . . rbl. 11 400

2. Kanda sünteetilistele kontodele söökla alltoodud operatsioonid.

Ülesande materjal. 1. Väljastatud kuu kestel laost tootmise produkte . . . . . rbl. 164 000

2. Realiseeritud kuu kestel köögi lõunatoodangut söögisaali kaudu sularaha eest . . . . . rbl. 197 200

3. Kirjendatakse maha produktide väärtus (ühtsetes jaehindades), lähtudes kindlaksmääratud kulutamise normide arvestusest valmistoodete tegelikule väljalaskele . . . . . rbl. 163 200

4. Kirjendatakse maha inventeerimisel tootmises ilmnenud produktide puudujääk (vähem toitudesse pandud) ühtsetes jaehindades . . . . . rbl. 90

Ülesande sisu. Ühiskondliku toitlustamise ettevõtetes produktide inventeerimise tulemuste peegeldamine sünteetilisest arvestusest.

Ülesanne. 1. Avada vihus järgmised sünteetilised kontod.

Konto nr. 101 «Tooraine ja põhimaterjalid tootmisettevõtetes» . . . . . rbl. 160 000

Konto nr. 154 «Kaubanduslik mahahindlus ühiskondliku toitlustamise ettevõtetes» . . . . . rbl. 9 600

2. Kanda sünteetilistele kontodele söökla alltoodud operatsioonid.

Ülesande materjal. 1. Väljastatud kuu kestel tootmise produkte nõudmiste-saatelehtede järgi . . . . . rbl. 148 000

Vastavalt kassaaruandeile ja realiseerimisaruandeile on kuu jooksul müüdud lõunatoodangut söögisaali kaudu sularaha eest . . . . . rbl. 182 800

3. Kirjendatakse maha produktide väärtus (ühtsetes jaehindades), lähtudes kindlaksmääratud kulutamise normide arvestusest lõunatoodangu tegelikule väljalaskele . . . . . rbl. 147 560

4. Kirjendatakse maha tootmises ühel inventeerimisel ilmnenud produktide ülekulu ühtsetes jaehindades . . . . . rbl. 120

Ülekulu summa kanti väike-puudujäägina tootmisala juhataja arvele. Arvesse võttes kaubandusliku mahahindluse keskmist protsenti, on puuduvate produktide ostuhind . . . . . rbl. 112 80

5. Kirjendatakse maha tootmises teisel inventeerimisel ilmnenud produktide ülejääk (vähem toitudesse pandud) . . . rbl. 100
6. Kantakse kuu lõpul üle kuu kestel tootmises ärakulutatud produktide ühtsete jaehindade ja ostuhinna vahe . . . rbl. 8 848

ULESANNE nr. 108

Ülesande sisu. Puhveti kaudu oma valmistoodangu realiseerimise sünteetiline arvestus.

Ülesanne. Avada vihus alltoodud sünteetilised kontod.

Konto nr. 101 «Tooraine ja põhimaterjalid tootmisettevõtetes» . . . . . rbl. 120 000

Konto nr. 154 «Kaubanduslik mahahindlus ühiskondliku toitlustamise ettevõtetes» . . . . . rbl. 8 000

2. Kanda sünteetilistele kontodele söökla alltoodud operatsioonid.

Ülesande materjal. 1. Väljastatud kuu kestel laost produkte tootmisse . . . . . rbl. 48 000

2. Väljastatud köögist söökla puhvetisse omatoodangu muid saadusi müügihinnaga . . . . . rbl. 4 000

Selles summas moodustab nende toodete valmistamiseks kulutatud produktide väärtus ühtsetes jaehindades 3 300 rbl., ostuhinnas aga 3 100 rbl.

3. Laekus puhvetilt söökla kassasse köögist saadud valmis- toodete müügist (vt. operatsioon 2) . . . . . rbl. 4 000

4. Puhvetipidaja poolt esitatud kaubaaruande põhjal kirjendatakse maha realiseeritud valmis- tooted . . . . . rbl. 4 000

ULESANNE nr. 109

Ülesande sisu. Puhveti kaudu realiseeritud ostukaupade sünteetiline arvestus.

Ülesanne. 1. Avada vihus alltoodud sünteetilised kontod.

Konto nr. 101 «Tooraine ja põhimaterjalid tootmisettevõtetes» . . . . . rbl. 75 000

Konto nr. 154 «Kaubanduslik mahahindlus ühiskondliku toitlustamise ettevõtetes» . . . . . rbl. 4 500

2. Kanda sünteetilistele kontodele söökla alltoodud operatsioonid.

Ülesande materjal. 1. Väljastatud laost kuu kestel puhvetisse produkte ühtsete jaehindadega . . . . . rbl. 30 000

Kaubanduslik mahahindlus väljastatud produktidelt moodustab 6%.

Puhvetisse vastuvõtmisel tehti produktide jaehinnale ühiskondliku toitlustamise ettevõttele ettenähtud juurdehindlus rbl. 1 500

2. Puhvetilt anti üle söökla kassasse sularahas . . . rbl. 28 000

Kogu see summa laekus ostukaupade müügist.

3. Esitatud kaubaaruannete põhjal kirjendatakse puhvetipidajalt maha realiseeritud kaubad müügihinnaga . . . rbl. 28 000

4. Kirjendatakse maha kaubanduslik mahahindlus puhveti poolt kuu kestel realiseeritud ostukaupadelt. Summa teha kindlaks, võttes arvesse, et kaubanduslik mahahindlus kuu lõpuks puhvetis müümata jäänud kaupadelt moodustab 390 rbl.

ULESANNE nr. 110

Ulesande sisu. Ühiskondliku toitlustamise ettevõtete põhioperatsioonide sünteetiline arvestus.

Ulesanne. 1. Söökla käibearuande põhjal avada vihüs sünteetilised kontod, millel on saldod aruandekuu alguseks. Ulesande täitmist mööda avada ka teised, söökla operatsioonide peegeldamiseks vajalikud sünteetilised kontod.

2. Kontole nr. 108 «Materiaalse ja tehnilise varustuse esemed» avada allkontod: a) konto nr. 108/1 «Materiaalse ja tehnilise varustuse esemed ladudes»; b) konto nr. 108/2 «Materiaalse ja tehnilise varustuse esemed eksploatatsioonis».

3. Kontole nr. 124 «Põhi- ja täiendav töötasu» avada kaartidel mitmelahtrilist vormi allkontod: a) nr. 124/1 «Koosseisuliste tööliste ja teenistujate põhi- ja täiendav töötasu»; b) nr. 124/2 «Mittekoosseisuliste isikute põhi- ja täiendav töötasu».

Konto nr. 124/1 kaartide lahtreis eraldada töötasu summad: a) põhimäärade ja -hinnete järgi; b) progressiivsed juurdemaksud ja preemiad.

4. Kontole nr. 190 avada allkontod: a) konto nr. 190/4 «Lõunatoodangu realiseerimine sööklaist, restoranidest ja kohvikuist»; b) konto nr. 190/4 a «Muu omatoodangu realiseerimine sööklaist, restoranidest ja kohvikuist»; c) konto nr. 190/5 «Ostukaupade realiseerimine sööklaist, restoranidest ja kohvikuist».

5. Kontole nr. 204 «Ühiskondliku toitlustamise ettevõtete kulud» avada analüütiliseks arvestuseks mitmelahtrilist vormi kaardid, näidates lahtrites kulukirjete numbrid vastavalt toodud nomenklatuurile. Võttes arvesse, et kulukirjeid on rohkem kui on kaartidel lahtreid, tuleb kirjendamiseks kasutada nii selle kaardi esi- kui ka tagakülge.

Lisakulude kirjendamiseks tooraine (produktide) jääkidele laos tuleb analüütiliseks arvestuseks avada eraldi mitmelahtriline kaart. Pärast selle kaardi avamist kirjutada sinna konto nr. 204 kreditsaldo.

6. Kirjendada operatsioonid registreerimisžurnaali ja kontodele.

7. Koostada sünteetiliste kontode käibearuanne.

8. Koostada söökla bilanss seisuga 1. aprill 195..... a.

Ulesande materjal. I. Sünteetiliste kontode saldod söökla käibearuandest seisuga 1. märts 195..... a.

Kontode nr-d	Kontode nimetused	Deebet	Kreedit
009	Kaubad jaekaubandusettevõtetes ja väikehulgibaasides	3 472.42	—
013	Tühi ja kauba all olev taara	3 016.22	—
025	Kassa	346.54	—
026	Arvelduskonto Riigipangas	26 383.28	—
041	Hankijad arveldustega	—	66 013.85
046	Majandusorganisatsioonid ja -asutused muude arveldustega	—	12 167.53
048	Töölised ja teenistujad	—	17 892.69
054	Arveldused eelarvega maksude, lõivude ja muude arvelduste järgi	—	3 003.41
085	Põhivahendid	54 747.84	—
101	Tooraine ja põhimaterjalid	64 641.56	—
103	Kütus ja mootorikütus	1 210	—
108/1	Materiaalse ja tehnilise varustuse esemed ladudes	12 351.40	—
108/2	Materiaalse ja tehnilise varustuse esemed eksploatatsioonis	50 105.47	—
110	Väheväärtuslikud ja kiirestikuluvad esemed	5 810.78	—
112	Pakke- ja muud materjalid majanduslikeks vajadusteks	2 153.70	—
120	Tootmine ja töötlemine	412.11	—
133	Arveldused eraldatud põhi- ja käibe vahendite alal	—	82 180.82
134	Tasumisele kuuluvad arveldused	—	5 966.83
147	Väheväärtuslike ja kiirestikuluvate esemete kulumine	—	1 208
150	Põhivahendite kulumine	—	14 940.63
152	Kaubanduslik mahahindlus (juurdehindlus) jaehinnaga arvestatud kaupadelt	—	458.61
154	Kaubanduslik mahahindlus ühiskondliku tootlustamise ettevõtetes	—	4 221.10
190/4	Lõunasöökide realiseerimine sööklaist, restoranidest ja kohvikuist	349 825.34	452 646.83
190/4a	Muu omatoodangu realiseerimine sööklaist, restoranidest ja kohvikuist	40 620	49 570
190/5	Ostukaupade realiseerimine sööklaist, restoranidest ja kohvikuist	410 976.11	459 689.14
204	Ühiskondliku tootlustamise ettevõtete kulud	132 336.53	712.60 ¹
206	Taaraoperatsioonide tulemused	1 965.72	—
216/2	Makstud eraldised administratiivkulude katteks	5 865	—
217/2	Makstud eraldised kaupade väljastamise kulude katteks	4 635.18	—
225/1	Mitmesugused akumulatsioonid	—	458.80
225/2	Mitmesugused kaod	249.64	—

¹ Summa 712 rbl. 60 kop. koosneb kuludest kirje 2 all «Auto- ja hobustranspordikulud».

Märkus. Kontode avamisel tuleb kontode nr. 190/4, 190/4a, 190/5 ja 204 saldod kirjutada kahepoolsetena (liigendatult), s. t. deebetisse ja kreditiisse.

Liigendatud saldo neile kontodele on näidatud vaid metoodilistel kaalutlustel selleks, et kvartali aruandluse koostamise ülesande nr. 125 lahendamisel oleks jooksva arvestuse andmeil võimalik täita kaubakäibe ja kulude näitajad.

Käibearuande koostamisel märtsikuu eest tuleb nende kõigi kontode saldod näidata ühepoolsetena.

II. Konto nr. 204 «Ühiskondliku toitlustamise ettevõtete kulud» saldod seisuga 1. märts 195..... a. (kindlaksmääratud nomenklatuuri kirjete järgi):

Kir-jete nr-d	Kirjete nimetused	Summa
1	Transpordikulud vee- ja raudteel	—
2	Auto- ja hobutranspordikulud	10 578.30
3	Auto- ja hobutranspordi seisakute eest makstud trahvid	—
	Põhi- ja täiendav töötasu:	
4	a) põhimäärade ja -hinnete järgi	63 104.92
5	b) progressiivsed juurdemaksud ja preemiad	5 619.22
6	Eraldised sotsiaalkindlustuseks	4 446.81
7	Töökaitse- ja ohutustehnikakulud	368.75
8	Jää kokkuost ja külmutusseadeldiste korrashoid	215.69
9	Kütus, aur ja elektrienergia (tootmise vajadusteks)	8 297.02
10	Ruumide ja inventari üür	7 400
11	Mittekoosseisulise valve ülalpidamiskulud	3 135.23
12	Omade põhivahendite ¹ amortisatsioon	621
13	Ruumide korrashoiu ja inventarikulud	9 187.29
14	Jooksva remondi kulud	2 400.83
15	Sanitaar-erirõivastuse, söökla pesu ja väheväärtuslike esemete kulumine ja sanitaar-erirõivastuse ning söökla pesu pesemine ja parandamine	7 421.55
17	Oma kergetranspordi korrashoiu kulud ja ringsõidud linnas	69.20
19	Kantselei-, posti-, telegraafi- ja telefonikulud	1 453.71
20	Kaupade ja tooraine kaod teel ja säilitamisel normide piires	358.78
21	Tooraine ja kaupade kaod üle kindlaksmääratud normide	—
22	Köögi- ja lauanoode kulumine	3 309.43
24	Taara kulud ja kaod, maha arvatud tulud taaraoperatsioonidest ¹	—
25	Eraldised kaadri ettevalmistamiseks	962
26	Muud kulud	3 336.80
	Kokku	132 336.53

III. Söökla operatsioonid märtsis 195..... a.

1. Kantakse jooksva kuu kuludeks lisakulud toiduproduktide jääkidele . . . . . rbl. 712.60

¹ Taara kaod on arvestatud kontol nr. 206 «Taaraoperatsioonide tulemused».

2. Väljastatud laost tootmisse nõudmiste-saatelehtede järgi 1. kuni 5. märtsini produkte ühtsetes jaehindades	rbl. 33 980.35
3. Vastavalt esitatud kassaaruandeile ja realiseerimisaruandeile on 1. kuni 5. märtsini müüdnud söögisaali kaudu sularahas:	
a) lõunasööke	rbl. 40 749.85
b) muud oma valmistoodangut	„ 2 680.50
<u>Kokku . . . . .</u>	rbl. 43 430.35
4. Väljastatud köögist puhvetisse valmistooteid (muud oma-toodangut) müügihindades	rbl. 1 600
Selles summas moodustab nende toodete valmistamiseks kulutatud produktide väärtus ühtsetes jaehindades rbl. 1 370; nende ostuhind on 1 285 rbl.	
5. Väljastatud laost söökla puhvetitele produkte ühtsetes jaehindades	rbl. 31 240.20
Kaubanduslik mahahindlus väljastatud produktidelt on 1 854 rbl. 15 kop.	
6. Laekus söökla kassasse puhvetitelt 1. kuni 5. märtsini sularahas	rbl. 33 560
Selles summas moodustab laekumine köögist saadud valmistoodete müügist 1 650 rbl.	
7. Kirjendatakse tootmisala juhataja arvelt maha söögisaali kaudu realiseeritud toodete valmistamiseks ajavahemikul 1. kuni 5. märtsini ära kulutatud produkte:	
a) lõunatoodang	rbl. 31 808.80
b) muu omavalmistatud toodang	„ 802.20
<u>Kokku . . . . .</u>	rbl. 32 611
8. Üle kantud arvelduskontolt arvelduste järgi hankijate vastu oleva võlgnevuse kustutamiseks	rbl. 24 000
9. Puhvetipidajate poolt esitatud kaubaaruannete põhjal kirjendatakse nende arvelt maha realiseeritud kaupu müügihindades (vt. operatsioonid 6 ja 4)	rbl. 33 560
10. Viidud Riigipanka ajavahemikul 1. kuni 5. märtsini söökla ja puhvetis laekunud summad	rbl. 76 673
11. Vastavalt Riigipanga väljavõttele kanti sinna viidud sularaha arvelduskontole	rbl. 76 673
12. Aktseptiti söökla poolt oma trusti toidubaasi arved ostetud ja lattu sisse tulnud produktide kohta	rbl. 26 284.90
Aktseptitud arved koosnevad järgmistest summadest:	
a) produktid ühtsete jaehindadega	rbl. 27 177.74
b) kaubanduslik mahahindlus	„ 1 579.55
c) eraldised baasile produktide väljastamise kulude katteks	„ 430.80
<u>Kokku . . . . .</u>	rbl. 26 284.90

Saaduste vastuvõtmisel söökla lattu ilmnes mõningate produktide puudujääke ühtsete jaehindadega 25 rbl. 75 kop. ja ostuhinnaga 24 rbl. 10 kop. See puudujääk kui vedudel loomuliku kao norme mitteületav võeti söökla kanda.

Taara hinnati vastuvõtmisel alla 142 rbl. 20 kop. võrra.

13. Väljastati nõudmiste-saatelehtede järgi produkte tootmiseks ühtsete jaehindadega . . . . . rbl. 65 423.42

14. Vastavalt esitatud kassaaruandeile ja realiseerimisaruandeile müüdi söögisaali kaudu ajavahemikul 1. kuni 5. märtsini sularaha eest:

a) lõunatoodangut . . . . . rbl. 74 029.75
b) muud omavalmistatud toodangut . . . . . „ 9 140.40

Kokku . . . . . rbl. 83 170.15

15. Viidud Riigipanka arvelduskontole . . . . . rbl. 82 880

16. Vastavalt Riigipanga väljavõttele kanti sinna viidud sularaha arvelduskontole . . . . . rbl. 82 880

17. Kirjendati tootmisala juhataja arvelt maha söögisaali kaudu realiseeritud toodete valmistamiseks kulutatud produktid:

a) lõunatoodang . . . . . rbl. 57 717.93
b) muu omavalmistatud toodang . . . . . „ 7 426.25

Kokku . . . . . rbl. 65 144.18

18. Toiduainete jääkide inventeerimisel tootmises ilmnes 16. märtsi seisuga produktide ülekulu (ühtsetes jaehindades) . . . . . rbl. 42.60

Ülekulu summa kui väike-puudujääk kanti tootmisala juhataja arvele. Produktide ostuhind on 39 rbl. 35 kop.

19. Saadud arvelduskontolt töötasu maksmiseks töölistele ja teenistujatele veebruarikuu teise poole eest . . . . . rbl. 17 892.69

20. Makstud kassast töötasu töölistele ja teenistujatele veebruarikuu teise poole eest . . . . . rbl. 17 892.29

21. Üle kantud arvelduskontolt võlgnevuse kustutamiseks:

a) hankijatele arvelduste järgi . . . . . rbl. 42 013.85
b) majandusorganisatsioonidele ja -asutustele
muude arvelduste järgi . . . . . „ 12 167.53

Kokku . . . . . rbl. 54 181.38

22. Aktseptiti söökla poolt kõrvaliste hankijate arved neilt ostedud produktide kohta . . . . . rbl. 88 445.60

Aktseptitud arved koosnevad järgmistest summadest:

a) produktid ühtsete jaehindadega . . . . . rbl. 94 656.20
b) kaubanduslik mahahindlus . . . . . „ 6 210.60

Kokku . . . . . rbl. 88 445.60

Produktid võeti tervenisti vastu söökla lattu. Produktide all olev taara tuli sisse ilma hinnata. Vastuvõtmisel hinnati see taara hinnakirjahindades ja võeti arvele summas 324 rbl. 80 kop.

23. Väljastati laost produkte söökla puhveteisse ühtsete jaehindadega . . . . . rbl. 74 430.14

Kaubanduslik mahahindlus väljastatud produktidelt moodustab 6 695 rbl. 39 kop.

Vastuvõtmisel puhveteisse tehti produktide väärtusele ühtsetes jaehindades ühiskondliku toitlustamise ettevõttele kindlaksmääratud täiendav juurdehindlus 2 208 rbl. 94 kop.

24. Laekus söökla kassasse puhvetite läbimüügist ajavahemikul 6. kuni 15. märtsini . . . . . rbl. 70 690

Kogu see summa saadi ostukaupade müügist.

25. Esitatud kaubaaruannete põhjal kirjendatakse maha materiaalselt vastutavatelt isikutelt puhvetitest realiseeritud ostukaubad müügihindades (vt. operatsioon 24) . . . . . rbl. 70 690

26. Viidud Riigipanka puhvetitesse laekunud sularaha . . . . . rbl. 70 690

27. Vastavalt Riigipanga väljavõttele kanti pank viidud sularaha arvelduskontole . . . . . rbl. 70 690

28. Aktseptiti söökla poolt oma trusti aedviljabaasi arved ostetud ja lattu sissetulnud produktide kohta . . . . . rbl. 25 579.25

Aktseptitud arved koosnevad järgmistest summadest:

a) produktid ühtsete jaehindadega . . . . . rbl. 28 056.03

b) kaubanduslik mahahindlus . . . . . „ 4 220.50

c) eraldised baasile kaupade väljastamise kulude katteks . . . . . „ 373.66

d) taara . . . . . „ 1 370.06

K o k k u . . . . . rbl. 25 579.25

Produktid ja taara tulid lattu sisse tervenisti. Taara (pehme) võeti söökla laos arvele baasi arve hindadega.

29. Arvutatud tööliste ja teenistujatele töötasu märtsikuu esimese poole eest:

a) põhimäärade ja -hinnete järgi . . . . . rbl. 14 926.30

b) progressiivsed juurdemaksud ja preemiad . . . . . „ 1 233.70

K o k k u . . . . . rbl. 16 160

30. Kinni peetud töölistelt ja teenistujatelt:

a) riigilaenu tellinute sissemaksed . . . . . rbl. 720

b) tulumaksu ning lastetute ja vähelapseliste kodanike maksu . . . . . „ 1 460

c) täitehtede järgi mitmesuguste isikute kasuks . . . . . „ 160

K o k k u . . . . . rbl. 2 340

31. Saadud kassasse arvelduskontolt töötasu maksmiseks söökla tööliste ja teenistujatele märtsikuu esimese poole eest . . . . . rbl. 13 820

32. Makstud kassast töötasu söökla tööliste ja teenistujatele märtsikuu esimese poole eest . . . . . rbl. 13 820

33. Vastavalt Riigipanga väljavõttele on tema poolt tasutud söökla arvelduskontolt võlgnevuse kustutamiseks:

a) hankijatele	rbl. 72 560.48
b) hoiukassale riigilaenu tellinud tööliste ja teenistujate sissemaksed	„ 720
c) rajooni rahandusosakonnale maksud ja lõivud	„ 4 463.41
d) oma trustile ja transpordikontorile tasumisele kuuluvate arvelduste järgi	„ 5 966.83

Kokku . . . . rbl. 83 710.72

34. Aktseptiti söökla poolt oma trusti toidubaasi arved ostetud ja lattu sissetulnud produktide kohta . . . . . rbl. 150 605.28

Aktseptitud arved koosnevad järgmistest summadest:

a) produktid ühtsete jaehindadega	rbl. 155 764.10
b) kaubanduslik mahahindlus	„ 8 960.40
c) eraldised baasile produktide väljastamise kulude katteks	„ 1 937.58
d) taara	„ 1 864

Kokku . . . . rbl. 150 605.28

Kohaletoodud produktide vastuvõtmisel ilmnes nende puudujääk ühtsetes jaehindades 6 rbl. 80 kop. Kaubanduslik mahahindlus neilt produktidelt on 5%. Puudujääk kui kindlaksmääratud kao norme vedudel mitteületav võeti söökla kanda. Taara hinnati vastuvõtmisel alla 582 rbl. võrra.

35. Väljastatud laost materjale (konto nr. 112) söökla jooksvaks remondiks . . . . . rbl. 580.70

36. Arvestatud oma trusti ehitus- ja remondikontorile sööklas teostatud jooksva remondi eest . . . . . rbl. 400

37. Kirjendatakse jooksva kuu kuludeks kulutused lõpetatud jooksvale remondile . . . . . rbl. 980.70

38. Aktseptiti hankijate arved sööklale ostetud ja kättesaadud produktide kohta . . . . . rbl. 119 621.10

Aktseptitud arved koosnevad järgmistest summadest:

a) produktid ühtsete jaehindadega	rbl. 128 021.70
b) kaubanduslik mahahindlus	„ 8 400.60

Kokku . . . . rbl. 119 621.10

Produktide all olev taara saadi ilma hinnata. Vastuvõtmisel söökla lattu hinnati see taara hinnakirjahindades ja võeti arvele summas 686 rbl. 40 kop.

39. Arvestatud oma trusti transpordikontorile produktide kohaletoometamise eest kuu kestel sööklasse . . . . . rbl. 5 184.72

40. Väljastatud ühtsetes jaehindades ajavahemikul 16. kuni 31. märtsini produkte tootmiseks . . . . . rbl. 109 394.70

41. Väljastatud laost puhvetitesse produkte ühtsetes jaehindades . . . . . rbl. 130 843.56

Kaubanduslik mahahindlus väljastatud produktidelt moodustab 8 084 rbl. 76 kop.

Vastuvõtmisel puhveteisse tehti produktide väärtusele ühtsetes jaehindades ühiskondliku toitlustamise ettevõttele kindlaksmääratud täiendav juurdehindlus . . . . . rbl. 5 480.70

42. Vastavalt kassaaruandeile ja realiseerimisaruandeile müüdi ajavahemikul 16. kuni 31. märtsini valmistooteid söögisaali kaudu sularaha eest:

a) lõunatoodangut . . . . . rbl. 123 168.49

b) muud oma valmistooodangut . . . . . „ 3 284.31

K o k k u . . . . . rbl. 126 452.80

43. Viidud Riigipanka sularaha . . . . . rbl. 126 100

44. Vastavalt Riigipanga väljavõtetele kanti sissemakstud sularaha arvelduskontole . . . . . rbl. 126 100

45. Üle kantud arvelduskontolt hankijatele võlgnevuse kustutamiseks . . . . . rbl. 170 000

46. Väljastatud puhvetisse köögi poolt valmistatud toodangut (muu omavalmistatud toodang) müügihindades . . . . . rbl. 8 345

Selles summas moodustab toodete valmistamiseks kulutatud saaduste väärtus ühtsetes jaehindades 6 620 rbl.; nende ostuhind on 6 100 rbl.

47. Puhvetite poolt maksti söökla kassasse sularaha . . . . . rbl. 142 810.05

Sellest summast moodustab omavalmistatud toodangu väärtus 8 345 rbl. ja ostukaupade väärtus — 134 465 rbl. 05 kop.

48. Viidud panka sularaha . . . . . rbl. 140 900

49. Vastavalt Riigipanga väljavõtetele kanti sissemakstud sularaha arvelduskontole . . . . . rbl. 126 800

Ülejäänud sissemakstud sularaha summat jooksva kuul söökla arvelduskontole Riigipanga poolt ei kantud.

50. Kirjendatakse tootmisala juhatajalt maha söögisaali kaudu realiseeritud toodete valmistamiseks ajavahemikul 16. kuni 31. märtsini kulutatud produktid:

a) lõunatoodanguks . . . . . rbl. 99 941.43

b) muuks omavalmistatud toodanguks . . . . . „ 2 698.72

K o k k u . . . . . rbl. 102 640.15

51. Üle kantud arvelduskontolt hankijatele võlgnevuse kustutamiseks arvelduste järgi . . . . . rbl. 4 265.72

52. Esitatud kaubaaruannete põhjal kirjendatakse materiaalselt vastutavate isikute arvelt maha puhvetite poolt realiseeritud kaubad müügihindades (vt. operatsioonid 47 ja 46):

a) kõõgi valmistoodang . . . . . rbl. 8 345
b) ostukaubad . . . . . „ 134 465.05

K o k k u . . . . . rbl. 142 810.05

53. Aktseptitud hankijate arved sööklale ostetud ja kohaleveetud küttepuude kohta . . . . . rbl. 3 200

54. Arvestatud oma trusti transpordikontorile küttepuude kohaletoimetamise eest sööklasse . . . . . rbl. 1 140

Kõik küttepuude kohaletoimetamise ja lõhkumise kulud lisatakse puude omahinnale nende (kulude) kandmisega vahetult kontole «Kütus ja mootorikütus». Praktikavahetatakse sellele kontole analüütiliseks arvestuseks eraldi kaart, kuhu kogutaksegi puude kohaletoimetamise ja lõhkumise kulud (kui puude lõhkumine toimub mittekoosseisuliste töötajate poolt). Küttepuude ostuhinna mahakirjendamisel iga kuu lõpul vastavatel analüütilistelt kontodelt (kasepuud, okaspuud jt.) kirjendatakse samaaegselt kuludesse ka vastav kohaletoimetamise ja lõhkumise kulu summa. Selle summa kindlakstegemine toimub proportsionaalselt kuu jooksul kulutatud puude hulga ja nende jäägile kuu lõpuks.

Antud ülesande tingimuse kohaselt analüütilisi kontosid kontole «Kütus ja mootorikütus» ei avata. Kõik puude kohaletoimetamise ja lõhkumise kulud tuleb kanda vahetult nimetatud sünteetilisele kontole.

55. Arvutatud töötasu tööliste ja teenistujatele märtsikuu teise poole eest:

a) põhimäärade ja -hinnete järgi . . . . . rbl. 18 318.35
b) progressiivsed juurdemaksud ja preemiad . . . . . „ 1 610.90

K o k k u . . . . . rbl. 19 929.25

56. Makstud kassast söökla asjus linnas tehtud ringsõitude kulud . . . . . rbl. 12

57. Kantakse jooksva kuu kuludesse tööliste ja teenistujatele märtsikuu eest arvutatud töötasu summa:

a) põhimäärade ja -hinnete järgi . . . . . rbl. 33 244.65
b) progressiivsed juurdemaksud ja preemiad . . . . . „ 2 844.60

K o k k u . . . . . rbl. 36 089.25

58. Arvestatud sotsiaalkindlustuseks 6,2% tööliste ja teenistujate töötasult . . . . . rbl. 2 237.53

59. Kinni peetud töölistelt ja teenistujatelt:	
a) sissemaksid riigilaenu tellimise järgi	rbl. 780
b) täitehtede järgi mitmesuguste isikute kasuks	„ 160
K o k k u	rbl. 940

60. Makstud kassast:	
a) söökla töötajate ringsõitude kulud linnas	rbl. 42.40
b) postikulud	„ 31.72
c) mitmesuguste isikute kasuks töölistelt ja teenis- tajatelt kinnipeetud summad	„ 320
K o k k u	rbl. 394.12

61. Kirjendatakse maha kuu kestel kulutatud:	
a) kantseleitarbed ja arvestusplangid	rbl. 537.50
b) kassalindid (kirje 27)	„ 410
K o k k u	rbl. 947.50

Kulutatud materjalid tuleb maha kirjendada kontolt nr. 112 «Pakke- ja muud materjalid majanduslikeks vajadusteks».

62. Arvestatud telefoni kasutamise eest . . . . . rbl. 200

63. Arvestatud rajooni polikliinikule söökla töötajate meditsiini-
lise läbivaatuse eest . . . . . rbl. 400

64. Kirjendatakse maha inventeerimisel laos ilmnenu-
d produktide puudujääk loomuliku kao normide piires . . . . . rbl. 112

Kaubanduslik mahahindlus puuduvatelt produktidelt moodus-
tab 5,5%.

65. Tagastatud oma trusti baasile pruugitud taarat rbl. 4 176.80

Taara vastuvõtmisel tegi baas taara osalise purunemise tõttu
allahindluse 758 rbl. 45 kop. võrra.

Arveldused tagastatud taara eest tuleb peegeldada kontol
nr. 134 «Tasumisele kuuluvad arveldused».

66. Saadud Riigipanga väljavõte söökla arvelduskontole trusti
baasilt tagastatud taara eest summa laekumise kohta rbl. 3 418.35

67. Arvestatud oma trusti transpordibaasile jää kohaleveo eest
söökla jääkeldri täitmiseks . . . . . rbl. 1 200

Jääkeldri täitmiseks tehtud kulutused kantakse kontole nr. 062
«Tulevaste aruandeperioodide kulud».

68. Arvestatud märtsis kulutatud elektrienergia eest:

a) tootmise vajadusteks (kirje 9) . . . . . rbl. 1 156.70

b) kontori ruumide valgustuseks (kirje 13) . . . . . „ 327.60

K o k k u . . . . . rbl. 1 484.30

69. Arvutatud töötasu söökla mittekoosseisulistele töötajatele:

a) jääkeldri täitmise eest . . . . . rbl. 900

b) puude lõhkumise eest tootmisele (köögile) . . .	rbl.	400
c) põrandate pesemise eest söökla ruumides . . .	„	300
K o k k u . . .		rbl. 1 600

70. Kinni peetud mittekoosseisuliste töötajate töötasust tulumaksu ning lastetute ja vähelapseliste kodanike maksu rbl. 86

71. Makstud kassast töötasu mittekoosseisulistele töötajatele . . . . . rbl. 1 514

72. Kirjendatakse vastavatele kontodele mittekoosseisulistele töötajatele arvestatud töötasu . . . . . rbl. 1 600

73. Arvestatud sotsiaalkindlustuseks 6,2% mittekoosseisuliste tööliste ja teenistujate töötasult . . . . . rbl. 99.20

74. Kulutatud tootmise vajadusteks küttepuid (omahin-naga) . . . . . rbl. 1 562

75. Kirjendatakse jooksva kuu kuludesse $\frac{1}{6}$ osa jääkeldrite täitmisel tehtud kulutustest. Summa teha kindlaks.

76. Aktseptiti hankija arve sööklale ostetud materiaalse ja tehnilise varustuse kohta (söökla nõud, pesu, sanitaar-rõivastus) . . . . . rbl. 16 380.50

Kõik ostetud esemed võeti vastu materiaalse ja tehnilise varustuse lattu.

77. Arvestatud oma trusti transpordibaasile materiaalse ja tehnilise varustuse kohaleveo eest sööklasse . . . . . rbl. 655.80

78. Väljastatud kuu kestel laost eksploatatsiooni materiaalsel ja tehnilisel varustust . . . . . rbl. 19 270.40

79. Arvestatud söökla ruumide üüriks märtsikuu eest lepingu järgi . . . . . rbl. 3 700

80. Arvestatud artellile (konto nr. 046) söökla valve eest . . . . . rbl. 1 200

81. Arvestatud söökla põhivahendite amortisatsiooni märtsikuu eest . . . . . rbl. 320

Amortisatsioonifondi arvestatakse tsentraliseeritult trustis.

82. Arvestatud põhivahendite kulumist märtsis . . . . . rbl. 320

83. Arvestatud söökla varustamise eest veega märtsis . . . . . rbl. 388

84. Arvestatud oma trusti töökojale nõude tinutamise eest (kirje 27) . . . . . rbl. 2 692.40

Arveldused peegeldada kontol nr. 134 «Tasumisele kuuluvad arveldused».

85. Arvestatud eksploatatsioonis olevate materiaalse ja tehnilise varustuse esemete (söökla pesu, sanitaar-rõivastuse jt.) kulumist . . . . . rbl. 3 968.70

86. Arvestatud oma trusti pesukojale söökla pesu ja sanitaar-rõivastuse pesemise eest . . . . . rbl. 1 398.35

Arveldused peegeldada kontol nr. 134 «Tasumisele kuuluvad arveldused».

87. Arvestatud oma trusti valitsusele:

- a) eraldisi kõrgemalseisvate lülide ülalpidamiseks rbl. 2 935
b) eraldisi kaadrite ettevalmistamiseks . . . . . „ 500

K o k k u . . . . rbl. 3 435

88. Kirjendatakse koostatud ja kinnitatud aktide põhjal sööklakulude arvel maha purunenud ja murdunud sööginõude ja -riistade eest . . . . . rbl. 1.368,84

89. Vastavalt Riigipanga väljavõttele on arvelduskontolt üle kantud võlgnevuse kustutamiseks:

- a) hankijatele . . . . . rbl. 116 357,40
b) oma trusti valitsusele ja transpordikontorile tasumisele kuuluvate arvelduste järgi . . . . . „ 6 700
c) organisatsioonidele ja asutustele mitmesuguste arvelduste järgi . . . . . „ 3 800
d) rajooni rahandusosakonnale töolistelt ja teenistujatelt kinnipeetud makse . . . . . „ 86

K o k k u . . . . rbl. 126 943,40

90. Kirjendatakse maha hinnatäiendi summa puhvetite poolt kuu kestel realiseeritud ostukaupadele. Summa teha kindlaks, võttes arvesse, et hinnatäiend kuu lõpuks müümata kaupade jäägile on 902 rbl. 25 kop.

91. Kantakse üle kuu kestel tootmisse väljastatud saaduste väärtuse (ühtsetes jaehindades) ja nende ostuhinna vahe. Summa teha kindlaks, võttes arvesse, et hinnatäiend tooraine jäägile kuu lõpuks ladudes ja tootmises on 3 476 rbl. 80 kop.

Üldist vahesumma jaotamist kontode nr. 190/4 «Lõunasöökiderealiseerimine sööklatest, restoranidest ja kohvikutest» ja nr. 190/4a «Muu omavalmistatud toodangu realiseerimine sööklatest, restoranidest ja kohvikutest» vahel tuleb teostada proportsionaalselt nende kontode deebetis peegeldatud käivetele märtsikuu eest.

Vaheprotsendi arvutamist teostada täpsusega kuni 0,01. Seejuures saadud summaline vahe kanda kontole nr. 190/4a.

92. Kantakse üle lisakulud saaduste jääkidele laos. Arvutada lisakulud ja määrata selle arvutuse varal kindlaks summa. Lisakulude arvutust teha täpsusega kuni 0,01.

X PEATÜKK

ARVESTUS TOOTMISETTEVÖTETES

Metoodilised juhised

Praktilised tööd koosnevad tootmisettevõtete põhioperatsioonide sünteetilise ja analüütilise arvestuse ja valmistatud toodangu omahinna kalkulatsiooni koostamise ülesandest.

Üksikud ülesanded on antud: a) õmblustootmise arvestuseks (nr. 111); 2) juur- ja köögivilja töötlemise arvestuseks (112); c) maanteetranspordi tootmiskulude ja finantsiliste tulemuste arvestuseks (nr. 113).

Ülesanded on määratud raamatupidamise (nr. 111 ja 113) ja planeerimise (nr. 112) osakondadele.

ULESANNE nr. 111

Ülesande sisu. Sünteetiline ja analüütiline arvestus ning kalkulatsioon tootmisettevõtetes.

Ülesanne. 1. Avada alltoodud sünteetilised kontod õmblustöökoja bilansist.

2. Avada kontole nr. 120 «Tootmine ja töötlemine» analüütilised kontod: a) massõmblemine — iga tooteliigi kohta; b) individuaaltellimused — eraldi kontod meeste pealiskõivaste ja naiste pealiskõivaste kohta.

Sünteetiline konto nr. 120 «Tootmine ja töötlemine» ja analüütilised kontod sellele avatakse lahtilise vormiga kaartidel või vihus, alljäotusega deebetis järgmiste kululiikide järgi: a) materjalid, b) põhitootasu, c) täiendav tootasu, d) arvutused tootasult, e) tsehhikulud, f) majandi üldkulud.

3. Kontole nr. 126/1 «Tsehhikulud» avada analüütilised kontod iga tsehhi järgi.

4. Kontole nr. 188 «Muude põllumajanduslike ja tööstusettevõtete valmistoodangu väljalase» avada analüütilised kontod: a) massõmblemine — iga tooteliigi kohta; b) individuaaltellimused — eraldi kontod meeste pealiskõivaste ja naiste pealiskõivaste kohta. Kirjendamisel analüütilistele kontodele konto nr. 188 kree-

diti järgi tuleb peale summa näidata ka väljalastud valmistoodete hulk.

5. Kontole nr. 006 «Valmistoodang põllumajanduslike ja tööstusettevõtete ladudes» avada analüütilised kontod samas korras kui kontole nr. 188 (vt. ülesande p. 4). Kirjendamisel analüütilistele kontodele (deebetisse ja kreditisse) tuleb peale summa näidata ka toodete hulk. Peale selle tuleb kontole nr. 006 «Valmistoodang põllumajanduslike ja tööstusettevõtete ladudes» avada eraldi analüütiline konto «Vahed valmistoodete hulgihindade ja omahinna vahel» (ilma tooteliikide järgi jaotamata).

6. Kirjendada õmblustöökoja operatsioonid registreerimisžurnaali ja ülesande punktides 2—5 näidatud sünteetilistele ja analüütilistele kontodele.

7. Koostada käibearuanded kontode kohta, millele on avatud analüütilised kontod.

8. Koostada käibearuanne sünteetiliste kontode kohta.

9. Koostada bilanss seisuga 1. oktoober.

10. Koostada eraldi iga tsehhi kohta õpiku XII peatükis toodud vormi järgi massõmbluse valmistoodete tegeliku omahinna kalkulasioon.

Ülesande materjal. I. Linna tööstuskaubastu õmblustöökoda valmistab massõmbluse tooteid oma kaubastu kauplustele. Töökojal on 3 tsehhi: 1) meeste pealiskõivaste, 2) naiste pealiskõivaste ja 3) pesutsehh. Peale massõmbluse täidab töökoda samades tehhihides individuaaltellimusi meeste ja naiste pealiskõivaste õmblemiseks tellijate materjalist.

II. Üksikute sünteetiliste kontode saldod linna tööstuskaubastu õmblustöökoda käibearuandest seisuga 1. september 195..... a.:

Kontode šifrid	Kontode nimetused	Deebet	Kreedit
025	Kassa	120.16	—
026	Arvelduskonto Riigipangas	47 560.24	—
035	Maksenõuded inkassoks ja lunamaksed	88 130.52	—
041	Hankijad arveldustega	—	137 568.81
048	Töölised ja teenistujad	—	23 870.65
054	Arveldused riigieelarvega maksude, lõivude ja muude arvelduste järgi	1 320	—
085	Põhivahendid	44 040	—
101	Tooraine ja põhimaterjalid	216 345.21	—
110	Väheväärtuslikud ja kürestikuluvad esemed	38 512.94	—
112	Pakke- ja muud materjalid majanduslikeks vajadusteks	890.50	—
120	Tootmine ja töötlemine	66 800.30	—
133	Arveldused eraldatud põhi- ja käibevahendite alal	—	111 550.80
134	Tasumisele kuuluvad arveldused	—	5 630.18

Kontode šifrid	Kontode nimetused	Deebet	Kreedit
145	Plaanis ettenähtud eelseisvad kulud . . .	—	2 680.40
147	Väheväärtuslike ja kiirestikuluvate esemete kulumine	—	4 732.18
150	Põhivahendite kulumine	—	18 910.46
197	Kaupade, valmistoodangu, materjalide, tööde ja teenuste väljastamine	—	193 665.28
225/1	Mitmesugused akumulatsioonid	—	6 750
225/2	Mitmesugused kaod	2 990	—
K o k k u		506 709.87	506 709.87

III. Üksikute kontode saldode dešifreering:

Konto nr. 120 «Tootmine ja töötlemine» saldo koosneb kulutustest järgmiste toodete lõpetamata toodangule:

Jrk.-nr.	Toodete nimetused	Materjalid	Põhitöö-tasu	Täiendav töötasu
1	Püksid	1 700.97	356.40	17.82
2	Naiste sügis- ja kevadpalitud	58 042.02	3 855.60	193.80
K o k k u		59 742.99	4 212	211.62

Järg

Jrk.-nr.	Toodete nimetused	Juurdearvestused töötasult	Tsehhi-kulud	Majandi üldkulud	Kokku
1	Püksid	15.67	110.48	96.24	2 297.58
2	Naiste sügis- ja kevadpalitud	169.62	1 149.58	1 092.10	64 502.72
K o k k u		185.29	1 260.06	1 188.34	66 800.30

Konto nr. 062 «Tulevaste aruandeperioodide kulud» saldo koosneb lepingu järgi ettemakstud töökoja ruumide üürist, arvestusega à 660 rbl. kuus.

IV. Massõmbluse toodete plaaniline omahinna kalkulatsioon (ühele ühikule rublades ja kopikates):

Jrk.-nr.	Toodete liigid	Materjal	Põhi- ja täien- dav töötasu	Juurdearves- tused töötasule	Tsehnikulud	Majandi üld- kulud	Kokku
1	Meeste sügis- ja kevad- palitud	765	78	3.43	23.40	21.06	890.89
2	Meeste ülikonnad	361.40	84.30	3.50	25.29	22.76	497.25
3	Püksid	106.20	15.10	— .62	4.53	3.18	129.63
4	Naiste sügis- ja kevad- palitud	628.50	71.60	3.02	17.90	19.34	740.36
5	Naiste kostüümid	376.88	95.22	3.97	23.80	25.70	525.57
6	Seelikud	57.30	11.42	— .49	2.85	3.09	75.15
7	Meeste päevasärgid	27.36	4.57	— .19	2.73	1.23	36.08
8	Meeste aluspüksid	24.05	4.32	— .18	2.59	1.17	32.31
9	Naiste pluusid	17.78	1.16	— .05	— .70	— .29	19.98

V. Õmblustöökoja operatsioonid septembrikuus 195..... a.

1. Üle kantud arvelduskontolt hankijatele võlgnevuse kustutamiseks . . . . . rbl. 35 648.93

2. Aktseptiti hankijate arved ostetud ja töökoja lattu sissetulnud materjalide kohta . . . . . rbl. 254 780.46

3. Arvestatud oma kaubastu autobaasile sissetulnud materjalide kohaleveo eest (vt. operatsioon 2) . . . . . rbl. 248.52

Arveldusi autobaasiga peegeldatakse kontol nr. 134 «Tasumisele kuuluvad arveldused».

4. Väljastatud laost tootmisse materjale järgmiste esemete valmistamiseks:

a) meeste palitud . . . . . rbl. 37 224.58

b) naiste kostüümid . . . . . „ 16 141.56

c) naiste pluusid . . . . . „ 17 973.65

Kokku . . . . . rbl. 71 339.79

5. Vastavalt Riigipanga väljavõttele on arvelduskontole laekunud ostjatelt inkassoks antud maksenõuete tasuks . . . . . rbl. 69 520.40

6. Väljastatud laost tootmisse materjale (omahinnas) järgmiste esemete valmistamiseks:

a) naiste palitud . . . . . rbl. 152 360.45

b) naiste seelikud . . . . . „ 5 427.13

Kokku . . . . . rbl. 157 787.58

7. Saadud kassasse arvelduskontolt Riigipangas töötasu maksmiseks töölistele ja teenistujatele . . . . . rbl. 23 870.65

8. Makstud töötasu töölistele ja teenistujatele augustikuu teise poole eest . . . . . rbl. 23 870.65

9. Valmistatud ja lattu antud valmistooteid hulgihindades:	
a) meeste palituid 30 tk. à 940 rbl.	rbl. 28 200
b) naiste palituid 140 tk. à 790 rbl.	„ 110 600
K o k k u	rbl. 138 800

10. Väljastatud laost valmistooteid oma kaubastu kauplustele hulgihindades:

a) meeste palituid 30 tk. à 940 rbl.	rbl. 28 200
b) naiste palituid 120 tk. à 790 rbl.	„ 94 800
K o k k u	rbl. 123 000

Maksenõuded ja arved väljastatud valmistooteid kohta esitati Riigipanka inkassoks.

11. Kirjendatakse laost maha oma kaubastu kauplustele väljastatud valmistooteid (vt. operatsioon 10) . . . . . rbl. 123 000

12. Väljastatud laost tootmisse materjale järgmiste esemete valmistamiseks:

a) püksteks	rbl. 11 364.70
b) naiste palituteks	„ 144 753.93
c) seelikuteks	„ 1 316.67
d) meeste ülikondadeks	„ 12 875.12
K o k k u	rbl. 170 310.42

13. Kassasse saadud avansse tellijailt vastuvõetud individuaal-tellimuste täitmiseks nende oma materjalist . . . . . rbl. 10 200

14. Saadud ja laos arvele võetud tellijate materjale rbl. 28 600

15. Valmistatud ja lattu antud valmistooteid hulgihindades:

a) meeste palituid 12 tk. à 940 rbl.	rbl. 11 280
b) naiste palituid 281 tk. à 790 rbl.	„ 221 990
c) naiste kostüüme 42 tk. à 560 rbl.	„ 23 520
d) seelikuid 70 tk. à 78 rbl.	„ 5 460

K o k k u . . . . . rbl. 262 250

16. Vastavalt Riigipanga väljavõttele on ostjatelt arvelduskontole laekunud inkassoks antud maksenõuete tasuks . . . . . rbl. 122 600.72

17. Vastavalt Riigipanga väljavõttele on arvelduskontolt üle kantud võlgnevuse kustutamiseks:

a) hankijatele	rbl. 141 327.70
b) rajooni rahandusosakonnale töölistelt ja teenistujatelt kinni peetud maksusummad	„ 1 350.41
c) kaubastuvalitsusele ja kaubastu autobaaasile võlgnevuse kustutamiseks tasumisele kuuluvate arvelduste järgi	„ 5 878.70

K o k k u . . . . . rbl. 148 556.81

18. Väljastatud laost oma kaubastu kauplustele valmistooteid hulgihindades:

a) meeste palituid 12 tk. à 940 rbl.	rbl. 11 280
b) naiste palituid 258 tk. à 790 rbl.	„ 203 820
c) naiste kostüüme 36 tk. à 560 rbl.	„ 20 160

K o k k u . . . . . rbl. 235 260

Maksenõuded ja arved väljastatud valmistooteid kohta esitati Riigipanka inkassoks.

19. Kirjendatakse lao arvelt maha oma kaubastu kauplustele väljastatud valmistooteid (vt. operatsioon 18) . . . . . rbl. 235 260

20. Saadud kassasse arvelduskontolt Riigipangas töölistele ja teenistujatele jooksva kuu esimese poole töötasu arvel avansi maksimiseks . . . . . rbl. 30 130.80

21. Makstud töölistele ja teenistujatele jooksva kuu esimese poole töötasu arvel esialgse töötasu arvestuse järgi rbl. 30 130.80

22. Kinni peetud töölistelt ja teenistujatelt riigilaenu rbl. 1 400

23. Väljastatud laost tootmisse materjale pükste valmistamiseks . . . . . rbl. 6 011.38

24. Arvestatud jooksva kuul kulutatud elektrienergia eest:

a) meeste pealiskõivaste õmblustsehhis . . . . . rbl. 475.26

b) naiste pealiskõivaste õmblustsehhis . . . . . „ 694.67

c) pesutsehhis . . . . . „ 305.43

d) direktiooni ja raamatupidamise poolt . . . . . „ 195.81

K o k k u . . . . . rbl. 1 671.17

25. Väljastatud laost tootmisse materjale järgmiste esemete valmistamiseks:

a) meeste päevasärkideks . . . . . rbl. 7 495.21

b) meeste aluspüksteks . . . . . „ 4 208.64

K o k k u . . . . . rbl. 11 703.85

26. Kantakse üle tulevaste perioodide kuludest töökoja ruumide eest jooksvale kuule langev üürisumma . . . . . rbl. 660

Üürisumma jaotatakse vastavalt töökoja üksikute osade kasutada olevale põrandapinnale järgmiselt: a) meeste pealiskõivaste õmblustsehhi — 25%, b) naiste pealiskõivaste õmblustsehhi — 40%, c) pesutsehhi — 15%, d) direktioon ja muud üldtootmisliku otstarbega ruumid (laod jm.) — 20%.

27. Väljastatud laost tootmisse töökoja materjale (manused, furnituur) tellijailt võetud individuaaltellimuste täitmiseks, et ömmelda:

a) meeste pealiskõivaid . . . . . rbl. 1 260.75

b) naiste pealiskõivaid . . . . . „ 1 754.32

K o k k u m a t e r j a l e . . . . . rbl. 3 015.07

28. Valmistatud ja lattu antud valmistooteid hulgihindades:	
a) meeste ülikondi 24 tk. à 525 rbl.	rbl. 12 600
b) pükse 130 paari à 145 rbl.	„ 18 850
c) seelikuid 40 tk. à 78 rbl.	„ 3 120
K o k k u	rbl. 34 570

29. Antud lattu tellijailt võetud individuaaltellimuste järgi töökoja poolt valmistatud valmistooteid (vt. operatsioon 13) hinnakirja- (väljalaske-) hindades:	
a) meeste pealistrõivaid	rbl. 6 200
b) naiste pealistrõivaid	„ 8 150
K o k k u	rbl. 14 350

30. Saadud kassasse tellijailt juurdemakse neile täidetud individuaaltellimuste eest . . . . . rbl. 6 860

31. Anti üle tellijaile neile täidetud individuaaltellimused hinnakirja- (väljalaske-) hindades:

a) meeste pealistrõivaid	rbl. 5 600
b) naiste pealistrõivaid	„ 7 550

K o k k u . . . . . rbl. 13 150

32. Kirjendatakse maha valmistoode te laost tellijaile üleantud täidetud individuaaltellimuste summa hinnakirja- (väljalaske-) hindades . . . . . rbl. 13 150

33. Kirjendatakse maha tellijaile üleantud individuaaltellimuste täitmiseks kulutatud materjalid . . . . . rbl. 24 370

34. Aktseptiti hankijate arved ostetud ja töökoja lattu sisestatud materjalide kohta . . . . . rbl. 198 654.72

35. Arvestatud oma kaubastu transpordikontorile materjalide kohaleveo eest . . . . . rbl. 366.24

36. Valmistatud ja lattu antud pesutsehhi valmistooteid hulgihindades:

a) meeste päevasärke 800 tk. à 21 rbl. 40 kop.	rbl. 17 120
b) meeste päevasärke 250 tk. à 39 rbl.	„ 9 750
c) meeste aluspükse 160 paari à 37 rbl. 20 kop.	„ 5 952

K o k k u . . . . . rbl. 32 822

37. Vastavalt Riigipanga väljavõttele on ostjatelt arvelduskontole laekunud inkassoks antud maksenõuete katteks . . . . . rbl. 254 269.80

38. Üle kantud arvelduskontolt võlgnevuse kustutamiseks:

a) hankijatele	rbl. 215 372.64
b) hoiukassale riigilaenu tellimiste järgi tööliste ja teenistujate poolt	„ 1 400
c) elektriyaamale arve järgi elektrienergia eest	„ 1 671.17
K o k k u	rbl. 218 443.81

39. Väljastatud valmistoodete laost oma kaubastu kauplustele hulgihindades:

a) meeste ülikoridi 24 tk. à 525 rbl.	rbl. 12 600
b) pükse 130 paari à 145 rbl.	„ 18 850
c) naiste palituid 43 tk. à 790 rbl.	„ 33 970
d) naiste kostüüme 6 tk. à 560 rbl.	„ 3 360
e) seelikuid 110 tk. à 78 rbl.	„ 8 580
f) meeste päevasärke 250 tk. à 39 rbl.	„ 9 750
g) naiste pluuse 800 tk. à 21 rbl. 40 kop.	„ 17 120
h) meeste aluspükse 160 paari à 37 rbl. 20 kop.	„ 5 952
K o k k u	rbl. 110 182

Maksenõuded ja arved väljastatud valmistoodete kohta on antud Riigipanka inkassoks.

40. Kirjendatakse laost maha oma kaubastu kauplustele väljastatud valmistooted (vt. operatsioon 39) . . . . . rbl. 110 182

41. Viidud kassast arvelduskontole Riigipangas . . . . . rbl. 9 000

42. Arvutatud põhitöötasu töölistele ja teenistujatele septembrikuu eest . . . . . rbl. 71 251.08

43. Arvestatud töötasu septembris puhkusele läinud tootmistöölistele:

a) meeste pealistrõivaste tsehhis	rbl. 720
b) naiste pealistrõivaste tsehhis	„ 2 100
c) pesutsehhis	„ 290
d) individuaaltellimuste järgi	„ 870

K o k k u . . . . . rbl. 3 980

Kirjend

Deebet konto nr. 124 «Põhi- ja täiendav töötasu»

Kreedit konto nr. 048 «Töölised ja teenistujad»

44. Jaotatakse septembrikuu eest arvutatud töötasu vastavalt järgmistele andmetele: a) tootmistöölistele meeste palitute valmistamisel 3 610 rbl. 36 kop., meeste ülikondade — 2 893 rbl. 26 kop., pükste — 2 231 rbl. 90 kop., naiste palitute — 30 385 rbl. 04 kop., naiste kostüümide — 3 845 rbl. 89 kop., seelikute — 1 292 rbl. 10 kop., meeste päevasärkide — 1 221 rbl. 20 kop., meeste aluspükste — 763 rbl. 20 kop., naiste pluuside — 1 215 rbl. 10 kop.; b) tootmistöölistele individuaaltellimuste täitmisel meeste pealis-

rõivastel 2 420 rbl., naiste pealistrõivastel 3 275 rbl.; c) teenistujaile meeste pealistrõivaste tsehhis 2 120 rbl., naiste pealistrõivaste tsehhis 6 370 rbl., pesutsehhis 1 348 rbl.; d) direktsoonile, raamatupidamise ja lao teenistujaile 8 260 rbl. K o k k u 71 251 rbl. 08 kop.

45. Arvestatud plaanis ettenähtud eelseisvatesse kuludesse tootmistööliste puhkusteks 5% põhitöötasu summalt rbl. 2 657.65

46. Kirjendatakse plaanis ettenähtud eelseisvatesse kuludesse arvestatud summade arvel maha septembris puhkusele läinud tööliste arvestatud töötasu . . . . . rbl. 3 980

47. Kinni peetud tööliste ja teenistujate töötasust:

a) tulumaksu ning lastetute ja vähelapseliste kodanike maksu . . . . . rbl. 2 420

b) sissemaksid riigilaenu tellijailt . . . . . „ 1 400

K o k k u . . . . . rbl. 3 820

48. Arvestatud sotsiaalkindlustuseks 4,8% põhitöötasu summalt septembrikuu eest ja septembris puhkusele läinud töölistele ja teenistujatele arvatud töötasu summalt . . . . . rbl. 3 611.09

49. Kirjutati ja saadeti ära oma kaubastu valitsusele ayiis kaadrite ettevalmistamiseks tehtud eraldiste kohta:

a) meeste pealistrõivaste tsehhis . . . . . rbl. 139.95

b) naiste pealistrõivaste tsehhis . . . . . „ 472.68

c) pesutsehhis . . . . . „ 48.38

K o k k u . . . . . rbl. 661.01

50. Arvestatud kodustöötajate inventari amortisatsiooni:

a) meeste pealistrõivaste tsehhi järgi . . . . . rbl. 125.60

b) naiste pealistrõivaste tsehhi järgi . . . . . „ 242.70

c) pesutsehhi järgi . . . . . „ 55.24

K o k k u . . . . . rbl. 423.54

Arvestamine toimub konto nr. 056 «Isikud muude arvelduste alal» kaudu.

51. Arvestatud väheväärtuslike ja kiirestikuluvate esemete kulumist:

a) meeste pealistrõivaste tsehhi järgi . . . . . rbl. 185.20

b) naiste pealistrõivaste tsehhi järgi . . . . . „ 296

c) pesutsehhi järgi . . . . . „ 43.70

K o k k u . . . . . rbl. 524.90

52. Arvestatud sanitaar-rõivastuse kulumist:

a) meeste pealistrõivaste tsehhi järgi . . . . . rbl. 268.10

b) naiste pealistrõivaste tsehhi järgi . . . . . „ 425.60

c) pesutsehhi järgi . . . . . „ 49.50

K o k k u . . . . . rbl. 743.20

53. Teostatud jooksva remondi eest arvestatud oma kaubastu ehitus- ja remondikontorile . . . . . rbl. 377.86

Arveldusi arvestatakse kontol nr. 134 «Tasumisele kuuluvad arveldused».

54. Jaotatakse jooksva remondi kulusid:

a) meeste pealistrõivaste tsehhile	rbl. 115
b) naiste pealistrõivaste tsehhile	„ 210
c) pesutsehhile	„ 24
d) majandi üldkuludeks	„ 28.86

Kokku . . . . . rbl. 377.86

55. Valmistatud ja lattu antud valmistooteid hulgihindades:

a) meeste ülikondi 12 tk. à 525 rbl.	rbl. 6 300
b) pükse 46 paari à 145 rbl.	„ 6 670
c) seelikuid 10 tk. à 78 rbl.	„ 780
d) meeste päevasärke 25 tk. à 39 rbl.	„ 975
e) meeste aluspükse 20 tk. à 37 rbl. 20 kop.	„ 744
f) naiste pluuse 100 tk. à 21 rbl. 40 kop.	„ 2 140

Kokku . . . . . rbl. 17 609

56. Arvestatud põhivahendite amortisatsiooni:

a) meeste pealistrõivaste tsehhis	rbl. 72.30
b) naiste pealistrõivaste tsehhis	„ 146.58
c) pesutsehhis	„ 29.18
d) direksiooni, raamatupidamise ja ladude ruumis	„ 101.75

Kokku . . . . . rbl. 349.81

Amortisatsioonifondi arvestatakse tsentraliseeritult kaubastu-valitsuses.

57. Arvestatud põhivahendite kulumist . . . . . rbl. 349.81

58. Arvestatud sidevalitsusele telefoni kasutamise eest töökoja direksioonis ja raamatupidamises septembrikuul . . . . . rbl. 120.61

59. Arvestatud majavalitsusele vesivarustuse ja kanalisatsiooni eest septembris . . . . . rbl. 385.90

60. Makstud kassast ostetud ja jooksva kuul ära kasutatud kantseleitarvete eest . . . . . rbl. 134

61. Makstud kassast sotsiaalkindlustuse vahendite arvel tööliste ja teenistujatele haigustoetust . . . . . rbl. 2 965.66

62. Üle kantud arvelduskontost võlgnevuse kustutamiseks majandusorganisatsioonidele ja -asutustele mitmesuguste arvelduste järgi:

a) hoiukassale tööliste ja teenistujate sissemaksed riigilaenu tellimise järgi (vt. operatsioon 47)	rbl. 1 400
b) eraldised sotsiaalkindlustuseks (vt. operatsioonid 48 ja 61)	„ 645.43

c) sidevalitsusele telefoni kasutamise eest septembris (vt. operatsioon 58)	rbl.	120.61
d) vesivarustuse ja kanalisatsiooni eest septembris (vt. operatsioon 59)	„	385.90
K o k k u		rbl. 2 551.94

63. Makstud kassast kodustöötajatele nende inventari amortiseerimise eest (vt. operatsioon 50) . . . . . rbl. 423.54

64. Eraldatud kõrgemalseisva organisatsiooni (kaubastu) administratiivkulude katteks . . . . . rbl. 5 000

65. Jaotatakse tsehhikulud proportsionaalselt tootmistööliste põhitöötasu summale. Summa teha kindlaks ja koostada tsehhikulude igale tsehhile jaotamise andmik. Andmiku koostamisel tuleb tsehhikulude protsent põhitöötasule arvutada täpsusega kuni 0,01.

Jaotamisel tekkivad väikesed summalised vahed reguleerida (juurde lisada või ära jätta) selle tooteliigi arvel, millele antud tsehhis langeb kõige suurem tsehhikulude summa.

66. Jaotatakse majandi üldkulud proportsionaalselt tootmistööliste põhitöötasu summale. Summa teha kindlaks. Majandi üldkulude protsent põhitöötasu summale arvutada täpsusega kuni 0,01.

Jaotamisel tekkivad väikesed summalised vahed reguleerida (juurde lisada või ära jätta) selle tooteliigi arvel, millele antud tsehhis langeb kõige suurem majandi üldkulude summa.

67. Kantakse üle kuu kestel valmistatud valmistoodetele kandmiseks kuuluv kulutuste summa. Inventeerimisega tõestatud arvestuse andmeil on kindlaks tehtud, et materjalid ja tootmistööliste põhitöötasu lõpetamata toodangus moodustavad üksikute liikide järgi:

Valmistatavate toodete nimetused	Materjalid	Põhitöötasu	Kokku
Meeste palitud	5 265.48	497.80	5 763.28
Naiste palitud	88 147.17	4 995.09	93 142.26
Naiste plussid	2 438.96	163.17	2 602.13
K o k k u	95 851.61	5 656.06	101 507.67

Nimetatud toodete lõpetamata toodangu kulutuste üldsumma kindlaksmääramiseks tuleb arvutada kulutuste ülejäänud liigid järgmises ulatuses (protsentides põhitöötasust): a) täiendav töötasu 5%, b) juurdearvestused töötasult — 4,8%, c) tsehhikulud vastavalt operatsiooni nr. 65 järgi koostatud arvestusele, d) majandi üldkulud vastavalt operatsiooni nr. 66 järgi koostatud arvestusele.

68. Arvestatud mittekaubaliste operatsioonide maksu individuaaltellimuste realiseerimise käibelt . . . . . rbl. 1 315

69. Kirjendatakse maha massõmbluse valmistoodangu hulgi-hindade ja selle tegeliku omahinna vahe. Mahakirjendamiseks tuleb koostada arvestus nimetatud vahesumma arvutamise kohta, mis kuulub oma kaubastu ettevõttele väljastatud valmistooteile ja ka valmistoodete jäägile.

Vaheprotsent tuleb arvutada täpsusega kuni 0,01. Jaotamisel tekkivad väikesed summalised vahed kanda (juurde lisada või ära jätta) kontole nr. 197 «Valmistoodangu, materjalide, tööde ja teenuste väljastamine».

70. Kirjendatakse maha täidetud individuaaltellimuste hinnakirja- (väljalaske-) hindade ja nende tegeliku omahinna vahe.

Mahakirjendamiseks tuleb eelnevalt arvestada nimetatud vahesumma, mis kuulub tellijatele üleantud tellimustele ja nende jääkidele kuu lõpuks. Arvestus koostada eraldi meeste pealistrõivaste ja naiste pealistrõivaste individuaaltellimuste kohta. Vaheprotsent tuleb arvutada täpsusega kuni 0,01. Jaotamisel tekkivad väikesed summalised vahed kanda (juurde lisada või ära jätta) kontole nr. 195 «Taaramaterjalide, täidetud tööde ja osutatud teenuste realiseerimine».

ULESANNE nr. 112

Ülesande sisu. Sünteetiline ja analüütiline arvestus ning kalkulasioon tootmisettevõtetes.

Ülesanne. 1. Avada vihus alltoodud sünteetilised kontod kaubastu aedviljakombinaadi bilansist, samuti teised, operatsioonide peegeldamiseks vajalikud sünteetilised kontod.

2. Kontodele nr. 120 «Tootmine ja töötlemine», nr. 006 «Valmistoodang põllumajanduslike ja tööstusettevõtete ladudes», nr. 188 «Muude põllumajanduslike ja tööstusettevõtete valmistoodangu väljalase», nr. 192/5 «Valmistoodangu realiseerimine tööstusettevõtete ladudest» avada analüütilised kontod valmistoodangu liikide järgi.

Analüütilised kontod kontole nr. 120 «Tootmine ja töötlemine» avada lahtrilistel kaartidel kulutuste alljaotamiseks konto deebetis järgmiste liikide järgi: a) tooraine ja põhimaterjalid, b) abimaterjalid, c) tehnoloogiline kütus ja elektrienergia, d) külmutuskulud, e) põhi- ja täiendav töötasu, f) juurdearvutused töötasult, g) majandi üldkulud.

Abitootmise kulutuste arvestamiseks avada eraldi allkonto nr. 120/1 «Remonditsehh» (ilma kulude liikidele jaotamata).

3. Kontole nr. 126/1 «Tsehhikulud» avada analüütilised kontod tsehhide järgi.

4. Kirjendada operatsioonid registreerimisžurnaali, kontodel nr. 006, 120, 126/1, 188, 192/5 peegeldamisele kuuluvad operatsioonid aga kanda ka analüütilistele kontodele.

5. Operatsiooni nr. 19 juurde koostada tsehhikulude jaotamise andmik.

6. Operatsiooni nr. 20 juurde koostada majandi üldkulude jaotamise andmik.

7. Operatsioonile nr. 22 koostada valmistatud toodangu tegeliku omahinna kalkulatsioon, eraldades selles järgmised kulutused: a) tooraine ja põhimaterjalid, b) abimaterjalid, c) tehnoloogiline kütus ja elektrienergia, d) külmutuskulud, e) põhi- ja täiendav töötasu, f) juurdearvestused töötasule, g) tsehhikulud, h) majandi üldkulud.

Ülesande materjal. I. Üksikute sünteetiliste kontode saldod aruandekuu alguseks:

a) konto nr. 013 «Tühi ja kauba all olev taara»	rbl.	41 000
b) konto nr. 025 «Kassa»	„	7 000
c) konto nr. 085 «Põhivahendid»	„	180 000
d) konto nr. 101 «Tooraine ja põhimaterjalid»	„	101 200
e) konto nr. 103 «Kütus ja mootorikütus»	„	26 000
f) konto nr. 110 «Väheväärtuslikud ja kiirestikuluvad esemed»	„	15 200
g) konto nr. 112 «Pakke- ja muud materjalid majanduslikeks vajadusteks»	„	54 900
h) konto nr. 133 «Arveldused eraldatud põhi- ja käibevahendite alal» (kreeditsaldo)	„	379 500
i) konto nr. 147 «Väheväärtuslike ja kiirestikuluvate esemete kulumine»	„	3 200
j) konto nr. 150 «Põhivahendite kulumine»	„	42 600

II. Aedviljakombinaadil on kaks põhitootmise tsehi. Esimeses — kapsa- ja kurgisoolamistsehh — valmistatakse hapukapsaid provanksõlis ja soolatakse kurke. Teises — tärklise- ja siirupitsehh — valmistatakse kuiva tärklist ja siirupit.

Peale põhitsehhide on kombinaadil remonditsehh.

III. Aruandekuu operatsioonid:

1. Aktseptiti kombinaadi poolt hankijate arved tootmiseks ostetud ja sissetulnud tooraine kohta . . . . . rbl. 418 000

Saadud arved koosnevad järgmistest summadest:

a) tooraine ostuhind . . . . . rbl. 417 600

b) taara . . . . . „ 400

2. Arvestatud transporditrustile tooraine kohaleveo eest kombinaadi ladudesse . . . . . rbl. 12 300

3. Väljastatud tootmise kuu kestel toorainet:

a) provanks-kapsaste valmistamiseks . . . . . rbl. 141 520

b) kurkide soolamiseks . . . . . „ 140 700

c) kuivtärklise valmistamiseks . . . . . „ 97 200

d) siirupi valmistamiseks . . . . . „ 54 000

K o k k u . . . . . rbl. 433 420

4. Väljastatud tootmise mitmesuguseid abimaterjale (vürtsid jm.):

a) provanks-kapsastele	rbL.	3 000
b) soolakurkidele	„	36 000
c) kuivtärglisele	„	300
d) siirupile	„	800

K o k k u . . . rbl. 40 100

Abimaterjalid arvestatakse kontol nr. 101.

5. Kantakse maha kulutatud kütus:

a) kuivtärglise valmistamiseks	rbL.	3 200
b) siirupi valmistamiseks	„	2 000
c) provanks-kapsa ja kurgisoolamise tsehi ruu- mide kütmiseks	„	800
d) tärglise- ja siirupitsehi ruumide kütmiseks	„	300
e) remonditsehi ruumide kütmiseks	„	400
f) majandi üldtähtsusega ruumide kütmiseks	„	600

K o k k u . . . rbl. 7 300

6. Arvestatud majavalitsusele kuu kestel kulutatud vee eest . . . . . rbl. 1 000

Arvestatud summa jaguneb:

a) provanks-kapsa ja kurgisoolamise tsehhile	rbL.	180
b) tärglise- ja siirupitsehhile	„	700
c) remonditsehhile	„	20
d) majandi üldkuludeks	„	100

7. Kirjendatakse maha ära kulutatud jää:

a) provanks-kapsaste valmistamiseks	rbL.	1 200
b) kurkide soolamiseks	„	8 000

K o k k u . . . rbl. 9 200

Jää arvestatakse kontol nr. 112.

8. Arvestatud elektri jaamale elektrienergia kasutamise eest . . . . . rbl. 800

Arvestatud summa jaguneb:

a) provanks-kapsa valmistamiseks	rbL.	100
b) kurkide soolamiseks	„	250
c) kuivtärglise valmistamiseks	„	50
d) siirupi valmistamiseks	„	40
e) provanks-kapsa- ja kurgisoolamise tsehi ruu- mide valgustamiseks	„	60
f) tärglise- ja siirupitsehi ruumide valgustamiseks	„	50
g) remonditsehhile	„	70
h) majandi üldtähtsusega ruumide valgustamiseks	„	180

K o k k u . . . rbl. 800

9. Arvutatud töötasu töölistele ja teenistujatele	rbl. 28 200
10. Arvutatud töötasu jaguneb järgmiselt:	
a) töötasu töölistele provanks-kapsaste valmistamisel	rbl. 3 300
b) töötasu töölistele kurkide soolamisel	„ 6 700
c) töötasu töölistele kuivtärklise valmistamisel	„ 3 200
d) töötasu töölistele siirupi valmistamisel	„ 3 400
e) töötasu provanks-kapsa ja kurgisoolamise tsehhi administratiiv- ja kontoritöötajatele ning abitöölistele	„ 3 000
f) töötasu tärklise- ja siirupitsehhi administratiiv- ja kontoritöötajatele ning abitöölistele	„ 2 000
g) töötasu remonditsehhi töölistele ja teenistujatele	„ 2 000
h) töötasu direksioonile ja raamatupidamise töötajatele	„ 4 600
K o k k u	rbl. 28 200
11. Arvestatud sotsiaalkindlustuseks 4,8% tööliste ja teenistujate töötasult	rbl. 1 353,60
12. Arvestatud amortisatsiooni põhivahenditelt:	
a) provanks-kapsa- ja kurgisoolamise tsehhis	rbl. 400
b) tärklise- ja siirupitsehhis	„ 300
c) remonditsehhis	„ 200
d) majandi üldtähtsusega põhivahenditelt	„ 520
K o k k u	rbl. 1 420
Amortisatsiooni arvestatakse kaubastus.	
13. Arvestatud põhivahendite kulumist	rbl. 1 420
14. Arvestatud lepingu alusel kombinaadi valve eest (konto nr. 046)	rbl. 1 200
15. Arvestatud väheväärtuslike ja kiirestikuluvate esemete kulumist:	
a) provanks-kapsa ja kurgisoolamise tsehhis	rbl. 280
b) tärklise- ja siirupitsehhis	„ 170
c) remonditsehhis	„ 400
d) majandi üldtähtsusega esemeilt	„ 100
K o k k u	rbl. 950
16. Kirjendatakse maha remonditsehhi poolt kuu kestel kulutatud materjalid (konto nr. 112)	rbl. 572
17. Makstud kassast kontori-, posti- ja telegraafikulused	rbl. 212
18. Jaotatakse remonditsehhi kulud vastavalt selle tsehhi poolt tehtud töödele:	

- a) provanks-kapsa ja kurgisoolamise tsehhis . . . rbl. 2 000
 b) tärklise- ja siirupitsehhis . . . . . „ 1 750

K o k k u . . . rbl. 3 750

19. Jaotatakse tsehhikulud proportsionaalselt tootmistööliste töötasu summaga.

Tsehhikulude protsent arvutada täpsusega kuni 0,01. Tärklise- ja siirupitsehhi kulude jaotamisel tekkivad väikesed summalsed vahed kanda siirupile.

20. Jaotatakse majandi üldkulud proportsionaalselt tootmistööliste töötasuga. Summa teha kindlaks.

Majandi üldkulude protsent arvutada täpsusega kuni 0,01. Seejuures tekkivad väikesed summalsed vahed kanda siirupile.

21. Valmistatud ja antud lattu valmistooteid hulgihindades:

a) kapsast provanksõlis	100 t à 1 700 rbl. ¹	. . .	rbl. 170 000
b) soolatud kurke	300 „ „ 740 „	. . .	„ 222 000
c) kuiva tärklist	100 „ „ 1 150 „	. . .	„ 115 000
d) siirupit	50 „ „ 1 400 „	. . .	„ 70 000

K o k k u . . . rbl. 577 000

22. Inventeerimisega tõestatud arvestuse andmeil koosnes lõpetamata toodangu jääk:

a) kuiva tärklise valmistamine	rbl. 1 200
b) siirupi valmistamine	„ 3 000

K o k k u . . . rbl. 4 200

Kantakse üle kulutuste summa valmistatud toodangule. Summa teha kindlaks, võttes arvesse, et lõpetamata toodangu kulud koosnevad tootmisse jäänud tooraine väärtusest.

23. Realiseeritud ostjatele valmistooteid kehtestatud hulgihindades:

a) kapsast provanksõlis	60 t à 1 700 rbl.	. . .	rbl. 102 000
b) soolatud kurke	100 „ „ 740 „	. . .	„ 74 000
c) kuiva tärklist	40 „ „ 1 150 „	. . .	„ 46 000
d) siirupit	30 „ „ 1 400 „	. . .	„ 42 000

K o k k u . . . rbl. 264 000

24. Kirjendatakse laost maha realiseeritud kaubad rbl. 264 000

25. Arvestatud käibemaksu realiseeritud kaupadelt:

a) kapsastelt provanksõlis	rbl. 4 608
b) soolatud kurkidelt	„ 3 552

¹ Kõigi toodete hinnad on tinglikud.

c) kuivtärgliselt	rbl. 2 300
d) siirupilt	„ 2 100
K o k k u	rbl. 12 500 ¹

26. Kantakse kuu lõpul üle vastavatele kontodele konto nr. 188 «Valmistoodangu väljalase muude põllumajanduslike ja tööstusettevõtete poolt» saldo. Summa teha kindlaks. Vahe arvutamiseks iga väljalastud toodanguliigi hulgihinna ja tegeliku omahinna vahel koostada arvestus. Vaheprotsendi arvutust teostada täpsusega kuni 0,01. Arvestuses tekkivad väikesed summalised vahed kanda kontole nr. 006 «Valmistoodang põllumajanduslike ja tööstusettevõtete ladudes».

ÜLESANNE nr. 113

Ülesande sisu. Autotranspordi kulutuste ja tegevuse finantsiliste tulemuste sünteetiline ja analüütiline arvestus.

Ülesanne. 1. Avada vihus alltoodud sünteetilised kontod auto- baasi bilansist, ülesande lahendamist mööda aga avada ka teised, operatsioonide peegeldamiseks vajalikud sünteetilised kontod.

2. Kontole nr. 215 «Abimajapidamisettevõtete ekspluateerimine» avada analüütilised kontod: a) autotranspordi kulud, b) autotranspordi tulud.

3. Kirjendada operatsioonid registreerimisžurnaali, sünteetilistele kontodele ja konto nr. 215 «Abimajapidamisettevõtete ekspluateerimine» analüütilistele kontodele.

4. Määrata sünteetilise ja konto nr. 215 «Abimajapidamisettevõtete ekspluateerimine» analüütilise arvestuse varal kindlaks autotranspordi finantsilised tulemused (kasum või kahjum).

Ülesande materjal. I. Üksikute sünteetiliste kontode saldod auto- baasi bilansist:

a) konto nr. 025 «Kassa»	rbl. 462
b) konto nr. 026 «Arvelduskonto Riigipangas»	„ 18 375
c) konto nr. 085 «Põhivahendid»	„ 462 588
d) konto nr. 103 «Kütus ja mootorikütus»	„ 2 320
e) konto nr. 110 «Väheväärtuslikud ja kiiresti- kuluvad esemed»	„ 36 710
f) konto nr. 112 «Pakke- ja muud materjalid majanduslikeks vajadusteks»	„ 8 362
g) konto nr. 133 «Arveldused eraldatud põhi- ja käibevahendite alal» (kreeditsaldo)	„ 395 621
h) konto nr. 147 «Väheväärtuslike ja kiirestikulu- vate esemete kulumine»	„ 3 730
i) konto nr. 150 «Põhivahendite kulumine»	„ 129 466

¹ Käibemaksu summad on tinglikud.

II. Aruandekuu operatsioonid.

1. Üle kantud arvelduskontolt, saadud bensiini eest	rbl. 9 328
2. Väljastatud laost mitmesuguseid materjale (konto nr. 112) autode jooksvaks remondiks	rbl. 2 186
3. Kirjendatakse maha jooksvale kuul autotranspordile kulutatud mootorikütus	rbl. 10 320
4. Arvutatud töötasu autobaasi töölistele ja teenistujatele kuu eest	rbl. 20 800
5. Jaotatakse töötasu summa järgmiste andmete varal:	
a) autotranspordi töötajate töötasu	rbl. 20 000
b) autotranspordi jooksvale remondile rakendatud tööliste töötasu	„ 800
K o k k u	rbl. 20 800
6. Arvestatud sotsiaalkindlustuseks 4,8% töötasu summalt	rbl. 998,40
7. Kirjendatakse maha autode jooksva remondi kulud. Summa teha kindlaks kirjendite varal kontole nr. 127 «Jooksev remont».	
8. Arvestatud elektriijaamale autobaasi ruumide valgustuse eest	rbl. 550
9. Arvestatud autotranspordi töötajate erirõivastuse kulumist	rbl. 310
10. Andmete varal veoautode ja järelvankrite tegeliku läbisõidu kohta teostada amortisatsioonieraldisi kapitaalvahetuste finantseerimiseks, kapitaalremondiks ja autokummide taastamiseks	rbl. 6 500
Amortisatsioonifondi arvestatakse tsentraliseeritult, kõrgemal- seisva organisatsiooni bilansis.	
11. Arvestatud põhivahendite kulumist	rbl. 6 500
12. Kirjendatakse maha autotranspordile ärakulutatud määrde- ja puhastusmaterjalid (konto nr. 112)	rbl. 820
13. Kirjendatakse maha kuu kestel kulutatud arvestusplangid ja kantseleitarbed (konto nr. 112)	rbl. 160
14. Makstud kassast mitmesuguseid väikseid autotranspordi- kulusid	rbl. 110
15. Arvestatud kaubandusettevõtetele kehtivate tariifihindade järgi vedude eest autotranspordiga	rbl. 44 120
Transpordikontori arveldused kaubandusettevõtetega tuleb peegeldada kontol nr. 134 «Tasumisele kuuluvad arveldused».	

XI PEATÜKK

ARVESTUS PÖLLUMAJANDUSLIKES ABIMAJANDITES

Metoodilised juhised

Antud teemas antakse ülesanne kaubandusorganisatsiooni põllumajandusliku abimajandi põhioperatsioonide lõpetatud tsükli kohta. Abimajandite kogu toodangu (välja arvatud sigade nuumamise ja noorloomade kasvatamise toodangu) omahinna kalkuleerimist teostatakse aasta lõpul. Seetõttu haarab ülesanne kogu aasta operatsioone. Loomade nuuma kohta on ülesande algul antud nuuma omahinna igakuulise väljaselgitamise operatsioonid.

Ülesannet lahendatakse ainult raamatupidamise osakondades.

Vastavalt programmis eraldatud ajale on ülesandes antud peamiselt operatsioonid, mis iseloomustavad tootmiskulude, valmis- toodangu väljalaskmise ja selle realiseerimise arvestust. Muid abimajandite operatsioone (rahaliste vahendite, arvelduste jt.) pole antud, esiteks, et säästa aega, ja teiseks, et need peaksid olema juba küllaldaselt läbi töötatud praktilistel töödel kursuse eelmiste teemadega.

ÜLESANNE nr. 114

Ülesande sisu. Arvestus ja kalkulatsioon põllumajanduslikes abimajandites.

Ülesanne. 1. Avada vihus alltoodud sünteetilised kontod kaubandusorganisatsiooni abimajandi bilansist, ülesande lahendamist mööda aga ka teised, abimajandi operatsioonide peegeldamiseks vajalikud sünteetilised kontod.

2. Konto nr. 121 «Taimekasvatus ja muud põllumajandusharud» avatakse jaotusega kahte allkontosse: a) nr. 121/1 «Tulevaste aastate kulutused», b) nr. 121/2 «Jooksva aasta kulutused».

3. Kontole nr. 006 «Valmistoodang põllumajanduslike ja tööstusettevõtete ladudes» avada analüütilised kontod: a) kartul, b) taimekasvatuse muu toodang, c) veisekasvatuse toodang, d) sigade nuumamisest saadav toodang, e) loomakasvatuse muu toodang.

4. Analüütiliseks arvestuseks tuleb kontole nr. 121/1 avada lahtrilist vormi kaart «Tulevaste aastate kulutused muule taimekasvatusele». Kaardi lahtreis näidata kulude liigid vastavalt jooksva aasta taimekasvatuse alltoodud (punktis 5) kulutuste nomenklatuurile.

5. Kontole nr. 121/2 «Jooksva aasta kulutused» avada analüütilised kontod kaartidel järgmiste lahtritega: a) kartul, b) muu taimekasvatus, c) veiste ülalpidamine, d) sigade nuumamine, e) muu loomakasvatus.

Taimekasvatuse (välja arvatud kartul) kulutuste koondamine kaardile «Muu taimekasvatus» ja loomakasvatuse (välja arvatud veised ja sigade nuumamine) kulutuste koondamine kaardile «Muu loomakasvatus» on teostatud meetodilistel kaalutlustel, et ülesannet mitte koormata analüütiliste kontode suure arvuga.

Taimekasvatuse (kartul, muu taimekasvatus) kulutuste analüütilise arvestuse kaartide lahtreis eraldada järgmised kulud: 1) põhi- ja täiendav töötasu, 2) juurdearvestused töötasule, 3) seemned, 4) väetised, 5) mootorikütus ja määrded (traktoritele ja kombainidele), 6) autotranspordi ja elavveojõu töö, 7) põhivahendite amortisatsioon ja jooksev remont, 8) muud otsesed kulutused, 9) majandi üldkulud.

Loomakasvatuse kulutuste analüütilise arvestuse kaartide lahtreis eraldada järgmised kulud: 1) põhi- ja täiendav töötasu, 2) juurdearvestused töötasult, 3) söödad, 4) autotranspordi ja elavveojõu töö, 5) põhivahendite amortisatsioon ja jooksev remont, 6) muud otsesed kulutused, 7) majandi üldkulud.

6. Kontole nr. 187 «Taimekasvatuse valmistoodangu väljalaskmine» avada vihus analüütilised kontod: a) kartul, b) taimekasvatuse muu toodang.

7. Kontole nr. 188 «Muude põllumajanduslike ja tööstusettevõtete valmistoodangu väljalase» avada analüütilised kontod: a) veisekasvatuse toodang; b) toodang sigade nuumamisest; c) loomakasvatuse muu toodang.

8. Kontole nr. 197 «Kaupade, valmistoodangu, materjalide, tööde ja teenuste väljastamine» avada analüütilised kontod: a) kartul, b) taimekasvatuse muu toodang, c) piimatoodang, d) toodang sigade nuumamisest, e) loomakasvatuse muu toodang.

9. Elavveojõu kulutused koondada kontole nr. 215 «Abimajapidamisettevõtete ekspluateerimine».

10. Kirjendada registreerimisžurnaali, samuti sünteetilistele kontodele abimajandi operatsioonid.

Ülesande materjal. I. Üksikute kontode saldod seisuga 1. jaanuar 195..... a. kaubandusorganisatsiooni abimajandi bilansist: 1) konto nr. 026 «Arvelduskonto Riigipangas» 42 000 rbl.; 2) konto nr. 055 «Aruandekohustuslikud isikud» 700 rbl.; 3) konto nr. 085 «Põhivahendid» 520 000 rbl.; 4) konto nr. 101 «Tooraine ja põhimaterjalid tootmisettevõtetes» 280 000 rbl.; 5) konto nr. 103 «Kütus ja mootorikütus» 62 000 rbl.; 6) konto nr. 104 «Looma- ja hobu-

sööt» 310 000 rbl.; 7) konto nr. 113 «Loomad lauda- ja karjamaa-
nuumal ja noorloomad» 21 400 rbl.; 8) konto nr. 121/1 «Taime-
kasvatus ja muud põllumajandusharud», allkonto «Tulevaste aastate
kulutused» 57 000 rbl.; 9) konto nr. 127 «Jooksey remont»
13 800 rbl.; 10) konto nr. 133 «Arveldused eraldatud põhi- ja käibe-
vahendite alal» (kreeditsaldo) 1 150 000 rbl.; 11) konto nr. 142
«Amortisatsioonifond» 76 000 rbl.; 12) konto nr. 150 «Põhivahendite
kulumine» 96 000 rbl. Tuleb arvesse võtta, et saldod on antud vaid
nende kontode järgi, mis on vajalikud ülesandes toodud operat-
sioonide peegeldamiseks. Käibearuannet ja bilanssi selle ülesande
järgi ei koostata.

II. Konto nr. 121/1 saldo koosneb järgmistest muu taime-
kasvatuse tulevaste aastate kulutustest: a) põhi- ja täiendav töötasu
25 000 rbl., b) juurdearvestused töötasult 1 200 rbl., c) seemned
9 200 rbl., d) väetised 6 800 rbl., e) autotranspordi ja elavveojõu
töö 3 780 rbl., f) muud otsesed kulutused 1 620 rbl., g) majandi üld-
kulud 9 400 rbl.

III. Aruandeaasta operatsioonid:

1. Tasutud jaanuaris arvelduskontolt Riigipangas hankija
arve majandi poolt nuumamiseks soetatud sigade kohta rbl. 21 900
Kulutused sigade varumiseks (operatsioonid 1 ja 2) tuleb pee-
geldada kontol nr. 116 «Materjalide varumine ja soetamine».

2. Tasutud agendi poolt aruandeaalustest summadest raudtee
tariif sigade veo eest (vt. operatsioon 1) . . . . . rbl. 700

3. Koostatud akti põhjal pandi ostetud sead nuumale nende
omahinnas . . . . . rbl. 22 600

4. Kulutatud jaanuaris nuumale pandud sigadele sööta-
sid . . . . . rbl. 2 400

5. Kulutatud jaanuaris nuumale pandud sigadele allapanuks
põhku . . . . . rbl. 120

Põhku arvestatakse kontol nr. 104.

6. Arvutatud jaanuaris töötasu nuumal olevate sigade talitaja-
tele-töölisele . . . . . rbl. 600

7. Kirjendatakse maha nuumal olevate sigade talitajatele-
töölisele jaanuaris arvutatud töötasu summa . . . . . rbl. 600

8. Arvestatud jaanuaris sotsiaalkindlustuseks nuumal olevate
sigade talitajate-töölise töötasu summalt . . . . . rbl. 29

9. Arvestatud jaanuaris majandi üldkulusid sigade nuumale,
majandi tootmisfinantsplaanis kindlaksmääratud ulatuses rbl. 750

Kirjend

Deebet konto nr. 121/2 «Taimekasvatus ja muud põllu-
majandusharud» («Jooksva aasta kulutused»)

Kreedit konto nr. 126/2 «Majandi üldkulud».

10. Kantakse üle sigade väärtuse suurendamiseks nende nuu-
mamise plaaniline väärtus jaanuaris . . . . . rbl. 3 788

11. Kantakse üle vastavale kontole sigade nuumamise tegelike

kulude summa jaanuaris. Summa teha kindlaks. Peale selle tuleb arvestada sigade 1 kg kaaluiive.

Nuunal olevate sigade üldine kaaluiive jaanuaris moodustas vastavalt kaalumise aktile kuu lõpul 658 kg.

12. Kirjendatakse jooksva aasta kulutusteks eelmiste aastate kulude summa . . . . . rbl. 57 000

13. Ära kulutatud külvi- ja istutusmaterjale:

a) kartulite panemiseks . . . . . rbl. 78 000

b) muuks taimekasvatuseks . . . . . „ 129 300

K o k k u . . . . . rbl. 207 300

14. Kulutatud söötasid: a) veistele 36 500 rbl., b) sigade nuumamiseks 23 800 rbl., c) muuks loomakasvatuseks 144 300 rbl., d) hobustele hobustepargis 67 000 rbl., kokku . . . 271 600 rbl.

15. Kulutatud mootorikütust traktoritele töödel: a) kartulipõllul 32 900 rbl., b) muudel taimekasvatuse põldudel 18 700 rbl., kokku . . . . . rbl. 51 600

16. Arvutatud töötasu töölistele ja teenistujatele aasta kestel . . . . . rbl. 497 400

17. Kantakse arvutatud töötasu summa üle vastavatele kontodele järgmiste andmete varal:

a) tootmistööliste töötasu tööde eest kartulikasvatuses 34 000 rbl., muus jooksva aasta taimekasvatuses 196 500 rbl., veisekasvatuses 17 000 rbl., sigade nuumamises 4 900 rbl., muus loomakasvatuses 42 000 rbl., kokku . . . . . rbl. 294 400

b) töötasu hobusepargi töölistele ja teenistujatele (elavveojõud) . . . . . „ 21 000

c) töötasu majandi üldaparaadi töölistele ja teenistujatele . . . . . „ 175 000

d) töötasu töölistele pinnase ettevalmistamisel tuleva aasta külvidele (muu taimekasvatus) . . . . . „ 7 000

18. Arvutatud sotsiaalkindlustuseks 4,8% töötasu sum-
malt . . . . . rbl. 23 875.20

See summa jaotada proportsionaalselt arvutatud töötasu summadele (vt. operatsioon 17), koostades selleks andmiku.

19. Kirjendatakse maha väetiste väärtus: kartulipõhilule 2 400 rbl., muu taimekasvatuse põldudele 24 500 rbl., kokku . . . . . rbl. 26 900

Väetised arvestatakse kontol nr. 101.

20. Kirjendatakse maha loomade arstimiseks kulutatud materjalid: a) veiste — 900 rbl., b) nuunal olevate sigade — 518 rbl., c) muude produktiivloomade — 2 400 rbl., d) hobuste — 1 082 rbl., kokku . . . . . rbl. 4 900

Arstimismaterjalid arvestatakse kontol nr. 101.

21. Kirjendatakse maha lõpetatud jooksva remondi kulud . . . . . rbl. 13 800

Mahakirjendamine teostada vastavalt järgmistele andmetele:

a) taimekasvatuse puutuvate hoonete ja inventari jooksev remont kartulikasvatuse kulutustesse kandmisele kuuluv osas 400 rbl., muu taimekasvatuse kulutustesse — 2 300 rbl., kokku rbl. 2 700;

b) loomakasvatuse puutuvate hoonete ja inventari jooksev remont osas, mis kuulub kandmiseks: veiste pidamisele — 800 rbl., sigade nuumamisele — 300 rbl., muule loomakasvatusele — 1 700 rbl., kokku rbl. 2 800;

c) majandi üldtähtsusega hoonete ja inventari jooksev remont rbl. 4 500;

d) hobustepargi tallide ja inventari jooksev remont rbl. 3 800.

22. Arvestatud põhivahendite amortisatsiooni rbl. 39 200.

Arvestatud summa jaguneb:

a) taimekasvatusele osas, mis kuulub kandmiseks: kartulikasvatuse kulutustesse — 1 960 rbl., muu taimekasvatuse kulutustesse — 10 440 rbl., kokku rbl. 12 400;

b) loomakasvatusele osas, mis kuulub kandmiseks: veiste pidamisele — 4 100 rbl., sigade nuumamisele — 1 200 rbl., muule loomakasvatusele — 8 700 rbl., kokku rbl. 14 000;

c) majandi üldtähtsusega hoonetele ja inventarile rbl. 3 800;

d) hobustele, hobustepargi tallidele ja inventarile rbl. 9 000.

Amortisatsioonifondi arvestatakse detsentraliseeritult abimajandi bilansis.

23. Arvestatud põhivahendite kulumist . . . . . rbl. 39 200

24. Arvestatud rajooni veterinaarhaiglale teenindamise eest . . . . . rbl. 2 500

Sellest summast tuleb kanda veiste pidamise kuludeks 500 rbl., sigade nuumamise kuludeks 400 rbl., muule loomakasvatusele 600 rbl., hobustepargile 1000 rbl.

25. Saadud juurdesüüdi hobustepargi hobustelt. Varsad võeti arvele hinnaga . . . . . rbl. 2 100

26. Kulutatud allapanu: a) veistele 1 200 rbl., b) nuumal olevatele sigadele 1 500 rbl., c) muule loomakasvatusele 2 000 rbl., d) hobustepargi hobustele 900 rbl., kokku . . . . . rbl. 5 600

Kirjend

Deebet konto n. 121/2 «Taimikasvatus ja muud põllumajandusharud» (kirje «Muud otsesed kulutused»)

Kreedit konto nr. 103 «Looma- ja hobusööt».

27. Kirjendatakse jooksva aasta taimekasvatuse kulutustesse (kaardil «Muu taimekasvatus») sõnnik (ärakulutatud allapanu hinnaga), mis saadi: a) veistelt 1 200 rbl., b) nuumal olevatelt sigadelt 1 620 rbl., c) muudelt produktiivloomadelt 2 000 rbl., d) hobustepargi hobustelt 900 rbl., kokku . . . . . rbl. 5 720

28. Saadud aasta kestel valmistoodangut plaanilise omahin-

naga: a) kartuleid — 143 000 rbl., b) muu taimekasvatuse toodangut — 672 000 rbl., c) veiste toodangut — 264 600 rbl., kokku
 . . . . . rbl. 1 160 000

Taimekasvatuse saadud toodangu üldsummast jäeti oma majandis söötadena kasutamiseks: a) kartuleid — 14 300 rbl., b) muu taimekasvatuse toodangut — 336 000 rbl., kokku — rbl. 350 300.

Oma majandis seemnetena kasutamiseks jäeti: a) kartuleid — summas 7 000 rbl., b) muu taimekasvatuse toodangut — 172 000 rbl., kokku rbl. 179 000. Kogu ülejäänud toodang on määratud realiseerimiseks.

29. Väljastatud aasta kestel oma kaubandusorganisatsiooni ettevõttele põllumajandustoodangut hulgihindades: a) kartuleid — 120 000 rbl., b) muu taimekasvatuse toodangut — 170 000 rbl., c) piima ja piimasaadusi — 98 000 rbl., d) muu loomakasvatuse toodangut — 262 000 rbl., kokku rbl. 650 000.

Arveldusi väljastatud toodangu eest tuleb peegeldada kontol nr. 134 «Tasumisele kuuluvad arveldused».

30. Kirjendatakse materiaalselt vastutavatelt isikutelt maha väljastatud toodang (vt. operatsioon 29) plaanilise omahinnaga:

a) kartuleid	rbl. 107 250
b) muu taimekasvatuse toodangut	„ 159 600
c) piima ja piimasaadusi	„ 78 800
d) muu loomakasvatuse toodangut	„ 238 100

K o k k u . . . . . rbl. 583 750

31. Kantakse vastavatele kontodele elavveojõu tegelikud kulutused.

Üksikutele elavveojõu kontodele kandmiseks kuuluvate summade selgitamiseks tuleb teha kindlaks ühe hobusepäeva omahind ja koostada kulutuste jaotamise andmik. Selle andmiku vorm on toodud õpiku XIII peatükis. Hobusepäevade arv oli aastast 18492, sealhulgas: a) tööil kartulipõllul — 490 ja muudel jooksva aasta taimekasvatuse põldudel — 11 406; b) tööil veiste pidamisel — 940, sigade nuumamisel — 430, muude loomade pidamisel — 1832; c) majandi üldtähtsusega töodel — 1626 ja pinnase ettevalmistusel tuleva aasta külvideks (muu taimekasvatus) — 1768.

32. Storneeritakse (punase storno meetodil) sigade nuumamiseks plaanilistes normides arvestatud majandi üldkulude summa (vt. operatsioon 10) . . . . . rbl. 750

33. Eraldatud kõrgemalseisva organisatsiooni (kaubastu) administratiivkulude katteks . . . . . rbl. 12 000

34. Jaotatakse majandi üldkulud proportsionaalselt taime- ja loomakasvatuse tootmistöoliste aastast arvatud töötasu summale. Summad teha kindlaks. Koostada jaotamise andmik.

Majandi üldkulude protsent arvutatakse täpsusega kuni 0,01. Jaotamisel tekivad väikesed vahed kantakse muule loomakasvatusele.

35. Kantakse üle sigade väärtuse suurendamiseks nende nuumamise plaaniline väärtus veebruarist detsembrini . . . rbl. 39 200

36. Kantakse vastavatele kontodele sigade nuumamise tegelike kulude summa veebruarist detsembrini. Summa teha kindlaks, võttes arvesse, et osa nuumamise kulusid kanti üle juba varem (vt. operatsioon 11, arvesse võttes ka operatsiooni 32). Peale selle tuleb arvestada sigade aasta keskmine 1 kg kaaluiive. Üldine kaaluiive aastas moodustas 7640 kg.

37. Võeti nuumalt maha ja saadeti tapamajja nuumal olnud sead (plaanilise omahinnaga) . . . . . rbl. 52 000

38. Laekus arvelduskontole varumisorganisatsioonidele antud kõrvaltoodangu (soolikad, nahk jm.) eest, mis saadi sigade tapmisest . . . . . rbl. 1 200

39. Üle kantud arvelduskontolt tapamajale sigade tapmise eest . . . . . rbl. 500

40. Abimajandi laos võeti arvele saadud sealiha tegelikus omahinnas . . . . . rbl. 51 300

41. Antud oma kaubandusorganisatsiooni kaubandusettevõtetele ja sööklatele sigade tapmisel saadud sealiha hulgihindades . . . . . rbl. 59 800

Arveldused peegeldada kontol nr. 134.

42. Kirjendatakse maha oma kaubandusorganisatsiooni kaubandusettevõtetele ja sööklatele väljastatud sealiha tegelik omahind . . . . . rbl. 51 300

43. Kirjendatakse maha kontolt nr. 121/2 «Taimekasvatus ja muud põllumajandusharud» aasta lõpul selgunud kogu taimekasvatuse, samuti loomakasvatuse saadud toodangu tegelik omahind (välja arvatud toodangu omahind sigade nuumamisest, mis kanti üle varem, operatsioon 10 järgi).

Pärast selle kirjendi koostamist tuleb arvutada ja kirjutada vihku 1 ts kartulite omahind. Kartulite kogusaak aastas on 4800 ts.

44. Laekus aasta kestel arvelduskontole oma kaubastu ettevõtetelt võlgnevuse kustutamiseks neile väljastatud toodangu eest . . . . . rbl. 692 000

45. Saadud aasta kestel arvelduskontolt kassasse töötasu maksmiseks tööliste ja teenistujatele . . . . . rbl. 412 600

46. Makstud kassast aasta kestel töötasu tööliste ja teenistujatele . . . . . rbl. 412 600

47. Kinni peetud aasta kestel tööliste ja teenistujate töötasust: sissemaksid riigilaenu tellimiste järgi 20 300 rbl.; tulumaksu ning lastetute ja vähelapseliste kodanike maksu 22 100 rbl., kokku . . . . . rbl. 42 400

48. Üle kantud arvelduskontolt aasta kestel:

a) ostetud ja saadud seemnete eest . . . . . rbl. 126 800

b) ostetud ja saadud mootorikütuse eest . . . . . „ 24 700

c) rajooni rahandusosakonnale töölistelt ja teenistujatelt kinni peetud maksud . . . . . „ 22 100

d) võlgnevuse kustutamiseks mitmesugustele asutustele	rbl. 48 711.60
Kokku	rbl. 222 311.60

49. Kantakse aasta lõpul üle vastavatele kontodele konto nr. 187 «Taimekasvatustoodangu väljalaskmine» saldo. Summade kindlakstegemiseks tuleb arvutada iga väljalastud toodanguliigi (kartuli, muu taimekasvatuse toodangu) plaaniliste hindade ja tegeliku omahinna vahed. Vaheprotsendi arvutus teha täpsusega kuni 0,01. Arvutamisel tekkivad väikesed summalised vahed kanda kontole nr. 197 «Kaupade, valmistoodangu, materjalide, tööde ja teenuste väljastamine».

50. Kantakse aasta lõpul üle vastavatele kontodele konto nr. 188 «Valmistoodangu väljalase muude põllumajanduslike ja tööstusettevõtete poolt» saldo. Summade kindlakstegemiseks tuleb arvutada iga väljalastud toodanguliigi (veisekasvatuse, sigade nuumamise, muu loomakasvatuse toodangu) plaaniliste hindade ja tegeliku omahinna vahed. Vaheprotsendi arvutus teha täpsusega kuni 0,01. Arvutamisel tekkivad väikesed summalised vahed kanda kontole nr. 197 «Kaupade, valmistoodangu, materjalide, tööde ja teenuste väljastamine».

51. Kulutati tuleva aasta külvideks ettevalmistatud põldudele seemneid — 21 600 rbl., väetisi — 8 300 rbl., kokku rbl. 29 900.

52. Kantakse aasta lõpul üle vastavatele kontodele tulemused valmistoodangu väljastamisest. Summa teha kindlaks.

53. Aastabilansi järgi saadud kasumi summast teostati aasta lõpu vahendite eraldamisi, mis kuuluvad sissemaksmisele riigieelarvesse, ning eraldamisi, mis jäävad majandi käsutusse. Summad teha kindlaks.

XII PEATÜKK

KAPITAALMAHUTUSTE ARVESTUS

Metoodilised juhised

Praktilised tööd antud teema järgi koosnevad sünteetilise arvestuse ülesandeist põhitegevuse bilansis:

1) riikliku plaaniga ettenähtud ja Kaubanduspanga poolt kontokorrentkontost finantseeritavad kapitaalmahutused, kapitaaltööde teostamisel tööttevõtja meetodil (ülesanne nr. 115) ja kapitaaltööde teostamisel majanduslikul meetodil (ülesanne nr. 116);

2) väljaspool riiklikku plaani, valitsuse poolt lubatud eriallike arvel teostatavad kapitaalmahutused, mida finantseeritakse arvelduskontol Kaubanduspangas (ülesanne nr. 117);

3) väljaspool riiklikku plaani, valitsuse poolt lubatud eriallike arvel teostatavad kapitaalmahutused, mida finantseeritakse eelarvekontolt Riigipangas (ülesanne nr. 118);

4) väljaspool riiklikku plaani, valitsuse poolt lubatud eriallike arvel teostatavad kapitaalmahutused (põhivahendite soetamine), mida finantseeritakse arvelduskontolt Riigipangas (ülesanne nr. 119);

5) põhivahendite kapitaalremont (ülesanne nr. 120).

Raamatupidamise osakondade õpilased lahendavad kõiki neid ülesandeid. Planeerimise ja kaubatundmise osakondade õpilased lahendavad ülesandeid nr. 113—115 ja 118. Raamatupidamise õppekavades planeerimise ja kaubatundmise osakondadele puuduvad eraldi teemad kapitaalmahutuse arvestamiseks. Seetõttu lahendavad nende osakondade õpilased ülaltoodud ülesandeid teema «Põhivahendite, väheväärtuslike ja kiirestikuluvate esemete arvestus» läbivõtmisel.

Kapitaalmahutuste arvestuse ülesannete lahendamisel tuleb sünteetilised kontod seada mitte nende numbrite järjekorras kontoplaani järgi, vaid kohaldatuna sääraselt, nagu on näidatud õpiku XIV peatükis toodud eeskujudes.

Ulesande sisu. Riiklikus plaanis ettenähtud ja Kaubanduspanga kaudu kontokorrentkontolt finantseeritavate tööettevõtja meetodil teostatavate kapitaaltööde läbiviimiseks vajalike kapitaalmahutuste sünteetiline arvestus põhitegevuse bilansis.

Ülesanne. 1. Avada vihus alltoodud sünteetilised kontod, ülesande lahendamist mööda aga avada ka teised, kapitaalmahutuste ja nende finantseerimise operatsioonide peegeldamiseks vajalikud sünteetilised kontod.

2. Kontole nr. 040 «Tööettevõtjad ja hankijad kapitaalmahutuste alal» avada vihus eraldi allkontod: a) nr. 040/1 «Tööettevõtjad väljaantud avansside järgi»; b) nr. 040/2 «Tööettevõtjad tasutud konstruktsioonide ja detailide järgi»; c) nr. 040/3 «Tööettevõtjad täidetud tööde vahearvete järgi»; d) nr. 040/4 «Tööettevõtjad täidetud tööde aktseptitud arvetega».

3. Kirjendada sünteetilistele kontodele algsaldod, operatsioonide summad ja summeerida käivete kokkuvõtted kontodel.

Ulesande materjal. I. Kaubastus toimub universaalkaupluse hoone ehitamine. Ehitus on ette nähtud kapitaalmahutuste riiklikus plaanis ja finantseeritakse Kaubanduspanga poolt kontokorrentkontolt.

II. Üksikute kontode saldod kaubastu bilansist aruandekuu alguseks:

konto nr. 026 «Arvelduskonto Riigipangas» . . .	rbl. 232 000
konto nr. 142/1 «Kaubanduspanga sissemaksmisele kuuluv amortisatsioonifond»	rbl. 56 200

III. Esimese kuu operatsioonid:

1. Üle kantud kaubastu poolt arvelduskontolt Kaubanduspanga sissemaksmisele kuuluv amortisatsioonifond . . . . . rbl. 56 200

2. Üle kantud kaubastu poolt arvelduskontolt Kaubanduspanga assigneeringute summa kasumist, mis vastavalt kinnitatud plaanile (tulude ja kulude bilanss) on määratud riiklikus plaanis ettenähtud kapitaalmahutuste finantseerimiseks . . . . . rbl. 160 000

3. Üle kantud Kaubanduspanga kaudu ehitustrusti arvelduskontole avanss materjalide varumiseks ja muudeks ehituskuludeks . . . . . rbl. 120 000

4. Üle kantud Kaubanduspanga kaudu ehitustrusti arvelduskontole tema poolt varutud konstruktsioonide ja detailide eest . . . . . rbl. 40 000

5. Tasutud Kaubanduspanga kaudu kaubastu poolt aktseptitud ehitustrusti vahepealsed dekaadiarved . . . . . rbl. 85 000

6. Arvestatud ehitustrustile tema poolt kuu kestel universaalkaupluse ehitamisel tehtud tööde eest, vastavalt tema esitatud ja kaubastu poolt aktseptitud arvele . . . . . rbl. 320 000

7. Arveldustel ehitustrustiga tema poolt täidetud tööde kohta esitatud arve järgi peeti temalt kinni:

a) osa väljaantud avanssi	rbl. 50 000
b) tööettevõtja poolt arvele lisatud varem tasutud konstruktsioonide ja detailide väär- tus	„ 40 000
c) vahepealsete arvete järgi tasutud summad	„ 85 000
K o k k u	rbl. 175 000

IV. Järgmise kuu operatsioonid:

8. Üle kantud Kaubanduspanga kaudu tööettevõtja arvel-
duskontole tema poolt eelmisel aruandekuul tehtud tööde tasuks
. . . . . rbl. 145 000

9. Tasutud Kaubanduspanga kaudu kaubastu poolt aktseptitud
ehitustrusti vahepealsed arved . . . . . rbl. 240 000

10. Aktseptiti kaubastu poolt ehitustrusti arved tema poolt uni-
versaalkaupluse ehitamisel tehtud tööde kohta 480 000 rbl.

11. Lõpparveldusel ehitustrustiga peeti temalt kinni:

a) väljaantud avansi ülejäänud osa . . . . . rbl. 70 000

b) vahepealsete arvete järgi tasutud summa . . . . . „ 240 000

K o k k u . . . . . rbl. 310 000

12. Üle kantud Kaubanduspanga kaudu ehitustrusti arvel-
duskontole lõputasuna universaalkaupluse ehitamise eest rbl. 170 000

13. Vastuvõtuakti põhjal võetud eksploatatsiooni ehitatud uni-
versaalkaupluse hoone . . . . . rbl. 800 000

14. Kantakse üle universaalkaupluse lõpetatud ehituse kulu-
tused . . . . . rbl. 800 000

15. Kirjendatakse aasta lõpul maha finantseerimisallika arvel
teostatud kapitaalvahutuste kulutused . . . . . rbl. 800 000

V. Operatsioonid järgmisel aruandeaastal:

16. Pärast aastaaruande kinnitamist kirjendatakse maha eel-
misel aastal plaanis kapitaalvahutusteks ettenähtud korras Kau-
banduspanga sissemakstud assigneeringute summa kasumist
(vt. operatsioon 2) . . . . . rbl. 160 000

Selle operatsiooni kirjendamiseks tuleb avada vihus eraldi kaks
kontot järgmise aruandeaasta bilansist:

konto nr. 077 «Vahendite ja kasumist assigneeringute sisse-
maksed kapitaalvahutuste finantseerimiseks» . . . . . rbl. 160 000

konto nr. 230 «Kasumid ja kahjumid kuni aruandeaastani»
(kreditsaldo) . . . . . rbl. 3 864 000

ÜLESANNE nr. 116

Ulesande sisu. Riiklikus plaanis ettenähtud ja Kaubanduspanga
kaudu kontokorrentkontolt finantseeritavate majanduslikul teel
teostatavate kapitaaltööde läbiviimiseks vajalike kapitaalvahu-
tuste sünteetiline arvestus põhitegevuse bilansis.

Ulesanne. Kirjendada vihus sünteetiliste kontode skeemi järgi kaubandusorganisatsiooni garaaži hoone ehitamise operatsioonid.

Ulesande materjal. I. Kaubandusorganisatsiooni poolt toimub garaaži hoone ehitamine. Ehitus on ette nähtud riiklikus plaanis ja finantseeritakse Kaubanduspanga poolt kontokorrentkontolt arvete ja korralduste tasumisega üksikute kuluelementide järgi.

II. Garaaži hoone ehitamise operatsioonid:

1. Aktseptiti hankija arve garaaži hoone ehitamiseks ostetud ehitusmaterjalide kohta . . . . . rbl. 25 000

Operatsioon tuleb peegeldada kontol nr. 116 «Materjalide varumine ja soetamine».

2. Ostetud materjalide kohaleveo eest ehitusplatsile arvestatud transporditrustile . . . . . rbl. 3 000

3. Võeti arvele saadud ehitusmaterjalid tegeliku omahinnaga . . . . . rbl. 28 000

4. Tasutud Kaubanduspanga poolt kapitaalmahutuste finantseerimise limiidi arvel kaubandusorganisatsiooni poolt aktseptitud hankija arve ostetud ja saadud ehitusmaterjalide kohta rbl. 25 000

5. Tasutud kaubandusorganisatsiooni korralduse järgi Kaubanduspanga poolt finantseerimisi limiidi arvel transporditrusti arve materjalide kohaleveo eest . . . . . rbl. 3 000

6. Kulutatud materjale garaaži ehitamiseks . . . . . „ 28 000

7. Arvutatud töötasu töölistele (koosseisulistele) garaaži hoone ehitamisel . . . . . rbl. 10 000

8. Kinni peetud ehitustöölistele arvutatud töötasust:

a) tulumaksu ning lastetute ja vähelapseliste kodanike maksu . . . . . rbl. 500

b) sissemakseteks riigilaenu tellimise järgi . . . . . „ 450

K o k k u . . . . . rbl. 950

9. Saadud kassasse Kaubanduspangast töötasu maksmiseks ehitustöölistele . . . . . rbl. 9 050

10. Makstud kassast töötasu ehitustöölistele . . . . . „ 9 050

11. Kantakse üle garaaži hoone ehitamise kulutustesse ehitustöölistele arvutatud töötasu summa . . . . . rbl. 10 000

12. Arvestatud sotsiaalkindlustuseks ehitustööliste töötasult . . . . . rbl. 480

13. Üle kantud kaubandusorganisatsiooni korralduse järgi Kaubanduspanga poolt garaaži hoone ehituse finantseerimise limiidi arvel kreditoorse võlgnevuse kustutamiseks:

a) rajooni rahandusosakonnale — ehitustöölistelt kinnipeetud maksude summad . . . . . rbl. 500

b) hoiukassale — ehitustööliste sissemaksed riigilaenu tellimise järgi . . . . . „ 450

c) ametiühingule — ehitustööliste sotsiaalkindlustuseks arvutatud summa . . . . . „ 480

K o k k u . . . . . rbl. 1 430

14. Vastuvõtuakti kohaselt võeti eksploatatsiooni ehitatud garaaži hoone. Summa teha kindlaks.

15. Kantakse üle kulutused lõpetatud kapitaalvahetustele. Summa teha kindlaks.

16. Kirjendatakse aasta lõpul finantseerimisallika arvel maha kulutused lõpetatud kapitaalvahetustele. Summa teha kindlaks.

ÜLESANNE nr. 117

Ülesande sisu. Väljaspool riiklikku plaani, valitsuse poolt lubatud eriallike arvel teostatavate ja arvelduskontolt Kaubandus- pangas finantseeritavate kapitaalvahetuste sünteetiline arvestus.

Ülesanne. 1. Avada vihus alltoodud sünteetilised kontod kaubastu abimajandi bilansist. Ülesande lahendamist mööda avada ka teised, kapitaalvahetuste ja nende finantseerimise operatsioonide peegeldamiseks vajalikud sünteetilised kontod.

2. Kirjendada sünteetilistele kontodele algsaldod ja operatsioonide summad ning liita käivete kokkuvõtted kontodes.

Ülesande materjal. I. Kaubastu abimajandis toimub karjalauda ehitamine abimajandi laiendamiseks ettenähtud vahendite arvel. Ehituse finantseerimist teostatakse abimajandile Kaubandus- pangas avatud arvelduskonto kaudu.

II. Üksikute kontode saldod abimajandi bilansist aruandekuu alguseks:

konto nr. 026 «Arvelduskonto Riigipangas» . . . . . rbl. 48 000

konto nr. 165 «Vahendid abimajandite laiendamiseks» „ 64 000

III. Abimajandi laiendamise vahendite arvel karjalauda ehitamise operatsioonid:

1. Üle kantud abimajandi poolt arvelduskontolt Riigipangas arvelduskontole Kaubandus- pangas kapitaalvahetuste finantseerimiseks karjalauda ehitamisel . . . . . rbl. 27 000

2. Aktseptiti hankija arve karjalauda ehitamiseks ostetud materjalide kohta . . . . . rbl. 20 000

3. Kirjendatakse finantseerimisallika arvel maha kapitaalvahetusteks tehtud kulutuste summa . . . . . rbl. 20 000

4. Oma kaubastu autobasile arvestatud ostetud ehitusmaterjalide (vt. operatsioon 2) kohaleveo eest ehitusplatsile rbl. 400

5. Finantseerimisallika arvel kirjendatakse maha kapitaalvahetusteks tehtud kulutuste summa . . . . . rbl. 400

6. Võeti arvele saadud ehitusmaterjalid tegelikus omahinnas . . . . . rbl. 20 400

7. Üle kantud arvelduskontolt Kaubandus- pangas võlgnevuse kustutamiseks:

a) ostetud ehitusmaterjalide eest hankijale . . . . . rbl. 20 000

b) materjalide kohaleveo eest autobasile . . . . . „ 400

Kokku . . . . . rbl. 20 400

8. Kulutatud materjale karjalauda ehitamiseks . . .	rbl. 20 400
9. Arvutatud töötasu tööliste (koosseisulistele) karjalauda ehitamisel	rbl. 6 000
10. Kirjendatakse finantseerimisallika arvel maha kapitaal-mahutusteks tehtud kulutuste summa	rbl. 6 000
11. Kantakse ehituskuludesse ehitustööliste arvutatud töö-tasu summa	rbl. 6 000
12. Tehtud kinnipidamisi ehitustööliste töötasust:	
a) tulumaksu ning lastetute ja vähelapseliste koda-nike maksu	rbl. 200
b) sissemaksid riigilaenu tellimiste järgi	„ 250
K o k k u	rbl. 450

13. Saadud kassasse arvelduskontolt Kaubanduspangas töö-tasu maksmiseks ehitustööliste	rbl. 5 550
14. Makstud kassast töötasu ehitustööliste	rbl. 5 550
15. Arvestatud sotsiaalkindlustuseks 4,8% karjalauda ehitus-tööliste töötasult	rbl. 288
16. Kirjendatakse finantseerimisallika arvel maha kapitaal-mahutusteks tehtud kulutuste summa	rbl. 288
17. Üle kantud arvelduskontolt Kaubanduspangas kreditoorse võlgnevuse kustutamiseks:	
a) rajooni rahandusosakonnale — töölistelt kinni-peatud maksud	rbl. 200
b) hoiukassale — ehitustööliste sissemaksed riigi-laenu tellimiste järgi	„ 250
K o k k u	rbl. 450

18. Üle kantud arvelduskontolt sotsiaalkindlustuse võlgnevuse kustutamiseks	rbl. 288
19. Vastuvõtuakti alusel võeti eksploatatsiooni ehitatud karja-laut tegeliku omahinnaga	rbl. 26 688
20. Kantakse üle kulutused lõpetatud kapitaal-mahutustele	rbl. 26 688
21. Kirjendatakse aasta lõpul maha kulutused kapitaal-mahu-tustele	rbl. 26 688

ÜLESANNE nr. 118

Ulesande sisu. Väljaspool riiklikku plaani, valitsuse poolt lubatud eriallikate arvel teostatavate ja eelarvekontolt Riigipangas finantseeritavate kapitaal-mahutuste sünteetiline arvestus põhitegevuse bilansis.

Ülesanne. 1. Avada vihus alltoodud sünteetilised kontod kaubandusorganisatsiooni tööstuskombinaadi bilansist. Ulesande lahendamist mööda avada ka teised, kapitaal-mahutuste ja nende finant-

seerimise operatsioonide peegeldamiseks vajalikud sünteetilised kontod.

2. Kontole nr. 040 «Töettevõtjad ja hankijad kapitaalvahutuste alal» avada vihus eraldi allkontod: a) konto nr. 040/1 «Töettevõtjad väljaantud avansside järgi»; b) konto nr. 040/2 «Töettevõtjad tasutud konstruktsioonide ja detailide järgi»; c) konto nr. 040/3 «Töettevõtjad täidetud tööde vahepealsete arvete järgi»; d) konto nr. 040/4 «Töettevõtjad täidetud tööde aktseptitud arvete järgi».

3. Kirjendada kontodele algsaldod ja operatsioonide summad ning liita käivete kokkuvõtted.

Ulesande materjal. I. Kaubandusorganisatsiooni tööstuskombinaadis toimub ühiselamu ehitamine. Kapitaalvahutuste finantseerimisallikateks on osalt tööstuskombinaadi omad vahendid (ettevõttefond) ja osalt assigneeringud eelarvest. Kapitaalvahutuste finantseerimist teostab Riigipank eelarvekontolt.

II. Üksikute kontode saldod tööstuskombinaadi bilansist aruandekuu alguseks:

konto nr. 026 «Arvelduskonto Riigipangas» . . . . . rbl. 32 000
konto nr. 143 «Ettevõttefond» . . . . . „ 26 000

III. Ühiselamu ehitamise operatsioonid:

1. Üle kantud tööstuskombinaadi poolt arvelduskontolt ettevõttefondi vahendite arvel Riigipanka tööliste ühiselamu ehitamise finantseerimiseks . . . . . rbl. 14 000

2. Üle kantud tööstuskombinaadi korraldusel Riigipanga poolt töettevõtja-organisatsioonile (töettevõtjale) lepingujärgne avanss ühiselamu ehitamiseks töölistele . . . . . rbl. 3 500

3. Tasutud Riigipanga kaudu tööstuskombinaadi poolt aktseptitud hankijate vahepealsed dekaadiarved töölistele ühiselamu ehitamisel tehtud tööde eest . . . . . rbl. 15 000

4. Arvestatud töettevõtjale täidetud ja lõpetatud tööde eest ühiselamu ehitamisel töölistele . . . . . rbl. 24 000

5. Arveldustes töettevõtjaga tema esitatud ja tööstuskombinaadi poolt aktseptitud arvete järgi täidetud tööde kohta tehti kinnipidamisi:

a) töettevõtjale väljaantud avanss . . . . . rbl. 3 500

b) vahepealsete dekaadiarvete järgi makstud summad . . . . . „ 15 000

K o k k u . . . . . rbl. 18 500

6. Tööstuskombinaadi korraldusel üle kantud Riigipanga poolt töettevõtjale lõputasuks ühiselamu ehitamise eest töölistele . . . . . rbl. 5 500

7. Vastuvõtu-ülekandeakti põhjal võeti eksploatatsiooni töölistele ehitatud ühiselamu . . . . . rbl. 24 000

8. Kantakse üle kulutused tööliste ühiselamu ehitamise lõpetamisel . . . . . rbl. 24 000

9. Kirjendatakse aasta lõpul finantseerimisallika arvel maha lõpetatud kapitaalvahetustele tehtud kulutused . . . rbl. 24 000

ÜLESANNE nr. 119

Ülesande sisu. Väljaspool riiklikku plaani, valitsuse poolt lubatud eriallike arvel teostatavate ja arvelduskontolt Riigipangas finantseeritavate kapitaalvahetuste sünteetiline arvestus põhitegevuse bilansis.

Ülesanne. 1. Avada vihus alltoodud sünteetilised kontod universaalkaupluse bilansist. Ülesande lahendamist mööda avada ka teised, kapitaalvahetuste (põhivahendite soetamine) ja nende finantseerimise operatsioonide peegeldamiseks vajalikud sünteetilised kontod.

2. Kirjendada sünteetilistele kontodele algsaldod ja operatsioonide summad.

Ülesande materjal. I. Universaalkaupluses toimub kaubandusalaste seadmete soetamine. Finantseerimisallikaks on assigneeritud jooksva aasta kasumist, vastavalt kinnitatud tulude ja kulude bilansile.

II. Üksikute kontode saldod universaalkaupluse bilansist aruandekuu alguseks:

konto nr. 026 «Arvelduskonto Riigipangas» . . . rbl. 65 800

konto nr. 133 «Arveldused eraldatud põhi- ja käibevahendite alal» (kreeditsaldo) . . . rbl. 2 684 500

III. Operatsioonid: 1. Tasutud arvelduskontolt Riigipangas universaalkauplusele soetatud kaubandusalaste seadmete eest . . . rbl. 18 000

2. Kirjendatakse finantseerimisallika arvel maha kapitaalvahetusteks tehtud kulutused . . . rbl. 18 000

3. Arvestatud transporditrusti autobasile kaubandusalaste seadmete kohaleveo eest universaalkauplusesse . . . rbl. 400

4. Kirjendatakse finantseerimisallika arvel maha kapitaalvahetusteks tehtud kulutused . . . rbl. 400

5. Võeti eksploatatsiooni ja universaalkaupluses arvele saadud kaubandusalased seadmed tegeliku omahinnaga . . . rbl. 18 400

6. Kantakse üle lõpetatud kapitaalvahetuste kulutused soetatud kaubandusalastesse seadmetesse . . . rbl. 18 400

7. Pärast aruandeaasta lõppu kirjendatakse lõppbilansi koostamisel finantseerimisallika arvel maha kulutuste summa lõpetatud kapitaalvahetustesse . . . rbl. 18 400

ÜLESANNE nr. 120

Ülesande sisu. Amortisatsioonifondi arvel teostatava omade põhivahendite kapitalremondi sünteetiline arvestus.

Ülesanne. Kirjendada vihus sünteetilistele kontode skeemi järgi

amortisatsioonifondi vahendite arvel teostatavate omade põhivahendite kapitaalremondi alltoodud operatsioonid.

Ulesande materjal. I. Kaubastu baasi bilansis moodustavad üksikute sünteetiliste kontode saldod: a) konto nr. 028 «Amortisatsioonifondi erikonto Riigipangas» 22 000 rbl.; b) konto nr. 085 «Põhivahendid» 136 000 rbl.; c) konto nr. 133 «Arveldused eraldatud põhi- ja käibevahendite alal» (kreeditsaldo) 195 000 rbl.; d) konto nr. 142/2 «Amortisatsioonifond kapitaalremondiks» 22 000 rbl.; e) konto nr. 150 «Põhivahendite kulumine» 42 000 rbl.

II. Operatsioonid: 1. Aktseptiti hankija arve laohoone kapitaalremondiks soetatud ehitusmaterjalide kohta . . . . . rbl. 9 000

2. Ehitusmaterjalide kohaleveo eest arvestatud oma kaubastu autobaasile . . . . . rbl. 1 000

3. Saadud ja arvele võetud ehitusmaterjale tegeliku omahinaga . . . . . rbl. 10 000

4. Üle kantud amortisatsioonifondi erikontolt:

a) hankijale — soetatud ehitusmaterjalide eest (vt. operatsioon 1) . . . . . rbl. 9 000

b) oma kaubastu autobaasile — materjalide kohaleveo eest . . . . . „ 1 000

Kokku . . . . . rbl. 10 000

5. Kulutatud ehitusmaterjale laohoone kapitaalremondiks . . . . . rbl. 10 000

6. Aktseptiti tööttevõtja-organisatsiooni arve laohoone kapitaalremondi täidetud tööde kohta . . . . . rbl. 7 000

7. Üle kantud amortisatsioonifondi erikontolt tööttevõtja-organisatsioonile täidetud tööde eest (vt. operatsioon 6) . . . . . rbl. 7 000

8. Akti järgi võeti vastu laohoone lõpetatud kapitaalremont . . . . . rbl. 17 000

Lõpetatud kapitaalremondile tehtud kulutuste summa kirjendatakse maha amortisatsioonifondi arvel.

9. Kirjendatakse vastavale kontole kapitaalremondi tõttu vähenenud põhivahendite kulumise summa . . . . . rbl. 17 000

Remonditud hoone arvutatud kulumise summa moodustab 21 000 rbl.

ULESANNE nr. 121

Ulesande sisu. Renditud põhivahendite kapitaalremondi sünteetiline arvestus.

Ulesanne. Sünteetiliste kontode skeemi järgi kirjendada vihus renditud põhivahendite kapitaalremondi alltoodud operatsioonid.

Ulesande materjal. 1. Kaubastu on rentinud endale alates 1. jaanuarist hoone valitsuse ja kontori jaoks.

Renditud hoone bilansiline väärtus on 82 000 rbl. Rendi tähtaeg lepingu järgi on 5 aastat.

XIII PEATÜKK

NÕUKOGUDE KAUBANDUSETTEVÕTETE ARUANDLUS

Metoodilised juhised

Vastavalt kinnitatud õppekavade järgi selle teema läbivõtmiseks tehnikumide mitmesugustes osakondades ettenähtud erinevale tundide arvule antakse kogus üksikud keerulisemad ülesanded raamatupidamise osakonnale, vähem keerulised aga planeerimise ja kaubatundmise osakondadele.

Raamatupidamise osakondade õpilastele on määratud ülesanne nr. 122 suurema kaupluse aasta lõppbilansi koostamiseks (kõigi tulemuskontode sulgemisega) ja kaubandusettevõtete raamatupidamise aastaaruandluse põhivormide täitmiseks (vormid nr. 1, 2, 4, 5).

Peale selle lahendavad raamatupidamise osakonna õpilased ülesannet nr. 123 raamatupidamisaruandluse koostamiseks kaubakäibe kohta (vorm nr. 4) ja ühiskondliku toitlustamise ettevõtete kulude kohta (vorm nr. 8), võttes aluseks ühiskondliku toitlustamise ettevõtete põhioperatsioonide sünteetilise arvestuse varem lahendatud ülesande nr. 110. Planeerimise ja kaubatundmise osakondade õpilased lahendavad ülesannet nr. 124 kaupluse aasta lõppbilansi koostamiseks (kõigi tulemuskontode sulgemisega) ning vormi nr. 1 «Lõppbilanss», vormi nr. 2 «Kasumid ja kahjumid» ja vormi nr. 4 «Realiseerimine ja väljastamine» täitmiseks.

Raamatupidamisaruandluse koostamist käibekulude kohta teostatakse nende osakondade õpilaste poolt ülesandes nr. 125 varem lahendatud käibekulude arvestuse ülesande nr. 100 järgi.

ÜLESANNE nr. 122

Ülesande sisu. Kaubandusettevõtte lõppbilansi koostamine ja aastaaruande peamiste vormide täitmine.

Ülesanne. 1. Avada vihus alltoodud käibearuande põhjal sünteetilised kontod kaupluse bilansist kuu alguseks. Ülesande lahendamist mööda avada teised, kaupluse operatsioonide peegeldamiseks vajalikud sünteetilised kontod.

2. Kontole nr. 124 «Põhi- ja täiendav töötasu» avada kaardidel mitmelahtrilist vormi allkontod:

a) konto nr. 124/1 «Kooseisuliste tööliste ja teenistujate põhi- ja täiendav töötasu»;

b) konto nr. 124/2 «Mittekoosseisuliste isikute põhi- ja täiendav töötasu».

Vastavalt kehtestatud aruandlusele (vorm nr. 5) eraldada konto nr. 124/1 kaardi lahtreis töötasu summad: a) põhimäärade ja -hinnete järgi; b) progressiivsed juurdemaksud ja preemiad.

3. Analüütiliseks arvestuseks tuleb kontole nr. 201 «Jaekaubandusettevõtete ja väikehulgibaaside kulud» avada mitmelahtrilist vormi kaart. Kaardi lahtreis näidata kulukirjete numbrid vastavalt alltoodud nomenklatuurile. Kaardi avamisel kirjendada sellesse iga kulukirje alltoodud saldod.

Arvesse võttes, et kulukirjete arv on suurem kui kaardi lahtrite arv, tuleb kirjendeiks kasutada ära nii kaardi esi- kui tagakülj.

4. Käibekulude ülekandmiseks kaubajääkidele tuleb kontole nr. 201 «Jaekaubandusettevõtete ja väikehulgibaaside kulud» avada mitmelahtrilist vormi kaart (kreediti kirjendeiks). Selle saldo kirjendamisel tuleb käibekulud kaubajääkidele kanda laiali üksikute kirjete järgi (kirjed 1 ja 2), vastavalt alltoodud dešifreeringule.

5. Analüütiliseks arvestuseks tuleb kontole nr. 225 «Mitmesugused kaod ja akumulatsioonid» avada mitmelahtrilist vormi kaardid: a) konto nr. 225/1 «Mitmesugused akumulatsioonid», b) konto nr. 225/2 «Mitmesugused kaod». Kaartide lahtreis näidata akumulatsioonide ja kadude üksikute liikide nimetused, vastavalt alltoodud dešifreeringule.

6. Avada konto nr. 231 «Aruandeaasta kasumid ja kahjumid» analüütiliseks arvestuseks mitmelahtrilist vormi kaart. Kaardi lahtreis näidata kasumite ja kahjumite üksikute liikide nimetused, vastavalt vormile nr. 2 «Kasumid ja kahjumid» (vt. õpiku lk. 587—598).

7. Liita kõigi sünteetiliste kontode ja analüütilise arvestuse kaartide kuu- ja aastakäivete kokkuvõtted.

8. Koostada käibearuanded neile kontodele, milledele on avatud analüütilised kontod.

9. Koostada käibearuanne sünteetilistele kontodele aruandekuu eest.

10. Õpiku lk. 568—585 toodud vormi järgi koostada lõppbilanss.

11. Õpiku lk. 587—589 toodud vorm nr. 2 järgi koostada aastaaruanne kasumite ja kahjumite kohta aastas.

12. Õpiku lk. 556—558 toodud vorm nr. 4 «Realiseerimine ja väljastamine» järgi koostada aastaaruanne kaupade realiseerimise kohta.

13. Õpiku lk. 561—562 toodud vorm nr. 5 järgi koostada aastaaruanne jaemüügi kulude kohta.

14. Pärast aruandluse vormide täitmist võrrelda kõik tabelid bilanssiga, samuti kõik tabelid omavahel.

Ulesande materjal. I. Sünteetiliste kontode saldod kaupluse käibearuandest seisuga 1. detsember 195..... a. vt. lk. 217—218.

Sünteeetiliste kontode saldod kaupluse käibearuandest seisuga

1. detsember 195... a.

Kontode nr-d	Kontode nimetused	Deebet		Kreedit	
		rbl.	kop.	rbl.	kop.
009	Kaubad ja ettevõtteis	1 157 058	12		
012	Käibekulud kaubajääkidele	8 099	40		
013	Tühi ja kauba all olev taara . . .	88 359	27		
025	Kassa	3 247	16		
026	Arvelduskonto Riigipangas	16 212	88		
029	Akrediitivid, erikontod ja limiteeritud tšekiraamatud arveldusteks transpordiga	529	56		
032	Rahalised vahendid teel ja rahalised dokumendid	108 657	28		
039	Deebitorid pretensioonidega	29 512	60		
041	Hankijad arveldustega			114 255	12
046	Muud arveldused majandusorganisatsioonide ja asutustega			15 620	43
048	Töölised ja teenistujad			24 862	50
050	Mitmesugused isikud väikeste avastatud puudujääkidega, mis kuuluvad tasumisele tsiviilkorras	864	30		
052	Vaieldavad võlad	18 652	75		
053	Deebitorid kohtu ja arbitraaži poolt väljamõistetud summadega	5 623	24		
054	Arveldused riigieelarvega maksete, lõivude ja muude arvelduste järgi			4 575	26
062	Tulevaste aruandeperioodide kulud	8 755	55		
065	Riikliku plaaniga ettenähtud lõpetatud kapitaalmahutused	56 765	48		
081	Eraldised ettevõtte direktorifondi	16 653	20		
085	Põhivahendid	633 249	50		
092	Lõpetamata kapitaal mahutused (väljaspool riiklikku plaani teostatavad ja NSV Liidu valitsuse poolt lubatud eriallike arvel finantseeritavad)	13 654	18		
107	Seadmed, ehitusmaterjalid, konstruktsioonid ja detailid kapitaal mahutusteks	6 545	43		
110	Vähevärtuslikud ja kiirestikulu- vad esemed	126 475	32		
112	Pakke- ja muud materjalid majanduslikeks vajadusteks	46 521	14		
133	Arveldused eraldatud põhi- ja käibevahendite alal			618 491	66
143	Ettevõttefond			4 527	68
147	Vähevärtuslike ja kiirestikuluvate esemete kulumine			54 896	15

Kontode nr-d	Kontode nimetused	Deebet		Kreedit	
		rbl.	kop.	rbl.	kop.
150	Põhivahendite kulumine			146 474	85
152	Kaubanduslik mahahindlus (juurdehindlus) jaehinnaga arvestatud kaupadelt			73 353	80
153	Müügi- ja ostuhinna vahe kaupade puudujääkide ja tasendusmaksete alal			52	44
160/a	Riikliku plaaniga ettenähtud põhivahendite soetamise ja kapitalitööde finantseerimine Kaubanduspannga kaudu			56 765	48
160/b	Väljaspool riiklikku plaani, NSV Liidu valitsuse poolt lubatud eriallikate arvel teostatavate kapitalitööde ja põhivahendite soetamise finantseerimine Kaubanduspannga kaudu			20 199	61
176	Kaubakäibe erilaenukonto			726 384	26
190	Kaupade ja valmistoodangu realiseerimine jaemüügil	28 915 898	85	30 843 625	43
201	Jaekaubandusettevõtete ja väikehulgibaaside kulud	1 278 856	75	8 099	40
206	Taaraoperatsioonide tulemused	27 237	32		
216/2	Makstud eraldised administratiivkulude katteks	30 243	16		
217/2	Makstud eraldised kaupade, materjalide, tööde ja teenuste väljastamise kulude katteks	123 651	42		
218/1	Saadud trahvid ja leppetrahvid			8 760	42
218/2	Makstud trahvid ja leppetrahvid	5 336	12		
219	Kaubaliste materiaalsete väärtuste ülejäägid			4 725	22
225/1	Mitmesugused akumulatsioonid			3 724	15
225/2	Mitmesugused kaod	2 733	88		
Bilanss		32 729 393	86	32 729 393	86

Märkus. Arvete avamisel tuleb konto nr. 190 «Kaupade ja valmistoodangu realiseerimine jaemüügil» saldo kirjutada kahepoolsena (liigendatult), s. t. deebetisse ja kreditiisse.

Selle konto saldo on ülesandes toodud liigendatuna meetodilistel kaalutlustel selleks, et aruandluse koostamisel (vorm nr. 4 «Realiseerimine ja väljastamine») saaks täita näitajat kaubakäibe summa kohta aastas. Sünteetiliste kontode käibearuande koostamisel detsembri eest tuleb saldo 1. jaanuariks näidata ühepoolsena. Samadel meetodilistel kaalutlustel on näidatud liigendatuna konto nr. 201 «Jaekaubandusettevõtete ja väikehulgibaaside kulud» saldo seisuga 1. detsember. Pärast käibearuande koostamist märtsi kohta tuleb selle konto saldo näidata samuti ühepoolsena.

II. Konto nr. 062 «Tulevaste aruandeperioodide kulud» koosneb:

- a) ajakirjanduse tellimise kulud . . . . . rbl. 360
- b) kauplusele tehtud jooksva remondi kulud . . . . . „ 8 395.55

Kirjete nr-d	Kirjete nimetused	Summa	
		rbl.	kop.
1	Transpordikulud vee- ja raudteel . . .	3 084	36
	Auto- ja hobustranspordikulud . . .	230 532	27
3	Auto- ja hobustranspordi seisakute eest makstud trahvid	1 853	40
	Põhi- ja täiendav töötasu:		
4	a) põhimäärade ja -hinnete järgi . .	465 738	36
5	b) progressiivsed juurdemaksud ja preemiad	45 981	92
6	Eraldised sotsiaalkindlustuseks	27 759	24
7	Töökaitse ja ohutustehnika kulud . . .	360	42
8	Ruumide ja inventari üür	74 024	64
9	Ettevõtte mittekoosseisulise valve pidamise kulud	9 253	08
10	Omade põhivahendite ja renditud põhivahenditesse mahutatud kapitaalkulutuste amortisatsioon	4 312	—
11	Ruumide korrashoiu ja inventarikulud (kaasa arvatud väheväärtuslike esemete kulumine ja renditud põhivahendite kapitaalkulutuste kustutamine)	106 724	96
12	Jooksva remondi kulud	86 362	08
13	Kaupade viimistlemise, sortimise, pakkimise ja säilitamise kulud, jää varumine ja külmutusseadeldiste korrashoid	89 266	44
14	Komanderingute ja ümberpaigutamise kulud	211	46
15	Oma kergetranspordi korrashoiu kulud ja ringsõidud linnas	647	12
16	Reklaami kulud	—	—
17	Kantselei-, posti-, telegraafi- ja telefonikulud	3 075	14
18	Krediidiprotsendid (saldo)	18 506	18
19	Kaupade kaod teel ja hoiul normide piires	85 979	04
20	Kaupade kahanemine üle kindlaksmääratud normide	732	18
21	Kaad kaupade puudujääkidest, raiskamistest ja kõrvaldamistest seoses hagide tagasilükkamisega kohtu poolt nende põhjendamatusesse tõttu	—	—
22	Taara kulud ja kaod, maha arvatud tulud taaraoperatsioonidelt ¹	—	—
23	Eraldised kaadrite ettevalmistamiseks . .	6 168	72
24	Väikejaemüügi kulud (ilma töötasuta ja eraldisteta sotsiaalkindlustuseks) . . .	—	—
25	Muud kulud	10 184	34
	Kokku	1 270 757	35

¹ Nende kulude ja kadude arvestust peetakse aasta kestel kontol nr. 206 «Taaraoperatsioonide tulemused». Aasta lõpul kantakse jaettevõtteis selle konto saldo üle kontole nr. 201 «Jackaubandusettevõtete ja väikehulgibaaside kulud».

III. Konto nr. 201 «Jaekaubandusettevõtete ja väikehulgibaa-side kulud» saldo (kreedit-) koosneb lk. 219 toodud kuludest.¹

IV. Konto nr. 201 «Jaekaubandusettevõtete ja väikehulgibaa-side kulud» saldo (kreedit-) koosneb järgmistest summadest:

- a) kirje 1 — transpordikulud vee- ja raudteel . . . rbl. 464.80
- b) kirje 2 — auto- ja hobutranspordikulud . . . „ 7 634.60

V. Allkonto nr. 225/1 «Mitmesugused akumulatsioonid» koosneb järgmistest summadest:

- a) vahed arveldustes deebitoride ja kreditoridega eelmiste aastate operatsioonide järgi . . . . . rbl. 2 788.81
- b) vahed kuni müügihinnani kaupade puudujääki-dest ja tasendusmaksetest tekkinud ja sisse-nõutud võlgade järgi . . . . . „ 236.84
- c) toiduainete tööstuse ettevõteteelt vastavalt pude-lite äraandmise reegleile nõude kogumise ja säilitamise kulude katteks saadud summad . . . „ 698.50

VI. Allkonto nr. 225/2 «Mitmesugused kaod» saldo koosneb järgmistest summadest:

- a) kaod vahedest arveldustes deebitoride ja kree-ditoridega ja muude organisatsioonide preten-sioonide rahuldamine eelmiste aastate operat-sioonide järgi . . . . . rbl. 2 281.18
- b) kaod loodusõnnetuste läbi . . . . . „ 452.70

VII. Plaanilised näitajad aruandlusvormi nr. 4 «Realiseerimine ja väljastamine» täitmiseks lahtri 1 ridadel 1 ja 6 — rbl. 32 400 000

VIII. Plaanilised näitajad kulude kohta lahtri 2 täitmiseks vormis nr. 5 «Ladude, jaemüügi ja juurviljahoidlate kulud», protsentides käibest: rida 1 — 0,02; rida 2 — 0,78; rida 3 —; read 4 ja 5 (ühendatult) — 1,70; rida 6 — 0,09; rida 7 — 0,01; rida 8 — 0,27; rida 9 — 0,04; rida 10 — 0,02; rida 11 — 0,34; rida 12 — 0,31; rida 13 — 0,29; rida 14 — 0,003; rida 15 — 0,007; rida 16 —; rida 17 — 0,02; rida 18 — 0,07; rida 19 — 0,30; rida 20 —; rida 21 —; rida 22 — 0,11; rida 23 — 0,02; rida 24 —; rida 25 — 0,05; rida 26 — 4,45; rida 27 — 0,11; rida 29 — 4,56; rida 30, lahter 1 — 12 320; lahter 2 — 15 400; rida 31, lahter 2 — 32 400.

IX. Operatsioonid detsembris 195..... a.

1. Kantakse üle jooksva kuu kuludesse käibekulud kaubajääki-dele (punane storno) . . . . . rbl. 8 099.40

2. Saadud Riigipanga väljavõte kaupluse poolt eelmise kuu viimasel päeval sissemakstud summa kandmise kohta erilaenu-kontole . . . . . rbl. 108 657.28

3. Ostetud kaupade veo eest raudteel tasutud limiteeritud transporditšekkidega . . . . . rbl. 289.26

¹ Kulukirjete numbrid on toodud vastavuses ridade numbritega käibe-kulude kinnitatud aruandluses (vorm nr. 5 «Ladude, jaemüügi ja juurviljahoid-late kulud»).

4. Aktseptiti kuu kestel hankijate arved kauplusele ostetud kaupade kohta . . . . . rbl. 1 483 476.93
 Saadud arved koosnevad järgmistest summadest:
 a) kaupade jaehind . . . . . rbl. 1 570 870.40
 b) kaubanduslik mahahindlus . . . . . „ 101 652.24
 c) taara . . . . . „ 14 658.77
 Osa kaubaga tulnud taarast väljastati ilma hinnata.
5. Kauplus sai kuu kestel kaupu hankijate aktseptitud arvete järgi (vt. operatsioon 4).
 Vastuvõtul osutus vedudel tekkinud puudujääk loomuliku kao normide piires (kaupade hindamisel jaehinnaga) . . . . . rbl. 150.30
 Kaubanduslik mahahindlus neilt kaupadelt on 6%.
 Ülejäänud kaubad võeti kaupluses arvele jaehinnaga . . . . . rbl. 1 560 720.10
 Taara, mille hind oli lisatud arvele, hinnati vastuvõtmisel kauplusesse alla 4 240 rbl. 70 kop. võrra ja võeti kaupluses arvele . . . . . rbl. 10 418.07
 Hankijatelt ilma hinnata saadud taara hinnati ära hinnakirjahindades ja võeti arvele . . . . . rbl. 2 575.50
6. Vastavalt esitatud kassaaruandeile moodustas sularaha laekumine kaupluses kuu esimesel poolel . . . . . rbl. 1 396 723.60
7. Viidud kaupluse poolt Riigipanka sularaha rbl. 1 371 860
8. Makstud kassast töötasu töölistele ja teenistujatele novembrikuu teise poole eest . . . . . rbl. 24 862.50
9. Aktseptiti kuu kestel oma kaubastu kaubabaasi arved ostetud kaupade kohta . . . . . rbl. 1 173 281.18
 Saadud arved koosnevad järgmistest summadest:
 a) kaupade jaehind . . . . . rbl. 1 236 187.40
 b) kaubanduslik mahahindlus . . . . . „ 80 166.59
 c) taara . . . . . „ 4 898.50
 d) baasi eraldised kaupade väljastamise kulude katteks . . . . . „ 12 361.87
 Osa kaubaga saadud taarast väljastati hankija poolt ilma hinnata.
- Kaupluse arveldusi baasiga arvestatakse kontol nr. 041 «Hankijad arveldustega».
10. Kaupluse poolt ostetud kaubad (vt. operatsioon 9) saadi kätte tervenisti ja võeti kaupluses arvele jaehinnaga rbl. 1 236 187.40
 Taara, mille hind on lisatud hankija arvele, hinnati vastuvõtmisel kauplusesse alla rbl. 1 450.80 võrra ja võeti arvele . . . . . rbl. 3 447.70
 Tasuta saadud taara hinnati ära hinnakirjahindades ja võeti arvele . . . . . rbl. 960.40
 Baasi poolt arvele lisatud eraldised kaupade väljastamise kulude katteks kirjendati vastavale kontole . . . . . rbl. 12 361.87
11. Saadud Riigipanga väljavõtted kaupluse poolt aktseptitud hankijate arvete tasumise kohta, mille järgi kaubad saadud, kuu kestel erilaenukontolt . . . . . rbl. 2 683 640.50

12. Vastavalt esitatud kassaaruandeile moodustas sularaha laekumine kaupluses kuu teisel poolel . . . . . rbl. 1 495 825.16

13. Viidud Riigipanka sularaha . . . . . rbl. 1 474 400

14. Saadud Riigipanga väljavõtted sularaha kandmise kohta erilaenukontole kuu kestel . . . . . rbl. 2 772 560

Ülejäänud summat pank viidud sularahast jooksva kuul kaupluse erilaenukontole ei kantud.

15. Riigipank kandis erilaenukontolt kaupluse arvelduskontole kaubanduslikku mahahindlust realiseeritud kaupadelt plaanis ettenähtud määral . . . . . rbl. 179 350

16. Makstud kassast tööliste ja teenistujatele avansina töötasu arvel detsembrikuu esimese poole eest . . . . . rbl. 21 300

17. Transporditrusti autobaasile arvestatud kaupluse kaupade kohaleveo eest kuu kestel . . . . . rbl. 21 694.11

18. Arvestatud kaupluse ruumi detsembrikuu üüriks rbl. 6 940

19. Arvestatud amortisatsioonifondi põhivahendite summalt . . . . . rbl. 2 160.54

Amortisatsioonifondi arvestatakse tsentraliseeritult kaubastu pearaamatupidamises.

20. Arvestatud põhivahendite kulumist . . . . . rbl. 2 160.54

21. Arvestatud väheväärtuslike ja kiirestikuluvate esemete kulumist . . . . . rbl. 7 130.75

22. Arvestatud kaupluse valgustuse eest . . . . . rbl. 1 124

23. Arvestatud artellile lepingu järgi kaupluse ruumide valve eest . . . . . rbl. 900

24. Kirjendatakse maha tulevase perioodi kulusid detsembrikuule langevas osas . . . . . rbl. 8 755.55

25. Tagastatud taararemondi baasile ja hankijatele puutaarat . . . . . rbl. 28 620.15

Taararemondi baas ja hankijad võtsid taara selle osalise purunemise tõttu vastu allahindlusega 526 rbl. 70 kop. võrra.

Taararemondi baasi ja hankijate poolt aktseptitud arvete summale tagastatud taara kohta (maha arvatud allahindluse summad) kirjutas kauplus maksenõuded ja esitas need Riigipanka inkassoks . . . . . rbl. 28 093.45

26. Arvutatud töötasu kaupluse tööliste ja teenistujatele detsembrikuu eest:

a) põhimäärade ja -hinnete järgi . . . . . rbl. 43 677.47

b) progressiivsed juurdemaksud ja preemiad . . . . . „ 4 382.48

K o k k u . . . . . rbl. 48 059.95

27. Tehtud kinnipidamisi tööliste ja teenistujate töötasust:

a) tulumaksu ning lastetute ja vähelapseliste kodanike maksu . . . . . rbl. 3 263.52

- b) sissemakseid riigilaenu tellimiste järgi . . . rbl. 2 120.—
 c) täitelehete järgi mitmesuguste isikute kasuks „ 1 200.64

K o k k u . . . rbl. 6 584.16

28. Kantakse kuludesse töölistele ja teenistujatele arvutatud
 töötasu . . . . . rbl. 48 054.95

29. Arvestatud sotsiaalkindlustuseks 4,8% tööliste ja teenistu-
 jate töötasult . . . . . rbl. 2 306.88

30. Arvestatud mittekoosseisulistele isikutele:

a) põrandate ja akende pesemise eest . . . . . rbl. 420

b) sanitaar-rõivastuse pesemise eest . . . . . „ 310

K o k k u . . . rbl. 730

31. Kinni peetud mittekoosseisuliste isikute töötasust tulumaksu
 ning lastetute ja vähelapseliste kodanike maksu . . . . . rbl. 20

32. Makstud kassast mittekoosseisulistele isikutele (vt. operat-
 sioonid 30 ja 31) . . . . . rbl. 710

33. Kantakse kuludesse mittekoosseisulistele isikutele arvuta-
 tud töötasu summa . . . . . rbl. 730

34. Arvestatud sotsiaalkindlustuseks 4,8% mittekoosseisuliste
 isikute töötasult . . . . . rbl. 35.04

35. Kirjendatakse maha kuu kestel laost väljastatud ja kaup-
 luse vajadusteks kulutatud majapidamise materjale:

a) pakkematerjale . . . . . rbl. 5 256.84

b) kassalinte . . . . . „ 326.65

c) arvestusplanke ja paberit . . . . . „ 295.14

d) mitmesuguseid majapidamismaterjale (luuad,
 harjad, lapid jm.) kaupluse ruumide korista-
 miseks . . . . . „ 142.22

K o k k u . . . rbl. 6 020.85

36. Arvestatud kaadri ettevalmistamiseks . . . . . rbl. 578.51

37. Arvestatud külmutusseadeldiste jaoks kulutatud elektri-
 energia eest . . . . . rbl. 680.44

38. Riigipanga poolt arvelduskontolt sisse nõutud protsente
 laenude kasutamise eest kaubakäibelt . . . . . rbl. 1 865.80

39. Riigipanga poolt arvestatud kauplusele protsente arveldus-
 konto pealt . . . . . rbl. 130.27

40. Saadud kuu kestel kassasse mitmesugustelt isikutelt võlg-
 nevuse kustutamiseks väikepuudujääkide järgi . . . . . rbl. 864.30

41. Kantakse tuludesse kaupade müügi- ja ostuhindade vahe
 puudujääkide eest sissenõutud võlgnevuse järgi (vt. operat-
 sioon 40) . . . . . rbl. 52.44

42. Kirjendatakse maha aruandeaasta viimase kvartali inven-

teerimisel kaupluse ühes sektsioonis ilmnenud kaupade puudujääk (jaehindades) loomuliku kao normide piires . . . . . rbl. 8 013.86

Kaubandusliku mahahindluse keskmine protsent selles sektsioonis on 6,6.

43. Kirjendatakse vastavale kontole inventeerimisel kaupluse teises sektsioonis ilmnenud kaupade puudujääk üle loomuliku kao normide, mis tekkis materiaalselt vastutava isiku süü läbi, jaehindades . . . . . rbl. 320.60

Kaubandusliku mahahindluse keskmine protsent selles sektsioonis on 6,8.

Kaupluse direktori korraldusel kuulub puudujäägi summa üldises tsiviilkorras sissenõudmisele väikepuudujäägina.

44. Võeti arvele inventeerimisel kaupluse kolmandas sektsioonis ilmnenud kaupade ülejääk, jaehindades . . . . . rbl. 410

Kaubandusliku mahahindluse keskmine protsent selles sektsioonis on 6,8.

45. Makstud kassast postikulused . . . . . rbl. 36.70

46. Arvestatud telefoni kasutamise eest . . . . . rbl. 125

47. Arvestatud kaubastu administratiivkulude katteks rbl. 3 000

48. Kirjendatakse finantseerimisallika arvel maha kulutused riiklikus plaanis ettenähtud lõpetatud kapitaalmahutustele . . . . . rbl. 56 765.48

49. Erilaenukonto reguleerimisel kanti arvelduskontolt üle omade käibevahendite normatiivi katteks puudev summa rbl. 132 600

50. Esitati arbitraažile hagid deebitoride vastu pretensioonide järgi . . . . . rbl. 18 580.65

51. Kirjendati maha kohtu poolt tagasilükkamise tõttu kontol «Vaieldavad võlad» arvestatav debitoorne võlgnevus rbl. 4 650.46

52. Tasutud kuu kestel Riigipanga poolt arvelduskontolt:

a) majandusorganisatsioonidele ja asutustele kaupluse võlgnevuse kustutamiseks mitmesuguste arvelduste järgi . . . . . rbl. 45 625.42

b) rajooni rahandusosakonnale — võlgnevuse kustutamiseks töölistelt ja teenistujatelt kinnipeetud maksude ja muude arvelduste järgi . . . . . „ 7 858.78

c) kaubastuvalitsusele tasumisele kuuluvate arvelduste järgi . . . . . „ 3 160.54

d) kohalikule sidejaoskonnale tööliste ja teenistujate töötasudelt mitmesuguste isikute kasuks kinnipeetud summade ülekandmiseks postiga . . . . . „ 1 200.64

K o k k u . . . . . rbl. 57 845.38

53. Kantud kuu kestel Riigipanga poolt kaupluse arvelduskontole debitoorse võlgnevuse kustutamiseks:

a) deebitoridelt pretensioonidega	rbl.	9 630.72
b) deebitoridelt kohtu ja arbitraaži poolt välja- mõistetud summad	„	4 160.24
K o k k u		rbl. 13 790.96

54. Kirjendati kuu kestel kaubaaruannete põhjal materiaalselt vastutavatelt isikutelt maha kuu jooksul realiseeritud kaupu jaehinnaga . . . . . rbl. 2 862 548.96

55. Kirjendatakse kuu lõpul maha realiseeritud kaubandusliku mahahindluse summa. Selle summa arvestamisel tuleb lähtuda sellest, et kaubanduslik mahahindlus kaubajääkidele kuu lõpuks inventeerimise andmeil ja kaubanduslike mahahindluste määrade arvestuse järgi üksikutelt kaubarühmadelt moodustab 69 992 rbl. 11 kop.

56. Kinnitatud akti põhjal kirjendatakse arvatatud kulumise arvel maha kõlbmatuks muutunud väheväärtuslikke ja kiirestikuluvaid esemeid . . . . . rbl. 8 368.50

57. Kirjendatakse maha (punane storno) väheväärtuslike ja kiirestikuluvate esemete inventeerimisel selgunud nende esemete kulumise reservi liigselt arvatatud summa . . . . . rbl. 4 702.19

58. Kantakse jooksva kuu kuludesse konto nr. 207 «Saadud ja makstud protsendid» deebetsaldo. Summa teha kindlaks.

59. Kantakse kuludesse konto nr. 206 «Taaraoperatsioonide tulemused» deebetsaldo. Summa teha kindlaks.

60. Kantakse üle käibekulud kaubajääkidele.

Summa kindlakstegemiseks tuleb vihus koostada arvutus õpiku vastava vormi järgi. Arvutada täpsusega kuni 0,01.

61. Suletakse kõik tulemuskontod. Summad teha kindlaks.

ULESANNE nr. 123

Ülesande sisu. Raamatupidamisliku aruandluse koostamine ühiskondliku toitlustamise ettevõtete töö kohta.

Ülesanne. 1. Koostada ülesande nr. 110 andmete põhjal aruanne vorm nr. 4 söökla kaubakäibe kohta aasta I kvartali eest. Aruande vormi vt. õpiku lk. 556—558.

2. Koostada õpiku lk. 565—566 toodud vormi nr. 8 järgi aruanne söökla kulude kohta aasta I kvartalil.

3. Koostatud aruannete põhjal kirjutada vihku söökla plaani põhinäitajate täitmise lühike analüüs aruandeaasta I kvartali kohta.

Ülesande materjal. 1. Näitajad (rublades) aruandes vorm nr. 4 lahtri «plaan» täitmiseks: rida 7 — 656 000; rida 8 — 49 000; rida 9 — 695 000; rida 10 — 1 400.000.

2. Näitajad aruandes vorm nr. 8 lahtri «plaan» täitmiseks, protsentides käibest: rida 2 — 1,02; rida 4 ja 5 (ühendatult) — 7,60; rida 6 — 0,49; rida 7 — 0,05; rida 8 — 0,02; rida 9 — 0,78; rida 10 — 0,80; rida 11 — 0,26; rida 12 — 0,06; rida 13 — 0,72;

rida 14 — 0,25; rida 15 — 0,96; rida 17 — 0,01; rida 19 — 0,10;
rida 20 — 0,05; rida 23 — 0,34; rida 24 — 0,24; rida 25 — 0,10;
rida 27 — 0,48; rida 28 — 14,33; rida 30 — 0,63; rida 31 — 14,96.

3. Kulude hulgas moodustab mitmesugustesse komplekskirjete-
sesse sisestatud mittekoosseisuliste isikute töötasu (rida 32, lah-
ter 1) 5 100 rbl. Plaanijärgne summa (rida 32, lahter 2) on
4 800 rbl.

ULESANNE nr. 124

Ulesande sisu. Kaubandusettevõtte aasta-lõppbilansi ja aruand-
luse koostamine.

Ulesanne. 1. Avada vihus sünteetilised kontod, milledele on
näidatud saldod aruandekuu alguseks, samuti kontod, milledele
tuleb teha alltoodavate operatsioonide kirjendid.

2. Kirjendada kaupluse operatsioonid registreerimisžurnaali ja
sünteetilistele kontodele.

3. Koostada käibearuanne sünteetilistele kontodele.

4. Koostada kaupluse lõppbilanss seisuga 1. jaanuar 195..... a.

5. Täita kaupluse lõppbilansi vorm (vt. õpiku lk. 568—585)
ning kasumite ja kahjumite aruanne (vt. õpiku lk. 587—589).

Ulesande materjal. I. Sünteetiliste kontode saldod kaupluse
käibearuandest seisuga 1. detsember 195..... a.

Kontode nr-d	Kontode nimetused	Deebet	Kreedit
009	Kaubad jaekaubandusettevõtetes ja väike- hulgibaasides	910 000	—
012	Käibekulud kaubajääkidele	10 000	—
013	Tühi ja kauba all olev taara	21 000	—
025	Kassa	3 000	—
026	Arvelduskonto Riigipangas	5 000	—
032	Rahalised vahendid teel ja rahalised do- kumendid	42 000	—
039	Deebitorid pretensioonidega	22 000	—
041	Hankijad arveldustega	—	126 800
048	Töölised ja teenistujad	—	24 000
052	Vaieldavad võlad	17 000	—
053	Deebitorid kohtu ja arbitraaži poolt väl- jamõistetud summadega	6 000	—
085	Põhivahendid	43 000	—
110	Väheväärtuslikud ja kiirestikuluvad ese- med	12 300	—
112	Pakke- ja muud materjalid majandusli- keks vajadusteks	2 000	—
132	Põhivahendite likvideerimine	1 000	—
133	Arveldused eraldatud põhi- ja käibe- vahendite alal	—	318 000
147	Väheväärtuslike ja kiirestikuluvate ese- mete kulumine	—	4 600
150	Põhivahendite kulumine	—	8 500

Kontode nr-d	Kontode nimetused	Deebet	Kreedit
152	Kaubanduslik mahahindlus (juurdehindlus) jaehinnaga arvestatud kaupadelt	—	61 200
176	Kaubakäibe erilaenukonto	—	462 800
190	Kaupade ja valmistoodangu realiseerimine jaemüügil	—	586 000
201	Jaettevõtete kulud	405 300	—
206	Taaraoperatsioonide tulemused	4 700	—
216/2	Makstud eraldised administratiivkulude katteks	18 000	—
217/2	Makstud eraldised kaupade väljastamise kulude katteks	75 000	—
218/1	Saadud viivised, trahvid ja leppetrahvid	—	4 800
219	Kaubaliste materiaalsete väärtuste ülejäägid	—	2 300
220	Kaupade allahindlus üle hinnatäiendi	1 500	—
221	Kaod debitoorse võlgnevuse mahakirjendamisest puudujääkide, raiskamiste ja kõrvaldamiste järgi	800	—
225/1	Mitmesugused akumulatsioonid	—	500
K o k k u		1 599 600	1 599 600

Konto nr. 201 avamisel tuleb saldo näidata kahepoolsena (deebet 415 300 rbl., krediid 10 000 rbl., selleks et peegeldada selle konto krediidisse eelmisel aruardekuul mahakirjendatud ringluskulusid kaubajääkidele.

II. Kaupluse operatsioonid detsembris 195..... a.

1. Kantakse jooksva kuu kuludesse käibekulud kaubajääkidele . . . . . rbl. 10 000
2. Aktseptiti hankijate arved ostetud kaupade kohta rbl. 475 000
Aktseptitud arved koosnevad järgmistest summadest:
  - a) kaupade ostuhind . . . . . rbl. 472 000
  - b) taara . . . . . „ 3 000
3. Saadud Riigipanga väljavõte eelmisel kuul panka viidud sularaha kandmise kohta erilaenukontole . . . . . rbl. 42 000
4. Ostetud kaubad ja taara (vt. operatsioon 2) tulid kauplusesse tervenisti ning võeti arvele. Kaupade arvelevõtmisel tehti hinnatäiendit 33 000 rbl. Taara hinnati alla 900 rbl. võrra.
5. Aktseptiti kaupluse poolt oma kaubastu kaubabaasi arved ostetud kaupade kohta . . . . . rbl. 850 000
Saadud arved koosnevad järgmistest summadest:
  - a) kaupade jaehind . . . . . rbl. 900 000
  - b) mahahindlus jaehinnast . . . . . „ 58 000
  - c) eraldised baasile kaupade väljastamise kulude katteks . . . . . „ 8 000

Kaupade all olev taara väljastati kauplusele ilma hinnata.
Arveldusi baasiga arvestatakse kontol nr. 041.

6. Ostetud kaubad ja taara (vt. operatsioon 5) tulid kauplusse sisse tervenisti ja võeti arvele . . . . . rbl. 900 000

7. Kirjendati vastavale kontole kaupade väljastamise katteks baasile makstud summa . . . . . rbl. 8 000

8. Tasuta sisse tulnud taara hinnati vastuvõtmisel kehtestatud hinnakirjahindades ja võeti kaupluses arvele . . . . . rbl. 800

9. Tasutud erilaenukontolt kaupluse poolt aktseptitud hankijate arved . . . . . rbl. 1 280 000

10. Vastavalt kassaaruandeile moodustas kaupluse sularaha laekumine kuus . . . . . rbl. 1 520 000

11. Viidud Riigipanka sularaha . . . . . rbl. 1 498 000

Operatsioon kanda läbi konto nr. 032 kaudu.

12. Vastavalt Riigipanga väljavõttele on jooksva kuul kantud erilaenukontole panka viidud sularaha . . . . . rbl. 1 465 000

13. Makstud kassast töötasu töölistele ja teenistujatele novembrikuu teise poole eest . . . . . rbl. 24 000

14. Kaupade kohaleveo eest kauplusse arvestatud transporditrusti autobaasile (konto nr. 046) . . . . . rbl. 12 000

15. Arvutatud töötasu töölistele ja teenistujatele detsembrikuu eest . . . . . rbl. 58 000

16. Kirjendatakse jooksva kuu kuludesse töölistele ja teenistujatele arvutatud töötasu detsembrikuu eest . . . . . rbl. 58 000

17. Tehtud kinnipidamisi töölistelt ja teenistujatelt:

a) tulumaksu ning lastetute ja vähelapseliste kodanike maksu . . . . . rbl. 2 800

b) riigilaenu tellimise järgi . . . . . „ 2 500

c) täitelehtede järgi mitmesuguste isikute kasuks . . . . . „ 300

K o k k u . . . . . rbl. 5 600

18. Üle kantud erilaenukontolt arvelduskontole realiseeritud hinnataiend, lähtudes plaanijärgsest protsendist . . . . . rbl. 92 000

19. Saadud kassasse arvelduskontolt töötasu maksmiseks töölistele ja teenistujatele detsembrikuu esimese poole eest . . . . . rbl. 26 000

20. Makstud kassast töötasu töölistele ja teenistujatele detsembrikuu esimese poole eest . . . . . rbl. 26 000

21. Arvestatud majavalitsusele kaupluse ruumi üüriks detsembrikuu eest . . . . . rbl. 6 000

22. Arvestatud põhivahendite amortisatsiooniks . . . . . rbl. 300

Sealhulgas:
a) Kaubanduspanka sissemaksmiseks kuuluvasse amortisatsioonifondi . . . . . rbl. 40

b) kapitaalremondiks ettenähtud amortisatsioonifondi . . . . . „ 260

Amortisatsioonifondi arvestatakse tsentraliseeritult kaubastus.

23. Arvestatud põhivahendite kulumist . . . . . rbl. 300

24. Kirjendatakse maha inventeerimisel ilmnunud kaupade puudujääk loomuliku kao normide piires . . . . . rbl. 1 800

Kaubandusliku mahahindluse summa teha kindlaks keskmise protsendi arvutamisest kuu alguseks.

Kaubandusliku mahahindluse protsendi arvutamist tuleb teha täpsusega kuni 0,01.

25. Esitatud detsembrikuu kestel kohtusse ja arbitraaži hagid deebitoride vastu pretensioonide järgi . . . . . rbl. 18 000

26. Arvestatud kaadri ettevalmistamiseks . . . . . rbl. 304

27. Laekus kuu kestel arvelduskontole debitoorse võlgnevuse katteks . . . . . rbl. 6 800

Sealhulgas:

a) deebitoridelt pretensioonidega . . . . . rbl. 2 800

b) deebitoridelt kohtu ja arbitraaži poolt välja-mõistetud summad . . . . . „ 4 000

28. Arvestatud kaubastu administratiivkulude katteks rbl. 2 000

29. Kantud üle arvelduskontolt rajooni rahandusosakonnale töolistelt ja teenistujatelt kinnipeetud maksude summa rbl. 2 800

30. Üle kantud arvelduskontost võlgnevuse kustutamiseks kreditoridele:

a) transporditrusti autobaasile (vt. operatsioon 14) . . . . . rbl. 12 000

b) hoiukassale — töolistelt ja teenistujatelt — riigilaenu tellijailt — kinnipeetud summad . . . . . „ 2 500

c) sidejaoskonnale — töolistelt ja teenistujatelt täitelehtede järgi kinnipeetud summade üle-kandmiseks mitmesugustele isikutele posti teel . . . . . „ 300

d) majavalitsusele — ruumide üür . . . . . „ 6 000

e) kaubastuvalitsusele — tasumisele kuuluvate arvelduste järgi . . . . . „ 2 604

K o k k u . . . . . rbl. 23 404

31. Kuu kestel kirjendati materiaalselt vastutavatelt isikutelt maha realiseeritud kaubad . . . . . rbl. 1 520 000

32. Kirjendati maha kuu kestel realiseeritud kaubandusliku mahahindluse summa. Summa teha kindlaks, pidades silmas, et kaubanduslik mahahindlus kaubajääkidele aasta lõpuks inventeerimise andmeil ja kaubandusliku mahahindluse määrade arvestusest üksikute kaubagruppide järgi moodustab 49 365 rbl. 74 kop.

33. Panga poolt kirjendati arvelduskontolt maha protsendid kauplusele antud laenudelt, krediteerimisel kaubakäibelt rbl. 2 800

34. Panga poolt arvestati kauplusele kuuluvad protsendid arvelduskontolt . . . . . rbl. 120

35. Arvestatud sotsiaalkindlustuseks 4,8% tööliste ja teenistujate töötasu summalt detsembrikuu eest . . . . . rbl. 2 784

36. Kantakse üle konto nr. 207 «Saadud ja makstud protsendid» saldo. Summa teha kindlaks.

37. Kantakse kuludesse konto nr. 206 «Taaraoperatsioonide tulemused» deebetsaldo. Summa teha kindlaks.

38. Kantakse üle käibekulud kaubajääkidele. Summa teha kindlaks, koostades andmete varal käibekulude summa kohta kuu alguseks ja detsembrikuul tehtud transpordikulude summa kohta arvestuse (vt. operatsioon 14).

39. Kantakse üle konto nr. 132 «Põhivahendite likvideerimine» saldo . . . . . rbl. 1 000

40. Suletakse kõik tulemuskontod. Summad teha kindlaks.

ÜLESANNE nr. 125

Ülesande sisu. Raamatupidamise kvartaliaruandluse koostamine ringluskuludele.

Ülesanne. 1. Koostada raamatupidamise aruanne vorm nr. 5 kaupluse kulude kohta 195..... a. I kvartalil (aruande vorm vt. õpiku lk. 561—562). Aruanne koostada rublades.

2. Koostatud aruande põhjal kirjutada vihku lühike analüüs kulude eelarve (plaani) täitmise kohta kaupluse poolt.

Ülesande materjal. 1. Kõik näitajad tegelike kulude ja tegeliku kaubakäibe kohta (lahter 1) täidetakse aruandes raamatupidamise andmete põhjal ülesandest nr. 100.

2. Lahter 3 täidetakse kulude summa (lahter 1) protsenteerimisega jaekäibe summale (lahter 1, rida 31).

3. Kulude plaanilised näitajad aruande lahtri 2 täitmiseks protsentides käibest: rida 1 — 0,03; rida 2 — 0,81; rida 4 ja 5 (kokku mõlema kirje kohta) — 1,51; rida 6 — 0,08; rida 7 — 0,03; rida 8 — 0,29; rida 9 — 0,25; rida 10 — 0,01; rida 11 — 0,11; rida 12 — 0,40; rida 13 — 0,06; rida 15 — 0,01; rida 17 — 0,01; rida 18 — 0,04; rida 19 — 0,22; rida 22 — 0,04; rida 23 — 0,02; rida 25 — 0,02; rida 26 — 3,94; rida 27 — 0,29; rida 29 — 4,23.

4. Kulude hulgas on mitmesugustesse komplekskirjetesse sisestatud töötasu mittekoosseisulistele isikutele: rida 30, lahter 1 — 6 420 rbl., lahter 2 — 7 500 rbl.

5. Kaubakäive, mille kohta on arvatud plaanijärgsed käibekulud (rida 31, lahter 2), moodustab 5 200 tuh. rbl.

KIRJENDITE ARV SUNTEETILISTE KONTODE SKHEEMIDE JÄRGI
KÕIGE SUUREMA ARVU OPERATSIOONIDEGA ÜLESANDEIS.¹

Kontode šifr	Kirjendite arv	Kontode šifr	Kirjendite arv	Kontode šifr	Kirjendite arv	Kontode šifr	Kirjendite arv	Kontode šifr	Kirjendite arv
Ülesandes nr. 82									
001	4	037	1	053	4	152	2	218	2
002	4	038	3	054	3	153	2	225	2
012	3	039	3	055	3	175	4	230	1
013	4	041	4	085	1	176	8	244	3
025	6	046	5	124	2	179	3	245	3
026	7	048	4	133	2	180	3		
029	5	051	2	142	3	192	4		
035	5	052	4	150	3	199	10		
Ülesandes nr. 100									
001	5	041	4	112	4	176	4	219	2
009	5	046	8	124	3	190	4	222	2
012	4	048	4	127	2	201	26	225/1	3
013	4	052	2	133	2	206	4	225/2	1
025	7	054	3	134	6	207	3	232	1
026	5	056	4	147	2	216/2	3	233	1
032	3	062	2	150	3	217/2	3		
039	2	085	1	152	5	218	2		
		110	1						
Ülesandes nr. 110									
009	7	050	3	110	1	134	12	204	28
013	7	054	4	112	3	147	2	206	5
025	11	056	4	120	9	150	3	216/2	3
026	8	062	4	124/1	3	152	8	217/2	5
032	6	085	1	124/2	3	153	2	225/1	1
041	13	101	11	127	3	154	8	225/2	1
046	12	103	6	133	2	190/4	6		
048	5	108/1	4			190/4a	8		
		108/2	3			190/5	6		

¹ Kirjendite arv näidatakse konto selle poole järgi, kus neid on rohkem; kaasa arvatud käibe kokkuvõte. Ülesannetes nr. 34 ja 59 on kirjendite arv kontodes näidatud vahetult ülesandeis.

Kontode sifr	Kirjendite arv	Kontode sifr	Kirjendite arv	Kontode sifr	Kirjendite arv	Kontode sifr	Kirjendite arv	Kontode sifr	Kirjendite arv

Ülesandes nr. 111

06	7	046	7	110	1	127	2	195	4
025	7	048	5	112	1	133	2	197	5
026	7	054	4	120	14	134	8	225/1	1
035	5	056	2	124	3	145	3	225/2	1
038	3	062	2	126/1	11	147	4	240	2
041	4	085	1	126/2	11	150	3	241	2
		101	7			188	9		

Ülesandes nr. 112

006	3	046	6	103	2	124	2	147	2
013	3	048	2	110	1	126/1	9	150	3
025	2	054	2	112	3	126/2	10	188	3
035	2	085	1	120	10	133	2	192/5	4
041	2	101	4	120/1	9	134	2		

Ülesandes nr. 122

001	6	046	11	107	1	153	3	218/1	2
009	5	048	4	110	2	160/a	2	218/2	2
012	4	050	4	112	2	164/b	1	219	3
013	6	052	3	124	3	176	4	222	3
025	7	054	4	133	2	190	5	225/1	3
026	5	056	4	134	4	201	24	225/2	2
029	2	062	2	143	1	206	6	231	2
032	4	065	2	147	4	207	3		
035	2	081	1	150	3	216/2	3		
039	3	085	1	152	6	217/2	3		
041	4	092	1						

Ülesandes nr. 124

001	5	039	3	085	1	152	4	217/2	3
009	4	041	4	112	1	176	5	218/1	2
012	4	046	5	124	2	190	4	219	2
013	4	048	4	132	2	201	11	220	2
025	4	052	3	133	3	206	4	221	2
026	5	053	2	134	4	207	3	225/1	2
032	3	054	2	150	3	216/2	3	231	2
		056	2						

SISUKORD

Üldised metoodilised juhised	3
I peatükk. Hinnakujundamise alused ja hindade kontroll	
Ülesanded nr. 1—6	7
II peatükk. Hulgikaubakäibe arvestus	
Ülesanded nr. 7—35	12
III peatükk. Jaekaubakäibe arvestus	
Ülesanded nr. 36—62	54
IV peatükk. Rahaliste vahendite ning arveldus- ja krediidioperatsioonide arvestus	
Ülesanded nr. 63—86	102
V peatükk. Töö ja töötasu arvestus	
Ülesanded nr. 87—90	131
VI peatükk. Põhivahendite, väheväärtuslike ja kiirestikuluvate esemete arvestus	
Ülesanded nr. 91—96	137
VII peatükk. Fondide ja sihtlaekumiste arvestus	
Ülesanded nr. 97—99	147
VIII peatükk. Käibekulude ja majandusliku tegevuse finantsiliste tulemuste arvestus	
Ülesanne nr. 100	152
IX peatükk. Arvestus ühiskondliku toitlustamise ettevõtetes	
Ülesanded nr. 101—110	160
X peatükk. Arvestus tootmisettevõtetes	
Ülesanded nr. 111—113	179
XI peatükk. Arvestus põllumajanduslikes abiettevõtetes	
Ülesanne nr. 114	197
XII peatükk. Kapitaalvahutuste arvestus	
Ülesanded nr. 115—121	205
XIII peatükk. Nõukogude kaubandusettevõtete aruandlus	
Ülesanded nr. 122—125	215
L i s a. Kirjendite arv sünteetiliste kontode skeemi järgi kõige suurema operatsioonidega ülesandeis	231

Н. И. Ильин
СБОРНИК ЗАДАЧ ПО КУРСУ „БУХГАЛТЕРСКИЙ
УЧЕТ В СОВЕТСКОЙ ТОРГОВЛЕ“

На эстонском языке
Эстонское Государственное Издательство
Таллин, Пярну маantee 10

*

Toimetaja K. Tamjärv
Tehniline toimetaja H. Kohu
Korrektorid H. Peelja Ü. Rattur

Ladumisele antud 6. VIII 1956. Trükkimisele antud
2. XI 1956. Paber 60×92, 1/16. Trükipoognaid 14,75.
Arvutuspoognaid 15,79. Trükiarv 1000. Tellimise nr. 1885.
Trükikoda „Pioneer“, Tartu, Kastani 38.

Hind rbl. 5,75

Rbl. 5.75

A
A-21027

TÜ RAAMATUKOGU

1 0300 00366852 4